

Az Országos Bírósági Hivatal elnökének
2017. évi beszámolója

B/1483

**Az Országos Bírósági Hivatal
elnökének
2017. évi beszámolója**

ÁTTEKINTŐ TARTALOMJEGYZÉK

I. RÉSZ – AZ ÍTÉLKEZÉS HATÉKONYSÁGA.....	13
II. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET EMBERI ERŐFORRÁSAI	61
III. RÉSZ – TÁRGYI FELTÉTELEK.....	77
IV. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET INTEGRITÁSA	103
V. RÉSZ – A BÍRÓSÁGOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS.....	129
VI. RÉSZ – A KÉPZÉS	151
VII. RÉSZ – AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL MŰKÖDÉSE	181
MELLÉKLETEK	191

Tartalomjegyzék

I. RÉSZ – AZ ÍTÉLKEZÉS HATÉKONYSÁGA	13
1. Ügyforgalom	13
1.1. Ügyérkezés	13
1.2. Ügybefejezés	15
1.3. Ügyhátralék	15
1.4. A központi régió	16
1.4.1. Fővárosi Törvényszék	16
1.4.2. Budapest Környéki Törvényszék	18
1.4.3. Fővárosi Ítéltábla	20
2. Időszerűség	21
2.1. Befejezett peres ügyek	21
2.2. Folyamatban maradt ügyek	23
3. Az ítélkezés megalapozottsága	24
3.1. Az ítélkezés megalapozottsága a bíróságokon	24
3.2. A jogegységgel és az ítélkezés minőségével kapcsolatos döntések	25
3.2.1. Alkotmánybírósági határozatok figyelése	25
3.2.2. Európai Unió Bírósága (EUB)	26
3.2.3. Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB)	26
4. A bírók teljesítménye	27
4.1. A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenységének mérése, elemzése	27
4.2. Kirendelések	28
4.3. A bírák értékelése	29
5. Új kihívások	30
5.1. Új eljárási törvények	30
5.1.1. E-kódex Pp. és E-kódex Kp. projekt	31
5.1.2. E-kódex Be. projekt	31
5.2. Elektronikus eljárások	31
5.2.1. VIA VIDEO projekt	33
5.2.2. A bírósági igazgatás további elektronizálása (Digitális Bíróság) projekt	34
5.2.3. A beszédfelismerő és –leíró szoftverek	34
6. Az igazságszolgáltatási tevékenység eredményessége az EU eredménytáblája szerint	35
7. Az ítélkezés hatékonyságát szolgáló tevékenységek	36
7.1. Országos Programok	36
7.1.1. Állandó programok	36
7.1.1.1. Bírósági közvetítés	36
7.1.1.2. Tanúgondozás és áldozatvédelem	38
7.1.1.3. Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás	40
7.1.1.4. Jó gyakorlatok	41
7.1.2. Időszakos Programok	42
7.1.2.1. Fenntartható Fejlődés Program 2.	42
7.2. Vizsgálatok	43
7.2.1. Általános vizsgálatok	44
7.2.1.1. A bíróságokon elévült büntetőügyek vizsgálata	44
7.2.1.2. A két éven túl folyamatban levő ügyek vizsgálata	45
7.2.1.3. A hatályon kívül helyezett ügyek monitorozása	45
7.2.1.4. A készenlétet és ügyeletet ellátók tevékenységének és költségeinek jelentése	46
7.2.2. Célvizsgálatok	46
7.2.2.1. Országos célvizsgálatok	47
7.2.2.2. Egyes törvényszékek tekintetében elrendelt célvizsgálatok	48

8. A bírósági szervezet működésének jogszabályi környezete.....	48
8.1. A bírósági szervezetet érintő jogszabály-módosítások	48
8.1.1. Jogállási tárgyú jogszabályváltozások.....	49
8.1.2. A bíróságokat jelentősen érintő eljárási szabályok változása	50
8.1.3. Az elektronikus eljárásokhoz kapcsolódó főbb jogszabályváltozások	50
8.1.4. A bíróságok által alkalmazott anyagi jogi szabályok lényegi változásai	51
8.2. Az OBH jogszabály-veleményezéssel kapcsolatos tevékenysége	52
8.2.1. Véleményezett jogszabályok és eredmények	52
8.2.1.1. Kódexekkel kapcsolatos véleményezési munkálatok.....	53
8.2.1.2. Jogszabály-veleményezési Szakértői Hálózat	56
8.2.2. Kezdeményezések	56
8.2.2.1. 2017-ben elfogadott, vagy hatályba lépett jogszabály-módosítási javaslatok	56
8.2.2.2. 2017-ben kezdeményezett – de még el nem fogadott – jogszabály-módosítási javaslatok	58

II. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET EMBERI ERŐFORRÁSAI

1. A bírósági szervezet vezetői.....	61
1.1. A bírósági vezetők száma.....	61
1.2. Vezetői változások	62
1.3. A bírósági vezetők kinevezési és pályázati rendszerének lényege	63
2. A bírósági szervezetben foglalkoztatottak.....	64
3. Változások a bírói karban.....	66
3.1. Pályázatok, kinevezések.....	66
3.2. Szolgálati viszony megszűnések	67
3.3. Kijelölések	68
4. A bírói kar összetétele	68
4.1. Nemek szerinti megoszlás	68
4.2. Bírói gyakorlati idő.....	69
4.3. Többlet képzettség	69
4.4. Nyelvvizsga	70
5. Emberi erőforrások elosztása	70
5.1. Létszámváltozások, létszámelvek	70
5.2. A bírói álláspályázatok elbírálási folyamata	72
6. Címviselés és címadományozás.....	73
7. Bírósági életpálya.....	73

III. RÉSZ – TÁRGYI FELTÉTELEK.....

1. A bírósági szervezet működését biztosító épületek	77
1.1. Bírósági ingatlanok	77
1.1.1. Épületállomány	77
1.1.2. A bírósági ingatlanok használat szerinti megoszlása	78
1.1.3. A Legfőbb Ügyészséggel közösen használt ingatlanok.....	78
1.2. Kiemelt projektek, fejlesztések.....	79
1.2.1. Kúria projekt – Kossuth téri Igazságügyi Palota	79
1.2.2. BKT székház épületfejlesztési projekt	80
1.2.3. Regionális közigazgatási és munkaügyi bíróságok	80
1.2.4. Egri Törvényszék	80
1.2.5. Szegedi Törvényszék, Szegedi Járásbíróság.....	81
1.2.6. „KEHOP-5.2.2. – Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései és megújuló energiaforrás hasznosítása” Európai Unió pályázat.....	81
1.3. Felújítások, építkezések, beruházások	82
1.3.1. 2017-ben befejezett beruházások	82
1.3.1.1. Szigetszentmiklósi Járásbíróság	82
1.3.1.2. Jászberényi Járásbíróság	82

1.3.2.	2016-ban megkezdett, 2017-ben folyamatban lévő beruházások	82
1.3.2.1.	Gödöllői Járásbíróság.....	82
1.3.2.2.	Érdi Járásbíróság	83
1.3.2.3.	Ráckevei Járásbíróság.....	83
1.3.2.4.	Szarvasi Járásbíróság	84
1.3.3.	2017-ben megkezdett, több évre áthúzódó beruházások.....	84
1.3.3.1.	Tapolcai Járásbíróság.....	84
1.3.3.2.	Balatonszemesi oktatási központ	85
1.3.3.3.	Budapesti II. és III. kerületi Bíróság.....	85
1.4.	Jablonszky Ferenc pályázati rendszer.....	85
1.4.1.	Jablonszky Ferenc Pályázat 4.	85
1.4.2.	Jablonszky Ferenc Pályázat 5.....	86
1.4.3.	Jablonszky Ferenc Pályázat 6.....	86
2.	Informatika	86
2.1.	Infrastruktúra	86
2.1.1.	Új eszközök.....	86
2.1.2.	A bírósági informatikai hálózat fejlesztése.....	87
2.1.3.	Országos rendszerek üzemeltetése	87
2.1.4.	Távoli munkavégzés	87
2.2.	Licencek és szoftverfejlesztések	88
2.2.1.	Licencek	88
2.2.2.	Online ügyintézés	88
2.2.3.	Online kommunikáció a társszervekkel.....	89
2.2.4.	Az elektronikus iratforgalom bővítése	89
2.2.5.	Beszédleíró programok.....	89
2.2.6.	Az Elnöki Iktatórendszer egységesítése	90
2.2.7.	Helyi informatikai fejlesztések, kisalkalmazások	90
2.3.	Az informatikai szervezet.....	90
2.3.1.	Létszám.....	90
2.3.2.	Képzés	90
3.	A bírósági szervezet gazdálkodása	91
3.1.	Fejezeti szintű gazdálkodás	91
3.2.	A Bíróságok fejezet 2017. évi költségvetése.....	91
3.3.	Saját bevételek	92
3.4.	Kiadási előirányzatok.....	93
3.4.1.	Személyi juttatások.....	93
3.4.2.	A munkaadókat terhelő járulékok és a szociális hozzájárulási adó	94
3.4.3.	Dologi kiadások.....	95
3.4.4.	Felhalmozási kiadások	96
3.4.5.	Egyéb működési kiadások	96
3.5.	Fejezeti kezelésű előirányzatok	97
3.5.1.	Budapest Környéki Törvényszék épület rekonstrukciója.....	97
3.5.2.	Igazságszolgáltatás beruházásai	97
4.	Beszerzések, beruházások.....	98
4.1.	Igazságszolgáltatás működtetése	98
4.2.	A 2017. évi hatékony gazdálkodás eredményei.....	99
4.3.	Gazdálkodást támogató intézkedések	99
4.4.	2018. évi költségvetés előkészítése	99
IV. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET INTEGRITÁSA		103
1.	Lépések a bíróságok integritásának fokozása érdekében.....	103
2.	A bírósági igazgatás eszközei	105
2.1.	Az Országos Bírósági Hivatal elnökének szabályzatai (utasításai), ajánlásai.....	105

2.2. Értekezletek, konzultációk, workshopok	108
2.3. Munkacsoportok.....	109
2.4. Pilot programok	110
2.5. Hálózatok	110
2.6. Együttműködési megállapodások.....	111
3. A bírósági szervezet és vezetői feletti kontroll	112
3.1. Testületek	112
3.2. Az Országos Bírói Tanács	113
3.3. Az Országos Bírósági Hivatal elnöke	114
3.4. Érdekvédelmi szervezetek	114
4. Szervezeti integritás.....	115
4.1. Külső szervek által lefolytatott vizsgálatok	115
4.2. A bíróságok ellen indított peres eljárások	115
4.2.1. A bíróságok ellen indított perek tárgya	116
4.2.2. A peres eljárások számokban	117
4.3. Belső ellenőrzés	118
4.4. Fizikai biztonság	120
4.5. Közbeszerzések.....	121
5. Bírók és igazságügyi alkalmazottak integritása.....	122
5.1. Panaszok, közérdekű bejelentések kezelése.....	122
5.2. Bírák fegyelmi helyzete	123
5.3. Igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete.....	126
5.4. Vagyonnyilatkozatok	127
5.5. Bírákat, igazságügyi alkalmazottakat ért támadások (verbális, fizikai)	127
V. RÉSZ – A BÍRÓSÁGOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS.....	129
1. Ügyfélkapcsolatok.....	129
1.1. Elektronikus ügyintézési szolgáltatások.....	129
1.2. Digitális Bíróság projekt	130
1.3. Ügyfélközpontok	131
1.4. Ügyfél-elégedettség mérés	132
2. Igazgatási munkát segítő fejlesztések	133
2.1. E-per	133
2.1.1. Civilisztikai eljárások.....	133
2.1.2. Csőd- és felszámolási eljárások	134
2.1.3. Büntetőeljárások, szabálysértési eljárások	136
2.1.4. E-PER 2018 menüpont	137
2.1.5. E-PER Helpdesk	137
2.2. Elektronikus befizetések	138
2.3. A civil szervezetek nyilvántartásának elektronizálása	139
2.3.1. E-kapcsolattartás a civil szervezetek nyilvántartási eljárásában.....	139
2.3.2. Új adatkörök, fejlesztések.....	139
2.4. A cégügyszak	140
3. Kommunikáció	141
3.1. Kommunikációs stratégia: a közérthető bíróság	141
3.1.1. Sajtószóvivői és Sajtótitkári Hálózat	142
3.1.2. A Sajtószóvivői Munkacsoport és a „Közérthetően a bíróságokról” Munkacsoport	142
3.2. Online felületek	142
3.2.1. Központi internet.....	142
3.2.1.1. A bíróságok központi internetes oldalának megújítása	142
3.2.1.2. Hírek, sajtóközlemények	143
3.2.1.3. Központi internetes hírlevél.....	143
3.2.2. Közösségi média, Facebook.....	143

3.2.3. Központi intranet.....	144
3.2.4. Központi intranetes hírlevél	144
3.3. Sajtókapcsolatok	145
3.4. Kiadványok	145
3.5. Rendezvények	146
3.5.1. Sajtónyilvános események	146
3.5.2. Összbírói értekezletek.....	146
3.5.3. V. Bírószág és Kommunikáció nemzetközi konferencia	147
3.6. „Fókuszban a bíróság” fotópályázat	147
3.7. Nyitott Bírószág Program	147

VI. RÉSZ – A KÉPZÉS 151

1. A képzés szervezeti alapjai és a struktúra fejlesztése	151
1.1. Az oktatásfelelősi hálózat bővítése.....	151
1.2. E-learning keretrendszer fejlesztése	152
2. Központi képzési terv és programok	153
2.1. A központi képzések kiemelt célcsoportjai	154
2.2. A központi képzések kiemelt fókusztemái	154
2.3. Központi helyi és regionális képzések.....	155
2.3.1. Kötelező képzések	155
2.3.2. Ajánlott képzések.....	155
2.4. MIA helyszínen tartott központi képzések	156
2.4.1. Bírói hivatásra felkészítő, kötelező alapképzések.....	158
2.4.2. Országos programok, hálózatok.....	158
2.4.2.1. Coach-tréneri hálózat.....	158
2.4.3. A bíróság működését támogató, elektronikus eljárásokkal kapcsolatos képzések.....	158
2.4.4. Vezetőképzés.....	158
2.4.5. Kompetenciafejlesztés a bírósági szervezetben	159
3. Pályázatok és tudományos kutatások, könyvtár.....	160
3.1. Mailáth György Tudományos Pályázat.....	160
3.2. Ráth György Bíróügyi Történelem és Hagyományápolás Pályázat.....	160
3.3. A bíróság szervezetet érintő tudományos kutatások	162
3.4. Könyvtár	162
4. Fogalmazói felvételi versenyvizsga.....	163
5. Nemzetközi kapcsolatok	164
5.1. Nemzetközi kapcsolatrendszer	164
5.1.1. Bírószágok nemzetközi kapcsolatai	164
5.1.2. Az OBH nemzetközi kapcsolatai	166
5.1.3. Részvétel a nemzetközi szervezetek munkájában.....	169
5.1.3.1. A Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságszolgáltatási Tanácsainak Hálózata.....	169
5.1.3.2. Részvétel kormányközi regionális együttműködésekben.....	169
5.1.4. Kiküldetések, delegációk fogadása.....	170
5.1.5. A Nemzetközi Kapcsolatok Koordinációs Testülete működésének támogatása	170
5.2. Nemzetközi képzések, ösztöndíjprogramok	170
5.2.1. Együttműködés az Európai Igazságügyi Képzési Hálózattal	170
5.2.1.1. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) rövid és hosszú távú csereprogramjai.....	171
5.2.1.2. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) speciális és bírósági vezetők részére létrehozott csereprogramjai	171
5.2.1.3. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) bilaterális csereprogram.....	171
5.2.1.4. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) THEMIS fogalmazó verseny	171
5.2.1.5. További EJTN képzések, konferenciák	172
5.2.2. Együttműködés az Európai Jogakadémiával (ERA)	172
5.2.2.1. Képzési együttműködés az ERA-val	172

5.2.2.2. Projekt együttműködés az ERA-val	172
5.2.3. Projekt együttműködés más szervezetekkel	172
5.2.3.1. Modenai Projekt.....	173
5.2.3.2. Maastricht Projekt.....	173
5.2.4. OBH elnöki ösztöndíjprogramok	173
5.3. A MIA-n megrendezett nemzetközi események	174
5.3.1. Nemzetközi képzések a MIA-n	174
5.3.2. Nemzetközi konferenciák a MIA-n.....	174
5.3.3. Egyéb nemzetközi rendezvények.....	175
5.4. Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat.....	175
5.5. Kommunikáció és tudásmegosztás	178
5.5.1. Honlapok	178
5.5.2. „Használd a nyelvtudásod és kreativitásod” pályázat	178
5.5.3. Központi intranet.....	178
5.5.4. Angol nyelvű kiadványok	178

VII. RÉSZ – AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL MŰKÖDÉSE 181

1. Jogszabályban nevesített feladatkörök	181
2. Szervezeti felépítés	181
2.1. Szervezeti átalakítás	181
2.2. Az OBH létszáma.....	184
2.3. Emberi erőforrás gazdálkodás.....	185
3. Az Országos Nyilvántartási és Ügyfélkapcsolati Osztály és az Országos Nyilvántartási Iroda	186
3.1. Adatigénylés a Gondnokoltak Országos Nyilvántartásából.....	186
3.1.1. Gondnokoltak Országos Nyilvántartásához kapcsolódó fejlesztések.....	186
3.2. Civil szervezetek beszámoló	187
3.2.1. A civil szervezetek beszámolóihoz kapcsolódó fejlesztések.....	188
4. Az OBH iratforgalma.....	188

MELLÉKLETEK 191

„Nekünk, a magyar bírói kar tagjainak az a hivatásunk, hogy a nemzetközi versenyben is kimagasló helyet biztosítsunk hazai judikaturánknak.” (Juhász Andor)

Köszöntöm az Olvasót!

Az Országos Bírószági Hivatal (OBH) kiemelt feladata 2012 óta, hogy a bírósági szervezetet – a hagyományaiban rejlő értékek megőrzése mellett – átvezesse a digitális korszakba. Az online ügyintézési lehetőségek folyamatosan bővülnek, napjainkban ugrásszerű fejlődésnek lehetünk tanúi: 2017 végére összesen már csaknem egymillió elektronikus beadvány érkezett a bíróságokhoz. Stratégiai célkitűzésünk a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése. Sorra indítjuk azokat a projektjeinket, amelyek a tértől és időtől független, vagyis bárhol és bármikor elérhető bíróság megvalósítását szolgálják.

Természetesen, személyesen is minden évben ügyfelek százezrei keresik fel a bíróságokat ügyeik intézése végett. Fontosnak tartjuk, hogy ügyük súlyához méltó környezetben, megfelelően felkészült munkatársak fogadják őket. Ezért megkezdtük a bírósági ügyfélközpontok kialakítását, amelyek a személyes ügyintézés új kultúráját hivatottak megjeleníteni. Az ügyfelek az ügyfélközpontokban XXI. századi körülmények között, egyszerűbben, gyorsabban intézhetik az ország bármely bírósága előtt folyó ügyüket: beadványokat adhatnak be, tájékozódhatnak vagy betekintheznek az iratokba. A következő években országszerte egyre több helyen nyílnak majd ügyfélközpontok, elsőként az Egri Törvényszéken és a Szigetszentmiklósi Járásbíróságon.

2017-ben a bírósági dolgozók számára hatalmas kihívást jelentett az új eljárási kódexek alkalmazására való felkészülés. A 2018-ban hatályba lépő három perjogi kódex – az új polgári és az önállóvá váló közigazgatási perrendtartás, valamint az új büntetőeljárás – zökkenőmentes bevezetését az OBH biztosította. A bíróságok bevonásával részt vettünk a kódexek és a kapcsolódó jogszabályok véleményezésében. Korszerű tananyagokat készítettünk és képzéseket szerveztünk. Emellett elvégeztük a szükséges igazgatási-szervezési és technológiai jellegű feladatokat, fejlesztéseket is. Abban bízunk, hogy ez a felkészültség lehet a záloga az ítélezés időszerűsége és minősége terén az elmúlt években elért kiemelkedő eredményeink megőrzésének.

Az ítélezés támogatása mellett folytattuk a korábbi években sikerre vitt országos programjainkat, amelyek a bírósági szervezet társadalmi felelősségvállalását jelenítik meg. Továbbra is szívügyünk a Nyitott Bíróság, a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás, a Tanúgondozás és áldozatvédelem, valamint a Bírósági közvetítés. A bíróságok iránti közbizalom erősítése érdekében a 2017. évet a közérthető bíróság évének szenteltük. Arra törekedtünk, hogy az igazságszolgáltatás a szervezetben dolgozók, a bírósághoz forduló ügyfelek és a szélesebb közvélemény számára minél jobban megismerhető és érthető legyen. A bírósági igazgatás, az ítélezés és a sajtókommunikáció területén is számos feladatot végeztünk el ennek jegyében.

A kormányzat és az országgyűlés támogatásával, 12 év után elmozdulhattak a holtpontról a bírói illetmények, az igazságügyi alkalmazottak esetében pedig 2017-ben – 20 év után – valódi bérrendezésre nyílt lehetőség. Reméljük, hogy a következő évek módot adnak a személyi kiadásokra fordítható költségvetési forrásaink további bővítésére, ezáltal a bírók nemzetközi összehasonlításban is kiváló teljesítményének elismerésére. A legfőbb stratégiai cél, hogy a bíróságok az Alaptörvényből eredő kötelezettségüket teljesítsék – a független bírók magas színvonalon és időszerűen ítéljezenek.

Ezekkel a gondolatokkal ajánlom figyelmükbe az OBH és a bírósági szervezet működéséről szóló beszámolót, amely idén megújult szerkezetben – a bírósági szervezet stratégiai céljaihoz igazodva – veszi számba a 2017. év legfontosabb történéseit.

dr. Handó Tünde
az Országos Bírószági Hivatal elnöke

I. RÉSZ – AZ ÍTÉLKEZÉS HATÉKONYSÁGA

Az OBH 2017. évi legfőbb eredményei – az OBH elnökének azon célkitűzésével összefüggésben, hogy a bíróságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék, a független bírák időszerűen és magas szakmai színvonalon ítéelkezzenek:

- A perek 87,5%-a, tehát döntő többsége változatlanul, az adott ítéelkezési szintre érkezéstől számított 1 éven belül befejeződött.
- 2017 végére 37%-kal csökkent a két éven túl folyamatban maradt peres ügyek száma az OBH megalakulásának évében mérthez képest.
- Az OBH megkezdte egy új, a bírósági vezetők munkáját segítő informatikai alkalmazás (Vezetői Információs Rendszer – VEIR) kifejlesztését.
- Az OBH 2017-ben szerkezetében és tartalmában is megújította azokat az éves és féléves elemzéseket, amelyek a bíróságok ügyforgalmi, valamint az egyéni bírói munkateher adatait mutatják be.
- Az új eljárásí törvények (Pp., Kp., Be.) alkalmazására való hatékony felkészülés.
- Az Európai Bizottság által közzétett európai igazságügyi eredménytáblának, az ítéelkezés hatékonyására vonatkozó mutatói alapján Magyarország továbbra is a tagállamok első harmadában foglal helyet.
- A bírói alapilletményt ismételten 5%-kal, 453 330,- Ft-ra emelkedik 2018. január 1. napjától.

1. Ügyforgalom

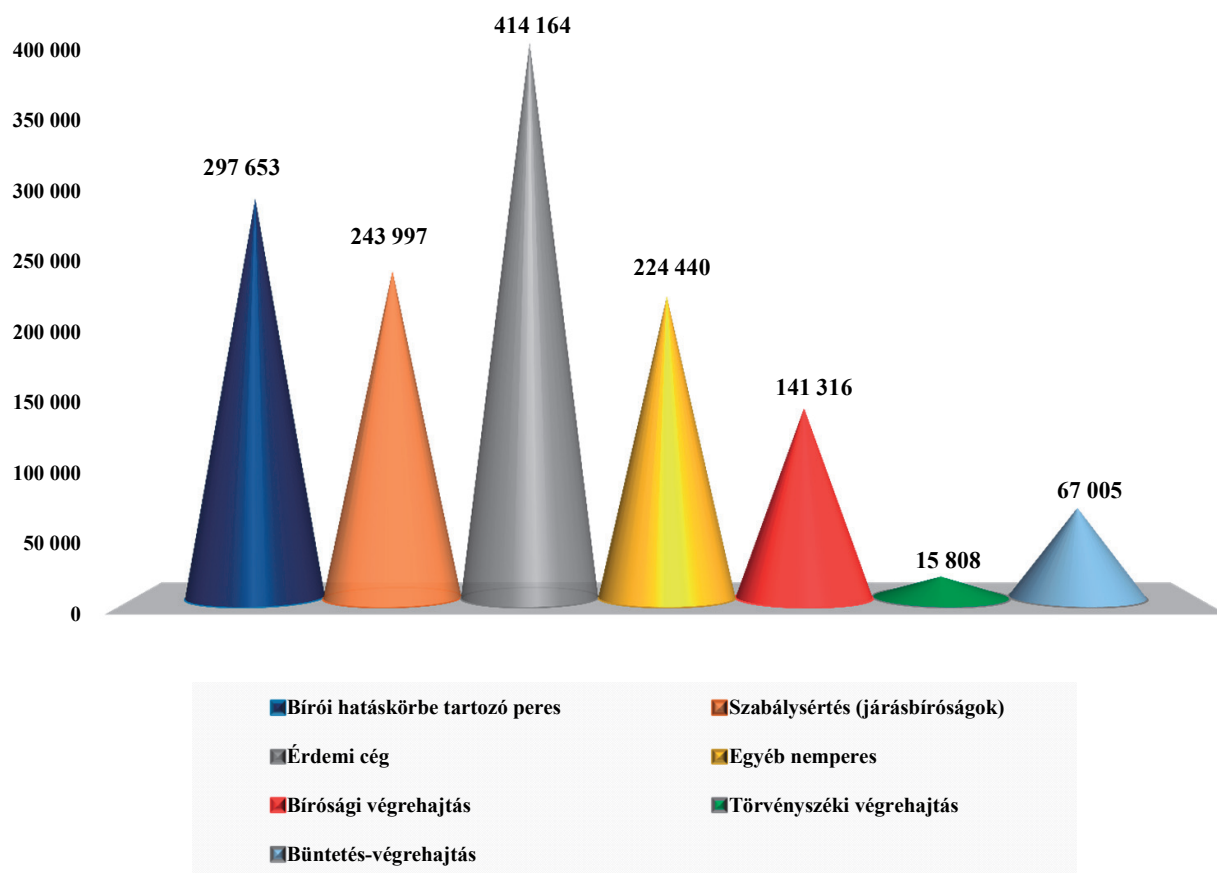
A bírósági ügyforgalom még teljesebb körű bemutatása érdekében 2016-ban az OBH több adatgyűjtését felülvizsgálta. Ennek keretében megtörtént – 2017. január elsejétől pedig bevezetésre került – a büntetés-végrehajtási ügyforgalmi adatok pontosabb, részletesebb számbavételét lehetővé tevő BV. minta fejlesztése. Az adatok összehasonlíthatósága érdekében jelen beszámoló a 2016. évi ügyforgalmi adatokat is ezen ügýtípusokkal együtt mutatja be.

Az informatikai fejlesztésekkel egyidejűleg pontosítottuk a törvényszéki végrehajtási ügyek adatszolgáltatását is.

1.1. Ügyérkezés

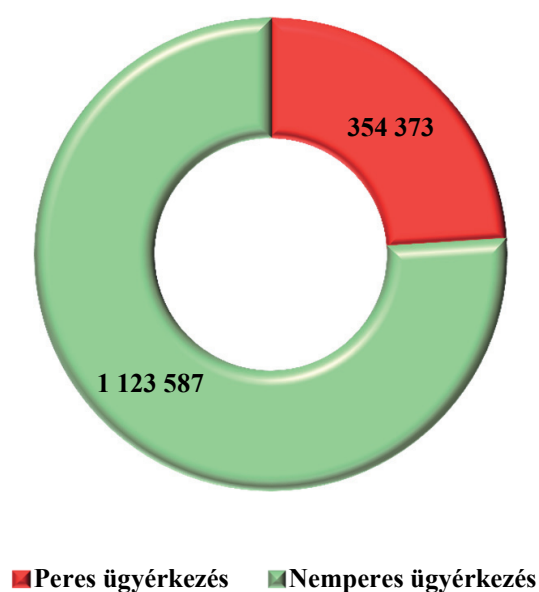
A 2017. év során összesen 1 404 383 ügy érkezett a bíróságokra. Fontos kiemelni, hogy az új Pp. 2018. januári hatályba lépését megelőző hónapban (2017. december) jelentősen, 31,8%-kal nőtt a polgári peres ügyérkezés az előző év azonos időszakához képest, ami – dömpingjellegénél fogva – jelentősen megnehezítette a napi munkát.

A bíróságokra érkezett ügyek száma 2017-ben

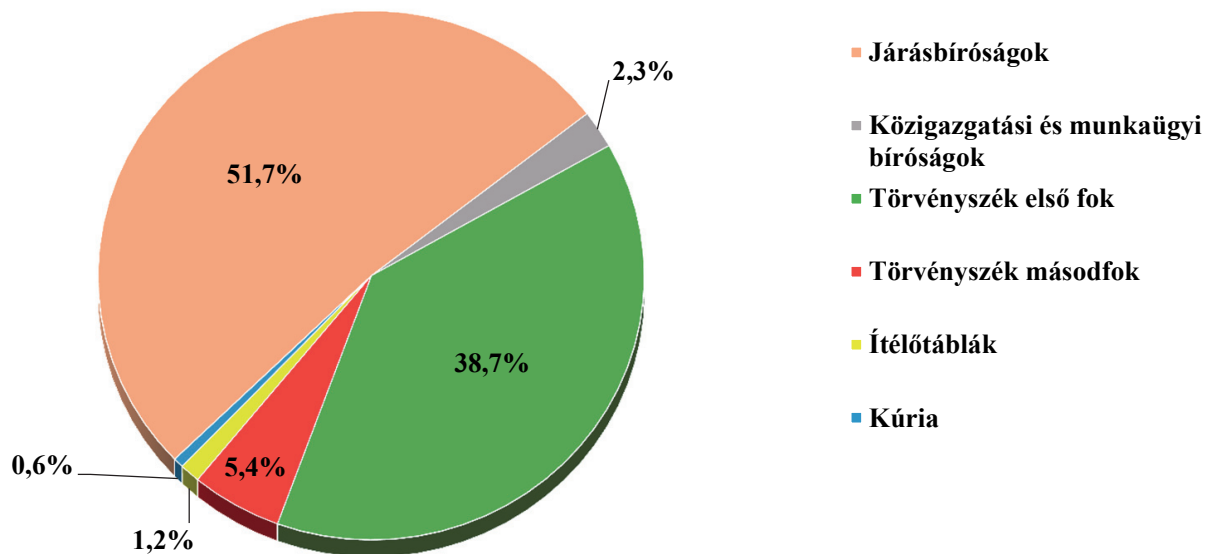

A bíróságokra érkezett ügyek egynegyede továbbra is a munkaigényesebb peres ügy.

Peres és nemperes ügyérkezés országosan 2017-ben

A teljes ügyérkezés megoszlása a bírósági szintek között 2017-ben

1.2. Ügybefejezés

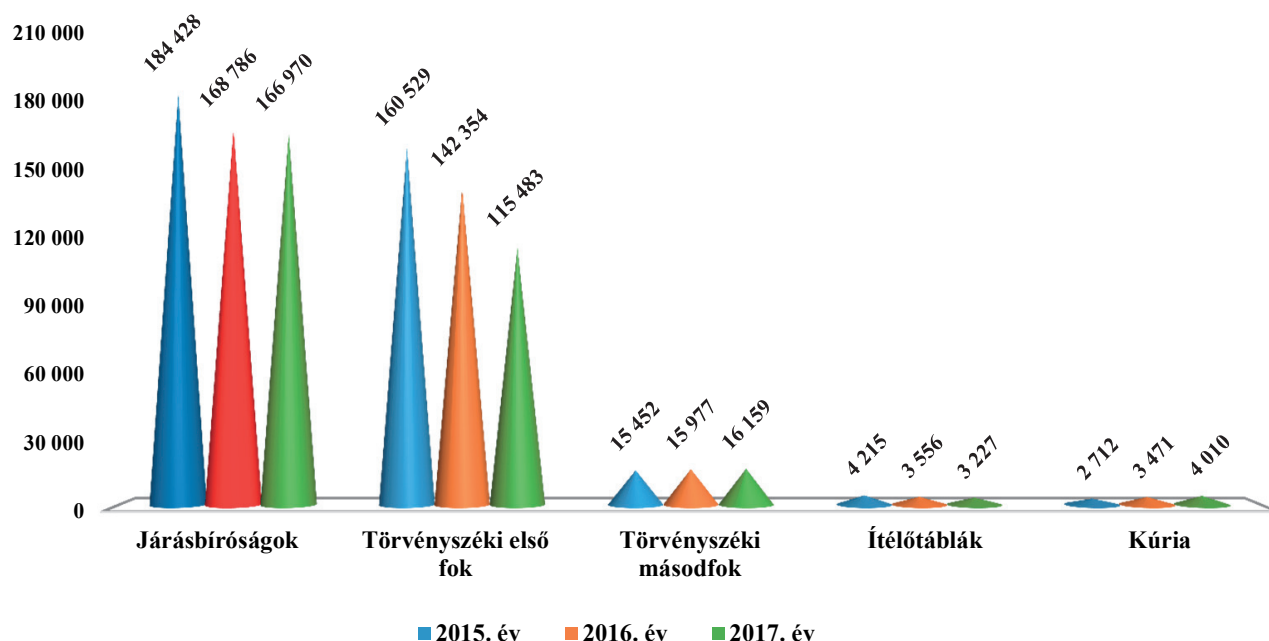
2017-ben a bíróságok összesen 1 397 268 ügyet fejeztek be. Az érkezéshez képest a befejezés csupán törvényszéki első fokon marad el. Ennek oka kettős: egyrészt 2017. januári 1. napjától ez a bírósági szint intézi a büntetésvégrehajtási kártalanítási ügyeket és az ügyek befejezése – jellemzően a hiánypótlások miatt – több hónapot vesz igénybe, másrészt szintén ezen a szinten intézik a cégügyeket, ahol bár az érkezés és a befejezés között kevesebb mint 2%-os eltérés van az ügyek nagy száma – 2017-ben több mint 400 000 ügy – miatt számszerint az eltérés valamivel több mint 7000 ügy.

A perek aránya az összes befejezésszámon belül országosan 24% volt, vagyis elmondható, hogy a bíróságokon befejezett ügyek egynegyede peres ügy.

1.3. Ügyhátralék

2017. december 31-én országosan 305 849 ügy volt folyamatban, ami több mint 28 000 üggyel, azaz 8,5%-kal csökkent a 2016. évi adatokhoz képest (334 144 ügy). Ezt a jelentős mérséklődést főként a közigazgatási és munkaügyi bíróságok ügyszámának 5%-os, a törvényszéki első fok 19%-os és az ítéltáblák 9%-os csökkenése okozta. Kiemelést érdemel, hogy törvényszéki első fokon a 2015. évi adatokhoz viszonyítva már 28%-os a csökkenés (160 529 helyett 115 483 ügy)

Az ügghátralék alakulása ítélezési szintenként 2017-ben

1.4. A központi régió

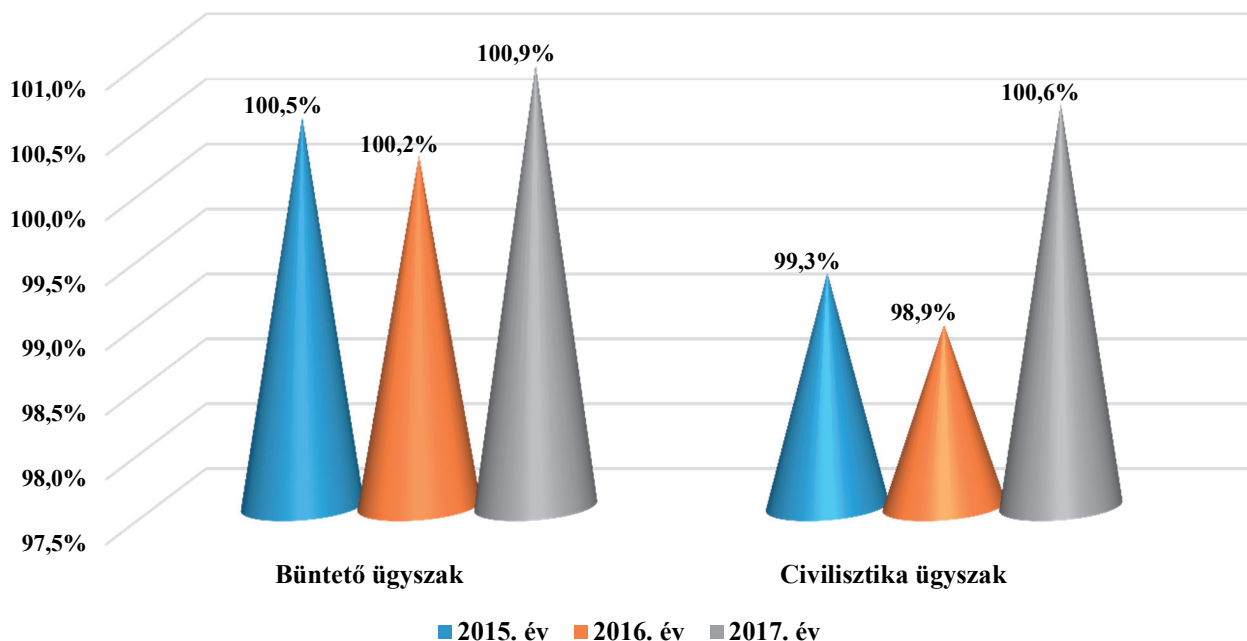
A központi régió bíróságai: a Fővárosi Ítéltóábla, a Fővárosi Törvényszék és a Budapest Környéki Törvényszék, valamint az illetékességi területén lévő bíróságok. Ezen bíróságokra összességében az ügyek több mint 40%-a érkezik. Az ország társadalom és gazdaságföldrajzi sajátosságai miatt ezen a területen koncentrálnak a központi államigazgatási és irányító hatóságok; itt található a tőzsde, a legtöbb pénzügyi, biztosítói és országos aktivitású nagyvállalat székhelye. A kereskedelem, a közigazgatás központi elhelyezkedése együtt jár a nagyszámú ügyérkezéssel. A bűnügyi fertőzöttséget, a büntetőügyek számát és jellegét is a fentiekkel összefüggő körülmények befolyásolják. Ezen túl vannak olyan ügyek melyekben kizárólagosan ezen bíróságok járhatnak el.

1.4.1. Fővárosi Törvényszék

A Fővárosi Törvényszékre és bíróságaira a törvényszéki végrehajtási ügyek nélkül 2017-ben 388 585 ügy érkezett (azzal együtt 389 696 ügy), eközben 386 296 (a törvényszéki végrehajtással együtt 387 422) ügyet fejeztek be, és mintegy 81 010 ügy maradt folyamatban. A Fővárosi Törvényszék országos érkezésből való részesedése 28,26%-os, 1,06%-kal kevesebb, mint a 2016-ban.

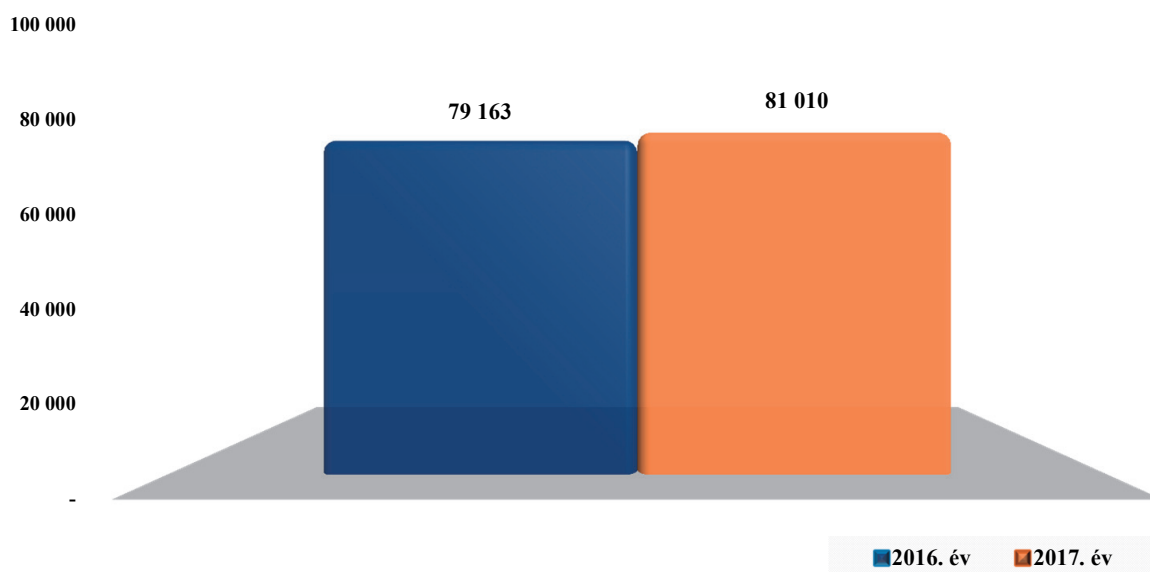
2017-ben – ahogyan azt az alábbi diagram is szemlélteti – a befejezett ügyek aránya mind a büntető, mind pedig a civilisztika ügyszakban meghaladta az érkezését.

**A befejezett és érkezett ügyek arányának százalékos megoszlása
a Fővárosi Törvényszéken 2015-2017. évek között**

A folyamatban maradt ügyek számát – a törvényszéki végrehajtási ügyekkel együtt – a Fővárosi Törvényszék több mint 28 000 üggyel, azaz összesen 26,3%-kal mérsékelte. Amennyiben a törvényszéki végrehajtási ügyeket figyelmen kívül hagyjuk, akkor összesen 2%-kal nőtt a folyamatban maradt ügyek száma a 2016. évhez képest, ahogyan azt az alábbi diagram is mutatja.

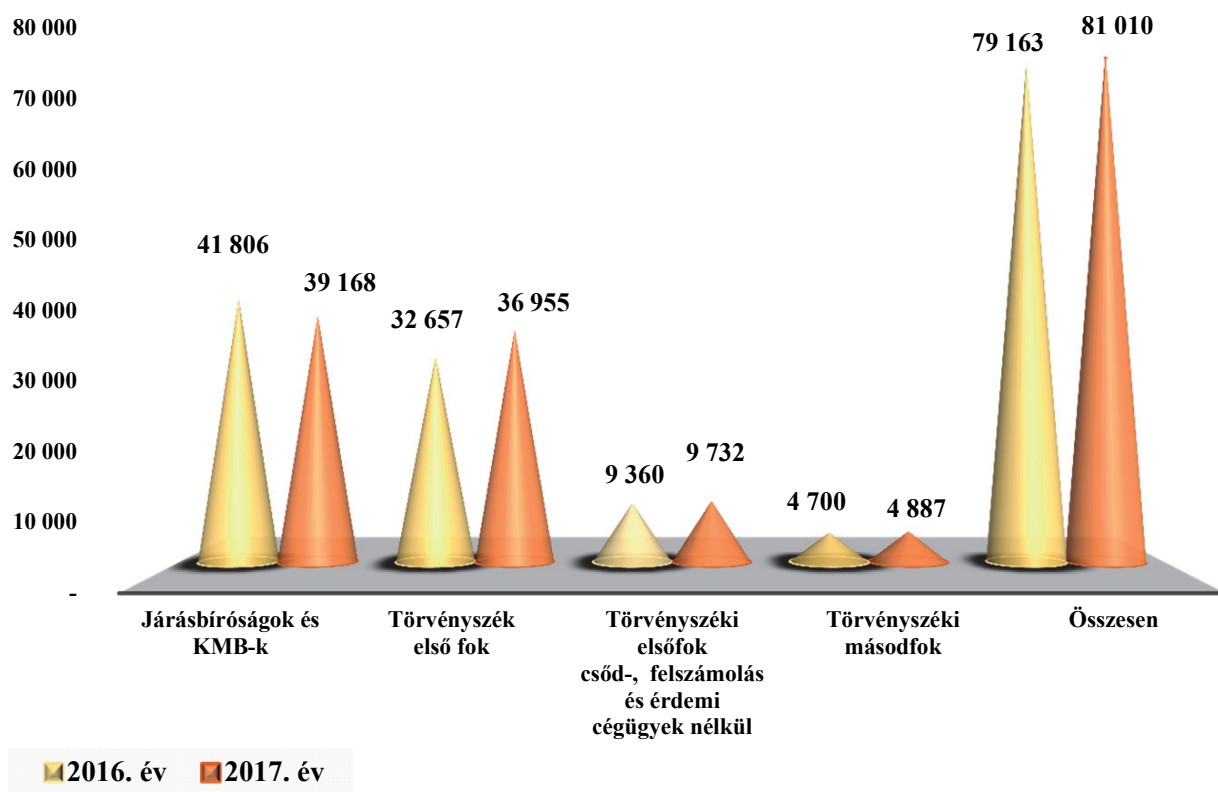
**Folyamatban maradt ügyek száma a Fővárosi Törvényszéken
(Törvényszéki végrehajtási ügyek nélkül)**

Az ügyhátralék alakulásának tekintetében elmondható, hogy bírósági szinten 6,3%-kal csökkent a folyamatban maradt ügyek száma a tavalyi évhez viszonyítva, ellenben a többi

ítélkezési szinten, ha minimálisan is ugyan, de növekedés volt tapasztalható. A törvényszék első fokán ezt a 2017. harmadik harmadában történt jelentős cégügyi érkezés növekedés eredményezte, ebben az időszakban a befejezés közel 8 500 üggyel elmarad az érkezéstől.

**Folyamatban maradt ügyek száma a Fővárosi Törvényszéken
(Törvényszéki végrehajtási ügyek nélkül)**

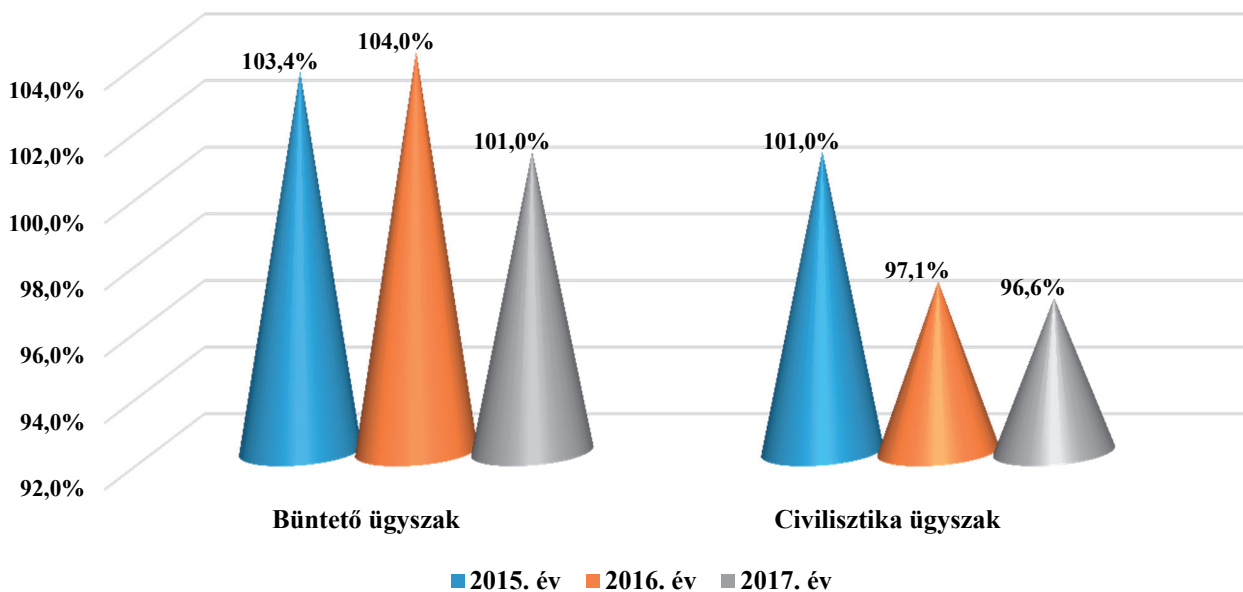

1.4.2. Budapest Környéki Törvényszék

A Budapest Környéki Törvényszékre és bíróságaira 2017-ben összesen 172 540 ügy érkezett, ami 2,1%-os mérséklődést jelent a 2016. évhez képest. A legnagyobb csökkenés, közel 12%-os, a törvényszéki elsőfokú ügyeknél volt tapasztalható. Azonban továbbra is elmondható, hogy ez az ország második legnagyobb ügyforgalommal bíró törvényszéke, amelyre az országos ügyérkezés mintegy 12,5%-a esik.

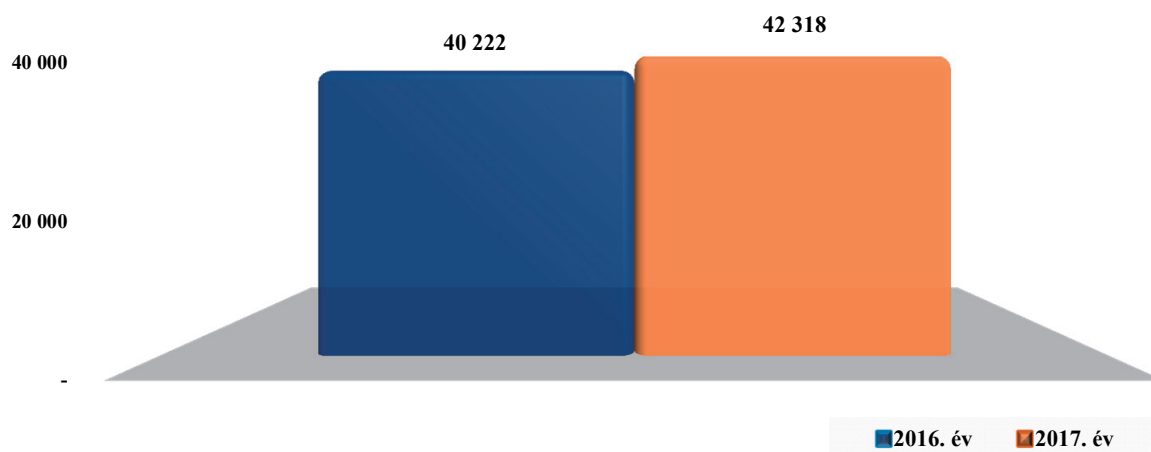
Sajnálatos módon a befejezésszám 11,3%-kal csökkent a 2016. évi adatokhoz képest, a legjelentősebb visszaesés a törvényszék elsőfokú ügyeinek befejezése kapcsán volt tapasztalható, melynek oka a cégügyek befejezésszámának csökkenése (2016. év végén 12 541 ügy maradt folyamatban, míg 2017. december 31-én ez a szám 14 738 volt). Büntető ügyszakban azonban a korábbi évekhez hasonlóan több ügyet fejeztek be a bírák, mint amennyi érkezett.

**A befejezett és érkezett ügyek arányának százalékos megoszlása
a Budapest Környéki Törvényszéken 2015-2017. évek között**

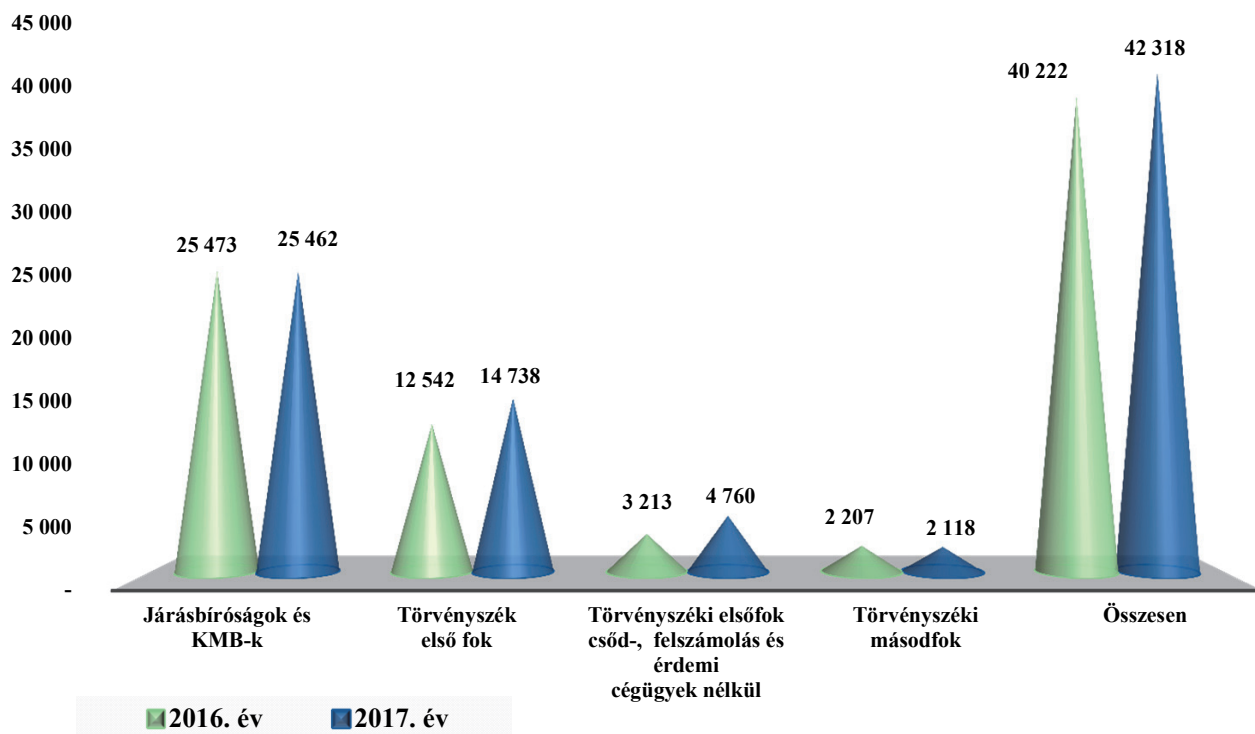
A kevesebb ügyérkezés, és kevesebb befejezésszám hatására az ügyhátralék a 2016. évhez képest 5,2%-kal nőtt, csökkent viszont az ügyhátralék a fellebbezett ügyek tekintetében mintegy 4%-kal.

**A folyamatban maradt ügyek száma a Budapest Környéki Törvényszéken
(Törvényszéki végrehajtási ügyek nélkül)**

Az ügyhátralék alakulásának tekintetében elmondható, hogy a folyamatban maradt ügyek száma a járásbírói szint kivételével valamennyi ítélkezési szinten nőtt, a legjelentősebb növekedés a törvényszéki első fokon volt tapasztalható

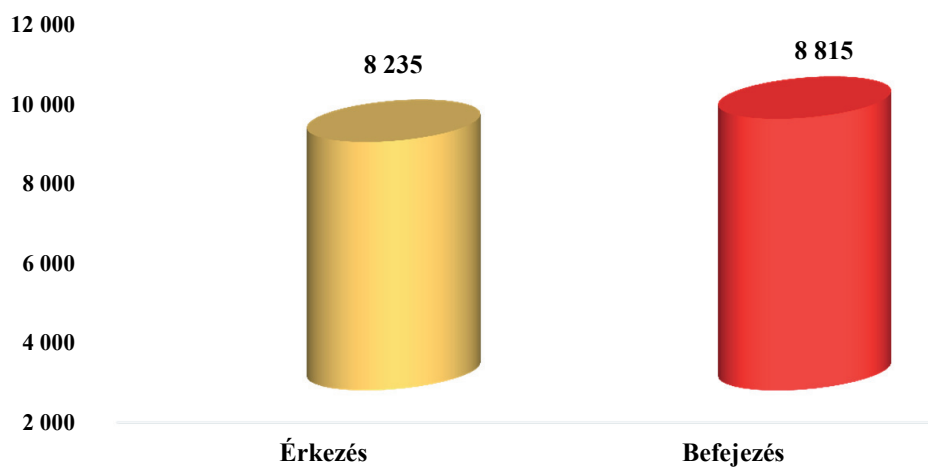
**Folyamatban maradt ügyek száma a Budapest Környéki Törvényszéken
(Törvényszéki végrehajtási ügyek nélkül)**

1.4.3. Fővárosi Ítéltábla

2017-ben 8 235 ügy érkezett a Fővárosi Ítéltáblára, ami 17,5%-kal kevesebb a 2016. évhez képest. A jelentős csökkenés a nemperes ügyeket érinti leginkább, ahol összesen 22,9%-os a visszaesés.

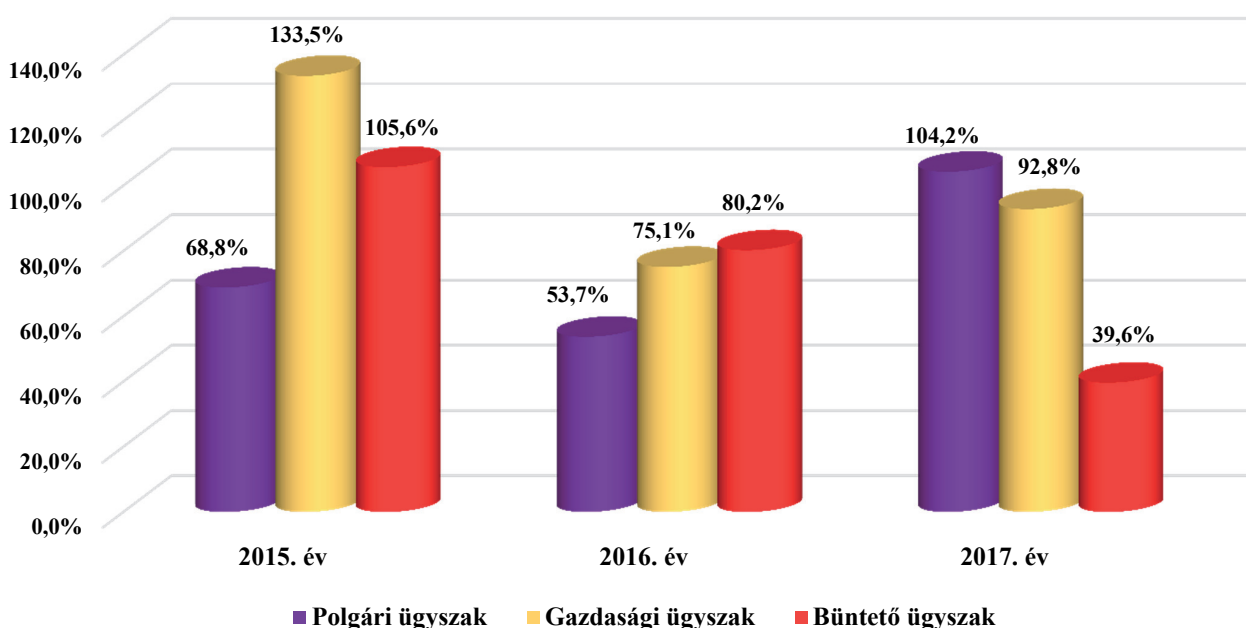
Érkezett és befejezett ügyek száma a Fővárosi Ítéltáblán 2017-ben

A folyamatban maradt ügyek száma 2017-ben 1 694 ügy volt, ami 25,5%-os javulást mutatott a 2016. évhez viszonyítva. Mivel a nemperes ügyek érkezése jelentős csökkenést mutatott 2017-ben, ez hatással volt a nemperes ügyek ügyhátralékára is. Utóbbinál ugyanis 31,8%-kal kevesebb a folyamatban maradt ügyek száma 2016. év végi adatokhoz képest.

A folyamatban maradt peres ügyek száma két év alatt (2015–2017) felére csökkent. A csökkenést mindkét ügyszakban – civilisztikai (polgári és gazdasági) és a büntető – komoly erőfeszítésekkel, igazgatási lépésekkel és más ítélőtáblák segítségével érték el.

A Fővárosi Ítélőtábla folyamatban maradt peres ügyei szakágankénti bontásban az előző év százalékában

2. Időszerűség

A magas színvonalú, időszerű ítélkezés az OBH elnökének elsődleges stratégiai célkitűzése. Az időszerűség megerősítése, az elhúzódó, két éven túl folyamatban lévő ügyek számának csökkentése érdekében az OBH 2016 áprilisában meghirdette a Fenntartható Fejlődés Programot (FFP).

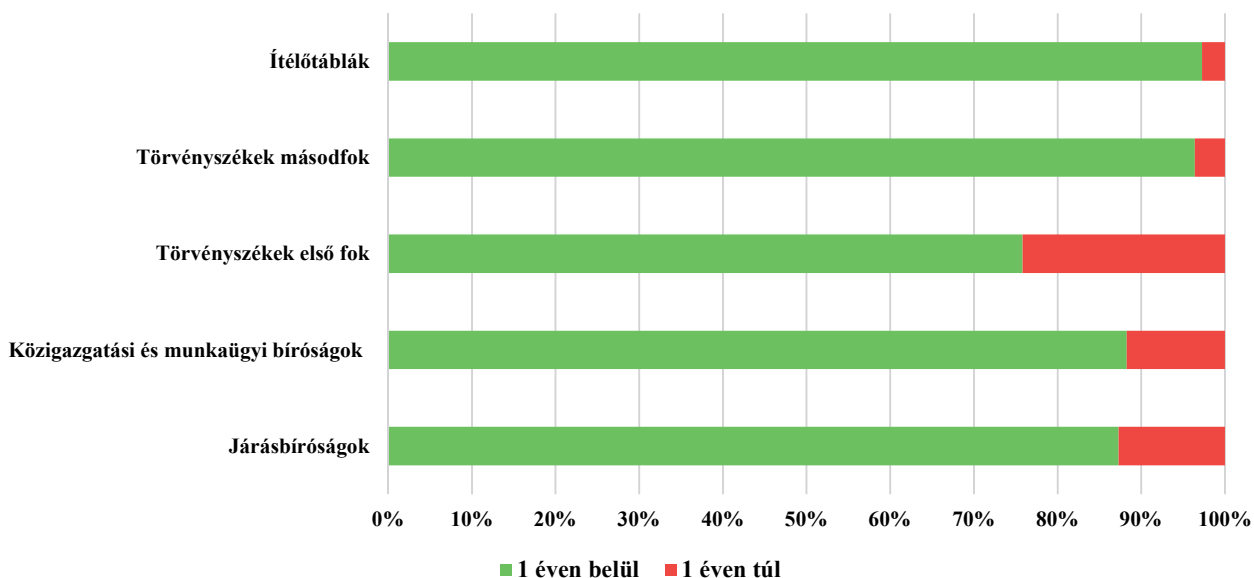
Az FFP 2017-ben tovább folytatódott az ügyforgalmi eredmények megtartása érdekében egy szűkebb, letisztultabb körben. Az új, 2017 júniusában meghirdetett FFP 2 célja a már elért eredmények fenntartása és a további fejlődés előmozdítása volt oly módon, hogy az ne jelentsen a bírák, bírósági dolgozók számára többletterhelést.

A programnak köszönhetően tovább javult az időszerűség a peres és nemperes ügyeknél is, nőtt a rövid idő alatt befejezett perek aránya, míg a hosszabb ideje elhúzódó ügyeké csökkent.

2.1. Befejezett peres ügyek

A perek 87,5%-a, tehát döntő többsége változatlanul, az adott ítélkezési szintre érkezéstől számított 1 éven belül befejeződött. Így sikerült megtartani a 2016-ban elért nagyszerű eredményeket a befejezési mutatók vonatkozásában.

**A bíróságok befejezési időtartam megoszlása
(Kúria nélkül)**

Járásbírósági szinten a civilisztikai ügyszakban a bíróságra érkezéstől számított 1 éven belül befejezett ügyek aránya az összes befejezett ügghöz képest 88%-os volt, ami egészen kiváló eredmény.

Egy éven belül befejezett civilisztikai peres ügyek aránya az összes befejezett ügghöz képest a járásbíróságokon (2017. év)		
Sorrend	Törvényszékek	Arány
1.	Gyulai Törvényszék	95,5%
2.	Miskolci Törvényszék	92,7%
2.	Balassagyarmati Törvényszék	92,7%
3.	Debreceni Törvényszék	92,0%
4.	Szombathelyi Törvényszék	91,9%
5.	Kaposvári Törvényszék	91,8%
6.	Szegedi Törvényszék	91,2%
7.	Szolnoki Törvényszék	90,8%
8.	Veszprémi Törvényszék	90,1%
9.	Szekszárdi Törvényszék	89,9%

Egy éven belül befejezett civilisztikai peres ügyek aránya az összes befejezett ügghöz képest a bíróságokon (2017. év)		
Sorrend	Törvényszékek	Arány
10.	Zalaegerszegi Törvényszék	89,6%
10.	Egri Törvényszék	89,6%
11.	Pécsi Törvényszék	89,2%
12.	Nyíregyházi Törvényszék	88,6%
13.	Kecskeméti Törvényszék	88,5%
14.	Székesfehérvári Törvényszék	87,2%
14.	Győri Törvényszék	87,2%
15.	Fővárosi Törvényszék	85,7%
16.	Tatabányai Törvényszék	85,1%
17.	Budapest Környéki Törvényszék	82,5%
Országos átlag:		88,10%

Ugyanezen mutató – az 1 éven belül befejezett ügyek aránya az összes befejezéshez képest – a törvényszéki másodfokon szintén a civilisztikai ügyszakban volt a legmagasabb (97,4%).

2.2. Folyamatban maradt ügyek

A törvényszékeken (bíróságokkal, közigazgatási és munkaügyi bíróságokkal együtt) a folyamatban maradt ügyek száma 8,7%-os javulást mutat a 2016. évhez képest, vagyis 327 117 ügyről 298 612 üggyé csökkent, ennek 47%-a peres ügy. Az ítéletátlákon is pozitív a változás, a folyamatban maradt ügyek száma a 2016. évi adatokhoz képest 9,3%-kal csökkent (3 556-ról 3227-re).

Az elhúzódozó folyamatban lévő ügyek száma, vagyis a bírósági szinten és törvényszék első fokon a 2 éven túli, törvényszék másodfokon az 1 éven túli, illetve ítéletátlákon a 6 hónapon túli ügyek aránya az összes ügghátralék 6%-a. Ez az arány 0,3%-kal kevesebb, mint 2016-ban.

Kedvezően változott a folyamatban maradt perek átlagos időtartama is a következő szinteken és ügyszakokban:

- a bíróságokon
 - o a polgári pereknél 12 nappal (226-ról 214-re);
 - o gazdasági pereknél 4 nappal (311-ről 307-re);
 - o büntető pereknél 6 nappal (310-ről 304-re);
 - o szabálysértési pereknél 16 nappal (101-ről 85-re);

- törvényszék első fokon
 - o gazdasági pereknél 34 nappal (382-ről 349-re);
- törvényszék másodfokon (másodfokra érkezéstől)
 - o munkaügyi pereknél 9 nappal (125-ről 116-ra);
 - o büntető pereknél 16 nappal (143-ról 127-re);
 - o szabálysértési pereknél 4 nappal (49-ről 45-re);
- ítéltáblákon (másodfokra érkezéstől)
 - o polgári pereknél 11 nappal (112-ről 101-re);
 - o gazdasági pereknél 14 nappal (151-ről 137-re);
 - o büntető pereknél (katonaival együtt) 27 nappal (141-ről 114-re) csökkent.

3. Az ítékezés megalapozottsága

3.1. Az ítékezés megalapozottsága a bíróságokon

A bíróságok működésének egyik értékmérője az elsőfokú döntések felek általi elfogadottsága. Ez azt jelenti, hogy az elsőfokú döntés ellen egyetlen jogosult sem jelent be fellebbezést, vagyis az ügy (vitás kérdés) ezen az ítélezési szinten jogerősen lezárul. Természetesen egy ítélet felek általi elfogadását befolyásolhatják többek között szociológiai folyamatok, valamint gazdasági tényezők is, így ennek köszönhetően a központi régió járásbíróságain, kerületi bíróságain rendszerint magasabb a fellebbezési arány.

A bírósági ítékezés társadalmi elfogadottságának egyik mércéje, ha minél kevesebb ügyet fellebbeznek meg, tehát minél több emelkedik jogerőre. 2017-ben járásbírósági szinten a büntető ítéletek 77,6%-a első fokon jogerőre emelkedett, míg törvényszéki első fokon ugyanezen mutató 50,8% volt. A járásbíróságok civilisztikai ügyszakában 2017-ben a befejezett peres ügyekben hozott ítéletek 90,8%-a ellen nem nyújtottak be fellebbezést, míg a törvényszéki első fok ugyanezen ügyszakában lezárult eljárások 82,7%-ánál nem fordultak a felek a fellebbezési fórumhoz.

Az alábbi diagram a járásbíróságok civilisztikai ügyszakában, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságokon a 2017-ben jogerőre emelkedett határozatok arányát mutatja be.

A járásbíróságok civilisztika ügyszakában, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságokon a 2017-ben jogerőre emelkedett határozatok aránya		
Sorrend	Törvényszékek	Jogerőre emelkedési arány
1.	Szombathelyi Törvényszék	94,55%
2.	Nyíregyházi Törvényszék	93,51%
3.	Kecskeméti Törvényszék	92,62%
4.	Szekszárdi Törvényszék	92,31%
5.	Szolnoki Törvényszék	92,26%

A járásbírságok civilisztika ügyszakában, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságokon a 2017-ben jogerőre emelkedett határozatok aránya

Sorrend	Törvényszékek	Jogerőre emelkedési arány
6.	Egri Törvényszék	92,19%
7.	Miskolci Törvényszék	92,16%
8.	Szegedi Törvényszék	92,01%
9.	Gyulai Törvényszék	91,48%
10.	Győri Törvényszék	91,37%
11.	Zalaegerszegi Törvényszék	91,34%
12.	Tatabányai Törvényszék	91,27%
13.	Budapest Környéki Törvényszék	91,06%
14.	Debreceni Törvényszék	91,02%
15.	Balassagyarmati Törvényszék	90,62%
16.	Székesfehérvári Törvényszék	90,28%
17.	Veszprémi Törvényszék	89,72%
18.	Pécsi Törvényszék	89,47%
19.	Kaposvári Törvényszék	89,42%
20.	Fővárosi Törvényszék	88,85%
Országosan összesen:		90,78%

Látható, hogy országos szinten ezen ügyszakokban 2017-ben – a tavalyi évhez hasonlóan – a jogerőre emelkedő ügyek aránya több mint 90%. A legmagasabb jogerőre emelkedési arány a Nyíregyházi Törvényszéken (93,51%), valamint a Szombathelyi Törvényszéken (94,55%) volt.

3.2. A jogegységgel és az ítélezés minőségével kapcsolatos döntések

3.2.1. Alkotmánybírósági határozatok figyelése

A bírósági szervezet egyik sajátossága, hogy míg a központi igazgatási feladatokat a törvény az OBH elnökéhez telepíti, addig az ítélezés egységének és a lehető legjobb minőségének

biztosítása a Kúria feladata. E mellett ugyanakkor léteznek olyan hazai és nemzetközi bírói fórumok, amelyek a bíróságok munkájának minőségéről megfontolandó visszacsatolást nyújtanak.

Ilyen hazai fórum az Alkotmánybíróság, melynek honlapját az OBH folyamatosan figyelemmel kíséri, valamint az Alkotmánybíróság a heti hírlevelét közvetlenül is megküldi az OBH-nak.

Az Alkotmánybíróságra 2017. január 1. és december 31. között mindösszesen 48 egyedi normakontroll iránti bírói kezdeményezés érkezett (Abtv. 25. §), amely számottevően kevesebb, mint 2016-ban (64 db). Alkotmányjogi panasz keretében a kezdeményezésre jogosultak 40 bírósági ügyben hivatkoztak alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazására (Abtv. 26. § (1) bekezdés) és 330 ügyben támadták az alaptörvény-ellenesnek tartott bírói döntést (Abtv. 27. §). 2017-ben bírósági/hatósági döntés megsemmisítésére 14 alkalommal került sor.

A bíróságok belső intranetes honlapján az OBH elnöke által működtetett, keresőfunkcióval is rendelkező információs adatbázis tartalmazza a bírósági kezdeményezés határozatát, valamint az AB határozatát is.

3.2.2. Európai Unió Bírósága (EUB)

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 267. cikke lehetővé teszi, hogy a nemzeti bíró előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezzen. Erre abban az esetben kerülhet sor, ha a nemzeti bírónak egyelőre folyamatban lévő ügyben az alkalmazandó uniós jog érvényesítése, vagy az uniós jog értelmezése körében kétsége merülne fel, és korábban a jog értelmezésére még nem került sor. Az OBH elnökének célja, hogy az EUMSZ 267. cikkének megfelelő esetekben és magas szakmai színvonalon kerüljön sor az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére.

Ezen célok elérése érdekében az OBH elnöke Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózatot tart fenn, amely 2017-ben valamennyi ügyszakban titkári hálózattal egészült ki. A titkári szaktanácsadói hálózat az OBH elnökének 8/2017. (VII. 13.) OBH utasítása alapján kezdhette meg a működését. A szaktanácsadó titkárok egyrészt a szaktanácsadó bírák munkáját támogatják, másrészt a bírósági titkárok EU jogi tárgyú megkeresésére nyújtanak felvilágosítást. A titkári hálózat megalakulásával 2017-ben a szaktanácsadói hálózat létszámhelyzete is változott, míg 2016. év végén a hálózat 61 bíróból állt, addig 2017. december 31-én 50 bíróból és 23 titkárból tevődött össze.

Az ismételt kérelmek benyújtásának elkerülése, valamint a már értelmezett jogkérdés megismerése érdekében lényeges, hogy a bírói kar értesüljön a már kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásokról, illetve az EUB által meghozott döntésekről. A bíróságok belső intranetes honlapján az OBH elnöke által működtetett, keresőfunkcióval is rendelkező információs adatbázis, az ott megosztott jó gyakorlatok, végzésminták és sablonok segítik ebben a bírókat. Az adatbázis tartalmazza a bírósági kezdeményezés határozatát, valamint az EU-nak a kérdésre adott válaszát is.

Az OBH a képzések során továbbra is kiemelt figyelmet fordít az előzetes döntéshozatali eljárásokra, ugyanis a konkrét ügyben indult előzetes döntéshozatali eljárás hatása egyes esetekben az adott peres eljáráson túlmutat, akár az egész bírósági szervezetet is érintheti. Ezáltal az előzetes döntéshozatali eljárások megindulása vagy befejeződése nemcsak az érdemi bírói gyakorlatra, hanem az aktuális munkateherre és munkaszervezésre is kihatással lehetnek.

3.2.3. Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB)

2017-ben az EJEB 24, Magyarországot érintő ítéletet hozott, ebből 20 elmarasztaló. Ezzel a 48 országból álló rangsorban Magyarország a 16.

A Magyarország elmarasztalásával végződő 20 ítéletből 2 ítélet (azaz 10%) érintette a magyar bírósági szervezetrendszer, amely a 2016. évi marasztaló ítéletek (16 ügy) 1/8-a.

Az Egyezmény 6. cikk 1. pontjában szabályozott, az „észszerű eljárási idő” követelményének megsértése miatti ügyekkel kapcsolatosan összesen 2 ítélet, valamint 11 marasztaló egyéb határozat született az EJEB előtt. Valamennyi, ezen döntésekkel érintett, hazai bíróság előtt folyamatban volt eljárás 2012 előtt indult.

Ennek következtében az OBH igazgatási intézkedései eredményeként bekövetkezett javulás, vagyis, hogy 2012-höz képest 2017-ben 37%-kal csökkent a két éven túl folyamatban maradt peres ügyek száma, az EJEB előtti eljárásokban még nem teljesen mutatkozhatott meg.

Kiemelendő az is, hogy 2017-ben kevesebb, mint a felére csökkent az EJEB előtt benyújtott kérelmek száma. Ez is azt mutatja, hogy a magyar bíróságok mindent megtesznek az eljárások észszerű időn belüli befejezése érdekében, és a befektetett munka eredményre vezet.

Az OBH a rendelkezésre álló igazgatási eszközökkel elősegíti az eljárások mielőbbi befejezését, a bírósági eljárást érintő EJEB ítéletekben megjelenő esetjognak a bíróság részére történő visszacsatolását és a tapasztalatok hasznosítását.

Ennek érdekében az EJEB előtt a Magyar Állam képviselőjét ellátó Igazságügyi Minisztériummal egyeztetések kezdődtek az EJEB ügyekben való szorosabb együttműködésről, a hasznosítható tapasztalatok megosztásáról, melyek 2017-ben is folytatódtak.

Az eljárások észszerű időn belüli befejezését hivatottak elősegíteni az új eljárási törvények, így az új polgári perrendtartás és az új büntetőeljárási kódex is. Az, hogy e jogalkalmazási cél megvalósítására mennyiben alkalmasak az új eljárási jogi szabályok, csak a jogalkalmazói gyakorlat során lesz majd mérhető.

4. A bírók teljesítménye

4.1. A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenységének mérése, elemzése

2017-ben az Országos Bírósági Hivatal – valamennyi ítélkezési szint és ügyszak képviselőit tömörítő, igazgatási vezetőkből álló szakértői csoport közreműködésével – megkezdte egy új, a bírósági vezetők munkáját segítő informatikai alkalmazás (Vezetői Információs Rendszer – VEIR) kifejlesztését. A központi lajstrom-adatbázisra építve a rendszer első modulja valós idejű, naprakész összesített ügyforgalmi és időszerszerű adatokkal támogatja a döntés-előkészítés, végrehajtás és ellenőrzés folyamatát. Egyszerű, felhasználóbarát, mobil informatikai eszközökön is optimálisan működtethető felülete segítségével táblázatok és diagramok jeleníthetők meg. Az első modul 2018 tavaszán kerül fokozatos bevezetésre. A tervek szerint a második modul az átlagos, egy bíróra jutó ügyforgalmi mutatók előállítására szolgál majd.

Az Országos Bírósági Hivatal 2017-ben szerkezetében és tartalmában is megújította azokat az éves és féléves elemzéseket, amelyek a bíróságok ügyforgalmi, valamint az egyéni bírói munkateher adatait mutatják be. Az új típusú elemzések a főbb trendeket hosszabb időszakokat felölelve mutatják be, és még több ábra segíti mind az átfogó, mind az egyes jelenségeket részletező kép kialakítását.

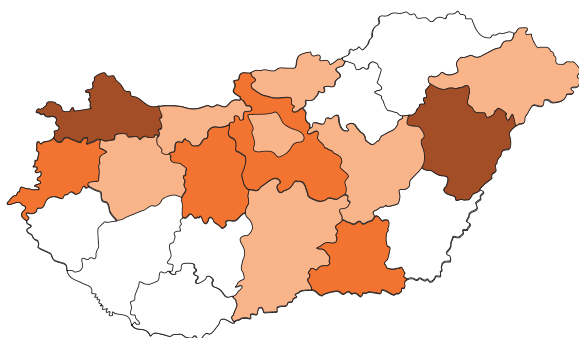
A munkateher fogalmának többféle megközelítése létezik. A stratégiai célok felől közelít az az alkalmazandó munkateher fogalom, amelynek használatával olyan összehasonlításokat tudunk tenni és olyan intézkedések hozhatók, amelyek a „jó bíróság”, a független bírók által időszzerűen végzett minőségi igazságszolgáltatás erősítésének irányába hatnak.

Úgyszintén kihat a munkateher fogalom tartalmára az, hogy az egész vagy a kisebb-nagyobb szervezet nézőpontjából, avagy országos szinten kell vizsgálnunk azt. Amit ugyanis az egyén-nél látni kell, nem feltétlenül kell figyelembe venni országosan, illetve nem minden esetben szükséges valamennyi szint és ügyszak bíróját górcső alá venni. Mindig csak arra érdemes koncentrálni, akinek a mutatói az adott szempontból lényegesek.

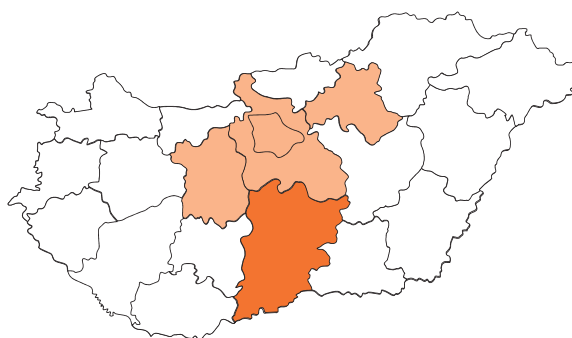
A fentiek jegyében az OBH – többek közt – az egyes bírókhoz érkező, általuk befejezett, illetve a náluk az időszak végén folyamatban maradt peres ügyek (ügyhátralék) számát vizsgálja.

Egy tárgyaló bíróra eső ügyhátralék járásbírói büntető peres ügyszakban

2012. dec. 31-én

2017. dec. 31-én

Országos átlag: 101 ügy

70 ügy

Fővárosi Törvényszék: 113 ügy

85 ügy

Terheltségi szintek és azok színei:

	140-
	115-140
	85-115
	-85

4.2. Kirendelések

Kirendelés esetén a bírónak a beosztása szerinti szolgálati helyétől eltérő más szolgálati helyen (vagy ott is) kell ítélkezési tevékenységet végeznie. A bíró kirendelésére a bíróságok közötti ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása, vagy a bíró szakmai fejlődésének elősegítése érdekében kerülhet sor. A kirendelésről a Bjt. 31.§-33.§ rendelkezik.

A kirendelésnél a bíró méltányolható érdekeit figyelembe kell venni. A bíró kirendelésére csak hozzájárulásával kerülhet sor, amennyiben a beosztásából eredő ítélkezési tevékenységét is megtartja, illetve amennyiben törvényben meghatározott családi-, illetve személyi körülmények esetén lakó-, vagy tartózkodási helyétől, illetve szolgálati helyétől eltérő településen lévő szolgálati helyre kívánják kirendelni.

A bíróságok közötti ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása érdekében a bírót – hozzájárulása nélkül háromévenként, ezen belül legfeljebb egy évre – lehet kirendelni. A Bjt. 33. § (1) bekezdés figyelembevételével kiírt pályázatot elnyert úgynevezett „mozgóbírák” esetén a pályázatban írt maximum 3 éves időtartamon belül a pályázatban megjelölt bíróságokra le-

het kirendelni a bírót, ez esetben a pályázat benyújtása a kirendeléshez való hozzájárulásnak tekinthető.

A szakmai fejlődés elősegítése érdekében a bíró a törvényszék, az ítélőtábla és a Kúria elnökének kezdeményezésére, a törvényszékre, az ítélőtáblára, illetve a Kúriára rendelhető ki.

2017. évre a törvényszéki elnökök 407 bíró kirendeléséről határoztak. A kirendelés lehetőségével leginkább az ügyforgalmi szempontból kedvezőtlenebb helyzetben lévő törvényszékek elnökei élnek.

2017. évre az OBH elnöke – a bírósági elnökök kezdeményezésére és a bírók hozzájárulásával – 188 bíró kirendeléséről határozott, közülük:

- 32 bírót rendelt ki a Kúriára különböző bíróságokról,
- 16 bírót egyik törvényszék illetékességi területéről egy másik törvényszékre,
- 55 bírót ítélőtábláról másik ítélőtáblára,
- 73 bírót törvényszékről ítélőtáblára,
- 10 bírót ítélőtábláról törvényszékre,
- 1 bírót a Kúriáról ítélőtáblára,
- 1 bírót a Kúriáról törvényszékre rendelt ki.

Az OBH elnöke a bírót – hozzájárulásával, az igazságügyért felelős miniszterrel egyetértésben – az igazságügyért felelős minisztériumba is beoszthatja. 2017-ben 7 bíró és 1 bírósági titkár dolgozott beosztással a minisztériumban, akik közül az év folyamán 3 bíró beosztása megszüntetésre került.

4.3. A bírák értékelése

Alapvető követelmény, hogy a bírák ítélkezési munkájának függetlensége csak megfelelő szintű egyéni felelősség és ellenőrzési mechanizmusok mellett érvényesülhessen. E stratégiai célt szolgálja a bírák rendszeres – szükség szerint soron kívüli – vizsgálata, amely reális és összemérhető képet alakít ki szakmai munkájukról, függetlenül attól, hogy mely bíróságon, ügyszakban és szinteken látják el ítélkezési tevékenységüket. A bírói értékelések további célja – az ügyfelek érdekeinek előmozdítása mellett – a bírói munka támogatása, továbbá a rendszerszintű hiba-lehetőségek feltárása révén, ezek jövőbeni elkerülése, illetve a már megtörtént mulasztások szükség szerinti szankcionálása.

A bírák vizsgálatára és értékelésére a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) alapján először a kinevezésük után három évvel, majd ezt követően nyolc évenként kerül sor, egészen a nyugdíjkorhatárt megelőző hatodik évig. A bírák vizsgálatának és értékelésének legfőbb szabályait is a Bjt. tartalmazza.

Minden értékelést alapos szakmai vizsgálat előz meg, amely felöleli a bírói ítélkező tevékenységéhez kapcsolódó valamennyi körülményt. A vizsgálat során tapasztalt lényegi és tényszerű megállapításokat kellő alapossggal, pontosan, visszakövethetően kell rögzíteni, biztosítva ezzel, hogy a jelentésben szereplő információk objektív módon, bizonyítékokkal igazolhatók legyenek.

A vizsgálat elrendeléséről a törvényszék, az ítélőtábla, illetve a Kúria elnöke határozhat. A vizsgálatot az illetékes kollégiumvezető, vagy az általa kijelölt bíró 60 nap alatt folytatja le. A vizsgálatnak fel kell tárnia a bíró anyagi, eljárási és ügyviteli jogszabály-alkalmazási, valamint tárgyalásvezetési gyakorlatát. Ezekben a meghatározó területeken belül a mennyiségi (így ügyforgalmi, illetve a tárgyalási tevékenységre, időszűrőre vonatkozó adatok), a minőségi (a tárgyalásra történő felkészülés, tárgyalásvezetés, bizonyítás, határozatszerkesztés, írásba foglalás) és

a képességbeli (lényeglátási, döntési képesség, alaposság, munkaszervezés, munkabírást stb.) ismérvek alapvetően azokat a vizsgálandó szempontokat határozzák meg, amelyek szervesen kapcsolódnak a bíró szakmai munkájához.

A vizsgálat során a kijelölt vizsgáló legalább 50 jogerősen befejezett ügyet választ ki, illetve a vizsgálat alá vont bíró két teljes tárgyalási napján vesz részt. Ezen túlmenően beszerzi az illetékes bírósági elnök és kollégiumvezető véleményét, a tanácselnöki feljegyzéseket, illetve összefoglaló véleményeket, továbbá a bíró kötelező és egyéb képzéseken történő részvételének adatait.

A vizsgálat befejezését követő 15 napon belül a vizsgálati anyag és a beszerzett iratok, vélemények alapján összességében készül el az értékelés. A vizsgálat alá vont bíró az írásbeli értékelésre szóban vagy írásban észrevételeket tehet. Az értékelés eredményeként „kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas”, „kiválóan alkalmas”, „alkalmas” vagy „alkalmatlan” minősítést kaphat. Amennyiben az értékelés eredményét, vagy annak írásbeli indokolásában kifejtetteket a bíró vitatja, úgy jogorvoslatért a szolgálati bírósághoz fordulhat.

2016. január 1. napján lépett hatályba az OBH elnökének a bíró munkájának értékelés rendjéről és a vizsgálat részletes szempontjairól szóló szabályzatról szóló 8/2015. (XII. 12.) OBH utasítás. Az OBH elnökének kezdeményezésére indult, az értékelési rend megújítását célzó, széleskörűen egyeztetett szabályozó végleges szövegét az Országos Bírói Tanács is véleményezte. Az új szabályzat célja nemcsak az volt, hogy egységesebb útmutatást adjon a felhasználóknak az értékelés során, hanem, hogy emellett – összhangban az OBH elnökének stratégiai céljaival – a szervezeti kultúraváltás támogatása körében is szemlélet és gondolkodásmód változást indukáljon. Az új szabályzat komplexebb, az ítélkező tevékenység összetettségével adekvátabb. Kizárólag a bírói munka értékelésére koncentrál, és az ezt megalapozó vizsgálatok szabályait pontosítja, illetve egyértelműsíti.

A bírói munka értékelését megalapozó vizsgálatok egységességének és összevethetőségének elősegítése érdekében az új szabályzat a vizsgálói kijelölést képesítési előíráshoz – központi vizsgálói képzés, valamint vizsgálói névjegyzékben való regisztrálás – köti. A szabályzathoz módszertani útmutató is készült, amely a vizsgálat lefolytatásához, illetve a vizsgálati jelentés elkészítéséhez nyújt a gyakorlatban használható, praktikus segítséget.

A Kúrián, az ítélőtáblákon, a törvényszékeken és a járás/kerületi bíróságokon 2017-ben összesen 334 bíróvizsgálatot végeztek, melyek keretében a vizsgálatokat lefolytató bírók legalább 16 700 ügyet tekintettek át, és 668 teljes tárgyalási napot hallgattak végig. Az összesített adatok szerint a bírák 40%-a „kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas”, 28%-a „kiválóan alkalmas”, 32%-a „alkalmas” minősítést kapott. 2017-ben egyetlen bíró – soron kívüli – értékelése végződött „alkalmatlan” minősítéssel. Az értékelés eredményét vitatva a bíró szolgálati bírósághoz fordult. Az eljárás várhatóan 2018-ban fejeződik be.

2017-ben további 3 eljárás folyt még a szolgálati bíróság előtt, melyeket a bírák – jogorvoslati jogukkal élve – a minősítésük megváltoztatása érdekében indítottak. Az eljárások eredményeként két bíró minősítése „kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas”, míg egy bíró minősítése „kiválóan alkalmas” minősítésre változott.

A szolgálati bírósággal *A bírósági szervezet integritása c.* részben foglalkozunk részletesebben.

5. Új kihívások

5.1. Új eljárási törvények

A 2018-ban hatályba lépő új eljárásjogi kódexek (polgári perrendtartás, közigazgatási perrendtartás és büntetőeljárás) alapjaiban érintik valamennyi ügyszakban dolgozó bíró és igazságügyi

alkalmazott napi munkavégzését. Az új eljárási törvények alkalmazására való hatékony felkészülés egy-egy projekt keretében valósul meg. E bevált struktúra alkalmazásának előnye, hogy az elhúzódó, több embert érintő feladatok a különböző szakterületek bevonásával, a rendelkezésre álló hatalmas belső szaktudás felhasználásával valósíthatók meg.

5.1.1. E-kódex Pp. és E-kódex Kp. projekt

2017. év végéig a polgári perrendtartás és a közigazgatási perrendtartás bevezetése érdekében létrehozott projekteken létrejött egy korszerű, gyakorlati munkát segítő, többféle digitális platformon is (pl. e-learning, podcast-ok, videofelvételek, prezentációk) használható tananyag, amely támogatja a Kp. és a Pp. joggyakorlatának egységességét.

Egyúttal megkezdődött a polgári eljárásokhoz kapcsolódó országos bírósági informatikai rendszereknek az új polgári perrendtartás és az önálló közigazgatási perrendtartás rendelkezéseihez és folyamataihoz igazított fejlesztése.

Megtörtént a bíróságokra vonatkozó, a polgári eljárással és közigazgatási eljárással kapcsolatos, új központi szabályozók vagy azok módosításainak elkészítése.

Az érintett bírók és igazságügyi alkalmazottak képzésen vettek részt, felkészültségüket beszámolókon ellenőriztük.

Részt vettünk a Pp. és Kp. hatálybalépésével kapcsolatos egyéb törvényi és rendeleti jogalkotás véleményezésében a megfelelő és okszerű jogszabályi környezet kialakítása céljából.

Szakmai protokollokat alakítottunk ki a Kp. kapcsán a szervezetet érintő munkaszervezési kérdésekhez, és a humánpolitikai és kapcsolódó igazgatási kérdések átlátható rendezése érdekében.

A témáról részletesebben: *Az OBH jogszabály-véleményezéssel kapcsolatos tevékenysége c. fejezet Kódexekkel kapcsolatos véleményezési munkálatok* alcímben olvashat.

5.1.2. E-kódex Be. projekt

Részt vettünk a Be. hatálybalépésével kapcsolatos törvényi és rendeleti jogalkotás véleményezésében. A Pp. és Kp. tananyaghoz hasonlóan 2017. év végéig elkészült a büntető ügyekben eljáró bírák, bírósági titkárok és igazságügyi alkalmazottak felkészülését segítő elektronikus tananyag is, amelynek szakmai lektorálását a Kúria megkezdte. Ezzel egyidejűleg sor került a központi és helyi képzések tematikájának kidolgozására. Az új büntetőeljárási törvény 2018. július 1-jén lép hatályba, ezért a felkészüléshez kapcsolódó feladatok túlnyomórészt 2018-ban jelentkeznek majd.

5.2. Elektronikus eljárások

A jogalkotó az eljárások gyorsítása érdekében – 2008-tól kezdődően folyamatosan – egyes bírósági eljárásokban és meghatározott felek és képviselőik részére választhatóvá, illetve kötelezővé tette az elektronikus kapcsolattartást. Ez azt jelenti, hogy a felek – a jogszabályi keretek között – a papír alapú beadványok mellőzésével, elektronikus úton is tarthatják/kötelesek tartani a kapcsolatot a bíróságokkal.

A **cégeljárás** 2008. július 1-jétől az elsőfokú eljárásban, majd 2012. január 1-jétől a másodfokú eljárásban is kizárólagosan elektronikus eljárás. 2014. július 1-jétől lehetőség van a törvényeségi felügyeleti eljárás iránti kérelmeket is elektronikusan benyújtani a cégbíróságra, illetve bi-

zonyos esetekben ez kötelező. A cégeljárásokban 2017-ben 708 716 db elektronikus beadvány érkezett a bíróságokra, melyből 373 760 db kezdőirat volt.

A jogszabály a **civilisztikai pereket** érintő elektronikus kapcsolattartást a törvényszékek elsőfokú ügyeiben már 2013. január 1-jétől választható lehetőségként szabályozta. 2015. július 1. óta valamennyi bíróságon – azaz a járásbíróságokon és a törvényszékeken is, első- és másodfokú ügyekben egyaránt – választható eljárási mód lett. 2016. július 1-jétől kezdődően a polgári perekben és törvényi rendelkezés alapján más polgári eljárásokban, valamint a közigazgatási és munkaügyi perekben is kötelezővé vált a bírósággal történő elektronikus kapcsolattartás a jogi képviselővel eljáró felek, a gazdálkodó szervezetek, valamint a közigazgatási szervek számára. A civilisztikai perekben 2017-ben 490 508 db elektronikus beadvány érkezett a bíróságokra, melyből 91 080 db kezdőirat volt.

A **csőd- és felszámolási eljárásokban** a felek 2015. január 1. óta választhatják az elektronikus kapcsolattartást, ami 2016. július 1-jétől kezdődően ezen eljárásokban kötelezően alkalmazandó kapcsolattartási móddá vált. A csőd- és felszámolási eljárásokban 2017-ben 57 728 db elektronikus beadvány érkezett a bíróságokra, melyből 11 832 db kezdőirat volt.

2015. január 1. napjától a **civil nyilvántartási eljárások** már elektronikus úton is kezdeményezhetők. Az elektronikus kapcsolattartás kötelező meghatározott szervezetek számára, a jogi képviselővel eljáró kérelmezők esetében, az egyszerűsített nyilvántartásba vételi, változásbejegyzési eljárása lefolytatása iránti kérelem, a közhasznú jogállás megállapítása iránti kérelem előterjesztői számára, valamint a közhasznú szervezet is csak elektronikus úton adhat be beadványokat. A civil szervezetek nyilvántartási eljárásaiban 2017-ben 29 983 db elektronikus beadvány érkezett, melyből 17 069 db kezdőirat volt.

A **büntetőeljárásokban** 2015. július 1-jétől az összbüntetésbe foglalás és az utólagos összbüntetésbe foglalás iránti indítvány benyújtására, illetve visszavonására kerülhet sor elektronikusan. 2017-ben a büntetőeljárásokban 33 db indítvány elektronikus benyújtására került sor.

2018. január 01-től **teljes körű elektronikus ügyintézés** bevezetésére kerül sor a bírósági eljárásokat érintően. Az OBH és a bíróságok – mint elektronikus ügyintézés biztosító szervek – a feladat és hatáskörükbe tartozó valamennyi ügynek az ügyfelekkel való elektronikus intézését kötelesek biztosítani.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (E-ügyintézési tv.) 9.§ (1) bekezdésében meghatározott szervek és személyek valamennyi ügyben, így az a fent részletezett kötelező elektronikus kapcsolattartással érintett ügyeken túl 2018. január 1-jétől

- a végrehajtási nemperes eljárásokban,
- a polgári gazdasági, közigazgatási és munkaügyi nemperes eljárásokban,
- a büntetőeljárásokban,
- a szabálysértési eljárásokban, valamint
- az elnöki igazgatási ügyekben

is kötelesek a bírósággal elektronikus úton kapcsolatot tartani.

A személyesen eljáró természetes személyek a bírósági peres és nemperes ügyekben, valamint az elnöki igazgatási ügyekben az elektronikus kapcsolattartást 2018. január 1-jétől továbbra is választható lehetőségként vehetik igénybe.

A teljes körű elektronikus ügyintézés 2018. január 1-jei bevezetésére tekintettel a civilisztikai nemperes eljárásokban, a büntető- és szabálysértési, valamint az elnöki igazgatási ügyekben az elektronikus beadványok számának folyamatos növekedése prognosztizálható.

A teljes körű elektronikus ügyintézésre való felkészülés körében az alábbi intézkedések megtételére került sor:

- **jogi és informatikai feltételek megteremtésében való közreműködés:**
 - az elektronikus eljárásokat érintő jogszabály módosítására vonatkozó előterjesztések elkészítésében részvétel, proaktív közreműködés a jogszabály-véleményezési folyamatokban,
 - szoros együttműködés az állam informatikai háttér infrastruktúrát biztosító szerveivel az e-kapcsolattartást biztosító informatikai rendszer működése optimalizálása érdekében,
 - a bírósággal történő elektronikus kapcsolattartást biztosító elektronikus űrlapok fejlesztése,
 - informatikai eszközök beszerzése, sávszélesség növelése;
- **bírák, igazságügyi alkalmazottak folyamatos képzése** az elektronikus kapcsolattartást érintő ismeretek elmélyítése, új eljárásjogi, ügyviteli, rendszerhasználati ismeretek elsajátítása céljából: központi képzés keretében 467 fő, míg helyi képzések keretében 3 490 fő képzése valósult meg;
- **polgári és büntető E-per kapcsolattartói hálózat működtetése:**
 - a hálózatok működése kiemelt jelentőségű, mert tagjaik helyben hatékonyan közreműködnek a kérdések megválaszolásában, a javaslatok, észrevételek becsatornázásában, az információ átadásában, a felmerülő fejlesztési és jogszabály-véleményezési feladatokban és az elektronikus kapcsolattartással összefüggő oktatási feladatok lebonyolításában;
- **ügyfél-tájékoztatás:** a bíróságok központi honlapján E-PER 2018 menüpont kialakítása, folyamatos frissítése, aktualizálása;
- **ügyfélkezelés:** a bíróságokról, illetőleg az ügyfelektől érkező megkeresések, panaszok kivizsgálását biztosító Helpdesk rendszer (e-ugyintezes@birosag.hu) folyamatos működtetése, hatékonyságának javítása.

5.2.1. VIA VIDEO projekt

A tárgyalások kép- és hangfelvételekkel való rögzítése egyrészt kiválthatja a klasszikus jegyzőkönyvvezetési munkát, nagymértékben gyorsítva ezzel a határozatok megszületését, másrészt garantálhatja a tárgyalások pontos, szükség esetén bármikor rendelkezésre álló dokumentálását.

A bírósági tárgyalóterem távmeghallgatásra alkalmas összekötése a belföldi társintézményekkel és más bíróságokkal képes a perben részt vevő személyek biztonságának garantálására, illetve a bíróság előtti megjelenéssel járó idő és költség megtakarítására, ezzel is erősítve a bíróságok szolgálató jellegét.

A korábban lezárult előkészítő projekt keretében – a technikai feltételek tervezése mellett – a távmeghallgatás és a tárgyalótermi kép- és hangrögzítés alkalmazásának jogi lehetőségeinek vizsgálatára is sor került. Ennek alapján javaslat készült az új eljárási törvények kodifikációja során figyelembe veendő kiegészítésekre, módosításokra.

A projekt megvalósítása, valamint az előkészítés eredményeinek felhasználása részben a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. „Elektronikus megoldás az eltérő földrajzi helyszíneken történő közigazgatási ügyintézés munkaszervezésének és kommunikációjának fejlesztésére” („VIKI”) című projektje keretében megkezdődött. A program keretében országsszerte 215 távmeghallgatási végpontot alakítanak ki bíróságokon, járási és kormányhivatalokban, kormányablakokban, illetve büntetés-végrehajtási intézményekben. A végpontok jelentős része, 72 bírósági tárgyalóteremben kerül elhelyezésre.

A 2017-ben a projekthez kapcsolódó közbeszerzési eljárások lezárultak. Ezt követően kezdődhetett meg az OBH és a NISZ Zrt. szoros együttműködése, amelynek során a bírósági igényeket megfogalmazó követelményspecifikáció és a tárgyalótermek előkészítésére vonatkozó elvárások kidolgozására került sor annak érdekében, hogy a bíróságok igényeit teljes mértékben kiszolgáló rendszer jöjjön létre.

A „VIKI” projekthez történő csatlakozáson kívül saját forrásból további 112 bírósági tárgyalóteremben kerül kialakításra távmeghallgatási végpont, ezáltal minden bírósági épület elérhető lesz videokonferencia által. Az OBH tervei között szerepel, hogy a közeljövőben legyen minden tárgyalóteremben kép- és hangrögzítő rendszer.

5.2.2. A bírósági igazgatás további elektronizálása (Digitális Bíróság) projekt

Az informatikai fejlesztések következő lépéseként kezdetét vette „A bírósági igazgatás további elektronizálása (Digitális Bíróság)” című, az Európai Unió támogatásával megvalósuló KÖ-FOP-1.0.0-VEKOP-15-2017-00052 kódszámú projekt. A projekt a Széchenyi 2020 program keretében valósul meg 2017. május 2. és 2019. június 30. között.

A projekt átfogó célja a bürokráciacsökkentés. A megvalósuló fejlesztések eredményeként az ügyfelek gyorsabban és kisebb költséggel intézhetik ügyeiket. A bíróságokon pedig csökkennek az adminisztratív terhek, így hatékonyabb munkavégzés biztosítható.

A Digitális Bíróság projekt fejlesztései három fő területet érintenek:

- Az első terület a bírósági határozatok közzétételének és anonimizálásának fejlesztése, mely a Bírósági Határozatok Gyűjteménye keresőmotorja, valamint a bírósági határozatok anonimizálását biztosító program továbbfejlesztését foglalja magában. Megújul a bírósági határozatok közzétételének rendszere: a döntések egységes, jól kereshető határozattárban lesznek elérhetők.
- A második a bírósági eljárások iratainak elektronizálása (E akta) és a bírósági periratok elektronikus betekintésének biztosítása, mely fejlesztések a bírósági akta valamennyi iratának elektronizálását, a periratok bírák általi elektronikus elérhetőségének biztosítását, valamint az ügyfelek számára a tértől és időtől független online iratbetekintés megvalósulását eredményezik majd.
- A harmadik fejlesztési terület a bírósági szakrendszerek és a Központi Kormányzati Szolgáltatás Busz (KKSZB) közötti kapcsolat megteremtése, mely az elektronikusan elérhető közhiteles nyilvántartások bírósági szakrendszerekkel való online összekapcsolását jelenti.

5.2.3. A beszédfelismerő és -leíró szoftverek

A beszédfelismerő és -leíró szoftverek bíróságokon történő alkalmazása elősegítheti a határozatok és a jegyzőkönyvek írásba foglalási kötelezettségére vonatkozó határidők betartását, a szoftverek a leírási idő csökkentésével a hatékonyabb munkaidő felhasználást is szolgálják.

A beszédleíró programok a diktáló beszédét azonnal szerkeszthető szöveggé alakítják át. A programok beszédleírásra képesek a diktálással egy időben, továbbá hangfelvételtől; alkalmassak mozaikszavak, rövidítések, írásjelek, arab, római és tört számok, jogszabályhelyek felismerésére is. Az általuk rögzített szöveg szövegszerkesztő programba integrálható.

2016-tól 2 beszédfelismerő és -leíró program – a Globalspeech és a Speectex – tesztelése történt egyszerre több bíróságon párhuzamosan, a tesztelési időszak 2017. év végén lezárult. A tesztelés során a tesztelő pilot bíróságok folyamatosan hasonlították össze a két rendszer kezelhetőségét, betanulási idejét, szövegfelismerési arányát, időmegtakarítását.

2017. június 1-jétől az OBH elnöke megbízta a Zalaegerszegi Törvényszék elnökét a beszédfelismerő és -leíró programok bíróságokon való tesztelésével, beszerzésével, kommunikálásával. A szoftverek tesztelése során a Zalaegerszegi Törvényszék felhasználói új tapasztalatokat szereznek, s folyamatosan hasonlítják össze a két rendszer kezelhetőségét, betanulási idejét, szövegfelismerési arányát, időmegtakarítását. A fejlesztési, továbblépési lehetőségeket, gyakorlati megoldásokat a használók továbbítják a fejlesztőknek. A tesztelési eredményeket roadshow keretében mutatták be a bíróságokon, melyet követően a bíróságok jelezték a beszédfelismerő és -leíró szoftverekkel kapcsolatos beszerzési igényeiket.

2018-ban 726 db beszédfelismerő és -leíró szoftver beszerzésére kerül sor, a bíróságok saját költségvetési forrásainak terhére.

6. Az igazságszolgáltatási tevékenység eredményessége az EU eredménytáblája szerint

A hatékony igazságszolgáltatási rendszerhez való hozzáférés az európai demokráciák alapját képező alapvető jog, amely a tagállamok közös alkotmányos hagyományainak részét képezi. A bíróság előtti, hatékony jogorvoslathoz való jog jelentőségét az Európai Unió Alapjogi Chartája is kiemeli. Az Európai Bizottság idén ismételten közzé tette a tagállamok igazságszolgáltatásának hatékonyságát, színvonalát és függetlenségét bemutató igazságügyi eredménytáblát. Az eredménytábla segítséget nyújt a tagállamoknak az igazságszolgáltatás hatékonyságának, eredményességének javításához.

Az eredménytábla a polgári, a gazdasági és a közigazgatási ügyek tekintetében vizsgálja a tagállamok igazságszolgáltatását, részben általuk szolgáltatott adatok, részben pedig különböző civil szervezetek felmérései alapján. Magyarország az ítélkezés hatékonyságára vonatkozó mutatók többségét illetően már az elmúlt években is a tagállamok első harmadában foglalt helyet. Ezeket az ügyforgalmi eredményeket a most vizsgált 2016-os évben a bírósági szervezetnek nem csupán fenntartania, hanem néhány téren javítania is sikerült.

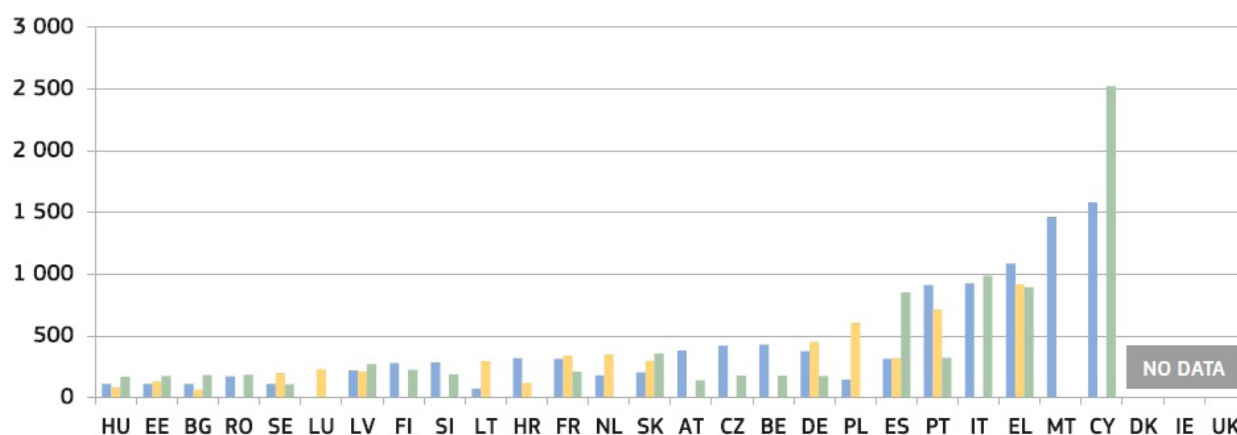
A közigazgatási ügyeket valamennyi ítélkezési szinten a magyar bíróságok bírálják el a leggyorsabban az EU-ban, ahogyan azt az alábbi grafikon is mutatja.

Figure 11

Time needed to resolve administrative cases (*) at all court instances in 2016 (1st and, where applicable, 2nd and 3rd instance/in days)

First Instance (2016) Second Instance (2016) Third Instance (2016)

Source: CEPEJ study

(*) The order is determined by the court instance with the longest proceedings in each Member State. No data available: for first instance court in LU, for second instance courts in MT and RO, and for third instance court in NL. The supreme or another highest court is the only appeal instance in CZ, IT, CY, AT, SI and FI. No third instance court for these types of cases in HR, LT, LU, MT and PL. The highest Administrative Court is the first and only instance for certain cases in BE. Access to third instance court may be limited in some Member States. DK and IE do not record administrative cases separately.

Az elsőfokú civilisztikai perek intézése is tovább gyorsult hazánkban: a magyar bíróságok az 5. leggyorsabbak az Európai Unióban.

A polgári, gazdasági és közigazgatási ügyszakban a folyamatban lévő ügyek száma csökkenő tendenciát mutat, a magyar bíróságokon a 4. legkisebb az ügyhátralék. Itt is kiemelkedik a közigazgatási és munkaügyi bíróságok teljesítménye: az egy lakosra jutó folyamatban lévő első fokú közigazgatási ügyek száma hazánkban a 2. legalacsonyabb.

Az adatokból az is kitűnik, hogy az uniós országok közül Magyarországon a 2. leggyorsabb a fogyasztóvédelmi ügyek bírósági felülvizsgálata, a közvetítői eljárások előmozdításában pedig hazánk az első. Magyarországon a 4. legmagasabb a továbbképzésen részt vevő bírák aránya, és a magyar bíróságok a legjobbak között vannak az elektronikus ügyintézésre való áttérésben is.

7. Az ítékezés hatékonyságát szolgáló tevékenységek

7.1. Országos Programok

A központi igazgatás által a bíróságok szolgáltató jellegét erősítő országos programok célja, hogy a mindennapi jogalkalmazói feladatok között az olyan kiemelt jelentőségű területekre – mint az eljárásokban érintett kiskorú személyek és áldozatok jogalkalmazói kezelése, az alternatív vitarendezési eljárások alkalmazásának kiterjesztése, a bírósági szervezet munkájának bemutatása – nagyobb figyelmet irányítson, és az ügyfeleket jogtudatos eljárási részvételhez segítse hozzá, és ezzel egyidejűleg, közvetlenül és közvetve, az ítélezési munkát is jelentősen segítse.

A 2015-ben elfogadott 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás, azaz a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzat (Igazgatási szabályzat) külön pontban foglalkozik az OBH elnöke által meghirdetett országos programokkal, rögzítve a bírósági vezetők azokkal kapcsolatos feladatait. Az országos programokkal kapcsolatban a bíróság elnökének feladata, hogy e programok sikere érdekében bírósági felelőst és kapcsolattartót jelöljön ki, az adott bíróságon megvalósuló programokról rendszeres jelentést adjon az OBH elnöke részére, a helyi és a központi hálózat kiépítését teremtsen meg, biztosítsa az országos programok minőségi és mennyiségi mérését, a programokhoz kapcsolódó képzési feladatokat teljesítse, valamint biztosítsa a programokhoz fűződő kommunikációt és tudásmegosztást.

A folyamatosan működő országos programok mellett az OBH elnöke időszakos programok meghirdetésével fókuszálja a bíróságok igazgatási tevékenységét egy-egy kiemelt terület megerősítésére.

7.1.1. Állandó programok

7.1.1.1. Bírósági közvetítés

A magyar bíróságokon 2012. második félévétől vehető igénybe alternatív vitarendezési eljárás, a bírósági közvetítés, ami a polgári peres és nemperes eljárásokban az ügyfél-elégedettség és az időszerűség növelésének eredményes eszköze. Előnye, hogy a felek igényeihez igazodva ütemezhető az ülések időpontja, illetőleg a bírósági közvetítő közreműködésével kialakított megállapodásuk tartalma is. A bírósági közvetítői eljárás keretében a felek nincsenek kötve a kereseti kérelem tartalmához, ugyanakkor a megállapodásnak a kereseti kérelemhez igazodó részét hagyja jóvá a bíróság perbeli egyezségként, ha a felek ezt közösen kérik, így annak ugyanolyan hatálya lesz, mint a perben meghozott ítéletnek. Az eljárásnak további előnye, hogy illetékmentes és az eljárás lefolytatásáért nem kell sem óradíjat fizetni, sem költséget térteni. Attól függően, hogy az eljárás mely szakaszában fejeződik be a megkötött megállapodás alapján a per, a felek illetékkedvezményt is igénybe vehetnek.

2017-ben 1787 bírósági közvetítői ügy érkezett a bíróságokra, közülük 1758 db ügy fejeződött be év végéig. A lezárt ügyek több mint 55%-ában, azaz 975 eljárásban le is folytatták a bírósági közvetítői eljárást. Ez a szám a 2016. évi lefolytatott eljárás számnál 6%-kal magasabb. A lefolytatott majdnem 1000 eljárás során 540 esetben megállapodást kötöttek a felek, ami országosan 55,34%-os megállapodási arány. Ez a 2016. évi 500 megállapodáshoz képest 8%-os emelkedés.

2017-ben a 2014. évihez képest majdnem 65%-kal több eljárás lefolytatása iránti kérelem érkezett a bíróságokra (számuk 1068-ról 1758-ra emelkedett) és majdnem 33%-kal nőtt a lefolytatott eljárások száma (656-ról 975-re), amiből arra lehet következtetni, hogy jelentősen növekedett a jogintézmény ismertsége és igénybe vétele a bíróságokon.

A bírók általi kötelezések számának emelkedéséből a jogintézmény bírók általi elfogadottságának növekedésére is következtetni lehet. 2016-ban bírói kötelezés nyomán 310 eljárást folytattak le, amely szám 2017-ben 347-re, mintegy 12%-kal emelkedett.

	A felek önkéntes kezdeményezése alapján indult bírósági közvetítés		A bírói kötelezés alapján indult bírósági közvetítés	
	2016	2017	2016	2017
Befejezett közvetítői ügy	1171 db	1214 db	493 db	544 db
Lefolytatott bírósági közvetítői eljárás	609 db	628 db	310 db	347 db
Megállapodással zárult	3336 db (55,2%)	372 db (59,3%)	164 (52,9%)	168 db (48,4%)
Megállapodás nélkül zárult	273 db (44,8%)	256 db (40,7%)	146 db (47,1%)	179 db (51,6%)
Ügyviteli befejezés	562 db	586 db	183 db	242 db

Bírósági közvetítői kijelölést a beszámolási időszakban 27 titkár és 7 bíró kapott az OBH elnökétől, így 2017. december 31-én, a kijelölések megszűnésére való figyelemmel, összesen 70 bíró és 94 bírósági titkár járt el bírósági közvetítőként.

A jogintézmény igazgatási feladatait törvényszékenként egy-egy koordinátor bíró végzi, míg a szakmai kérdésekben az OBH Bírósági Közvetítés Munkacsoportja is támogató segítséget nyújt a bírósági közvetítőknél. 2017. I. félévében a Munkacsoport hathatós közreműködésével elkészült az az egységes ügyfél-elégedettségi kérdőív, amely alapján 2018-ban a törvényszékek elkezdhetik monitorozni az ügyfelek eljárással kapcsolatos észrevételeit.

2017 májusában került megrendezésre a bírósági közvetítői koordinátorok országos értekezlete, amelyen kiemelt téma volt a 2018. január 1-től hatályba lépő önálló közigazgatási perrendtartás alapján a bírósági közvetítés közigazgatási ügyekre történő kiterjesztése, az új polgári perrendtartás változásának bírósági közvetítés szempontú előrejelzése.

A családjogi bírák számára valamennyi ítélőtábla területén megtartott kötelező regionális képzés keretében a bírósági közvetítést gyakorlatban bemutató családjogi eset-szimuláció került bemutatásra, ami a közvetítői módszertanba engedett betekintést a résztvevőknek.

Az OBH társrendezője volt a Magyar Nemzeti Bank Pénzügyi Békéltető Testülete által szervezett alternatív vitarendezési konferenciának, amelyet 2017. szeptember 28-án „Alternatív vitarendezés

a gazdaságban”, szeptember 29-én pedig „A felsőoktatás szerepe az alternatív vitarendezési kultúra formálásában” címmel tartottak a Magyar Tudományos Akadémián. A konferencián többek között eset-szimuláció bemutatására került sor bírósági közvetítők részvételével.

A 2016 májusában rendezett nemzetközi konferencia folytatásaként 2017. december 4-5-én négy külföldi és hat magyar előadóval, valamint 130 résztvevővel nagy sikerű konferenciát tartottak bírósági közvetítők és koordinátorok számára a MIA-n „A bírósági közvetítés tapasztalatai és továbbfejlesztésének lehetőségei” címmel.

7.1.1.2. Tanúgondozás és áldozatvédelem

Az OBH elnöke által meghatározott egyik stratégiai cél a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése, ehhez kapcsolódóan a 2013. évtől az OBH külön országos programként foglalkozik a tanúgondozással. Az ügyfelek a bíróságokon gyakran a tanúgondozókkal találkoznak először, így a bíróságok iránti bizalom erősítésének fő letéteményesei is a tanúgondozók. A tanúgondozás országos programja 2015-től az áldozatvédelemmel egészült ki arra figyelemmel, hogy a bűncselekmények áldozatai szinte kivétel nélkül tanúként kerülnek az eljárásokban kihallgatásra.

2015-ben már nem csak az OBH programjai és stratégiai céljai között volt jelen a tanúgondozás, hanem a bűncselekmények áldozatainak segítségéről és az állami kárenyhítésről szóló, 2005. évi CXXXV. törvényben (továbbiakban: Ást.) az állam által az áldozat számára, szükségleteinek felmérését követően, azokhoz igazodóan nyújtott szolgáltatás egyikeként is megjelent.

Az Ást. 4. § (5) bekezdése szerint a bírósági tárgyalásra idézett tanú a megfelelő tájékoztatás érdekében bírósági tanúgondozóhoz fordulhat, aki a bíróság olyan ügyintézője, aki a tanú részére külön jogszabályban meghatározott módon felvilágosítást ad a tanúvallomás megtétele, az ehhez szükséges bírósági megjelenés elősegítése érdekében. Ezen rendelkezés tehát törvényi szintre emelte és állami szolgáltatásként nevesítette a tanúgondozás intézményét, azonban a bíróságok – az OBH elnökének stratégiai céljait támogatva – már ezt megelőzően is nagy erőfeszítéseket tettek annak érdekében, hogy hatékonyan biztosítsák a tanúk és áldozatok jogaiknak érvényesülését és hozzájáruljanak a tanúzási kötelezettség félelemmentes teljesítéséhez. A tanúzási kötelezettség elősegítése az időszerű ítélezést is előmozdítja.

Az információ hiánya, az ismeretlen félelmet kelt az ügyfelekben, így az országos program arra fókuszál, hogy

- biztosítsa a tanúk részére a széleskörű és könnyen érthető tájékoztatást eljárási jogairól, lehetőségeikről,
- elősegítse az eljárásban a jogaik, így az áldozati jogok érvényesülését is – a pártatlanság és elfogulatlanság sérelme nélkül –, illetve
- támogassa azt, hogy félelem nélkül tegyenek vallomást.

A tanúkkal való érzékeny bánásmód megnyilvánul abban, hogy lehetőség szerint a bíróságok biztosítják a tanúk részére a vádlottól, az eljárás más résztvevőitől elkülönített helyen várakozást, kihallgatást. A bírósági szervezet segítséget nyújt a tanúzási kötelezettség teljesítéséhez azzal is, hogy a lehető legszélesebb körben, így az idézéseken, a honlapokon, ügyfél-tájékoztató anyagokon, esetlegesen plakátokon, a sajtómegjelenésekkel, a közösségi oldalakon törekszik a közérthető és pontos tájékoztatásra. Ez a széleskörű tájékoztatás legtöbb esetben nem csak a jogok és kötelezettségek ismertetésére terjed ki, hanem praktikus, gyakorlati információkat is ad a tanúk kezébe.

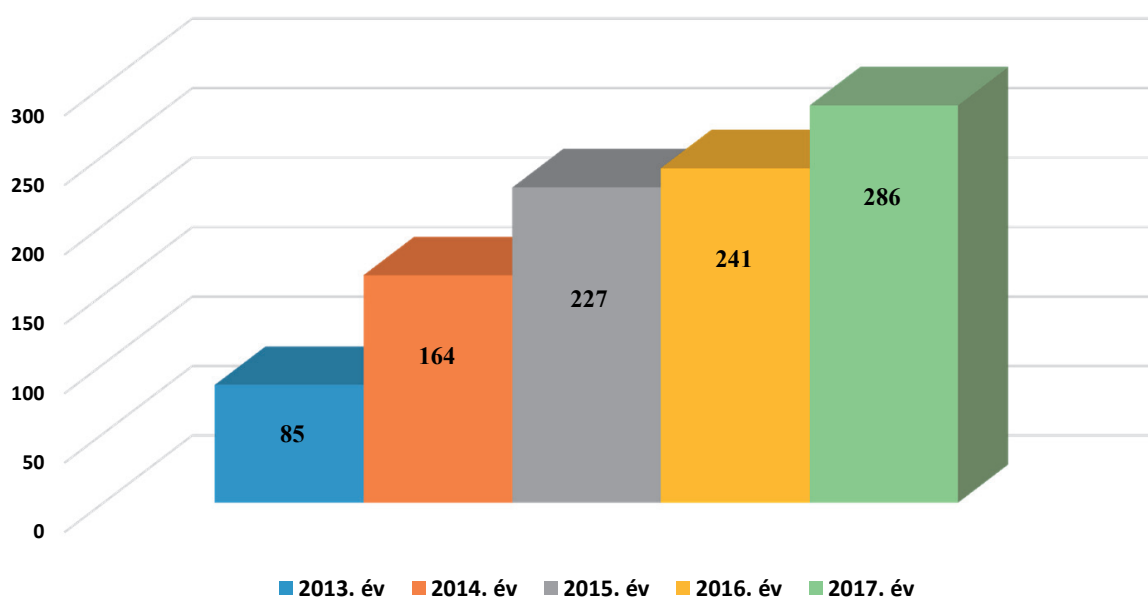
Az OBH és a bíróságok számára országos és regionális szinten is kiemelt feladat a bírósági dolgozók képzése annak érdekében, hogy munkájuk során, eljárási pozíciójuktól függetlenül felismerjék az áldozatokat.

Ezen túlmenően célunk az is, hogy az áldozat egyedi helyzetének megfelelő, szakszerű segítségben részesülhessen, ehhez egy olyan tájékoztatási háló léte szükséges, amelynek segítségével a bíróságok munkatársai a megfelelő szervhez irányíthatják az áldozatot. Az áldozatvédelmi háló kiépítése iránt nem csak a törvényszékek elkötelezettek, hanem az OBH is, így mind az Országos Rendőr-főkapitánysággal, mind a gyermekvédelmi hálózat társszerveivel szoros együttműködést törekszik kiépíteni.

A program áldozatvédelemmel foglalkozó szegmensének sikerességéhez és a hatékony munkához elengedhetetlen a társhatóságokkal történő magas színvonalú párbeszéd. 2017-ben az OBH az „Áldozatvédelmi képzés az emberkereskedelem területén” elnevezésű, BBA finanszírozású projektben az Országos Rendőr-főkapitányság együttműködő partnereként vett részt. A képzéssorozat keretében valamennyi törvényszék illetékességi területén konferenciát rendeztek, ahol az emberkereskedelem áldozatainak azonosításában dolgozó szakemberek előtt mutatták be a bíróság szerepét az áldozatvédelemben, ezzel is erősítve a kapcsolati hálót.

A tanúgondozók száma évről évre látványosan növekszik, a 2013. évben nyilvántartott 85 fős létszám 2016-ra már 241 főt számlált, majd 2017-ben elérte a 286 főt, ahogyan azt az alábbi diagram is mutatja.

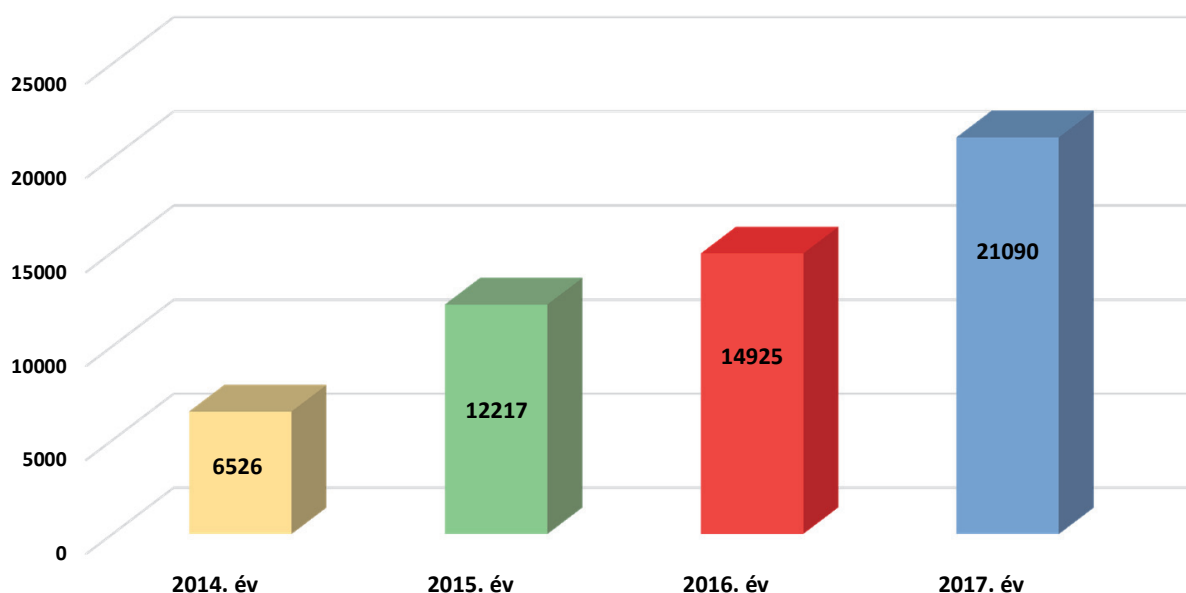
A tanúgondozói hálózat létszáma 2013-2017. évek között

A bírósági szervezet lehetőségeihez mérten folyamatosan alakítja ki a tanúszobákat, tanúvárókat, több esetben azonban a bírósági közvetítésre, illetve gyermekek meghallgatására létrehozott helyiségek szolgálnak ezen feladat ellátására is. A kérdés prioritásként történő kezelésének eredményeként elmondható, hogy 2016-ban már 18 törvényszék területén 51 bíróságon volt biztosított a tanúk részére az elkülönített várakoztatás lehetősége, míg 2017-ben ez a szám – a tanúszobákon kívül a kombinált használatú helyiségeket is figyelembe véve – 67-re emelkedett.

A program hatékonyságát és értékét mutatja, hogy életre hívása óta a tanúgondozókhoz érkező telefonos, személyes és e-mail útján érkező megkeresések száma dinamikusan növekszik.

***A tanúgondozókhoz érkező regisztrált megkeresések számának alakulása
2014-2017. évek között***

2017-ben a tanúgondozás területén az OBH továbbra is a gyakorlati tudás erősítését, valamint a kompetenciafejlesztést tűzte ki célul mind a helyi, mind a regionális képzéseken. 2017 áprilisában sor került a hagyományos országos konferencia megrendezésére a témában, melyen a társhatóságok képviselői mellett, a téma hazai szakértői vettek részt. A tanúgondozók magas színvonalú tevékenységéhez továbbra is hozzájárultak a törvényszékeken, regionálisan tartott munkaértekezletek, melyeknek legfőbb célja a tapasztalatok és a kidolgozott szakmai anyagok megosztása volt.

2018-ban legfontosabb feladat az országos programban mind központi, mind helyi szinten a tanúgondozók kompetenciafejlesztése, illetve az új eljárási kódexekkel kapcsolatos ismeretek elsajátítása, mélyítése. Természetesen 2018-ban is megrendezzük a hagyományos országos konferenciát, melyen a gyakorlati tudás erősítését tűzzük ki célul és az áldozatvédelem szakembereit is körünkbe hívjuk. Az áldozatvédelem területén továbbra is fontos feladat a szakemberek érzékenyítése és a társhatósági együttműködés szélesítése, azonban fel kell készülni az új eljárási szabályok alkalmazására is.

7.1.1.3. Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás

Az Országos Bírósági Hivatal Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás elnevezésű országos programjának egyik legfontosabb célkitűzése a gyermekek érdekeinek érvényesítése a bírósági eljárásokban, másrészt, a kiskorúakat érintő ügyeket tárgyaló bírák folyamatos képzése.

Az Országos Bírósági Hivatal 2017-ben is kiemelten foglalkozott a gyermekek érdekeinek és jogainak magas fokú érvényesülésével az igazságszolgáltatásban és nagy hangsúlyt helyezett a családjogi bírák és a fiatalkorúak büntető ügyeit tárgyaló bírák képzésére.

2017-ben Magyarországon – a Fővárosi Törvényszéken 2015-ben lezajlott pilot családjogi képzés tapasztalatai alapján – megvalósult a családjogi bírák kötelező oktatása. A képzés során minden családjogot tárgyaló bíró (520 fő) ugyanabban a 4 napos oktatásban részesült. A képzés regionális szinten zajlott, az előadói gárdát valamennyi helyszínen tapasztalt bírák, pszichológus szakértők, gyermekjogi szakértők alkották.

Megkezdődött 2017-ben a fiatakorúak büntető ügyeit tárgyaló bírák kötelező pilot oktatása a Fővárosi Törvényszék területén. Az Országos Bírósági Hivatal ennek a képzésnek a tapasztalatai alapján szervezi majd meg a fiatakorúak büntető ügyeit tárgyaló bírák kötelező képzését Magyarországon.

2017. október 11-én rendeztük meg a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás koordinátorainak első értekezletét a Magyar Igazságügyi Akadémián, amelynek legfőbb célja a hálózat aktivizálása volt.

2017. november 6-án szintén a Magyar Igazságügyi Akadémián került megrendezésre a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás országos konferencia, amelynek fókuszában a gyermekek jogai a családjogi perekben, valamint a gyermekek által és a gyermekek sérelmére elkövetett online bűncselekmények álltak. A konferencián több mint 100 bíró és meghívott vendég vett részt.

A Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Munkacsoport a korábbi évekhez hasonlóan idén is aktív tevékenységet folytatott, tagjai többek között tájékoztatót készítettek a gyermekek és a szülők részére a gyermek meghallgatásáról a büntető ügyekben, amely a bíróságok honlapjára is feltöltésre került.

2017-ben polgári ügyekben 109 alkalommal, míg büntető ügyekben 823 alkalommal használták a gyermekmeghallgató szobákat. Az Országos Bírósági Hivatalnak továbbra is célja, hogy a perekben a gyermekeket megnyugtató, biztonságos légkörben a bíróságokon található gyermekmeghallgató szobákban hallgassák meg a bírák.

A Szolnoki, a Kecskeméti, a Kaposvári, a Debreceni és a Győri Törvényszéken a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás országos program céljainak megvalósulását Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Munkacsoportok segítik.

A törvényszékek a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás témájában több alkalommal is szerveztek konferenciákat, szakmai értekezleteket. A Pécsi Törvényszéken a fogyatékkal élő gyermekeknek tartottak előadást a bírósághoz való hozzáférésről, továbbá a program helyi koordinátora előadást tartott a tanúgondozóknak a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatásról. A Fővárosi Törvényszék koordinátora a kerületi bíróságokat a gyermekmeghallgató szobák használatára ösztönözte, továbbá kerekasztal megbeszélést szervezett a gyámhivatalok vezetőivel. A Szegedi Törvényszéken Gyermekközpontú napot szerveztek, továbbá összefoglalót készítettek, arról, hogy a polgári és a büntető ítéletekben hogyan jelennek meg a gyermekek jogai. A Debreceni Törvényszék a Debreceni Javítóintézettel együttműködési megállapodást kötött, amelynek eredményeképpen a javítóintézetben évi két perszimulációt tartanak.

7.1.1.4. Jó gyakorlatok

A bíróságok folyamatos működésük során számos olyan megoldást, gyakorlatot, módszert, alkalmazást dolgoznak ki, amelyek hatékonyabb, időszerűbb, pontosabb munkavégzést vagy feladatmegoldást biztosítanak. Az OBH ezen jó gyakorlatok gyűjtését, elemzését, országos megosztását kiemelt feladatának tekinti, ezért a bíróságok központi intranetes oldalán külön menüpontot működtet, amely lehetőséget teremt arra, hogy az egyes bíróságok, valamint az OBH

által kidolgozott jó gyakorlatok gyorsan és egyszerűen minden érintett számára elérhetővé válnak.

A terület fontosságát jelzi, hogy a jó gyakorlatok katalógusát az Igazgatási szabályzat országos programmá emelte. Ennek alapját az ún. ÁROP pályázatokban elért eredmények teremtették meg.

Az OBH 2015-től rendez jó gyakorlat börséket, amely rendezvényeken a bíróságok számára lehetőség nyílik a tudásmegosztásra és a tapasztalatcserére az általuk bármely részterületen (igazgatás, szakmai, gazdasági etc.) alkalmazott jó módszerek és gyakorlatok terén.

Újdonság, hogy az immár hagyománnyá váló börsék 2017-ben tematikus jelleggel kerültek megrendezésre, azaz a bíróságok egy-egy nagyobb témára vonatkozóan mutatták be a saját gyakorlataikat, majd ezt követően workshop keretében tárgyalták meg a témára vonatkozó aktuális kérdéseket.

2017. július 3-4. napjain Kecskeméten a munkateher-mérésre fókuszálva szervezett jó gyakorlat börsét az OBH. A kialakult törvényszéki megoldások megismerését követően igazgatási vezetők által koordinált beszélgetéseken vitatták meg a résztvevők a munkateher fogalmát, a munkateher mérés célját, felhasználhatóságát, a bírói és bírósági titkári munkateher lényegét, és a munkateher-mérés kérdéseit, illetve a súlyszámmal összefüggő kérdéseket.

Az OBH a rendezvényen elhangzottakat, illetve az ott született eredményeket a munkateher-méréssel kapcsolatos további munkája során hasznosítja.

2017. november 8-9. napjain Budapesten gyűltek össze a bíróságok képviselői az 5. jó gyakorlat börsén, melynek középpontjában az ügyfélkapcsolatok álltak. A rendezvényen az ügyfélcentrumok és az ügyfélkapcsolatok területén szerzett, hatékonyabb munkavégzést szolgáló jó gyakorlatokat mutatták be a bíróságok, majd workshop keretében, interaktív munka során alkották meg a bírósági ügyfélkarta és ügyfél-elégedettségi kérdőív alapjait.

A közös munka eredményeit felhasználva az OBH az év végén elkezdte az egységes szempontoknak megfelelő ügyfélkapcsolatok kialakítását, valamint az összehasonlítható ügyfél-elégedettség mérést biztosító központi szabályozó-alkotási munkát.

7.1.2. Időszakos Programok

7.1.2.1. Fenntartható Fejlődés Program 2.

A bírósági szervezetfejlesztés és a munka hatékonyságának további erősítése érdekében az OBH elnöke 2016-ban meghirdette a Fenntartható Fejlődés Programot, melynek célja a már elért eredmények megőrzése, az ítélőtáblákon és törvényszékeken bevezetett felelősségteljes kezdeményezések, munkaszervezési megoldások, vezetői intézkedések láthatóvá tétele volt.

A program célul tűzte ki a dolgozók munkakörülményeinek további javítását, valamint az ésszerű gazdálkodás, az országos programok és a bíróságok kommunikációjának további fejlesztését is.

Az OBH elnökének stratégiai céljai mentén kialakított operatív célok a magas színvonalú, időszzerű ítélkezéshez, az életpályához és végül, de nem utolsósorban az ügyfélkapcsolatok - kommunikáció témaköréhez kapcsolódtak.

A program keretében meghirdetett pályázaton valamennyi ítélőtábla és törvényszék részt vett. A pályaművekben a bíróságok a célok elérése érdekében tett intézkedéseiket, bevezetett megoldásaikat és elért sikereiket mutathatták be.

A programnak köszönhetően tovább javult az időszerűség a peres és a nemperes ügyeknél is, nőtt a rövid idő alatt befejezett perek aránya, míg a hosszabb ideje elhúzódó ügyeké a peres ügyhátralékon belül csökkent. Az időszerűségi mutatók széleskörű javulását úgy sikerült elérni, hogy közben a hatályon kívül helyezési arányok a járásbírók mind büntető, mind civilisztikai ügyszakában kedvezőbbek voltak.

A Fenntartható Fejlődés Program 2016-ban lezárult, az elért bírósági eredményekről, a megvalósított jó gyakorlatokról az Országos Bírósági Hivatal 2017-ben összefoglalót készített, melyet a bíróságokkal is megosztott.

A célkitűzések természetesen tovább éltek, a program pedig az ügyforgalmi eredmények megtartása érdekében egy szűkebb, letisztultabb körben folytatódott, szem előtt tartva, hogy a 2017. év legnagyobb kihívása az új eljárás kódexekre történő felkészülés.

A 2017-ben meghirdetett új, Fenntartható Fejlődés Program 2. célja a már elért eredmények fenntartása, a további fejlődés előmozdítása oly módon, hogy az ne jelentsen a bírák, bírósági dolgozók számára többletterhelést, hiszen a Fenntartható Fejlődés Program 2. a korábbi programhoz hasonlóan továbbra is olyan általános ügyforgalmi mutatókat tartalmaz, amelyeket a bírósági vezetők a bírósági eredmények bemutatása céljából jelenleg is monitoroznak.

A Fenntartható Fejlődés Program 2. hosszabb távú, a 2016. november 1. – 2018. október 31. közötti statisztikai időszakot fogja át, melyen belül ellenőrzési pontok teszik lehetővé a fejlődés fenntartott jellegének biztosítását. A programban valamennyi törvényszék és ítélőtábla részt vesz.

7.2. Vizsgálatok

A vizsgálat lehetővé teszi az igazgatás egy adott területének mélyreható elemzését. A vizsgálatnak – módszerei által – alkalmasnak kell lennie arra, hogy a vezető figyelmét ráirányítsa a hatékony, időszerű ítélkezés érvényesülésére, a vizsgált területet érintő hiányosságra. A vizsgálat alapos elemzése lehetővé teszi a hasonló esetek elkerülése érdekében az igazgatási intézkedések meghatározását, teljesítésük számonkérését, és az igazgatási vezetők szükség szerinti időszakonkénti beszámoltatását.

Az Igazgatási szabályzat a vizsgálatok két típusát különbözteti meg a bíróságok igazgatásában: a vezetői és igazgatási vizsgálatokat.

A vezetői munka vizsgálatának célja hiteles, átfogó kép kialakítása a vezető tevékenységéről, a vezetői erősségek feltárása, a szakmai és vezetői készségek fejlesztése, a fejlesztendő működési területek azonosítása, valamint a vezetői tevékenység értékelése. A vezetői vizsgálatok szempontrendszerének átalakítását az OBH 2016-ban készítette elő az Igazgatási szabályzat által megszabott keretek közt, amely alapján az egyes vezetők vizsgálata 2017-ben kezdődött el.

Igazgatási vizsgálat lehet rendszeres, rendkívüli, eseti, cél- vagy hatásvizsgálat. Az OBH igazgatási gyakorlatában tipikusak a rendszeresen lefolytatott általános vizsgálatok, továbbá a célvizsgálatok.

A vizsgálatok elrendelését megalapozhatja:

- hivatali észlelés, többnyire ügyforgalmi adatok alapján,
- panaszbeadványban megjelölt – a kivizsgálás során alaposnak bizonyult – körülmény,
- a társhatóságok jelzései,

- a bírósági szervezet egészére kiható jogszabályváltozás, vagy új jogintézmény bevezetése vagy
- más kötelezettségek vizsgálata.

7.2.1. Általános vizsgálatok

Az általános vizsgálatokat rendszeresen, általában évente visszatérően kell lefolytatni. 2017-ben 4 ilyen vizsgálat lefolytatására került sor:

- a bíróságokon elévült büntető ügyek vizsgálata,
- a két éven túl folyamatban levő ügyek vizsgálata,
- a hatályon kívül helyezések monitorozása, valamint
- a készenlétet és ügyeletet ellátók tevékenységének és költségeinek jelentése.

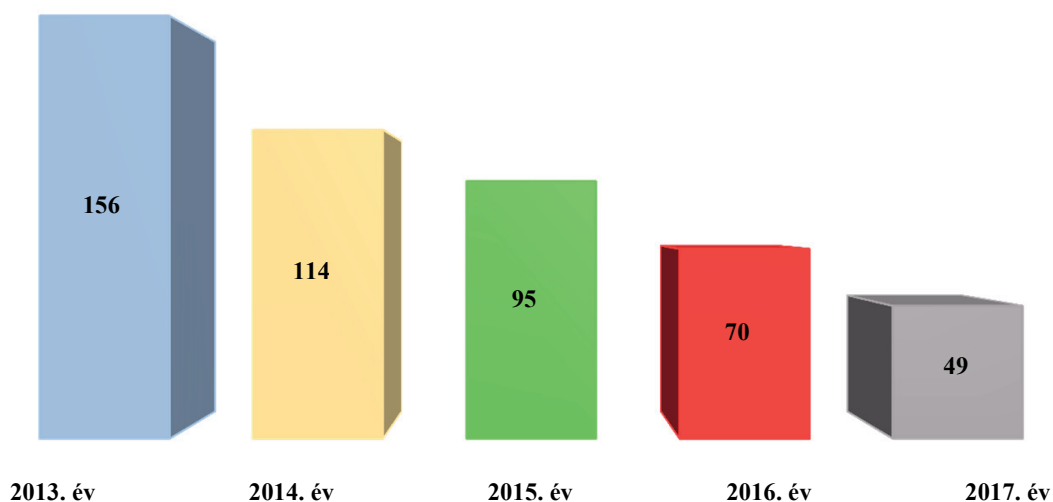
7.2.1.1. A bíróságokon elévült büntetőügyek vizsgálata

2012-ben a Legfőbb Ügyészség a bírósági szakban elévült ügyekre vonatkozó jelentést tett közzé. Ennek nyomán éves rendszerességgel az OBH is vizsgálatot folytatott az elévült ügyeket érintően.

A bíróságok igazgatásáról rendelkező 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás 2016. január 1. napjától kötelezővé tette a jelentéstételt a bírói szakban elévült büntetőügyekről.

A vizsgálati anyagból kiemelendő, hogy az elmúlt négy évet tekintve folyamatosan és jelentősen csökken a bírósági szakban elévült büntetőügyek száma, ahogyan azt a következő diagram is mutatja.

A bírósági szakban elévült büntetőügyek számának alakulása 2013-2017. évek között

Három törvényszék illetékességi területén 2015 óta nem következett be elévülés, ezek

- a Balassagyarmati Törvényszék,
- a Debreceni Törvényszék, továbbá
- a Győri Törvényszék.

Az elévüléssel érintett büntetőügyek mintegy kétharmada – az előző évekhez hasonlóan – a kiemelkedő ügyforgalmat bonyolító Fővárosi Törvényszék illetékességi területén működő kerületi bíróságokat, ezen belül pedig leginkább a Pesti Központi Kerületi Bíróságot érintette.

Kiemelendő azonban, hogy a Fővárosi Törvényszék esetében mind az érintett kerületi bíróságok, mind az elévült büntetőügyek száma folyamatosan csökken: a 2015. évi adatokhoz képest 2017-ben 57,3%-kal kevesebb ügyben következett be elévülés.

A vizsgálati anyag számba veszi a bíróságon kívül álló okok miatt, valamint a bírói vagy igazságügyi alkalmazotti hibából bekövetkezett elévülések számát is. 2014 és 2017 között a bíróságon kívüli okból bekövetkezett elévülések háttérében nagy százalékban a terhelt(ek) ismeretlen helyen tartózkodása állt. 2014-ben 114 ügyből 63 esetben (55%), 2015-ben 95 ügyből 59 esetben (62%), 2016-ban 70 ügyből 48 esetben (68,5%), 49 ügyből 26 esetben (53%) következett be elévülés a fenti okból.

További pozitívum, hogy 2014 óta folyamatosan csökkent, illetőleg a tavalyi évhez képest az elért szinten maradt a bírósági szakban bírói hiba miatt elévült büntetőügyek száma is. Míg 2014-ben 24 ilyen ügy volt, addig 2017-ben ez a szám már csupán 5.

Az eredmények megtartása, valamint az időszerű ítélkezés és a bírósági hibára visszavezethető elévülés minimalizálása érdekében tett helyi igazgatási törekvéseket az OBH a továbbiakban is minden lehetséges eszközzel segíti, emellett 2017-től összehangoltan készíti elő az új büntető-eljárási kódex zökkenőmentes bevezetését is.

7.2.1.2. A két éven túl folyamatban levő ügyek vizsgálata

A bíróságok továbbra is kiemelt figyelmet fordítanak az elhúzódó, két, illetve öt éven túl folyamatban lévő ügyek vizsgálatára. „A szolgáltató bíróságért!” programra 2016-tól szervesen rákapcsolódó, az elhúzódó ügyek csökkentésére irányuló országos program határozta meg az ezzel kapcsolatos vezetői eszközöket. Az országos program keretében a bírósági vezetők az időszerű és hatékony ügyintézés érdekében hathatós vezetői intézkedéseket fogyanatosítottak pl. az elhúzódó, illetve a soron kívüli ügyek intézése tekintetében, illetve az arányos ügyelosztás érdekében. Ezen programot követte a Fenntartható Fejlődés Program, mely a jó eredmények megtartása érdekében Fenntartható Fejlődés Program 2. néven folytatódott 2017-ben is. A programokról a 7.1.2. pontban olvasható bővebb tájékoztatás.

Mindezek mellett az OBH azon törvényszékek esetén, ahol az elhúzódó ügyek tekintetében a korábbiakhoz képest elmaradt a csökkenés, ott külön felhívta az érintett bíróságokat a csökkenés okainak feltárásra és az intézkedések közlésére. A beérkezett tájékoztatásokat az OBH feldolgozta, és 2018 második felében további utóellenőrzést végez az intézkedésekkel elért eredmények hatásának nyomon követése érdekében.

7.2.1.3. A hatályon kívül helyezett ügyek monitorozása

Az OBH elnöke 2015. szeptember 1-től rendelte el büntető ügyszakban a másod- és harmadfokú bíróságokon a hatályon kívül helyező döntések folyamatos, szakmai és igazgatási vezetők általi fokozott figyelemmel kísérését. A vizsgálat célja, hogy a hatályon kívül helyezett büntető ügyek valós okairól hatékonyabb képet lehessen összeállítani, amely egyrészt az új büntetőeljárási törvény kodifikációjához nyújt részletesebb adatokat, másrészt az időszerű és minőségi ítélkezés, a bíróságok szolgáltató jellegének fokozása körében is fontos követelmény. A monitorozás elősegítése és egységességének biztosítása érdekében az OBH az adatszolgáltatáshoz adatlapot és kitöltési útmutatót bocsátott a törvényszékek és az ítélőtáblák rendelkezésére, valamint a kapcsolódó vezetői beszámoló rendszer is kialakításra került.

A vezetők 2016 januárjában számoltak be először az OBH részére a vizsgálat eredményéről. A tájékoztatások alapján elkészült a „Büntető ügyszakot érintő hatályon kívül helyezési gyakorlat helyi monitorozásának eredményeiről szóló összefoglaló” elnevezésű szakmai anyag, melyben megállapítást nyert, hogy a megalapozottsági mutatók tekintetében a tendencia pozitív. A törvényszékek és ítélőtáblák elnökei 2016 után az elnöki beszámolóikban tesznek eleget a fenti beszámolási kötelezettségüknek.

7.2.1.4. A készenlétet és ügyeletet ellátók tevékenységének és költségeinek jelentése

A bíróságok és az OBH gazdálkodásáról szóló 5/2013. (VI.25.) OBH utasítás (Szabályzat) 9. számú, az ügyelet és készenlét szabályait rendező melléklete alapján, a bíró és az igazságügyi alkalmazott meghatározott feladat ellátása céljából készenlétre, illetve ügyeletre kötelezhető. A bíróságok elnökei az előző év október 1. napjától a tárgyév szeptember 30. napjáig eltelt időszakra évente írásban tájékoztatják az OBH-t a vezetésük alá tartozó bíróságok tekintetében a készenlét és az ügyelet Szabályzatban meghatározott lényeges adatairól. Ha a tájékoztatás alapjául szolgáló időszakban a készenlét, ügyeleti szolgálat időtartama eltér a melléklet 11. §-ban meghatározott időkorláttól, akkor a tájékoztatónak ki kell terjednie az eltérés tartamára és indokára is.

Mindezek mellett az OBH 2014-től évente monitorozza büntető ügyszakban a külföldi ítélet érvénynek elismerésével és általában a külföldre irányuló jogsegélyforgalommal kapcsolatos tapasztalatokat is. Az OBH célul tűzte ki általában a nemzetközi jogi jogsegélyekkel, a külföldi jog alkalmazásával és a külföldi résztvevőkkel zajló eljárásokkal kapcsolatban esetlegesen felmerülő nehézségek felmérését, az érintett bírósági eljárások és a bírósági jogalkalmazás egyszerűsítése, időszerűsége és hatékonysága elősegítése végett.

7.2.2. Célvizsgálatok

Az OBH elnöke a Bszi. 76. § (6) bekezdés b) pontja alapján a bíróságok igazgatásával kapcsolatos feladatkörében irányítja és ellenőrzi – a járásbírói, valamint a közigazgatási és munkaügyi bírósági elnökök kivételével – a bírósági elnökök igazgatási tevékenységét, ennek során: figyelemmel kíséri a bíróságok igazgatására vonatkozó szabályok érvényesülését, az eljárási határidők és az ügyviteli szabályok megtartását, mindezek érdekében vizsgálatot rendel el.

A célvizsgálat tehát konkrét tevékenységhez, témakörhöz köthető részletes áttekintés, amelynek célja, hogy a vizsgált részterületen pontos helyzetelemzés és feladatmeghatározás történjen. A központi igazgatás által elrendelt célvizsgálatot annak oka alapján egyidejűleg több bíróságon, vagy akár valamennyi bíróságon is le lehet folytatni.

A célvizsgálatot a vizsgálatot érintett bíróságok helyben folytatják le, ennek keretében maguk is foglalkoznak a vizsgált témakörrel, és helyi igazgatási intézkedésekkel segítik a hatékony bírósági munkát. Az OBH-t csupán a vizsgálat lefolytatásának menetéről, és eredményéről tájékoztatják. Az OBH a vizsgálati tapasztalatokat és eredményeket összegzi, továbbá megállapításokat tesz a vizsgálat tárgyára vonatkozóan, azokat a jövőbeli munkája során hasznosítja, rendszerint hiba esetén központi intézkedés útján nyújt segítséget, míg amennyiben jó gyakorlatot észlel, úgy azt megosztja a többi bírósággal is.

A célvizsgálatok jelentősége ekként abban áll, hogy lehetőséget nyújtanak egy-egy jogalkalmazással kapcsolatos terület helyi és központi szinten történő elemzésére, és igazgatási intézkedésekkel történő támogatására.

Az OBH elnöke 2017-ben több országos, átfogó jellegű, és egyes törvényszékekre irányuló célvizsgálatot is elrendelt.

7.2.2.1. Országos célvizsgálatok

Az OBH-hoz számos belföldi és nemzetközi megkeresés érkezik a bíróságok által befejezett büntetőügyekkel kapcsolatos statisztikák, illetve a jogalkalmazói eljárás kapcsán, amelyekre az OBH minden alkalommal válaszol. A megkereséseket az OBH a BIIR rendszert, illetve a büntetőügyekben kiállított „C-D”, és „Fk” mintákat (lapokat) alapul véve teljesíti. A megkeresések teljesítése során a „C-D”, és „Fk” statisztikai lapok kiállítása vonatkozásában az OBH több alkalommal is késedelmet tárt fel.

Mindezekre tekintettel a jogerősen befejezett büntetőügyekben használandó „C-D”, és „Fk” lapok kiállítása időszerűségének, és a határidő elmulasztása okainak feltárása érdekében az OBH elnöke országos szintű célvizsgálat lefolytatását rendelte el.

A vizsgálat eredményeként megállapíthatóvá vált, hogy a vizsgált bíróságok 96%-a esetében volt késedelmes statisztikai adatszolgáltatás, amely szubjektív és objektív okokra vezethető vissza. A vizsgálat eredményeit az OBH is figyelembe veszi, azokat a statisztikai szabályozóalkotás során evidenciában tartja, a BIIR fejlesztés során megvizsgálja.

A megállapítások okán az OBH elnöke 2018-ban saját hatáskörben tartandó utóellenőrzés elrendelését kérte a bíróságok vezetőitől, ennek keretében a vezetőknek be kell majd számolniuk a vizsgálat kapcsán helyben bevezetett szakmai-igazgatási intézkedések eredményéről is.

Az OBH 2016-ban országos szintű célvizsgálat keretén belül mérte fel azt, hogy a bíróságok milyen arányban élnek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 4:172. § -a szerinti ún. kötelező közvetítői eljárásra utalás lehetőségével, és az milyen eredményességgel zárul. A beérkezett törvényszéki tájékoztatások alapján megállapítást nyert, hogy a közvetítői eljárásra utalás – a vizsgált ügyminőségek tekintetében – országosan alacsony számú és arányú. Figyelemmel az eredményre, szükségesnek mutatkozott a területen az utánpótlás, mindezek alapján az OBH elnöke 2017-ben ismételten országos szintű célvizsgálat lefolytatását rendelte el.

Az utóvizsgálat alapján egyértelműen kitűnik, hogy a közvetítői eljárásra utalások és azok eredményességének aránya országos szinten egyre jobb. A vizsgálat eredményeit az OBH Bírósági Közvetítés Munkacsoportja dolgozza fel.

Az OBH-hoz számos nemzetközi megkeresés érkezik a pénzmosás bűncselekményekkel kapcsolatos statisztikák, illetve a jogalkalmazói eljárás kapcsán, amelyeket az OBH minden alkalommal teljesít. Ezzel párhuzamosan a közelmúltban több olyan hír is napvilágot látott, amely szerint a pénzmosással kapcsolatos bírósági eljárások időtartama hazánkban a legmagasabb. Erre tekintettel, valamint az Európa Tanács Pénzmosás és Terrorizmus-finanszírozás Elleni Szakértői Bizottsága (Moneyval) által 2015 és 2016 között lefolytatott ún. ötödik körös országértékelés nyomán, a pénzmosás bűncselekmények elbírálásának időtartama, annak esetleges elhúzódása objektív és szubjektív okainak feltárása érdekében az OBH elnöke országos szintű célvizsgálat lefolytatását rendelte el. A vizsgálat célja a pénzmosás tárgyú büntetőeljárások pertartamának felmérése volt, külön kitérve az azt befolyásoló tényezőkre.

A vizsgálati jelentésekből megállapíthatóvá vált, hogy kifejezetten a pénzmosással érintett büntetőeljárásokra vonatkozóan rendszerszintű hiba nem áll fenn, a hosszabb pertartamú büntetőügyek tekintetében az eljárás időtartamát befolyásoló tényezők ugyanazon körülmények voltak, amelyek bármely más büntetőeljárásban is előfordulhatnak.

7.2.2.2. Egyes törvényszékek tekintetében elrendelt célvizsgálatok

A statisztikai adatok elemzése során ismertté vált, hogy a Budapest Környéki Törvényszék és a Szolnoki Törvényszék szabálysértési ügyszakában országos viszonylatban alacsony a 3 hónapon belül befejezett szabálysértési ügyek száma. Ezen tendencia okainak feltárása érdekében az OBH elnöke 2016 végén célvizsgálat lefolytatását rendelte el az érintett törvényszékeken. A vizsgálati összefoglalók feldolgozása 2017-ben történt meg: a célvizsgálat eredménye igazolta az annak elrendelését szolgáló indokokat, mindkét törvényszék vonatkozásában megállapítható volt az, hogy az időszerűségi adataik az országos átlagtól elmaradtak. Az időszerűségi mutatók javítása érdekében a Szolnoki Törvényszék és a Budapest Környéki Törvényszék is több intézkedést vezetett be. A vizsgált időszak végére az időszerűségi mutatókban kismértékű javuló tendencia volt megfigyelhető.

Panaszbeadvány alapján indult vizsgálat a Budakörnyéki Járásbíróság büntető ügyszakában, mely a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. sz. törvény 263. § (1) bekezdésében foglalt intézkedések időszerűségére irányult. A mulasztások okainak feltárása, és az ítélezés hatékonyságának, az ítélezés időszerűségének javítása érdekében a szükséges ítélezési intézkedések meghatározása céljából az OBH elnöke célvizsgálat lefolytatását rendelte el. Az elkészült vizsgálati anyagból megállapíthatóvá vált, hogy a vizsgált ügyekben határidőben megtörtént a vádkiadás vagy a szükséges intézkedés, és a tárgyalás észszerű időben történő kitűzése. A vizsgálati összefoglalóban az időszerűség érdekében tett intézkedések is bemutatásra kerültek.

Az OBH panaszokból azt a visszajelzést kapta, hogy a Székesfehérvári Törvényszéken, valamint a Székesfehérvári Járásbíróságon az időszerűséget érintő mulasztások tapasztalhatóak. Erre tekintettel az OBH elnöke célvizsgálat lefolytatását rendelte el a Székesfehérvári Törvényszék polgári és gazdasági ügyszakának első-, illetve másodfokú, továbbá a Székesfehérvári Járásbíróság polgári és gazdasági ügyszakának ítélezési hatékonysága, valamint az ítélezés időszerűsége javítása érdekében.

A célvizsgálat a Székesfehérvári Törvényszék polgári és gazdasági első-, illetve másodfokú ügyszakában, valamint a Székesfehérvári Járásbíróság polgári és gazdasági ügyszakában az ítéletek írásba foglalása körében időszerűségi problémákat tárt fel. A problémák tekintetében a szakmai és igazgatási vezetők intézkedési javaslatokat fogalmaztak meg.

A panaszügyintézés hatékonyságának és időszerűségének javítása érdekében az OBH elnöke a Budapest Környéki Törvényszék tekintetében célvizsgálat lefolytatását rendelte el, amelynek a törvényszék 2017. I. féléves panaszügyintézési működésére kellett kiterjednie. A vizsgálat során megküldött jelentésében a törvényszék elnöke beszámolt az érintett időszak panaszügyintézéséről, illetve tájékoztatást adott az alapos vagy részben alapos panaszokkal kapcsolatosan megtett intézkedésekről is.

8. A bírósági szervezet működésének jogszabályi környezete

8.1. A bírósági szervezetet érintő jogszabály-módosítások

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.), valamint a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 2017-ben is meghatározó keretet biztosított a bíróságok működéséhez. A bíróságok központi igazgatási feladatait az OBH elnöke látta el, míg a bíróságok szakmai irányítása a Kúria feladata.

8.1.1. Jogállási tárgyú jogszabályváltozások

- **A központi hivatalok felülvizsgálatával és a járási (fővárosi, kerületi) hivatalok megerősítésével összefüggő egyes törvények módosításáról, valamint egyes költségvetési szervek feladatainak átadásáról szóló 2016. évi CIV. törvény** 2017. január 1-jével módosította:
 - o a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényt (Vht.) arra figyelemmel, hogy az Igazságügyi Hivatal (IH) 2017. január 1-jével beolvadt az IM-be, ezért a végrehajtók ellenőrzésével, szakmai felügyeletével kapcsolatos feladatait a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar vette át;
 - o az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvényt, amellyel az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetek összeolvadtak a Belügyminisztérium irányítása alatt álló Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézettel (a továbbiakban: BSZKI). A módosítás értelmében a jelenleg BSZKI-nél dolgozók is igazságügyi alkalmazottak lettek.
- **A Magyarország 2017. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2016. évi LXVII. törvényben** 2017. január 1-jével:
 - o az új Szigetszentmiklósi Járásbíróság létrejöttére tekintettel – módosításra került a Ráckevei Járásbíróság illetékességi területe;
 - o az egyes ítélőtáblák ügyforgalmának kiegyenlítettetebbé tétele érdekében – az OBH elnökének javaslatára – Fejér megye a Fővárosi Ítélőtábla illetékességi területéről átkerült a Győri Ítélőtábla illetékessége alá.
- **A jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény és egyes törvények eljárás-jogi kérdésekkel összefüggő módosításáról szóló 2016. évi CLVIII. törvény** 2017. január 1-jei, illetve 2-ai hatálybalépéssel a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvényt módosította. A törvény az Érdi Járásbíróság felállításának határidejét 1 évvel elhalasztotta, így 2019. január 1-jével rendelkezett annak működésének megkezdéséről, ezzel összefüggésben a Budaörsi, a Budakörnyéki és a Szentendrei Járásbíróságok illetékességét is módosította.
- 2017. április 4-én hatályba lépett **a bírósági ügyintézők által ellátható egyes feladatokról szóló 56/2008. (III. 26.) Korm. rendelet** módosításáról szóló 62/2017. (III. 20.) Korm. rendelet, amely az OBH elnökének javaslatára számos új feladattal szélesíti a bírósági ügyintézők hatáskörét. A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 2017. január 1-jétől hatályos 42. § (5a) bekezdése pedig lehetővé teszi, hogy a bírósági ügyintézők szabálysértési ügyekben is eljárhassanak.
- 2017. szeptember 1. napján lépett hatályba **az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény, valamint a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény módosításáról szóló 2017. évi LXXXVII. törvény**. A módosítás jellemzően az állami tisztviselőkre vonatkozó szabályozást vette alapul annak érdekében, hogy az állami intézmények által foglalkoztatottak jogállásának előírásai összhangban álljanak egymással. A módosítás eredményeként az igazságügyi alkalmazottak illetménye átlagosan 30%-kal emelkedett.
- 2017. november 1. napján lépett hatályba **a bírói állaspályázatok elbírálásának részletes szabályairól és a pályázati rangsor kialakítása során adható pontszámokról szóló 14/2017. (X.31.) IM rendelet**. A korábbi rendelet a közigazgatási bíráskodással összefüggésben került megújításra, szem előtt tartva, hogy a megújuló közigazgatási bíráskodásban a közigazgatási jog területén komoly szakmai tapasztalattal rendelkező szakemberek vegyenek részt és a pályázás során a szakmai múlt egyenlő elismerésével indulhassanak mind a bírósági szervezeten belülről, mind a kívülről pályázók.

8.1.2. A bíróságokat jelentősen érintő eljárási szabályok változása

- **A közigazgatási bürokráciacsökkentést érintő egyes törvények módosításáról szóló 2016. évi CXXVII. törvény** 2017. január 1-jei hatálybalépéssel új bírósági nemperes eljárást vezetett be. A módosítás bírósági útra terelte a szabálytalan vételezés, illetve a környezetet fenyegető veszélyhelyzet megszüntetésével összefüggő jogviták eldöntését, illetve a felhasználási helyre történő bejutás kikényszerítését. Az új nemperes eljárás részletszabályai az OBH elnökének javaslatára kerültek kidolgozásra.
- **Az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények, valamint a Nemzeti Adó és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény módosításáról szóló 2016. évi LXVI. törvény** 2017. január 1-jével módosította a reklámadóról szóló 2014. évi XXII. törvényt. A módosítás új bírósági felülvizsgálati eljárást vezetett be.
- **A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvénynek és a tőkeegyesítő társaságok határon átnyúló egyesüléséről szóló 2007. évi CXL. törvénynek az európai cégnyilvántartások összekapcsolására szolgáló rendszerrel összefüggő módosításáról szóló 2017. évi XLVIII. törvény** 2017. június 8-án lépett hatályba. A törvény elsősorban a 2012/17/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv átültetését szolgálja, másrészt a cégbíróság feladatait egyszerűsíti a székhelyáthelyezés során.
- 2017. július 1. napján lépett hatályba **a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény, valamint az azzal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi XLIX. törvény**. A törvény célja a jogalkalmazás során problémát jelentő egyes rendelkezések pontosítása és az eljárás egyszerűsítése. A törvény többek között az OBH elnökének javaslatára bővíti a bírósági titkárok önálló hatáskörét a csőd- és felszámolási ügyekben.
- 2017. július 1. napján hatályba lépett **a pénzügyi piacok működését és a pénzügyi eszközök kereskedését szabályozó törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2017. évi LXIX. törvény**. A törvény két helyen – a bíróságokat is érintően – szövegponztosító jelleggel módosítja a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvényt.

8.1.3. Az elektronikus eljárásokhoz kapcsolódó főbb jogszabályváltozások

- **A jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény és egyes törvények eljárásjogi kérdésekkel összefüggő módosításáról szóló 2016. évi CLVIII. törvény** 2017. január 2-ai hatállyal meghatározta azokat a feltételeket, amelyek teljesítése esetén az archivált elektronikus okirat aláírt vagy bélyegzővel ellátott adatai az ellenkező bizonyításig meg nem hamisítottak tekintendők.
- 2017. március 1-jén módosult **a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény**, melynek célja a nyilvántartásba vételi eljárások egyszerűsítése és gyorsítása. A módosítás bővítette az elektronikus eljárásra kötelezett szervezetek körét.
- 2017. április 4-én lépett hatályba **a civil szervezetek és a sportegyesületek egyszerűsített nyilvántartásba vételi és egyszerűsített változásbejegyzési eljárásaiban alkalmazandó mintaokiratokról szóló 4/2017. (IV. 3.) IM rendelet**, mely új mintaokiratokat vezetett be 2017. szeptember 1-jétől az egyesületek, sportegyesületek és alapítványok egyszerűsített nyilvántartásba vételi (változásbejegyzési) eljárásaiban, melyek kizárólag elektronikusan kezdeményezhetőek.
- **A büntetőeljárársban alkalmazható hirdetmény útján történő kézbesítés szabályairól szóló 5/2017. (IV. 20.) IM rendelet** 2017. április 21-ei hatálybalépéssel – az OBH elnökének javaslatára – előírja, hogy a hirdetményt a bíróságok központi internetes honlapján kell közzétenni.

- **Az egyes belügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2017. évi XXXIII. törvény** 2017. május 5-ei hatálybalépéssel alapvetően jogharmonizációs céllal módosította az E-ügyintézési tv.-t. A módosítás értelmében az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló 2013. évi L. törvény (Ibtv.) hatálya alá tartozó elektronikus információs rendszereket 1-től 5-ig terjedő skálán be kell sorolni egy-egy biztonsági osztályba a bizalmasság, a sértetlenség és a rendelkezésre állás szempontjából. A módosítás meghatározza továbbá az archiválási és biztonsági mentés készítési kötelezettség rendjét, határidejét.
- **Az E-ügyintézési tv.-t módosító 2017. évi CC. törvény** 2017. december 21-jei hatállyal bevezette az önhibán kívüli akadályozottság terminológiáját. A törvényi felhatalmazás alapján a Kormány rendeletben határozhatja meg azon elektronikus ügyintézészt biztosító szerveket, amelyek az E-ügyintézési törvényben foglalt feltételeket önhibájukon kívül nem tudják teljesíteni. A rendelkezés értelmében e szervekkel nincs lehetőség elektronikus kapcsolattartásra, kivéve azon ügyekben, ahol ezt adott szerv mégis vállalni tudja. A felhatalmazás alapján az **521/2017.(XII.29.) Korm. rendelet** meghatározta azon szervek körét, amelyek esetében akadályozottság áll fenn.

8.1.4. A bíróságok által alkalmazott anyagi jogi szabályok lényegi változásai

- **Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2016. évi CXLII. törvény** 2017. január 1-jével módosította a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXIX. törvényt. A módosítás – az OBH elnökének javaslatára – a Pénzügyi Békéltető Testület (a továbbiakban: PBT) kötelezést tartalmazó határozatával szembeni jogorvoslati eljárást tartalmazza. A PBT határozata 1 millió forintig alávetés nélkül is kötelező a pénzügyi intézményre, ezért a törvény a fizetési meghagyást követő peres eljárás mintájára szabályozza a PBT eljárását követő bírósági eljárási szabályokat. A perre a fogyasztó belföldi lakóhelye szerinti járásbíró-ságnak van hatásköre és illetékessége.
- **Az egyes belügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2016. évi CXVI. számú törvény** 2017. január 1-jével – az OBH elnökének javaslatait beépítve – módosította a 2012. évi II. törvényt. A módosítással a közvetítés szabályai kiterjesztésre és a kártérítés szabályai kibővítésre kerültek, továbbá a tolmács díjának állam általi viselésére vonatkozó rendelkezést hatályon kívül helyezték. Továbbá új törvényi tényállások kerültek bevezetésre, a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés a hely-szín biztosításával kapcsolatos szabálysértés elnevezést kapta.
- **A civil szervezetek és a cégek nyilvántartásával összefüggő eljárások módosításáról és gyorsításáról szóló 2016. évi CLXXIX. törvény** 2017. március 1-jével módosította az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvényt (Ectv.), valamint a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvényt (Cnytv.). A módosítás értelmében az ügyészi törvényességi ellenőrzés a civil szervezetek (pl.: egyesület, alapítvány) felett általános jelleggel megszűnt.
- **A közigazgatási ügyintézéshez kapcsolódó egyes illetékek és díjak megszüntetéséről szóló 2017. évi II. törvény** 2017. március 16-ai hatálybalépéssel módosította az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról, valamint a hiteles tulajdonilap-másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 1996. évi LXXXV. törvényt (Díjtv.). A módosítás értelmében – az OBH elnökének javaslatára – tárgyánál fogva díjmentessé vált az elektronikus dokumentumként szolgáltatott nem hiteles tulajdonilap-másolat lekérdezése, ha az eljáró szerv – ideértve a bíróságot – a gondnokság alá helyezési perben és a törvényszéki végrehajtó a Magyar Államot illető végrehajtandó összeg iránti végrehajtási ügyben kéri. Díjmentessé vált továbbá a gondnokság alá helyezés tényének feljegyzése iránti eljárás is.

- **A tizenkettedik életévüket be nem töltött gyermekek sérelmére elkövetett szexuális erőszakkal szembeni fokozottabb büntetőjogi védelemről szóló 2017. évi CLXXVII. törvény** 2017. december 11. napján került kihirdetésre, és 2018. január 1-jétől módosította a Büntetőjogról szóló 2012. évi C. törvényt. A módosítás az OBH elnökének javaslata alapján történt, figyelembe véve az Alkotmánybíróság 2017. július 11. napján kelt III/232/2017. számú ügyben meghozott határozatát, mely megállapította, hogy a tizenkettedik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett szexuális erőszak értelmezéséről szóló 2/2016. Büntető jogegységi határozat (BJE) alaptörvény-ellenes, ezért a jogegységi határozatot 2017. október hó 31. napjával megsemmisítette.

8.2. Az OBH jogszabály-véleményezéssel kapcsolatos tevékenysége

8.2.1. Véleményezett jogszabályok és eredmények

2017-ben az OBH-ba 290 db jogszabály-véleményezési ügy érkezett, a véleményezett tervezetek és javaslatok – küldő szerinti – megoszlását az alábbi táblázat szemlélteti.

Küldő szerv	Érkezett ügyek száma	Ügyek jellege
Belügyminisztérium	75	jogszabály-tervezet
Emberi Erőforrások Minisztériuma	24	jogszabály-tervezet
Földművelésügyi Minisztérium	2	jogszabály-tervezet
Honvédelmi Minisztérium	6	jogszabály-tervezet
Igazságügyi Minisztérium	61	jogszabály-tervezet
Miniszterelnökség	5	jogszabály-tervezet
Nemzetgazdasági Minisztérium	18	jogszabály-tervezet
Nemzeti Fejlesztési Minisztérium	16	jogszabály-tervezet
Országgyűlés honlapjáról	11	törvényjavaslat
Bíróságok	12	jogalkotási javaslat, jogalkalmazói tapasztalatok
Kúria	14	jogalkotási javaslat, jogalkalmazói tapasztalatok
OBH szervezeti egységei	12	jogalkotási javaslat, észrevételek, javaslatok kérése
Bírósági szervezeten és minisztériumokon kívüli külső szervek	3	tájékoztatás kérése
Egyéb, nem kodifikációs ügyek	31	vegyes, más osztályok, főosztályok ügyeihez kapcsolódó teendők

A 2016. évi érkezéshez (255 db) viszonyítva 2017-ben nőtt az ügyek száma. A növekedés közel 13%-os, mely alapvetően azzal magyarázható, hogy míg 2016-ban az előkészítő minisztériumok elsődlegesen a három nagy eljárási kódex kodifikációs munkálataira koncentráltak, addig 2017-ben a kódexek hatálybalépéséhez szükséges számos alacsonyabb szintű jogszabály megalkotására.

8.2.1.1. Kódexekkel kapcsolatos véleményezési munkálatok

8.2.1.1.1. A polgári perjogi kodifikáció

Az Országgyűlés 2016. november 22-én elfogadta a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényt (új Pp.), amely 2018. január 1-jén lép hatályba. Annak érdekében, hogy a bírósági szervezetrendszer hatékonyan tudjon felkészülni az új eljárási kódex hatálybalépésével összefüggő – jogalkalmazási és igazgatási – feladatok elvégzésére az OBH elnöke 2017. január 24-én életre hívta az E-kódex Pp. projektet (a továbbiakban: Projekt).

A projektszervezeten belül – a feladatok eltérő jellegére tekintettel – külön Jogszabály-veleményezési, Képzési, valamint Igazgatási Munkacsoport alakult, összesen 24 fővel. Valamennyi munkacsoportnak olyan bírák és bírósági vezetők voltak tagjai, irányítói, akik a perjogi kodifikációs folyamatban már korábban is, éveken át részt vettek.

A Projekt keretén belül 2017 tavaszán 68 bíró közreműködésével elkészült az új Pp.-t kommentár jelleggel feldolgozó, közel 1800 oldalas tananyag, amely az ítélezési szünet kezdetére – külön, erre a célra létrehozott új elektronikus felületen – valamennyi civilisztikai ügyszakos bíró és igazságügyi alkalmazott számára elérhetővé vált. A tananyagot a Kúria 22 bírója, illetve egy törvényszéki kollégiumvezető lektorálta, a vitatott jogértelmezési kérdéseket – közreadás előtt – a Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Értekezlete is megtárgyalta és állást foglalt az egységes joggyakorlat biztosítása érdekében.

Ugyancsak a Projekt részeként került megrendezésre a Magyar Igazságügyi Akadémián 2017. június 6-9. és 21-23. között, 130 bíró részvételével zajló Új Pp. Képzők képzése rendezvény. Ezen az őszi, helyi oktatásokon előadást tartó kollégák magas színvonalú felkészítése történt meg. A 2017. szeptembere és decembere között mintegy 2457 fő civilisztikai bíró és igazságügyi alkalmazott részesült oktatásban. Ezekben a 8 napos helyi képzéseken összesen 412 bíró tartott előadást kollégáinak országosan egységes, szakmailag jóváhagyott tematika és prezentáció alapján. A képzések végén elektronikus úton beszámolót kellett tenni valamennyi képzésen résztvevőknek – beleértve az előadókat is – igazolva, hogy felkészültek az új Pp. alkalmazására.

2017-ben az OBH aktívan közreműködött az új perjogi kódex hatálybalépéséhez kapcsolódó új törvények és egyéb jogszabályok megalkotásában, azok szükséges módosításában. 2017-ben az OBH 1300 oldal terjedelmű, mintegy 100 új jogszabályt, illetve jogszabály-módosítást tartalmazó előterjesztést véleményezett a bíróságok előzetes véleményének beszerzését és annak szintetizálást követően. Ennek keretében az OBH által kidolgozott elvek mentén fogadta el az Országgyűlés a bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásáról szóló 2017. évi XLIII. törvényt. Kiemelendő ezen jogszabály-veleményezési munka körében:

- a választottbíráskodásról szóló törvény,
- a nemzetközi magánjogról szóló törvény,
- a költségmentesség és költségfeljegyzési jog bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló törvény,
- az egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló, továbbá a polgári perrendtartásról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő törvények módosításáról szóló törvény tervezete,
- a váltójogi szabályokról és az üzleti titok védelméről szóló törvény, valamint
- a közjegyzőkről szóló törvény és egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2017. évi CXIX. törvény véleményezése.

Az OBH minden, a bíróságokat kiemelten érintő jogszabály-módosításról – egységes tematikájú és formai megjelenésű – tájékoztatót készített a bírák és igazságügyi alkalmazottak számára, kiemelve a gyakorlati munka szempontjából lényeges újításokat, változásokat.

8.2.1.1.2. A büntető perjogi kodifikáció

A bírósági szervezet mindvégig intenzíven részt vett az új büntetőeljárási kódex kodifikációjában. A törvényszöveget az Országgyűlés 2017. június 13-án fogadta el és a 2017. évi XC. törvénnyel hirdette ki. Az új kódex sok szempontból egyszerűbb, gyorsabb, észszerűbb büntetőeljárást tesz lehetővé, ami érzékenyen igazodik a gyakorlati igényekhez is. A kodifikáció lezárultát követően a bírósági szervezet kiemelt feladata, hogy a hatálybalépésig felkészüljön az új törvény zökkenőmentes alkalmazására.

A teendők a büntető ügyszak teljes körének tantermi képzésétől, a gyakorlati jogalkalmazói munkát megkönnyítő kézikönyv elkészítésén és a bírósági lajstromprogram átfogó módosításán át, az új körülményekhez alkalmazkodó munkaszervezési módszerek kidolgozásáig terjednek.

Annak érdekében, hogy a komplex kihívásnak megfelelhessünk, az OBH a feladatokat a polgári perjogi kodifikációt támogató projekthez hasonlóan projektszervezet (E-kódex Be. projekt) keretében valósítja meg, mely 2017. június 1-jével kezdte meg működését. A projektszervezet lehetőséget biztosít valamennyi szakterület munkájának összehangolására, hatékony szervezésére és a szükséges szaktudás koncentrálására.

A szakmai munka 3 elkülönült munkacsoport területén – jogszabály-véleményezési, képzési és igazgatási – valósul meg. Az Új Be. Munkacsoport tagjai – akik a kodifikációs feladatokban is részt vettek – a projektszervezet tagjaiként folytatták a munkát, új bírósági vezetőkkel kiegészülve.

A felkészülés során

- meghatározásra kerültek az egyes feladatok, és azok pontos ütemezése,
- a bíróságok megtették az egyes feladatok megvalósulását elősegítő vállalásaikat,
- számos bíró jelentkezett oktatási feladatra, kialakult a gyakorlati munkát segítő kézikönyv íróinak névsora,
- az OBH kitűzte a 2018. évi képzések időpontjait,
- a Büntető Kollégiumvezetők Országos Értekezletén külön hangsúlyt kapott a legfontosabb új szabályok megvitatása,
- a további kodifikációs, helyi igazgatási és oktatási feladatok hatékony ellátására az ítélőtáblákon és törvényszékeken helyi munkacsoportok alakultak, melyek képviselői közös tanácskozást tartottak 2017 májusában,
- az OBH valamennyi érintett belső munkacsoportja megfogalmazta feladatait,
- az OBH előkészítette a bírósági szervezet költségvetési igényeire vonatkozó részletes előterjesztést.

2017 második félévének kiemelkedő feladata volt a bírák, bírósági titkárok és igazságügyi alkalmazottak számára készített tananyag összeállítása. A közel 1500 oldal terjedelmű tananyag 2017 október végére készült el, megírásában 29, különböző ítélkezési szinteken dolgozó bíró vett részt. A tananyag tartalmazza az új büntetőeljárási kódex 2018. július 1. napjától hatályos szabályait, utalva az 1998. évi Be. rendelkezéseire. Az új Be. alkalmazására való felkészülést segíti, hogy az egyes törvényi rendelkezésekhez fűzött magyarázat a változásokra és a gyakorlatban felmerülő problémákra koncentrált. A közzétett eseti döntések, az összegyűjtött kapcsolódó jogszabályok és a folyamatábrák a mindennapi munkát, az ellenőrző kérdések pedig a tananyag elsajátítását segítik. A tananyag az elkészítését követően átadásra került a Kúriának szakmai lektorálásra.

A projektszervezet munkacsoportjai üléseket tartottak az aktuális feladatok ütemezésére, amelyeken az egyes feladatok elvégzésére témafelelősöket jelöltek ki.

Ezeket túl megkezdődött:

- a felkészülés az elektronikus ügyintézés bevezetésére,
- az új törvény alkalmazásához szükséges fejlesztések előkészítése,
- a tantermi képzések, és ezen belül a képzők képzése megszervezése,
- az új törvény alkalmazásához szükséges nyomtatványok előkészítése,
- a speciális szakértelemmel rendelkező ülnökök megválasztásának folyamata,
- az új jogintézményekkel kapcsolatos igazgatási problémák kezelése.

2017 novemberében az új Be-hez kapcsolódó szakmai kérdéseket vitatott meg a Büntető Kollégiumvezetők Országos Értekezlete.

8.2.1.1.3. A közigazgatási perjogi kodifikáció

Az Országgyűlés 2017. február 21-én elfogadta a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvényt (Kp.). A Kp. 2018. január 1-jén lép hatályba. Annak érdekében, hogy a bírósági szervezetrendszer hatékonyan tudjon felkészülni az új eljárási kódex hatálybalépésével összefüggő feladatokra, az OBH elnöke 2017. március 10-én E-kódex Kp. projekt néven projektszervezetet hívott életre. A projekt célja volt a Kp-hoz kapcsolódó további kodifikációs folyamatban való közreműködés, az új, kibővült közigazgatási bírósági hatáskörök bírósági szervezetre gyakorolt hatásainak kezelése és a személyi állomány többrétű képzésének megszervezése.

A projektszervezetten belül – a feladatok eltérő jellegére és a másik két kódex projekt azonos felépítésére tekintettel – külön Jogszabály-veleményezési, Képzési, valamint Igazgatási Munkacsoport alakult. A munkacsoportoknak olyan bírák és bírósági vezetők voltak a tagjai, irányítói, akik egyrészt részt vettek a perjogi kodifikációs folyamatban (munkacsoportok tagjai voltak), másrészt szakmai vagy igazgatási vezetőként az új feladatok címzettjei.

A projekt keretében 2017 nyarára elkészült a Kp-t kommentár jelleggel feldolgozó és a mögöttesen alkalmazandó új Pp-vel való együttalkalmazást elősegítő, közel 900 oldalas tananyag. E folyamatot a Képzési Munkacsoport támogatta. A tananyag elektronikus feltöltése az ítélezési szünet alatt folyamatos volt annak érdekében, hogy – az erre létrehozott felületen – 2017 szeptemberében valamennyi civilisztikai, közigazgatási és munkaügyi ügyszakos bírósági és igazságügyi alkalmazott számára elérhető legyen. A tananyagot a Kúria bírái lektorálták. A jogértelmezési kérdések megvitatására két konzultációs nap keretében a szerzők, a lektorok és a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok vezetői, valamint az E-kódex Kp. projekt Képzési Munkacsoportjának tagjai részvételével került sor. Az elfogadott állásfoglalások 2018. év elejére várhatóan be fognak épülni a tananyagba.

Az OBH – többek között a projekt Jogszabály-veleményezési Munkacsoportjának bevonásával is – aktívan közreműködött a perjogi kódex hatálybalépéséhez kapcsolódó új ágazati törvények, valamint a hatályos törvények közigazgatási egyeztetés keretében megvalósuló véleményezésében, közel 163 oldalnyi észrevétel, illetve javaslat megfogalmazásával.

A főbb jogszabályok, amelyek kodifikációs folyamatában az OBH közreműködött:

- az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény és a közigazgatási perrendtartásról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi L. törvény,
- az egyes migrációs tárgyú törvények módosításáról szóló 2017. évi CXLI. törvény,
- az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény, az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény és az adóhatóság által fogantatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény,

- a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény, valamint az azzal összefüggő egyes törvényi rendelkezések módosításáról szóló 2017. évi CXXIX. törvény,
- a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény,
- a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi CXXX. törvény és
- a polgári perben és a közigazgatási bírósági eljárásban alkalmazandó nyomtatványokról 21/2017.(XII.22.) számú IM rendelet.

Az E-kódex Kp. projekt Igazgatási Munkacsoportja működése során:

- az elektronikus lajstrom rendszer Kp. miatt szükséges fejlesztésére vonatkozó szakmai javaslatot tett,
- a Kp. hatálybalépésével bekövetkező, bírói és igazságügyi alkalmazotti létszámfejlesztéshez szükséges ügyérkezés becsléséhez és humánerőforrás számításához alkalmas módszert dolgozott ki,
- a bírói tanácsok működéséhez kapcsolódó elemzéseket végzett, szakmai javaslatot fogalmazva meg pl. az ügyelosztási rendre,
- intézkedési terv mintát dolgozott ki a regionális illetékességgel érintett törvényszékek részére az elhelyezési kérdések kezelésére,
- idézőmintákat készített.

Az OBH az Igazgatási Munkacsoport szakmai anyagait felhasználva előkészítette a bírósági szervezet költségvetési igényeire vonatkozó részletes előterjesztést, amelyet az ágazati jogszabály-módosítások alkalmával visszatérően vizsgált, jelzéssel élve a felelős minisztériumok felé. A létszámbővítéshez kapcsolódó személyzeti intézkedéseket folyamatosan kezelte. A bírósági szervezet tagjainak folyamatos tájékoztatása érdekében a bírósági intraneten külön menüpont alatt valamennyi fontos területen tájékoztatást adott.

8.2.1.2. Jogszabály-véleményezési Szakértői Hálózat

Az OBH elnöke jogszabály-véleményezési feladatának ellátását a bírósági elnökök közvetítésével történő jogszabály-véleményezés mellett 2017-ben is egy szűk, bírákból és kollégiumvezetőkből álló szakértő bírói kör támogatta, az OBH szakmai főosztályának koordinálása mellett. E szakterületenként szerveződött, jogszabály-véleményezési kör segítségével az OBH elnöke valamennyi, a bíróságokat érintő jogszabály tervezetere, a rendelkezésre álló, sok esetben rendkívül rövid határidő alatt is érdemi észrevételeket tudott megfogalmazni. A munkát 2017-ben kiemelten segítették a perjogi kódexekhez kapcsolódó projektek Jogszabály-véleményezési Munkacsoportjai.

8.2.2. Kezdeményezések

8.2.2.1. 2017-ben elfogadott, vagy hatályba lépett jogszabály-módosítási javaslatok

Az OBH jogszabály-előkészítő munka keretében több témát érintően összegyűjtötte és struktúrált formában jelenítette meg javaslatait. A javaslatok megfogalmazása ebben az időszakban is a bírósági vélemények feldolgozása alapján történt meg. A tárgydőszakban a korábbi jogszabály-módosítási, jogalkotási kezdeményezések is számos eredményt hoztak.

Ezek egy része már a 8.1. ponban ismertetésre került. Az ott bemutatottakon túl még az alábbi OBH javaslatokat érdemes megemlíteni.

Civilisztikai ügyszakot érintő javaslatok:

- 2017. március 1-jén kihirdetésre került a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény, amelynek közigazgatási egyeztetése során az OBH elnökének számos javaslatát figyelembe vették.
- 2017. március 20-án kihirdetésre került a határőrizeti területen lefolytatott eljárás szigorításával kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi XX. törvény, amely – egyebek mellett – a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvényt is módosította. Az OBH elnökének javaslatára a Met. 80/K. § (1) bekezdése szerinti bírósági felülvizsgálati eljárásokban a bírósági titkár az érdemi határozat meghozatalára is kiterjedően eljárhat.
- A 2017. április 3-án kihirdetett, a civil szervezetek nyilvántartásával összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló 3/2017. (IV. 3.) IM rendeletbe, valamint a civil szervezetek és a sportegyesületek egyszerűsített nyilvántartásba vételi és egyszerűsített változásbejegyzési eljárásaiban alkalmazandó mintaokiratokról szóló 4/2017. (IV. 3.) IM rendeletbe a beküldő személyét érintő, valamint a rendelet hatálybalépésére vonatkozó észrevételünk beépítésre került.
- 2017. május 25-én kihirdetésre került a bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásáról szóló 2017. évi XLIII. törvény, annak részletszabályai az OBH elnökének javaslatai alapján kerültek kidolgozásra.
- 2017. október 25-én kihirdetésre került a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2017. évi CXXVI. törvény, mely a határokon átnyúló fizetéseképtelenségi eljárásokkal összefüggésben állapít meg tagállami belső jogi kiegészítő szabályokat, melybe az OBH elnökének számos javaslata beépítésre került.
- 2017. október 26-án kihirdetésre került a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény, melybe az OBH elnökének számos javaslata beépítésre került.
- 2017. november 11-én hirdették ki, az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények és egyéb igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2017. évi CXXXVI. törvényt, mely egyebek között a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényt is módosította. Az OBH elnökének beépítésre került javaslatai közül kiemelendő, hogy a Bszi-vel összhangban megteremtette a bírósági titkárok jogi képviseleti jogosultságát, valamint kiegészítette a Pp. hatályba lépését szabályozó átmeneti szabályokat.
- A 2017. december 18-án kihirdetett, a közigazgatási bürokráciacsökkentéssel és az egyes hatósági eljárások egyszerűsítésével összefüggő törvények módosításáról szóló 2017. évi CLXXXVI. törvény módosította a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvényt, melybe az OBH elnökének számos javaslata beépítésre került a cégbejegyzéssel, a cégjegyzék tartalmával és a bírósági ügyintéző által ellátható feladatokkal kapcsolatosan.

Büntető ügyszakot érintő javaslatok:

- 2017. május 15-én kihirdetésre került az európai uniós és a nemzetközi bűnügyi együttműködést szabályozó törvények, és ehhez kapcsolódóan más törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2017. évi XXXIX. törvény, amelybe az OBH elnökének számos javaslata beépítésre került (így pl. külföldi ítélet elismerésének terminológiája, házi őrizetben töltött idő beszámítása, eljárás felfüggesztése és elismerés kezdeményezése, európai nyomozási határozat végrehajtására a járásbíróság hatáskörének meghatározása).
- 2017. június 26-án kihirdetésre került a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény, amely 2018. július 1-jén lép hatályba. A törvény előkészítése során az OBH elnökének számos javaslata támogatást nyert.

Jogállási tárgyú javaslatok:

- 2017. június 26-án kihirdetésre került az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény, valamint a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyési életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény módosításáról szóló 2017. évi LXXXVII. törvény, amely – egyebek mellett új alapokra helyezi az igazságügyi alkalmazottak javadalmazását.
- 2017. június 27-én kihirdetésre került a Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény, amely a bírói alapilletményt további 5%-kal növeli, így annak összege 2018. január 1. napjától 453.330,- Ft-ra emelkedik.
- 2017. december 21-én kihirdetésre került a bírósági fogalmazók joggyakorlatáról és képzéséről szóló 11/1999. (X.6.) IM rendelet módosításáról szóló 20/2017. (XII. 21.) IM rendelet, amelybe az OBH elnökének a fogalmazói felvételi eljárás vonatkozásában tett javaslatait beépítették. A módosítások – az új generációt támogatva – az országosan egységes gyakorlat kialakítását segítették elő a fogalmazók képzésében.
- A bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII.1.) IM rendelet módosult a 20/2017. (XII. 21.) IM rendelettel, melybe az OBH elnökének javaslatai az elektronikus ügyintézéshez kapcsolódóan beépítésre kerültek, többek között a bírósággal való elektronikus kapcsolattartás körében, az elektronikus bírósági iratkezelés és a tárgyaláson kívül előadott kérelmek vonatkozásában, valamint a felvilágosítás és az ügycsoportok meghatározása tárgyában.

8.2.2.2. 2017-ben kezdeményezett – de még el nem fogadott – jogszabály-módosítási javaslatok

A gazdasági ügyszakot érintő jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az OBH elnöke 2017-ben is kezdeményezte Cstv. számos rendelkezésének módosítását, így ismételten javasolta azon felszámolási eljárásokban a bírósági határozatok hitelezők részére történő hirdetményi kézbesítését, ahol a hitelezők száma az 50 főt meghaladja. A módosítási javaslat szerint a felszámoló – amennyiben a fél e-mail címét nem jelenti be – a honlapján történő közzététellel kézbesíti az iratokat, míg a bíróság a hirdetményi kézbesítést a Céglőnyben való kétszeri közzététellel teljesíti.

A büntető ügyszakot érintő jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az OBH elnöke kezdeményezte a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról 2013. évi CCXL. törvény módosítását a fogvatartottak vonatkozásában, az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti kártalanítási eljárások gyorsítását célzó egyszerűsített eljárás bevezetésével.
- Az OBH elnöke a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény módosítását indítványozta – a Legfőbb Ügyészséggel egyetértésben – az igazságszolgáltatás szerveinek védelme érdekében megfogalmazott jogszabály-módosítási javaslatokban.

A bíróságok szervezetét érintő jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az OBH elnöke kezdeményezte a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény módosítását a Monori és Nagykáta Járásbíróság járásokhoz igazítása érdekében.
- Az OBH elnöke kezdeményezte a Bszi. és a Bjt. módosítását a Kp. 8. § (1) bekezdéséhez való igazítása végett, mely szerint szükséges a közigazgatási és munkaügyi bíróságokon a tanácsok működéséhez, tanácselnöki kinevezésekhez kapcsolódó és a tanácselnöki tevékenység díjazására vonatkozó szervezeti és jogállási rendelkezések felülvizsgálata.
- Az OBH elnöke kezdeményezte az egyes gazdasági és pénzügyi tárgyú törvények megalkotásáról, illetve módosításáról szóló 2010. évi XC. törvény módosítását annak érdekében, hogy ha a bírói tisztségéről egészségügyi okból mond le, vagy a bírót tisztségé-

ből egészségügyi alkalmatlanság miatt mentik fel, akkor az őt megillető 9 vagy 13 havi illetménynek megfelelő összeg után az általános személyi jövedelemadó szabályai szerint adózzon és fizesse meg a járulékokat.

- Az OBH elnöke több ízben kezdeményezte a szolgálati idő beszámításának országos szinten egységes gyakorlatának kialakítása érdekében a bírák jogállásáról és javalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény vonatkozó rendelkezésének módosítását.

Jövőbeni célkitűzések és feladatok:

- Megtartani, illetve tovább javítani az időszerűségi mutatókat.
- Vezetői Információs Rendszer – VEIR fokozatos bevezetése.
- A közeljövőben legyen minden tárgyalóteremben kép- és hangrögzítő rendszer.
- Az új eljárási törvények (Pp., Kp., Be.) hatályosulásának vizsgálata.
- Tovább folytatni a bíróságokat és az igazságszolgáltatást érintő jogszabályok magas színvonalú és érdemi véleményezését, a szakmai és közigazgatási egyeztetések támogató segítségét.

További hasznos információk:

- A statisztikai adatokról: <https://birosag.hu/kozerdeku-informaciok/statisztikai-adatok/orszagos-statisztikai-adatok>
- A Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Programról: <https://birosag.hu/tudjon-meg-tobbet/gyermekkozpontu-igazsagszolgalatas/folap>
- A bírósági közvetítésről: <https://birosag.hu/allampolgaroknak/mediacio/birosagi-kozvetitoi-eljaras>
- A bírósági tanúgondozásról: <https://birosag.hu/tudjon-meg-tobbet/a-birosagi-tanugondozasrol>
- A változó jogszabályokról: <https://birosag.hu/tudjon-meg-tobbet/valtozo-jogszabalyok>
- Az új eljárási kódexekről: <https://birosag.hu/uj-eljarasi-kodexekrol-tudni-kell>

II. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET EMBERI ERŐFORRÁSAI

Az OBH 2017. évi legfőbb eredményei az emberi erőforrások optimális elosztása és hasznosítása terén:

- 8 287 fő igazságügyi alkalmazott 97%-a részesült illetményemelésben. Az átlagos illetményemelés mértéke 30%-os volt, amelyben a fizikai dolgozók is részesültek.
- Tovább folytatódott a bírói illetményalap emelkedése, mely 2016. október 1. és 2018. január 1. napja között háromszor 5%-kal, összesen 15,8%-kal emelkedett, 391 600 forintról 453 330 forintra.
- Tovább folytatódott a Megtartó Program a teljes bírósági szervezet munkaerejének megtartása, utánpótlásának biztosítása, valamint a tisztességes helytállás elismerése érdekében.
- Szakmai segédletek összeállítására került sor annak érdekében, hogy a bírói pályázati eljárás valamennyi résztvevője számára megkönnyítsük, egyben egységesítsük a bírói pályázati eljárás elbírálási folyamatát, ezzel is támogatva a pályázatok eredményességét.
- A bírósági szervezetben ténylegesen foglalkoztatottak száma 2017-ben összesen 394 fővel emelkedett.

1. A bírósági szervezet vezetői

1.1. A bírósági vezetők száma

A bírósági szervezetrendszerben 2017. december 31-én az engedélyezett létszámot alapul véve 447 határozott és 306 határozatlan időre kinevezett, azaz összesen 753 bírósági vezető volt.

A Kúria elnöke 38 vezetőt nevez ki:

- a Kúria főtitkárát,
- a Kúria főtitkár-helyettesét,
- a Kúria kollégiumvezetőit,
- a Kúria kollégiumvezető-helyetteseit,
- a Kúria tanácselnökeit.

Az ítélőtáblai elnökök 48 vezetőt neveznek ki:

- az ítélőtábla kollégiumvezető-helyetteseit,
- az ítélőtábla tanácselnökeit.

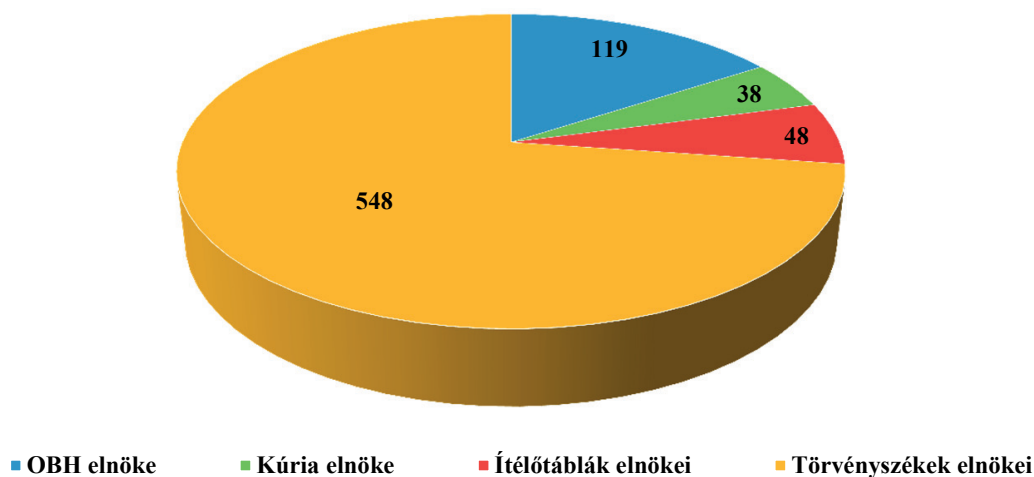
A törvényszéki elnökök 548 vezetőt neveznek ki:

- a törvényszék kollégiumvezető-helyetteseit,
- a törvényszék tanácselnökeit,
- a közigazgatási és munkaügyi bíróságok elnökeit és elnökhelyetteseit,
- a járásbíróságok elnökeit és elnökhelyetteseit,
- a csoportvezetőket és a csoportvezető-helyetteseket.

Az OBH elnöke 119 vezetőt nevez ki:

- az ítélőtáblák elnökeit, elnökhelyetteseit és kollégiumvezetőit,
- a törvényszékek elnökeit, elnökhelyetteseit és kollégiumvezetőit,
- a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok kollégiumvezetőit és kollégiumvezető-helyetteseit.

A bírósági vezetők megoszlása 2017-ben a kinevezési jogkör gyakorlója szerint

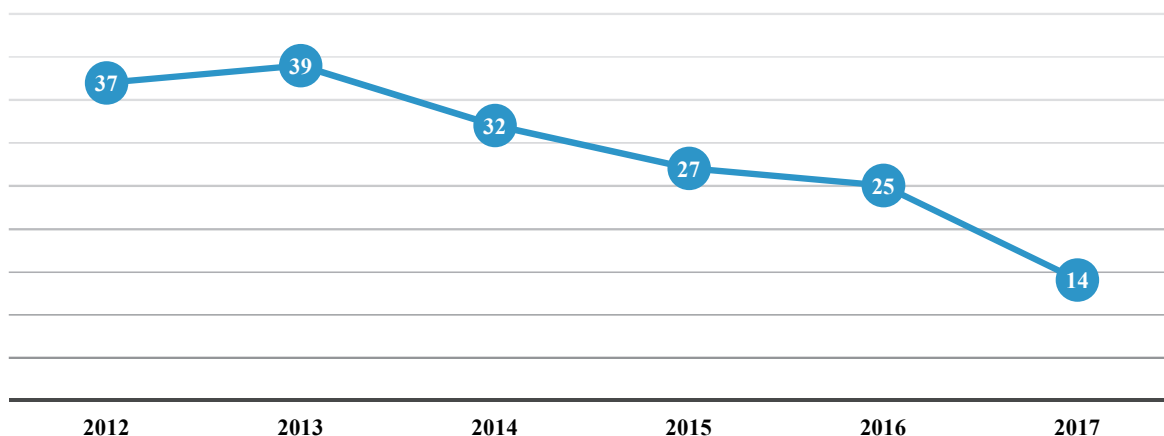

1.2. Vezetői változások

2017-ben összesen 14, az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó üres bírósági vezetői álláshely volt. Ezek közül 9 álláshely 2017 előtt üresedett meg, 2017-ben 3 álláshely a kinevezési (megbízási) idő lejárta miatt, 1 álláshely a vezető nyugállományba vonulás miatti felmentése, 1 álláshely a vezető Kúriára történő áthelyezése miatt üresedett meg.

A megüresedett státuszok betöltése érdekében a pályázatok kiírása és elbírálása folyamatosan zajlott. A 2017-ben elbírált 16 pályázatból 8 esetben történt kinevezés, míg 5 esetben pályázat hiányában, 2 esetben a véleményező testületek többségi támogatásának elmaradása, míg egy esetben egyéb okból eredménytelenné kellett nyilvánítani a pályázatokat. A kinevezésekre minden esetben a véleményező bírói testületek javaslataival egyezően került sor.

Az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó üres bírósági vezetői álláshelyek számának alakulása 2012–2017. évek között

1.3. A bírósági vezetők kinevezési és pályázati rendszerének lényege

A bírósági vezetők kinevezése – a határozatlan időre szóló tanácselnöki kinevezés kivételével – 6 évre szól. Bírósági vezetői tisztséget csak határozatlan időre kinevezett bíró tölthet be.

A bírósági vezetői állást pályázat útján kell betölteni. A pályázókról titkos szavazás útján véleményt nyilvánít a véleményező szerv (teljes ülés, összbírói értekezlet, kollégium, regionális kollégium, bírói kar vagy csoport). A kinevezésre jogosult a pályázatokat a pályázati anyag, a pályázó személyes meghallgatása, valamint a véleményező szerv javaslata alapján bírálja el. A Bszi. 132.§ (4) bekezdése alapján a kinevezésre jogosultat a véleményező szerv javaslata nem köti, ha azonban attól eltérő döntést hoz, írásban köteles azt indokolni. Az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó vezetők esetében a 6/2015 (XI.30.) OBH utasítás tartalmazza a véleménynyilvánítás rendjét.

A Bszi. az OBH, valamint a Kúria elnöke számára szigorúbb szabályokat állapít meg a fenti esetre vonatkozóan. A véleményező szervek több pályázóról történő véleménynyilvánítás esetén szavazataikkal rangsort is felállítanak, mely javaslattól eltérő döntés esetén az eltérés indokairól írásban tájékoztatást kell adni az Országos Bírói Tanácsnak, és a testület soron következő ülésén az indokokat külön is ismertetni szükséges. Ha az OBH vagy a Kúria elnöke olyan pályázót kíván kinevezni, aki a véleményező testület többségi támogatását nem nyerte el, a kinevezés előtt be kell szereznie az Országos Bírói Tanács (OBT) előzetes véleményét a pályázóról. A pályázó kinevezésére csak abban az esetben kerülhet sor, ha a kinevezéssel az OBT egyetért. A többi kinevezésre jogosult tekintetében a jogszabály nem határoz meg ilyen többlet szabályokat. További különbség, hogy az OBH elnök kinevezési jogkörébe tartozók pályázati meghallgatási jegyzőkönyvei nyilvánosak. A kialakult gyakorlat szerint a meghallgatási jegyzőkönyvek mellett a pályaművek is felkerülnek a bíróságok központi honlapjára.

A kinevezésre jogosult a pályázatot valamely pályázó kinevezésével vagy a pályázat eredménytelenné nyilvánításával bírálja el. Döntését a véleményező szerv javaslatának ismeretében hozza meg, azonban az őt nem köti.

A pályázati eljárás lényege, hogy a kiválasztási folyamat során a legjobbak, legrátermettebbek kerüljenek bírósági vezetői pozícióba. Ennek a kiválasztásnak a felelőssége a kinevezési jog gyakorlójáé, akinek döntése – szóljon az a kinevezésről vagy a pályázat eredménytelenné nyilvánításáról – az adott bírósági szervezet egészének működésére kihat. Ha a pályázat szakmai színvonalát, a pályázó felkészültségét, rátermettségét a kinevezési jog gyakorlója nem találja megfelelőnek törvényes lehetősége az eredménytelenné nyilvánítás, mely tőle nem vitatható el. Eredménytelenné kell nyilvánítani a pályázati kiírást akkor is, ha egyetlen pályázat sem érkezett, vagy ha a benyújtott pályázat nem felel meg a törvényben előírt követelményeknek. Amennyiben a pályázat eredménytelenné nyilvánítására kerül sor, új pályázatot kell kiírni. Az új pályázat eredménytelensége esetén a kinevezésre jogosult (OBH elnöke, Kúria elnöke, ítélőtábla elnöke, törvényszék elnöke) a bírósági vezetői állást – legfeljebb egy évre – megbízás útján töltheti be.

2. A bírósági szervezetben foglalkoztatottak

A bírósági szervezetrendszerben jelenleg több mint 11 000 fő dolgozik, a létszám megoszlása 2017. december 31-én a következők szerint alakult.

A bíróságok létszámadatai

	2015. 12. 31-én		2016. 12. 31-én		2017. 12. 31-én	
	Engedélyezett	Tényleges	Engedélyezett	Tényleges	Engedélyezett	Tényleges
Bíró	2 932	2 840	2 937	2 846	3 023	2 862
Bírósági titkár	861	833	887	851	937	886
Bírósági fogalmazó	283	237	254	218	253	224
Egyéb igazságügyi alkalmazott	7 298	7 141	7 326	7 189	7 422	7 526
Összesen:	11 374	11 051	11 404	11 104	11 635	11 498

2011. december 31. napja óta a bíróságok engedélyezett létszáma 846 fővel emelkedett. Ez 2016-ig kisebb részben a bírói álláshelyek, nagyobb részben az igazságügyi alkalmazotti (ezen belül is a titkári és bírósági ügyintézői) álláshelyek számának – a költségvetés által lehetővé tett – növekedésével magyarázható.

2017-ben a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény kapcsán megvalósuló létszámfejlesztések miatt 74 fő bíróval és 124 fő igazságügyi alkalmazottal emelkedett az engedélyezett létszám.

A fentiekben túlmenően a 2016. év végi adatokhoz képest kiemelendő, hogy 2017-ben a bírák engedélyezett létszáma 12 fővel, a bírósági titkárok engedélyezett létszáma 24, a felsőfokú végzettségű tisztviselők és bírósági ügyintézők létszáma 38 fővel nőtt.

Az OBH elnöke az emberi erőforrások optimális elosztása és hasznosítása érdekében – a Bszi. 76.§ (4) bekezdés a) pontjában meghatározott jogkörében eljárva – a 283/2014. (VII. 2.) OBHE számú határozatával megállapította a bíróságokra a bírák és igazságügyi alkalmazottak engedélyezett létszámát, ez utóbbit munkaköri csoportonkénti bontásban. Ezt követően az egyes bíróságok létszámában bekövetkezett változásokat a határozat módosításával lehetett folyamatosan nyomon követni.

2015-ben az engedélyezett létszám megállapítását új alapokra helyeztük, a törvényszékek és ítéltáblák engedélyezett létszáma így már nem egy határozatban, hanem külön-külön került megállapításra. Az egyes határozatokban az ügyforgalmi adatokhoz igazodó bírói álláshelyekhez képest került rögzítésre az igazságügyi alkalmazotti álláshelyek száma, valamint a különböző bírósági vezetői tisztségek száma is megállapításra került.

Tekintettel arra, hogy a Bszi. 76.§ (4) bekezdése szerint az OBH elnökének jogköre a bíróságok engedélyezett létszámának meghatározása, a Gazdálkodási Szabályzat is ennek megfelelően

került módosításra, ezzel biztosítva, hogy az egyes igazságügyi alkalmazotti csoportok létszáma igazodjon a tényleges létszámhoz. Az egyes igazságügyi alkalmazotti csoportok között az álláshely átalakításokat az engedélyezett létszámkereteken belül a bírósági elnökök kérésére az OBH elnöke engedélyezheti.

A bíróságok a bírák létszáma alapján három kategóriába (nagy, közepes, kisebb) kerültek besorolásra, és a kategóriákon belül lett egymáshoz igazítva a bírák és az igazságügyi alkalmazottak arányszáma.

A bírósági szervezetben az önálló költségvetési szerv vezetője, azaz a bírósági elnök felelőssége az, hogy az irányítása alá tartozó bíróságok, szervezeti egységek létszámát meghatározza. Az erre irányuló egységes gyakorlat kialakítása érdekében 2017-ben a törvényszékek elnökei intézkedésben rögzítették az egyes járásbíróságok és egyéb szervezeti egységek engedélyezett bírói és igazságügyi alkalmazotti létszámát az OBH elnökének a bíróságok engedélyezett létszámáról szóló határozatainak megfelelő struktúrában. A változásokat az intézkedések módosítása követi, mely átláthatóvá és követhetővé teszi a létszámgazdálkodást helyi és országos szinten egyaránt.

A bírósági szervezetben ténylegesen foglalkoztatottak száma 2017-ben sem érte el az engedélyezett létszámot, ám míg az engedélyezett létszám összesen 231 fővel nőtt, addig a tényleges létszám 394 fővel emelkedett. A bírák tényleges létszáma 16 fővel, a titkárok létszáma 35 fővel, a bírósági fogalmazók létszáma 6 fővel, a bírósági ügyintézők és felsőfokú iskolai végzettségű tisztviselők létszáma 55 fővel, a középfokú végzettségű tisztviselők és írnokok létszáma 246 fővel, a fizikai alkalmazottak létszáma 36 fővel nőtt.

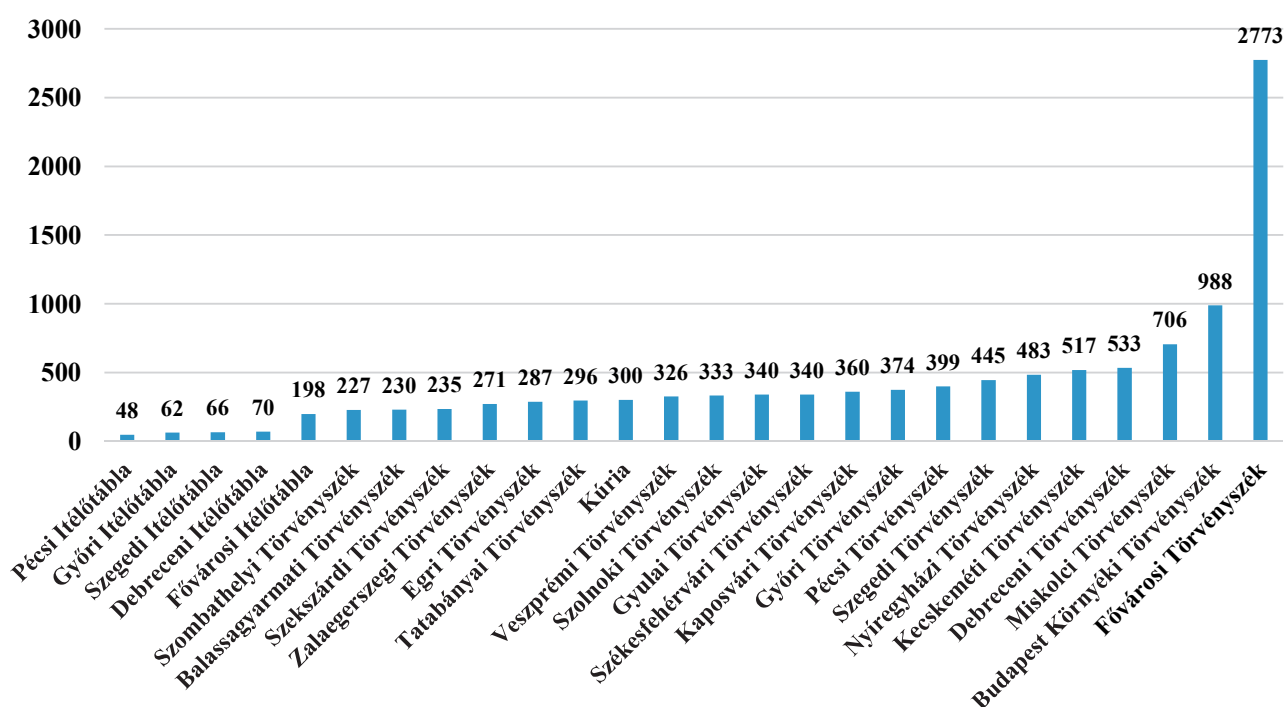
Az engedélyezett létszám növekedésének oka a jogszabályi környezet megváltozása (új közigazgatási perrendtartás, büntetés-végrehajtási feladatok megnövekedése stb.) által eredményezett többlet-feladatok miatt szükséges létszámfejlesztés.

A bírák esetében az engedélyezett létszámnövekedéshez viszonyítva a tényleges létszám csak kisebb mértékben nőtt, amelynek oka, hogy a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény kapcsán megvalósuló létszámfejlesztések a 2017. év második felében történtek, így azok betöltésére már túlnyomórészt 2018-ban kerül sor.

Az igazságügyi alkalmazotti tényleges létszám jelentős növekedésének elsődleges oka az illetményrendszer 2017. évi átalakulása, melynek eredményeként jelentősen nőttek az illetmények, és így könnyebben betölthetőek az üres álláshelyek, valamint a fluktuáció üteme is lelassult: kevesebb a megüresedő és a tartósan üresen álló igazságügyi alkalmazotti álláshely. További ok, hogy a korábbi évek gyakorlatával szemben, a részmunkaidőben foglalkoztatott igazságügyi alkalmazottak száma összevontan került számbavételre. (2017. januártól a KSH számítási módszerével megegyezően egy dolgozót egy főnek tekintünk a számítások során, még ha részmunkaidőben is tevékenykedik.)

A következő diagram az egyes bíróságok tényleges létszámát mutatja be.

Bíróságok tényleges létszáma 2017. december 31. napján

Magyarország legkisebb bírósága továbbra is a Zirci Járásbíróság, melynek tényleges dolgozói létszáma 2016. december 31-hez képest nem változott. (1 bíró és 5 igazságügyi alkalmazott). A legnagyobb járásbíróság, a Pesti Központi Kerületi Bíróság (PKKB) létszáma a legkisebb Zirci Járásbíróságénak több mint százhuszszorosa, a tényleges létszáma a tavalyi évhez képest 16 fővel csökkent, így összesen 739 fő dolgozik ott: 204 bíró és 535 igazságügyi alkalmazott. A törvényszékek közül a Fővárosi Törvényszék nemcsak ügyérkezés, hanem létszám tekintetében is kimagaslik, itt 2017. utolsó napján a tényleges dolgozói létszám 2 773 fő volt: 734 bíró és 2 039 igazságügyi alkalmazott. Ugyanakkor a legkisebb létszámú törvényszéken, a Szombathelyi Törvényszéken mindösszesen 227 fő dolgozott: 48 bíró és 179 igazságügyi alkalmazott. Az ország legnagyobb létszámú ítélőtáblája a Fővárosi Ítéltábla, ahol 2017. december 31-én ténylegesen 198 fő dolgozott: 83 bíró és 115 igazságügyi alkalmazott. A Pécsi Ítéltábla továbbra is a legkisebb az országban, létszáma 48 fő: 16 bíró és 32 igazságügyi alkalmazott. A Kúria, az egyes ítélőtáblák és a törvényszékek engedélyezett és tényleges dolgozói összlétszámát részletesen – az egyes foglalkoztatási csoportokban 2017. december 31. napján – a *II.1. és II. 2. számú mellékletek* tartalmazzák.

3. Változások a bírói karban

3.1. Pályázatok, kinevezések

A bírói álláshelyet főszabály szerint csak nyilvános pályázat útján lehet betölteni, kivéve a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) 8.§-ában meghatározott eseteket. Ilyen kivételes eset például az OBH-ba, minisztériumba beosztott bíró beosztásának megszűnését követő visszahelyezése, vagy ha a bíróságok hatásköri vagy illetékességi területe oly mértékben változik meg, hogy a bíró további foglalkoztatása eredeti szolgálati helyén nem lehetséges, vagy a munkaügyi jogvita alapján bírói tisztségébe visszahelyezett bíró kinevezése. Ugyanakkor, ha egy bíró másik bíróságon szeretne a későbbiekben ítélni (például családi okok miatt), akkor pályázatot kell benyújtania, vagyis az OBH elnöke csak sikeres pályázat esetén helyezheti át másik bíróságra.

2015-ben új elbírálási metódus került kidolgozásra a bírói pályázatok tekintetében, melynek lényege szerint a bírói pályázatok kiírását megelőzően alapvetően vizsgálandó szempont az engedélyezett létszám munkateherrel való arányossága. A kidolgozott módszer szerint az álláshely kiírása előtt meg kell vizsgálni, hogy a törvényszék adott szintje/ügyszaka az engedélyezett létszámból az ügyérkezésnek megfelelő arányban részesül-e. Ezen arányszámok táblázatba foglalása láthatóvá teszi, hogy a megüresedett bírói álláshelyre a pályázat kiírása indokolt-e, illetve azt is, hogy mely bíróságokon szükséges új bírói álláshelyek rendszeresítése. Az aránytábla elkészítésével és a törvényszéki elnökök részére történő kiküldésével egyidejűleg formanyomtatványok kerültek rendszeresítésre. Ezeken a bírói pályázatok kiírásának kezdeményezése, illetve az OBH elnöke részére az előterjesztések egységes formátumú, időszerű elkészítése válik lehetővé, ezzel is gyorsítva, egyszerűsítve a folyamatot.

A pályázat elbírálása több lépcsőben zajlik. A pályázót meghallgatja a pályázattal érintett bíróság bírói tanácsa, majd ennek alapján felállít egy rangsort a pályázók között. A rangsorolást részletesen szabályozza a Bjt., valamint a bírói pályázatok elbírálásának részletes szabályairól és a pályázati rangsor kialakítása során adható pontszámokról szóló 7/2011. (III. 4.) KIM rendelet. A törvényszék, illetve az ítélőtábla elnöke a bírói tanács rangsorával egyetérthet, illetve írásban indokolva javasolhatja, hogy a második vagy harmadik helyen álló pályázó töltsen be az álláshelyet. Amennyiben az OBH elnöke az álláshelyet a bírói tanács által felállított rangsor első helyén álló pályázóval kívánja betölteni, és ez a pályázó nem tölt be bírói tisztséget, a pályázó kinevezésére tesz előterjesztést a köztársasági elnökhöz. Ha a pályázó bíró, akkor az áthelyezéséről dönt. Amennyiben az OBH elnöke az álláshelyet a bírói tanács által felállított rangsor második vagy harmadik helyén szereplő pályázóval kívánja betölteni, az OBT egyetértését szükséges beszereznie.

2017-ben az OBH elnöke 274 bírói álláspályázatot bírált el, melyekre összesen 1 919 pályázat érkezett. Az elbírált pályázatok eredményeként az OBH elnöke 132 bírót kinevezésére tett javaslatot – ezek mindegyikét a köztársasági elnök elfogadta –, 127 esetben pedig áthelyezésről döntött. A pályázatok közül 15 eredménytelenül végződött. Ebből pályázat hiánya miatt 4, eljárási szabálysértés miatt 6, munkaszervezés-munkaterhelést érintő változás miatt 5 pályázat került eredménytelenné nyilvánításra. A 132 újonnan kinevezett bírót közül 131 fő a pályázat benyújtását megelőzően bírósági titkárként dolgozott. A 127 áthelyezésre kerülő bírót közül 97 bírót magasabb bírósági szinten folytatja az ítélkező tevékenységét.

2017-ben jelentősen nőtt a pályázók száma: míg 2016-ban 559, addig 2017-ben összesen 1 919 pályázó nyújtott be pályázatot a meghirdetett bírói álláshelyekre. Ezt a növekedést jellemzően a közigazgatási bíráskodás kibővítésének I. ütemében kiírt bírói álláspályázatok eredményezték. A Fővárosi Törvényszékre – közigazgatási és munkaügyi ügyszakba – és a 8 regionális illetőségű közigazgatási és munkaügyi bíróságra kiírt 45 bírói álláshelyre összesen 1 088 pályázatot nyújtottak be. A 45 álláshelyre 21 bírót kinevezésre és 24 áthelyezésre került sor.

Az OBH elnöke az általa elbírált 274 bírói álláspályázatból 248 pályázat esetében a bírói tanácsok rangsorával egyezően hozta meg döntését. Az OBH elnöke 11 pályázat esetében – ebből 10 esetben a bíróság elnökének javaslata alapján – kezdeményezte a bírói tanácsok rangsorától való eltérést, amellyel az OBT minden esetben egyetértett.

3.2. Szolgálati viszony megszűnések

2017-ben összesen 82 bírót szolgálati jogviszonya szűnt meg. Ezen belül

- a felső korhatárt elérte: 7 fő
- 40 év szolgálati idő elérésére és az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltésére tekintettel nyugállományba helyezését kérte: 45 fő

- lemondott: 27 fő
- fegyelmi büntetés miatt került felmentésre: 1 fő
- egészségügyi alkalmatlanság miatt mondott le: 2 fő

A felmentett bírák aránya az összes bírói engedélyezett létszámhoz képest 2,7%. A nyugállományba helyezést kérő bírák száma az előző évihez képest emelkedett. A bírói tisztségéről lemondott bírák engedélyezett létszámhoz viszonyított aránya ebben az évben 0,8%, mely arány az egy évvel ezelőttihez képest is kedvezőbb. Az egyes bíróságok között a bírói lemondások kiegyensúlyozott eloszlást mutatnak.

3.3. Kijelölések

A bírák kijelölésére egy adott ügyszak speciális jellegére figyelemmel, vagy egy ügyszakon belül olyan ügyek ellátása érdekében kerül sor, amelyek speciális ismeretek, vagy képesítés meglétét feltételezik, vagy törvény rendelkezése értelmében az adott ügyben csak erre kijelölt bíró járhat el. A Bjt. 30. § rendelkezik az OBH elnöke és a Kúria elnöke általi kijelölésekről, míg a Be. 207. § (1) bekezdése alapján a nyomozási bírót és a Bvtv. 47. § alapján büntetés-végrehajtási ügyekben eljáró bírót a törvényszék elnöke jelöli ki.

Az Alaptörvény 27. cikk (3) bekezdése szerint törvény által meghatározott ügyekben, egyesbíró hatáskörében bírósági titkár is eljárhat. Az Iasz. 41/A. § (1) bekezdése értelmében a törvényszék elnöke jelöli ki a törvény által meghatározott ügyben egyesbíró hatáskörében eljárásra jogosult bírósági titkárokat. A járásbírósnál működő titkárok esetében a törvényszék elnöke a járásbírósnak elnökének javaslatára dönt a kijelölésről. A kijelölésben meg kell határozni, hogy az mely ügyek körére vonatkozik. 2017-ben sor került egyesbíró hatáskörében eljárásra jogosult bírósági titkárrá történő kijelölésekre szabálysértési, büntető, polgári (gazdasági), büntetés-végrehajtási ügyekben, valamint a pszichiátriai betegek intézeti gyógykezelésével kapcsolatos ügyekben is.

A törvényszéki elnökök javaslatára 2017-ben az OBH elnöke

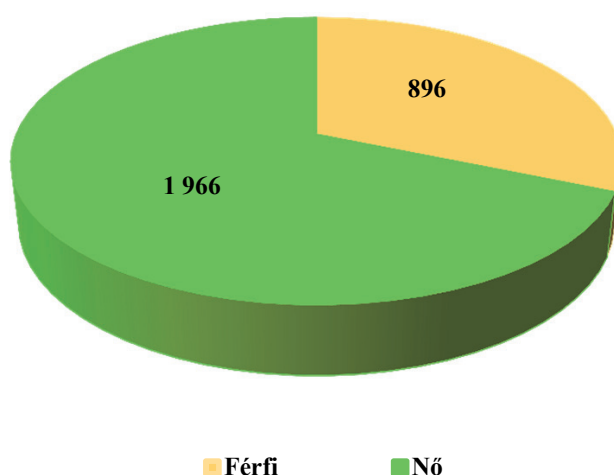
- 43 bírót jelölt ki a fiatakorúak büntető ügyében ítélező bíróvá,
- 69 bírót jelölt ki a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 17. § (5)-(6) bekezdésében meghatározott ügyekben ítélező bíróvá,
- 48 bírót jelölt ki közigazgatási és munkaügyi ügyekben eljáró bíróvá,
- 4 bírót jelölt ki a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 542/D §-ában meghatározott ügyekben ítélező bíróvá, továbbá
- 7 bírót és 27 bírósági titkárt jelölt ki bírósági közvetítővé.

4. A bírói kar összetétele

4.1. Nemek szerinti megoszlás

2017-ben össz-szervezeti szinten a női bírák száma 1 966 fő (69%), a férfi bírák száma 896 fő (31%) volt. Ez azt jelenti, hogy a bírák nemek szerinti megoszlásának aránya az előző év azonos időszakához képest döntően nem változott. 2017. december 31. napján a két legmagasabb férfi bírói aránnyal a Szombathelyi Törvényszék (54%), illetve a Debreceni Ítéltábla rendelkezett (61%).

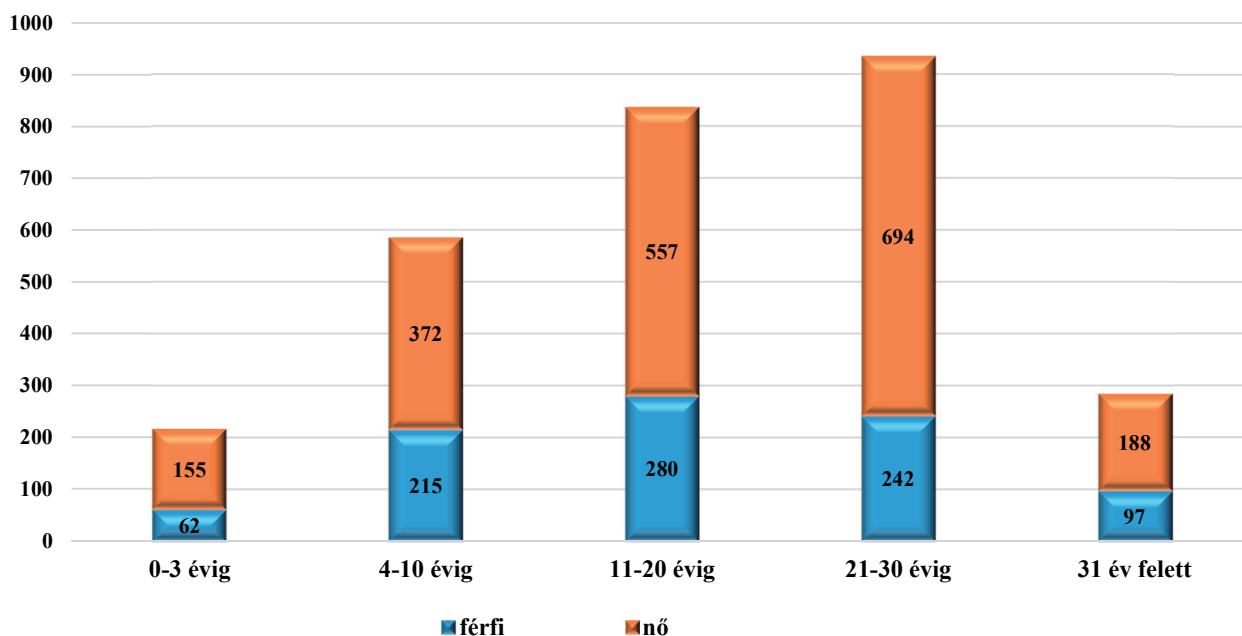
A bírák nemek szerinti aránya össz-szervezeti szinten

4.2. Bírói gyakorlati idő

2017. december 31-én a kinevezett bírák közel egyharmada (936 fő) 21 és 30 év közötti gyakorlati idővel rendelkezett, a 0-3 év gyakorlattal rendelkező bírák száma pedig mindössze 217 fő volt. A 31 év feletti gyakorlati idővel rendelkezők száma 285 fő. A bírák 50%-a 4-20 év bírói gyakorlattal rendelkezik. A magyarországi bírák bírói gyakorlati idő és nemek szerinti megoszlását a következő diagram szemlélteti.

Gyakorlati idő és nemek szerinti megoszlási arány

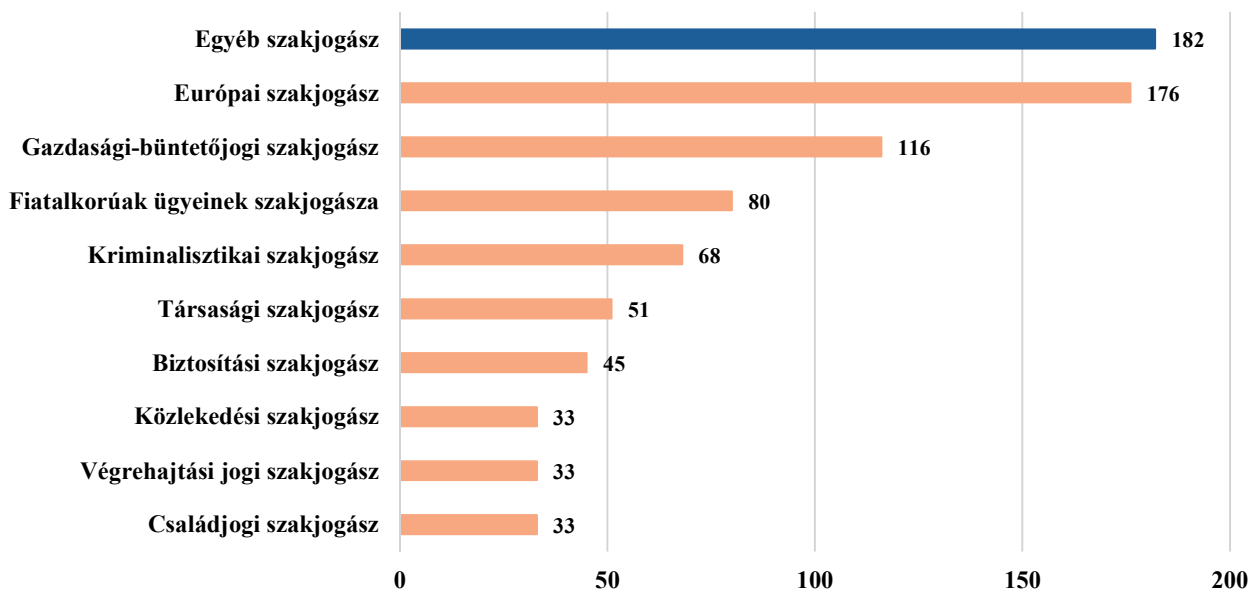

4.3. Többlet képzettség

2017. év végén a 2 862 kinevezett bíróból összesen 167 bíró rendelkezett másoddiplomával, 19 bíró PhD fokozattal, 817 bíró pedig szakjogászsi végzettséggel. 2016. év végéhez képest az

egyéb szakjogászai végzettséggel rendelkezők száma is 7%-kal emelkedett. A különböző szakjogászai végzettségek megoszlását a következő ábra mutatja.

**A szakjogászai végzettséggel rendelkező bírák számának alakulása
2017. 12. 31. napján**

4.4. Nyelvvizsga

A bírói karból 2017. december 31-én 1 377 fő rendelkezett nyelvvizsgával. Ez a szám 8 fővel kevesebb, mint 2016. december 31-én (1 385 fő). A legelterjedtebb nyelvek közül angol nyelvvizsgája 880 főnek, német nyelvvizsgája 600 főnek, míg francia nyelvvizsgája 137 főnek volt. Összesen 534 olyan bírósági írárt volt, aki 2 vagy annál több nyelvből rendelkezett nyelvvizsga bizonyítvánnyal.

5. Emberi erőforrások elosztása

5.1. Létszámváltozások, létszámelvék

A fentiekben is részletezték szerint 2017-ben a bírák engedélyezett létszáma összesen 86 fővel nőtt. Ebből 74 álláshely a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény kapcsán megvalósuló létszámfejlesztések miatt került rendszeresítésre. A régióközponti közigazgatási és munkaügyi bíróságok és a Fővárosi Törvényszék között a várható munkateher arányában, tervezetten négy ütemben kerültek elosztásra a szükséges álláshelyek. 2017-ben két ütem bírói létszámfejlesztése történt meg, mely álláshelyek rendszeresítés és pályáztatás után nagyrészt betöltésre is kerültek még 2017-ben.

Az úgynevezett E-kódex Kp. projekt keretében az egyes törvényszékek az alábbi mértékű bírói létszámfejlesztésben részesültek:

- Fővárosi Törvényszék 19 törvényszéki bírói és 15 közigazgatási és munkaügyi bírósági bírói álláshely
- Budapest Környéki Törvényszék 6 közigazgatási és munkaügyi bírósági bírói álláshely
- Debreceni Törvényszék 5 közigazgatási és munkaügyi bírósági bírói álláshely
- Győri Törvényszék 5 közigazgatási és munkaügyi bírósági bírói álláshely
- Miskolci Törvényszék 4 közigazgatási és munkaügyi bírósági bírói álláshely

- Pécsi Törvényszék 5 közigazgatási és munkaügyi bírósági bírói álláshely
- Szegedi Törvényszék 9 közigazgatási és munkaügyi bírósági bírói álláshely
- Veszprémi Törvényszék 6 közigazgatási és munkaügyi bírósági bírói álláshely

Ugyanilyen – bár kisebb léptékű – létszámfejlesztésre került sor a büntetés-végrehajtás területén megnövekedett bírói feladatok ellátásának biztosítása céljából az alábbi törvényszékeken:

- Budapest Környéki Törvényszék 1 bírói álláshely rendszeresítése és pályáztatása
- Nyíregyházi Törvényszék 2 bírói álláshely rendszeresítése és pályáztatása
- Szolnoki Törvényszék 1 bírói álláshely rendszeresítése és pályáztatása
- Szegedi Törvényszék 1 bírói álláshely rendszeresítése és pályáztatása
- Szombathelyi Törvényszék 1 bírói álláshely rendszeresítése és pályáztatása
- Tatabányai Törvényszék 1 bírói álláshely rendszeresítése és pályáztatása

Az OBH elnökének évek óta változatlanul kiemelt célja, hogy az ügyteher arányosítása érdekében az ügyforgalmi helyzetből levonható következtetések maradéktalanul érvényesülhessenek, és a megüresedett bírói álláshelyek pályázati kiírása az arra leginkább rászoruló szervezeti egységnél történjen meg. Ezt segítik elő a szakmai igények alapján megújított, a bírói álláspályázatok kiírásával kapcsolatban készített elemzések. Ezekben megvizsgálásra kerül a pályázatot kiírni kívánó bíróság engedélyezett létszáma, ügyforgalmi helyzete, valamint az ott dolgozó bírák munkaterhe. Mindezek alapján hozható arra vonatkozó megalapozott döntés, hogy az adott álláshely a kérelmező bíróságon, vagy pedig – az országos átlaghoz viszonyítottn – lényegesen kedvezőtlenebb helyzetben levő másik bíróságon kerüljön-e kiírásra.

2017-ben 6 bírói álláshely került megszüntetésre:

- a Balassagyarmati Törvényszéken 1 bírói álláshely
- a Fővárosi Törvényszéken 3 bírói álláshely
- a Gyulai Törvényszéken 1 bírói álláshely
- a Kaposvári Törvényszéken 1 bírói álláshely

A fentiekben megjelölteken túl 2017-ben 9 bírói álláshely került rendszeresítésre az alábbi bíróságokon:

- a Győri Ítélőtáblán 2 bírói álláshely
- a Fővárosi Törvényszéken 4 bírói álláshely
- a Budapest Környéki Törvényszéken 2 bírói álláshely
- a Győri Törvényszéken 1 bírói álláshely

Mindezek mellett további két új bírói álláshely létesült az OBH-ban is.

A bírói munkateher kiegyenlítése céljából – többnyire a törvényszéki elnökök kezdeményezése alapján – bírói álláshelyek átalakítására is sor került az egyes törvényszékeken belül. Ezek az átalakítások jellemzően járásbírói bírói álláshelyek törvényszéki bírói álláshelyekké átalakítását jelentik.

Ily módon 2017-ben 15 bírói álláshely átalakítására került sor:

- a Fővárosi Törvényszéken 1 bírói álláshely
- az Egri Törvényszéken 2 bírói álláshely
- a Győri Törvényszéken 1 bírói álláshely
- a Kaposvári Törvényszéken 2 bírói álláshely
- a Kecskeméti Törvényszéken 1 bírói álláshely

- a Miskolci Törvényszéken 2 bírói álláshely
- a Nyíregyházi Törvényszéken 1 bírói álláshely
- a Pécsi Törvényszéken 1 bírói álláshely
- a Székesfehérvári Törvényszéken 2 bírói álláshely
- a Zalaegerszegi Törvényszéken 2 bírói álláshely

Az OBH elnöke a bírót – hozzájárulásával, az igazságügyért felelős miniszterrel egyetértésben – az igazságügyért felelős minisztériumba is beoszthatja. 2017-ben 7 bíró és 1 bírósági titkár dolgozott beosztással a minisztériumban, akik közül az év folyamán 3 bíró beosztása megszüntetésre került.

5.2. A bírói álláspályázatok elbírálási folyamata

Az OBH elnökének kiemelt feladata, a stratégiai célkitűzéseivel is összhangban, hogy őrkdjön a bírói álláspályázatok elbírálási folyamatában a nyilvánosság, az átláthatóság, az esélyegyenlőség, az egységesség, a kiszámíthatóság, a következetesség és az objektivitás követelményének érvényesülése felett. Ezúton lehetséges annak a törvényi követelménynek a megvalósulása, hogy a bírói álláshelyet a legalkalmasabb jelölt nyerje el.

A Start II. csomag részeként a Bjt. és a KIM rendelet módosítása tárgyában ez évben is tárgyalásokat folytattunk az Igazságügyi Minisztériummal.

2017-ben módosult a bírói pályázati eljárás elbírálási folyamatának alapvető jogszabályi hátterét szolgáló „Pontszámok rendelet”. A módosuló rendelkezéseket a 2017. november 1-jét követően kiírt bírói álláspályázatokra kell alkalmazni. Az OBH-ban komoly szakmai munka kezdődött annak érdekében, hogy a pályázati eljárásban résztvevők megfelelő módon felkészülhessenek a változásokra.

2017. november 27-én szakmai fórumot szerveztünk a bírói tanácsok elnökeinek, valamint a bírói pályázatok előkészítésében résztvevő bírósági dolgozóknak a részvételével.

Az alábbi szakmai segédletek összeállítására került sor:

- általános bírói pályázati tudnivalók (Bírósági Közlöny)
- közérthető pályázati tudnivalók – GY.I.K. (birosag.hu)
- jelentkezési segédlapok (általános, közigazgatási ügyszakos)
- jelentkezési segédlapok kitöltési útmutatói (általános, közigazgatási ügyszakos)
- pontösszesítő táblázatok (általános, közigazgatási ügyszakos)
- előterjesztő lapok (általános, közigazgatási ügyszakos)
- statisztikai adatlapok
- joggyakorlati kimutatás
- segédlet a „Pontszámok rendelet” értékelési szempontjaihoz, mely a gyakorlati tudnivalókra és az igazolás módjára is iránymutatást ad
- segédlet a pályázati eljárás rendjére, mely többek között foglalkozik a hiánypótlással és az elutasítás eseteivel, valamint a kollégiumi véleménynyilvánítást segítő összefoglalóval.

Megújításra került a birosag.hu oldalon a pályázatok aloldal, ahova a jelentkezési segédlapok a kitöltési útmutatóikkal együtt, valamint a tájékoztató kiadványok és a bírói kinevezés folyamatábrái is feltöltésre kerültek.

Mindennek célja, hogy a pályázati eljárás valamennyi résztvevője számára megkönnyítsük, egyben egységesítsük a bírói pályázati eljárás elbírálási folyamatát, ezzel is támogassuk a pályázatok eredményességét.

6. Címviselés és címadományozás

A bírák munkájának elismeréseként a bíró részére kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas, illetve kiválóan alkalmas minősítés, és adott bírósági szinten tényleges bírói gyakorlattal eltöltött legalább 6 év után – beszámítva a magasabb szintű bíróságon szolgálati viszonyban töltött időt is – címzetes bírói címet adományozhat az OBT, a Bjt. 174.§ (1) bekezdése alapján. Az OBT döntését a törvényszék, az ítélőtábla, illetve a Kúria elnökének indítványára, az OBH elnökének kezdeményezésére hozza meg.

Amíg a Bjt. 174.§ (1) bekezdése alapján az OBT által adományozott cím opcionális, addig a Bjt. 174.§ (2) bekezdése kimondja, hogy a bírói szolgálati idő elismeréseként, az adott bírósági szinten tényleges bírói gyakorlattal eltöltött 20 év után – beszámítva a magasabb szintű bíróságon szolgálati viszonyban töltött időt is – az OBH elnöke címzetes bírói címet adományoz.

Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló 2011. évi CCII. törvény 22.§ (1) bekezdésének a.) pontja alapján az OBT a 2/2012. (III.24.) számú határozatával fenntartotta Juhász Andornak, a Magyar Királyi Kúria elnökének emlékére, a kiemelkedő igazságszolgáltatási tevékenység elismerésére alapított Juhász Andor-díjat, valamint a 3/2012. (III.24.) OBT számú határozatában a Bírósági Szolgálatért Oklevelet.

A Juhász Andor-díj arany fokozatában részesíthető az a közmegebecsülést szerzett bíró, aki példamutató életpályája, illetve hosszú időn át végzett kiváló ítélkező, vagy a bírósági igazgatásban kifejtett kimagasló tevékenysége alapján arra érdemes. 2017-ben ilyen díjat 5 bíró kapott.

A Juhász Andor-díj ezüst fokozata a határozat értelmében a bírósági szolgálatban kifejtett kimagasló szakmai vagy igazgatási tevékenység elismeréseként bírónak, illetve a példamutató életpályája elismeréseként igazságügyi alkalmazottnak adományozható. 2017-ben 12 ezüst fokozatú Juhász Andor-díj adományozására került sor.

A Juhász Andor-díj bronz fokozatot a bírósági szolgálatban hosszú időn át végzett példamutató szakmai tevékenység elismeréseként igazságügyi alkalmazott kaphat. 2017-ben 17 igazságügyi alkalmazott részesült az elismerésben.

2017-ben 103 fő kapott címzetes bírói címet, közülük 58 fő hivatalból, a tényleges bírói gyakorlattal eltöltött 20 év után, 45 fő pedig elismerésként.

7. Bírósági életpálya

A bírák és igazságügyi alkalmazottak illetményrendszerén és a rendszeres illetményen felül adható juttatásokon kívül a bírósági életpálya részét képezi a szakmai előmenetel és a tudásgyarapítás biztosítása, a teljesítmények elismerése, a bírák és igazságügyi alkalmazottak szociális (egészségügyi) ellátása, munkakörülményeinek javítása, valamint a munka és a család közötti összhang megteremtése, azaz a bíróságok családbarát munkahellyé válása is.

Az Országos Bírósági Hivatal, az Országos Bírói Tanács, a Magyar Bírói Egyesület és a Bírósági Dolgozók Szakszervezete közötti együttműködési megállapodás révén 2015. április 2. napján létrejött Bírói Életpálya Szakértő Testület (BÉSzt) feladata annak biztosítása, hogy a bírósági életpálya-modell a bírósági szervezetben dolgozó bírák és igazságügyi alkalmazottak javaslatainak és véleményének, a dolgozói elégedettség mérések eredményének figyelembe vételével kerüljön kialakításra.

2016-tól a BÉSzt munkájának hangsúlya az életpálya olyan részterületeit érintő részletes javaslatok elkészítése irányába helyeződött át, amellyel a leghatékonyabban tudja képviselni a bírák és igazságügyi alkalmazottak érdekeit.

Az állami tisztviselőkről szóló törvény (Áttv.) 2017. január 1-jétől hatályba lépett rendelkezései erősen kihatottak az igazságügyi alkalmazottak illetmény-megállapítására, ezért a kormány-tisztviselői és az igazságügyi alkalmazotti javadalmazási rendszer közötti összhang ismételt megteremtése és ezáltal az igazságügyi alkalmazottak illetményének védelme érdekében az OBH elnöke 2016 szeptemberében az lasz. módosítását kezdeményezte.

Az lasz. módosítását célzó egyeztetések során az OBH elnöke mindvégig kiállt azon cél mellett, és ezt a BÉSZT által jóváhagyott előterjesztésében is kifejezésre juttatta, hogy az lasz. és az Áttv. közötti összhang megteremtése az igazságügyi alkalmazottak és az állami tisztviselők kötelezettségeinek azonossága mellett a javadalmazási rendszer közötti összhang megteremtését, az igazságügyi alkalmazottak illetményemelkedését is kell, hogy eredményezze.

Az Országgyűlés 2017. június 13-án fogadta el az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény, valamint a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény módosításáról szóló 2017. évi LXXXVII. törvényt, amely 2017. szeptember 1-jén lépett hatályba.

Az alábbiak szerint jelentősen módosultak az lasz. rendelkezései:

- az alapilletmény megállapítása a fizetési fokozatokon belül meghatározott alsó és felső határ között a munkáltatói jogkör gyakorlójának mérlegelési joga lett,
- a kijelölt titkár a besorolása szerinti fizetési fokozathoz tartozó felső határ szerinti illetményre jogosult,
- a beosztási és címpótlék kivételével valamennyi pótlék megszüntetésre került,
- az igazságügyi alkalmazottak cafeteria-juttatásra való jogosultsága 2018. január 1-jétől megszűnt,
- a vezetők részére új fizetési osztály került kialakításra,
- a munkáltatói jogkör gyakorlója egy adott munkakört kiemelt munkakörre minősíthet,
- bevezetésre került a teljesítményértékelés rendszere,
- a teljesítményértékelés és az értékelés alapján az igazságügyi alkalmazott alapilletménye módosítható,
- meghosszabbodott a szolgálati jogviszony létesítésével egyidejűleg kiköthető próba-idő, a határozott idejű kinevezés és a határozott idejű vezetői megbízás időtartama,
- bővültek a szolgálati viszony megszűnésének és a végkielégítésre jogosultságnak az esetei,
- változott a szabadság számítása.

Az lasz. értelmében az igazságügyi alkalmazottakat – a fizikai alkalmazottak kivételével – 2017. január 1-jétől be kellett sorolni és illetményüket, valamint szabadságukat meg kellett állapítani. Az igazságügyi alkalmazottak 2017. szeptember 1-jei illetményének megállapítására, illetve a 2017. január 1. és augusztus 31. napja közötti időszakra vonatkozó visszamenőleges illetménykülönbököt kifizetésére a Nemzetgazdasági Minisztérium 6 milliárd forintot biztosított, melyből a 8 287 fő igazságügyi alkalmazott 97%-a részesült illetményemelésben. Az átlagos illetményemelés mértéke 30%-os volt, amelyben a fizikai dolgozók is részesültek.

Az életpálya megvalósítása érdekében az OBH elnöke által tett előterjesztés, a Kormányzati egyeztetések és a nyilvánosság előtti fellépés eredményeként a bírói illetményalap 2016. október 1. és 2018. január 1. között háromszor 5%-kal, összesen 15,8%-kal emelkedett, 391 600 forintról 453 330 forintra nőtt.

A 2004-ben végrehajtott, utolsó jelentős bírói béremelés óta a bírói illetmények 36,58%-kal emelkedtek. A bírák illetményének növekedése az inflációt sem követte, így ebben az időszakban a bírói reálbércsökkenés 73,66%-os volt.

A bírói illetményalap emelése önmagában nem alkalmas annak a negatív tendenciának a megállítására, amely a bírák reálértékben kifejezett illetményének folyamatos és egyre drasztikusabb csökkenését mutatja. Emellett nem alkalmas a jelenlegi illetményrendszerben rejlő, alábbi problémák kezelésére sem:

- alacsony a kezdő bírák fizetése, amely a kijelölt bírósági titkárok illetményét is figyelembe véve a bírósági szervezeten belül bérfeszültséget eredményez,
- az egyes fizetési fokozatokhoz rendelt szorzószámok eredményeként a szolgálati idő nincs kellőképpen elismerve,
- a beosztási pótlék bírósági szintenként eltérő mértékei közötti csekély különbség nem tükrözi a magasabb bírósági szinten végzett munkához társuló fokozott szakmai felelősséget,
- a bírósági vezetők esetében a vezetői pótlék mértéke nem tükrözi kellőképpen a vezetői feladatokhoz kapcsolódó felelősség súlyát.

Ezen problémák kezelése érdekében 2017 őszén, az igazságügyi alkalmazottak illetményrendszerét átalakító jogszabály módosítást követően, az OBH megkezdte a bírák illetményrendszerének átalakítására vonatkozó javaslat kidolgozását.

A javaslat kidolgozásának módszere a „logarléc”, azaz a jelenlegi illetményrendszer elemeinek pontokra váltása, mely lehetővé teszi, hogy a bírói gyakorlati idő, az ítélkezési szint és a vezetői beosztás figyelembe vételével kerüljön sor a bírák illetményének, illetve azok egymáshoz való viszonyának vizsgálatára. A vizsgálat célja az illetményrendszerben lévő anomáliák kiszűrése és ezáltal olyan jogszabály módosító javaslat megfogalmazása, melyben a kezdő bírói fizetés emelése (fizetési fokozathoz tartozó szorzószámok emelése), a felsőbb bíróságokon elvárt fokozott felelősségű munka (beosztási pótlék emelése), illetve a vezetői feladatokhoz kapcsolódó nagyobb felelősség (vezetői pótlék emelése) elismerése kap kiemelkedő szerepet.

A bírói illetményrendszer ilyen módon történő átalakítása amellet, hogy megtartó erőt képvisel, ismételten vonzóvá teheti a bírói hivatást, megszüntetheti a szervezeten belüli bérfeszültséget, biztosíthatja a belső arányosságot, valamint a bírák számára a horizontális és vertikális életpályát.

Az illetményrendszer teljes átalakításának megvalósulásáig az OBH elnöke által 2016-ban elindított, a BÉSZT-tel együttműködésben kidolgozott Megtartó Program jelképezi a munkaerő megtartásának, az utánpótlás biztosításának és az életpálya egyes elemei megvalósításának szándékát a bírák és az igazságügyi alkalmazottak tekintetében is.

A Megtartó Program elemei közül az előző évhez hasonlóan 2017-ben is a *kiváló teljesítmény, valamint a többletképzettség elismerését szolgálta:*

- a bírák és az igazságügyi alkalmazottak soron kívüli előresorolása pénzügyi fedezetének biztosítása,
- az idegen nyelv használatát vállaló, az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó bírósági vezetők részére idegennyelv-ismereti pótlék megállapítása, valamint
- év végén differenciáltan általános jutalom és a Fenntartható Fejlődés 2 Programban vállaltak eredményes teljesítéséhez igazodó céljutalom összegének bíróságok részére történő átadása, azzal, hogy az intézményen belüli elosztás szempontrendszere az ítélőtáblai és törvényszéki elnökök által került kidolgozásra.

A többletképzettség elismerését hivatott továbbá szolgálni:

- a 2017. január 25-én hatályba lépett, a bírák és az igazságügyi alkalmazottak tevékenysége elismeréséről szóló a 6/2012. (IV.13.) OBH utasítás módosítása, mely alapján meg-

emelésre került a bírák és az igazságügyi alkalmazottak részére adományozható címek száma, valamint, hogy

- a törvényszékeken és az ítélőtáblákon Phd tudományos fokozattal, valamint a tudományok doktora címmel rendelkező bírák és bírósági titkárok részére első alkalommal 2017 februárjától képzettségi pótlék került megállapításra.

A bírósági szervezet iránti elkötelezettség, a megmaradás és a tisztességes helytállás elismeréseként a Bíróságok Napjához kapcsolódóan 2017-ben is juttatásban részesültek a bírák és az igazságügyi alkalmazottak.

A bírák és az igazságügyi alkalmazottak *anyagi támogatását* szolgálta az év közben juttatott kis értékű ajándékutalvány, valamint az év végi ruházati költségtérítés. Ezen felül az alacsonyabb jövedelemmel rendelkező igazságügyi alkalmazottak – az előző évhez hasonlóan – gyermekenként 20 000 forint összegű iskolakezdési támogatásban, míg a bírák – első alkalommal 2017 őszén – szakmai tudásuk frissítése, valamint a nagymértékben változó jogszabályi környezet nyomon követése érdekében szakmai önképzési támogatásban részesültek.

A Megtartó Program alapját a rendelkezésre álló költségvetési többlet mellett a hatékony gazdálkodásnak köszönhetően keletkezett költségvetési megtakarítások képezték 2017-ben is.

Az OBH elnökének célkitűzése, hogy 2018-ban további, a bírósági életpálya-modell megvalósítását szolgáló jogállási és eljárási törvény, illetve rendelet módosítására vonatkozó javaslatok kerüljenek előterjesztésre.

Jövőbeni célkitűzések és feladatok:

- A bírák illetményrendszerének átalakítására vonatkozó javaslat („logarléc”) kidolgozása, mely ismételten vonzóvá teszi a bírói hivatást és megszünteti a szervezeten belüli bérfeszültséget.
- A bírósági életpálya-modell megvalósítását szolgáló jogállási és eljárási törvény, illetve rendelet módosítására vonatkozó javaslatok előterjesztése.
- A Megtartó Program folytatása.

További hasznos információk:

- Általános pályázati tudnivalók: <https://birosag.hu/szakmai/palyazatok>
- Összefoglaló az eredménytelen pályázatokról: <https://birosag.hu/osszefoglalo-az-eredmenytelenne-nyilvanitott-biroi-es-birosagi-vezetoi-palyazatok-koreben-felmerult>
- A bírák kinevezéséről: <https://birosag.hu/tudjon-meg-tobbet/tajekoztato-birak-kinevezeserol>
- Bírák név szerinti keresője: <https://birosag.hu/birak-nevszerinti-keresoje>

III. RÉSZ – TÁRGYI FELTÉTELEK

Az OBH 2017. évi legfőbb eredményei a tárgyi feltételek biztosítása, optimális elosztása és hasznosítása stratégiai célkitűzéssel összefüggésben:

- A szigetszentmiklósi új Közigazgatási Központ részeként átadták az újonnan létrehozott Szigetszentmiklósi Járásbíróság épületét.
- Kívül-belül megújult a Jászberényi Járásbíróság épülete.
- Megkezdődött a balatonszemesi üdülő komplexumot érintő fejlesztési program összeállítása.
- Az immáron hatodik alkalommal kiírt Jablonszky Ferenc Pályázat keretében az 56 nyertes pályázó összesen 521 millió forint értékben valósíthat meg fejlesztéseket a fűtés korszerűsítés, a külső nyílászáró csere, az elektromos hálózat korszerűsítés, a munkakörnyezet javítás és biztonságtechnikai fejlesztés területén.
- Folytatódott a bírósági szervezet informatikai eszközparkjának fejlesztése: 2017 folyamán összesen 4 950 munkaállomás, 1 880 db monitor és 194 db többfunkciós nyomtató beszerzése történt meg.
- A civil szervezetek nyilvántartási ügyeibe történő betekintéshez, valamint a csőd- és felszámolási eljárások adataihoz való könnyebb hozzáférés érdekében külön alkalmazás létrehozása.
- A Bíróságok fejezet valamennyi intézménye sikeresen csatlakozott a Magyar Államkincstár központi illetményszámfejtő rendszeréhez.
- Megtörtént az igazságügyi alkalmazottak illetményrendszerének átalakítása. Az új, sávos illetményrendszer alkalmazása nagyobb felelősséget követel a munkáltatótól, ugyanakkor a jelenleginél nagyobb lehetőséget ad teljesítményarányos bér megállapítására és bértömeg-gazdálkodásra.

1. A bírósági szervezet működését biztosító épületek

1.1. Bírósági ingatlanok

1.1.1. Épületállomány

A bírósági szervezet kezelésében 2017. december végén

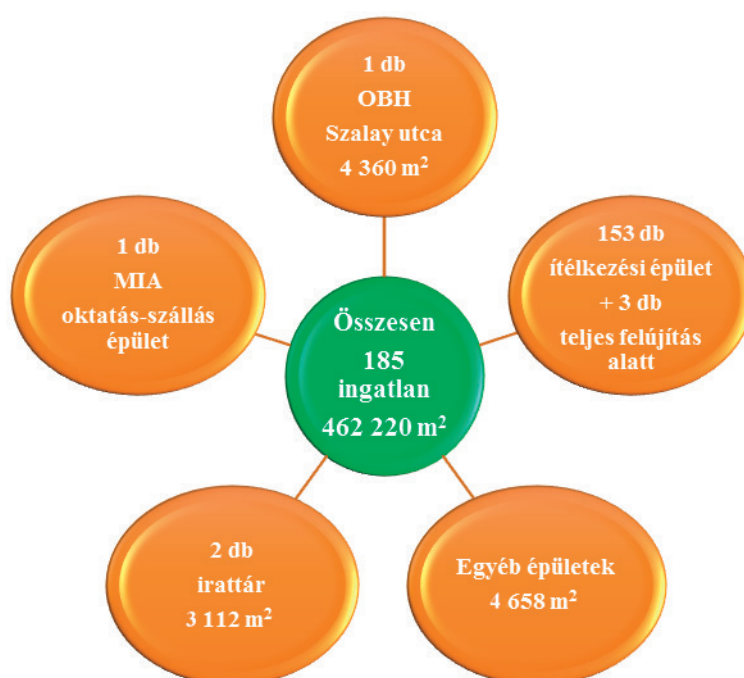
- összesen 185 db
- 462 220 m² nettó alapterületű ingatlan volt, amelyek közül ténylegesen 153 épület szolgált ítélkezési célokat.

A 113 városban található 185 ingatlan műszaki állapotának figyelemmel kísérése, fenntartási, karbantartási, felújítási munkáinak jó gazda módjára történő kezelése, a bírósági szervezetben dolgozók XXI. századi, az ítélkezés minőségét szolgáló munkakörülményeinek biztosítása, valamint az igazságszolgáltatás évi több millió ügyfele részére a nyitott, ügyfélbarát bíróság igényeinek megfelelő épületek kialakítása, a bírósághoz való hozzáférés tárgyi feltételeinek megteremtése az OBH kiemelt, rendkívüli forrásokat igénylő feladata.

A rendelkezésre álló forrásokat az OBH minden évben – a rövid és középtávú terveivel összhangban – a Wagner Gyula Terv és a Jablonszky Ferenc Pályázat keretében használja fel. Az előzetesen jóváhagyott beruházási terv szerint a Wagner Gyula Tervben – az igény felmérések alapján tervezett fejlesztések közül – az egyszerűbb munkákat a bírósági szervezetek, a bonyolultabb, több évre áthúzódó fejlesztéseket az OBH saját beruházásként valósítja meg. A Jablonszky Ferenc pályázati rendszerben pedig központilag meghatározott célok, épületfejlesztések megvalósításához biztosít pályázati forrást az OBH.

1.1.2. A bírósági ingatlanok használat szerinti megoszlása

A bírósági szervezetek vagyonkezelésébe és bérletébe 2017-ben országosan 185 ingatlan tartozott. Három ingatlanból a teljes körű felújítás idejére ideiglenes elhelyezést biztosító épületbe költözött a bírósági szervezet (Eger, Gödöllő, Szarvas). A bíróságok kezelésében lévő ingatlanok használat szerinti megoszlását az alábbi ábra szemlélteti.

1.1.3. A Legfőbb Ügyészséggel közösen használt ingatlanok

2017. év végére az ügyészség kiköltözött a Hódmezővásárhelyi, a Jászberényi és a Nagykátai Járásbíróságok épületeiből, így az ügyészi szervezettel közösen használt épületek száma a 2016. év végi állapothoz képest hárommal – összesen 55-re – csökkent.

Az ügyészség további helyszíneken is elkezdte az önálló épületet biztosító beruházás előkészítését, melynek eredményeként a Mohácsi, a Siklósi, a Tiszafüredi, az Esztergomi, a Komáromi, az Encsi Járásbíróságok, a Monori, a Váci, a Sárvári Járásbíróságok, valamint a Kaposvári Törvényszék ügyészség által használt területének bírósági célra történő hasznosítása válik lehetővé.

2017-ben 2 közösen használt épület teljes körű felújítása zajlott. Az Egri Törvényszék épületének átadása 2018. év elején, a Gödöllői Járásbíróság fejlesztésének befejezése 2019. év elején várható.

2016-ban az újonnan felállítandó Érdi Járásbíróság mérnöki előkészítő munkájaként, az épületméret igény és a forrásszükséglet előzetes feltárására az ügyességgel közösen Megvalósíthatósági Tanulmánytervet készítettünk. Ennek alapján indult el 2017-ben a közösen tervezett beruházás tervezése.

A tervezési programok összeállításával 2016 II. félévében megkezdődött a szintén közös teherviseléssel megvalósítani tervezett Dunakeszi, Kisvárdai és Tapolcai Járásbíróságok teljes körű felújításának előkészítése.

A Tapolcai Járásbíróság kialakításával kapcsolatban az Országos Bírósági Hivatal nyilvános építészeti tervpályázatot hirdetett meg. A szakma nagyfokú érdeklődést mutatott a tervpályázat iránt, színvonalas, elegáns, lépték és mértéktartó tervkonceptciók készültek. A Bíráló Bizottság által kiválasztott győztes pályamű alapján a tervezés 2018-ban kezdődik meg. Az épület várhatóan 2020 végére készül el.

Az érintett épületek beruházásának előzetesen megállapodott kölcsönös teherviseléssel történő befejezése után a két szervezet önállóan elkülöníthető épületrészekben kerül elhelyezésre, valamint megtörténik a felújított ingatlanok két szervezet közötti területarányos vagyonmegosztása is.

Megállapodás született a két szervezet között a közösen használt, teljes körű felújítással érintett épületek beruházásainak, valamint az OBH Wagner Gyula Terv, illetve a Jablonszky Ferenc Pályázata keretében megvalósuló, közös használatú épületeket érintő, fejlesztések forrás megosztásáról, a Legfőbb Ügyésséget érintő fejlesztési összegek átadásának módjáról.

A két szervezet közös kedvezményezettje a „KEHOP-5.2.2. – Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései és megújuló energiaforrás hasznosítása” – pályázatnak. Ennek keretében 1,4 milliárd forint pályázati forrás felhasználására nyílik lehetőség. A projekt lebonyolításával megbízott Nemzeti Fejlesztési és Stratégiai Intézet Nonprofit Kft.-vel Konzorciumi Együttműködési Megállapodás került megkötésre, melynek értelmében az elnyert pályázati forrásból a tervek szerint első ütemben a Komlói és a Bajai Járásbíróságok teljes körű energetikai felújítása valósulhat meg.

1.2. Kiemelt projektek, fejlesztések

1.2.1. Kúria projekt – Kossuth téri Igazságügyi Palota

A Kormány által 2016-ban nevesített Steindl Imre Program eredményeként teljes körűen megvalósulhat a Budapest V. kerület, Kossuth Lajos tér és környezete történetileg hiteles helyreállítása és a teret övező valamennyi épület és a térhez kapcsolódó közterületek térhez illeszkedő felújítása.

Jelen projekt célja, hogy a Programhoz kapcsolódóan – együttműködve az annak megvalósításával megbízott Steindl Imre Program Nonprofit Zrt.-vel – megtörténjen a Kúria átköltözésének előkészítése a Kossuth téri Igazságügyi Palotába, amelyet jelenleg a Néprajzi Múzeum és a Politikatörténeti Intézet használ.

Az előkészítés során a művészeti és műemléki értékek megőrzése érdekében koncepció készül, és sor kerül a Kúria új épületében kialakítandó látogató központ tervezésére is. Az előkészítés keretében megvalósult a Kúria, a Legfőbb Ügyésség és a látogató központ vonatkozásában az igények felmérése a helyiségek, az informatikai infrastruktúra és a biztonságtechnika tekintetében. Majd ez alapján megtörténik a helyiség csoportok és kapcsolatok, valamint a bútorozás tervezése is.

1.2.2. BKT székház épületfejlesztési projekt

A Kormány az 1785/2015. (X.30.) Korm. határozattal intézkedett a Budapest Környéki Törvényszék (BKT) elhelyezéséről a Budapest, XIV. kerület, Hungária körút 179-187. sz. alatt található, „M3 Business Center” irodaházban. Az ingatlan állam javára történő megvétele és 2016. márciusi birtokba vétele után az OBH a BKT szervezeteivel, szakembereivel együttműködve elkészítette a beruházás tervezési programját.

Az MNV Zrt. 2017 elején az Fővárosi Törvényszék szervezeti egységei számára is elhelyezést biztosító program véglegesítése után megkezdte az épület terveztetésének előkészítését. A kiviteli tervek elkészültének várható időpontja 2018. második negyedéve.

Az OBH a feladat koordinálására 2017-ben belső projektszervezetet hozott létre.

1.2.3. Regionális közigazgatási és munkaügyi bíróságok

Prioritást élvező feladat a 2017 novembere és 2018 novembere között négy ütemben felállítani tervezett 8 kiemelt közigazgatási és munkaügyi bíróság (KMB) elhelyezési igényeinek rendezése. Az összesen 790 főre növekvő létszám terület igénye mintegy 25-30 000 m².

A tárgyi feltételek megteremtéséhez a Kormány 2017-re 205,2 millió forint, 2018-ra 3,266 milliárd forint címzett forrást biztosított. A rendelkezésre álló összeg és az idő rövidsége miatt új épületek építése nem jöhetett szóba, így hat helyszínen (Győr, Veszprém, Pécs, Miskolc, Debrecen, Szeged) bérleményben kerülnek elhelyezésre az új bírósági szervezetek. A Fővárosi Törvényszék és a Budapest Környéki Törvényszék illetékességi területe alá tartozó bíróságok elhelyezése a meglévő épület-kapacitások racionalizálásával kerül megoldásra.

A törvényszékek részéről beérkezett igények alapján a tárgyi feltételek biztosítása érdekében jelentkező fejlesztési költségek forrás-átcsoportosítására I. ütemben 2017 decemberében kerül sor.

1.2.4. Egri Törvényszék

- Címe: 3300 Eger, Barkóczy u. 1.
- Érintett dolgozói létszám: 116 fő
- Felújítás előtti alapterület: 5 198 m²
- Tervezett alapterület: 7 080 m²
- Bekerülési költség: 3,3 milliárd forint, az ügyészséggel megosztott költségviseléssel
- Befejezés: 2018. I. negyedév
- A bíróság ideiglenesen az egri Dobó István laktanyában működik.

A projekt keretében a törvényszék épületének teljes körű felújítása és bővítése valósul meg. Az Egri Törvényszék korszerűtlen épületét a bíróság és az ügyészség közösen használta. Az épület átalakítása 2015 novemberében kezdődött meg. Az építkezés során számtalan az idők folyamán elfedett építéskori részletet tártak fel, melyek közül először a díszlépcsőház márványos festése, valamint annak díszítő szobrászati részletei kerülnek rekonstruálásra. A megújult létesítményben – a nyitott ügyfélbarát bíróságok kiemelt prioritású elveivel összhangban, elsőként a teljes körű felújításon áteső intézményeink közül – az OBH-MOME együttműködés keretében létrehozott „Arculati Kézikönyv” szerinti – korszerű ügyfélközpont kialakítására kerül sor.

Az épület teljes körű felújításával és bővítésével a kor követelményeinek megfelelő, minden igényt kielégítő létesítmény jön létre. A beruházás 2018. I. negyedévében kerül lezárásra.

1.2.5. Szegedi Törvényszék, Szegedi Járásbíróság

- Címe: 6720 Szeged, Széchenyi tér 4.
- Érintett dolgozói létszám: 293 fő
- Jelenlegi alapterület: 9 200 m²
- Tervezett alapterület: 13 000 m²
- Becsült bekerülési költség: 5,9 milliárd forint
- Tervezett befejezés: 2020. I. félév
- A bíróság bérelt épületben történő ideiglenes elhelyezése folyamatban van.

A projekt keretében a bíróságok teljes körű felújítása és bővítése valósul meg.

A Szegedi Törvényszék vagyonkezelésében lévő Széchenyi téri ingatlan állapota leromlott, az elhelyezés rendkívül szűkös. Az épületben működik jelenleg a Szegedi Törvényszék, a Szegedi Járásbíróság és a Szegedi Járási Ügyészség. A közbeszerzési eljárás lezárását követően 2016. második negyedévének végén kötött szerződést az OBH a nyertes engedélyezési és kiviteli terveket készítő építész irodával.

A szükséges régészeti feltárások időbeni lefolytatásáról megegyezés született az irányító szakhatósággal. A kiemelt műemléki jelentőségű épület kiviteli tervei 2018-ban készülnek el. A beruházás befejezése 2020-ban várható.

A fejlesztés eredményeként kiemelkedő színvonalú munkakörülményeket, az ügyfelek számára a kor elvárásainak és a szolgáltató bíróság követelményeinek megfelelő hozzáférést biztosító létesítmény jöhet majd létre.

A teljes körű felújítás idejére az épületet használó intézmények számára ideiglenes elhelyezést biztosító ingatlannal az MNV Zrt. nem rendelkezett a városban. Ezért 2016. év végén a Szegedi Törvényszékkel együttműködve, több erre vonatkozó lehetőséget is megvizsgálva, kielégítő megoldást találtunk a problémára. A bérleti szerződés előkészítése után az MNV Zrt. jóváhagyását követően, a minimális átalakítást igénylő ingatlan 2017. év végétől áll rendelkezésre.

1.2.6. „KEHOP-5.2.2. – Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései és megújuló energiaforrás hasznosítása” Európai Unió pályázat

Az Európai Unió által finanszírozott Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) két projektje keretében összesen 1,7 milliárd forint értékben korszerűsödhet több bírósági épület. A projektek megvalósítására az OBH Konzorciumi Együttműködési Megállapodást írt alá a konzorciumvezetőként kijelölt Nemzeti Fejlesztési és Stratégiai Intézet Non-profit Kft.-vel.

Az OBH 300 millió forintot a Pécsi Törvényszék és a Pécsi Ítéltábla épületének energetikai fejlesztésére fordít, a további 1,4 milliárd forint terhére első körben a Komlói és a Bajai Járásbíróság épületeinek teljes körű energetikai fejlesztése történik meg. A pécsi épület fejlesztésére vonatkozó támogatási szerződés 2017 áprilisában, a bajai és a komlói épület fejlesztésére pedig 2017 júliusában került aláírásra.

Az 1,4 milliárd forint keretösszeg teljes kihasználására további – a KEHOP Felhívás szempontjainak megfelelő – épületek kerülnek alkalmassági vizsgálatra. Az érdemi kivitelezési munkák leghamarabb 2018 második félévében kezdődhetnek meg.

1.3. Felújítások, építkezések, beruházások

1.3.1. 2017-ben befejezett beruházások

1.3.1.1. Szigetszentmiklósi Járásbíróság

- Címe: 2310 Szigetszentmiklós, Apor Vilmos u. 1.
- Érintett dolgozói létszám: 52 fő, ebből bíró 17 fő
- Alapterülete: 2 423 m² kizárólagos, 262 m² közös használatú alapterület
- A szigetszentmiklósi új Közigazgatási Központ beruházásának részeként valósult meg.
- Műszaki átadására 2017 januárjában, ünnepélyes avatására 2017 márciusában került sor.

Az 1431/2013. (VII.10.) Kormányhatározat rendelkezett a szigetszentmiklósi új Közigazgatási Központ létrehozásáról, melyhez egyben 4 400 millió forint forrást biztosított. A Pest Megyei Kormányhivatal koordinálásával lebonyolított beruházás, valamint a Pest Megyei Kormányhivatal, az OBH, a Legfőbb Ügyészség és a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság együttműködésének eredményeként az egykori ipari területen létrehozott új központban kapott elhelyezést az újonnan létrehozott Szigetszentmiklósi Járásbíróság, a Szigetszentmiklósi Járási Hivatal, a Szigetszentmiklósi Rendőrkapitányság és a Szigetszentmiklósi Járási Ügyészség. A 2017. január 1-jével felálló Szigetszentmiklósi Járásbíróság elhelyezését biztosító fejlesztés során korszerű, a bírósághoz ügyfélbarát hozzáférést nyújtó, valamint megfelelő munkakörülményeket biztosító intézmény jött létre.

1.3.1.2. Jászberényi Járásbíróság

- Címe: 5100 Jászberény, Lehel vezér tér 15.
- Érintett dolgozói létszám: 30 fő, ebből bíró 8 fő
- Beruházás költsége: 208 millió forint
- Beruházás műszaki átadása: 2017. július

2015 májusában a Jászberényi Önkormányzat megkereste az OBH-t a Jászberényi Járásbíróság főterre néző homlokzatának felújítása tárgyában. Az önkormányzat elképzelése a térre néző homlokzat festésére vonatkozott. Az egyeztető tárgyalásokat követően, az OBH javaslatára a felek a kiemelt műemléki épület (Jászok háza) teljes homlokzati felújításában és a tető rekonstrukciójában állapodtak meg. A vonatkozó engedélyezési és kiviteli tervek elkészülte után 2016 II. félévében lezajlott a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzés és megkezdődött a tényleges építési munka. Az épület külső megújulásával, a vizesedések megszüntetésével az intézmény történeti rangjához méltó ingatlant hoztunk létre. Továbbá a bíróság 2015-2016-ban fűtés korszerűsítésre, elektromos hálózat felújításra és bútor cserére nyert támogatást a Jablonszky Ferenc Pályázat keretében, összesen mintegy 73,5 millió forint értékben. A fokozatosan fejlesztett, megújult épület minden igényt kielégítő munkakörülményeket, valamint az ügyfelek számára korszerű bírósági hozzáférést biztosít.

1.3.2. 2016-ban megkezdett, 2017-ben folyamatban lévő beruházások

1.3.2.1. Gödöllői Járásbíróság

- Címe: 2100 Gödöllő, Tessedik Sámuel u. 6.
- Érintett dolgozói létszám: 65 fő, ebből bíró 17 fő
- Jelenlegi alapterület: 1 592 m²
- Tervezett alapterület: 2 755 m²
- Becsült bekerülési költség: 1,25 milliárd forint, az ügyészséggel megosztott költségviseléssel.

- Kivitelezés megkezdése: 2017. I. félév
- Tervezett befejezés: 2019. I. negyedév
- A bíróság ideiglenesen a Szent István Egyetem épületében működik.

A Gödöllői Járásbíróság közösen használja épületét az ügyészséggel. Az épület átépítésének engedélyezési és kiviteli tervei 2016 nyarára elkészültek, ezt követően megindult a kivitelezők kiválasztására irányuló közbeszerzés. Az eljárás lezárása és a szerződés megkötése 2017 júniusában megtörtént. A felújított épületben megteremtődnek a bírósági dolgozó korszerű munkakörülményeihez és az ügyfelek megfelelő kiszolgálásához szükséges feltételek. A beruházáshoz az OBH ütemezetten biztosítja a szükséges forrást.

1.3.2.2. Érdi Járásbíróság

- Az új járásbírósági szervezet 2019. január 1-jével áll fel.
- Tervezett alapterület: 2 990 m²
- Becsült bekerülési költség: 1,5 milliárd forint, az ügyészséggel megosztott költségviseléssel
- Az engedélyezési és kiviteli tervek elkészítésének határideje: 2018. harmadik negyedév
- Az összetett projekt koordinálására az OBH belső projektszervezetet hozott létre.
- Tervezett átadás: 2020. I. negyedév

A Kormány a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvényt módosítva 2015-ben rendelkezett az új Érdi Járásbíróság létesítéséről. Az új bíróság és az ezzel párhuzamosan felállítandó ügyészség létesítéséhez szükséges méretű ingatlan nem állt rendelkezésre emiatt csak új épület létrehozása jöhetett szóba. Az OBH elnöke 2016 júniusában kérelemmel fordult a Kormányhoz a Bírósági fejezet 2015. évi kötelezettségvállalással nem terhelt maradványában szereplő, új ingatlan építéséből a bíróságot terhelő előzetesen 950 millió forintra becsült forrás visszahagyása érdekében. Az igényelt összeg visszahagyásával megteremtődött a beruházás elindításának pénzügyi fedezete. 2016-ban négy lakóházas ingatlan megvásárlásával és az állam javára történt térítésmentes felajánlásával az Érdi Önkormányzat biztosította az építkezéshez szükséges területet. 2016-ban az OBH a Legfőbb Ügyészséggel közösen a felajánlott telkekre Megvalósíthatósági Tanulmányt készíttetett a tervezett épület ingatlanon való elhelyezhetőségének vizsgálatára vonatkozóan. A Tanulmányterv alapján a tervezési folyamat 2017 májusában kezdődött meg. Az új intézményben 65 bírósági munkatárs fog dolgozni. Az építkezés időtartamára a járásbíróság 2019. január 1-től való működése bérelt ingatlanban kerül biztosításra, amellyel kapcsolatosan az egyeztetések már megkezdődtek. A beruházás várható befejezése 2020. I. negyedéve.

1.3.2.3. Ráckevei Járásbíróság

- Címe: 2300 Ráckeve, Kossuth Lajos u. 25.
- Érintett dolgozói létszám: 16 fő, ebből bíró 4 fő
- Tervezet alapterülete: 490 m²
- Becsült bekerülési költség: 300 millió forint
- Az OBH és Ráckeve város Együtműködési Megállapodása értelmében a város térítésmentesen biztosított telket az új épület számára.
- A Kormány a projekt megvalósítására 169 millió forint címzett támogatást biztosított Ráckeve városának, a beruházás lebonyolítását az önkormányzat végzi a címzett támogatás terhére.
- Tervezett átadás: 2019. év vége

A Kormány 2016 májusában a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény módosításával a Ráckevei Járásbíróság

fennmaradása mellett döntött azzal, hogy – a Szigetszentmiklósi Járásbíróság létrehozására is figyelemmel – szűkíti annak illetékességi területét. Az OBH elnöke és Ráckeve polgármestere 2016 szeptemberében megállapodott, hogy a csökkentett létszámú járásbíróság elhelyezését új épületben oldják meg. Az OBH és a BKT Műszaki Főosztálya által összeállított tervezési program alapján 490 m²-re becsült új épület építése céljára az önkormányzat térítésmentesen megfelelő méretű telket ajánlott fel. A Kormány által biztosított keret terhére az Önkormányzat az OBH együttműködésével megkezdte a tervezés előkészítését. A várhatóan 2018 júniusára elkészülő kiviteli tervek alapján a beruházás lezárását és az épület átadását 2019. év végére tervezzük.

1.3.2.4. Szarvasi Járásbíróság

- Címe: 5540 Szarvas, Deák Ferenc u. 1.
- Érintett dolgozói létszám: 20 fő, ebből 4 fő bíró
- Jelenlegi alapterület: 1 158 m²
- Tervezett alapterület: 1 530 m²
- Becsült bekerülési költség: 960 millió forint
- Tervezett befejezés: 2020. év vége
- A bíróság ideiglenesen a Szent István Egyetem épületében működik.

Az építési engedélyezési és kiviteli tervek elkészülte után 2016-ban kiírásra került a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzés, mely sajnálatos módon elhúzódott, emiatt a felújítás a tervezett ütemben nem kezdődhetett meg. A Szarvasi Járásbíróság elhelyezése megoldott, a dolgozók 2016 nyarán vették birtokba a bíróság ideiglenes elhelyezését biztosító egyetemi ingatlant. A felújítással a bírósági dolgozók korszerű munkakörülményeit és az ügyfelek magasabb szintű kiszolgálását teremti meg az OBH.

1.3.3. 2017-ben megkezdett, több évre áthúzódó beruházások

1.3.3.1. Tapolcai Járásbíróság

- Címe: 8300 Tapolca, Köztársaság tér 4.
- Érintett dolgozói létszám: 22 fő, ebből bíró 4 fő
- Jelenlegi alapterület: 767 m²
- Az ügyészséggel közösen használt épület.
- Tervezett alapterület: 1 100 m²
- Becsült bekerülési költség: 700 millió forint, az ügyészséggel megosztott költségviseléssel
- Tervezett átadás: 2020. I. félév

A Tapolcai Járásbíróság leromlott állapotú épületét a bíróság az ügyészséggel közösen használja. Az épület teljes körű felújítása érdekében 2015-ben az ügyészséggel és a törvényszékkal együttműködve kidolgozásra került a beruházáshoz szükséges tervezési program. Az OBH elnökének döntése alapján az országban három helyszínen ún. Pilot projekt keretében XXI. századi bíróság kialakítását tervezzük. A Tapolcai Járásbíróság mellett további helyszínek a Kisvárdai és a Dunakeszi Járásbíróság. A lehető legjobb eredmény elérése, a fenntartható, zöld energiával működő, a legkorszerűbb technikai felszereléssel ellátott épület kialakítása érdekében hosszas mérnöki előkészítő munka után 2016 II. félévében országos nyílt tervezői pályázat kiírását kezdeményeztük. A tervpályázat eredményhirdetésére és a pályaművek bemutatására 2017 novemberében került sor. A nyertes pályázóval való tervezési szerződés megkötésére irányuló hirdetmény nélküli közbeszerzési eljárás folyamatban van. A beruházáshoz szükséges forrást az OBH 2018-tól ütemezetten biztosítja.

1.3.3.2. Balatonszemesi oktatási központ

- A jelenlegi ingatlanok elbontása 2018 I. negyedévében megtörténik.
- A két ingatlanra tervezett új épületek tervezett alapterülete összesen: 2 600 m²
- A teljes beruházás becsült költsége: cca. 1,5 milliárd forint
- Engedélyezési és kiviteli tervek ütemezett elkészülte: 2018. július
- Tervezett átadás: 2019. év vége

2016-ban az OBH három balatonszemesi ingatlant vagyonkezelését vette át, egy a Kúria-OBH MNV Zrt. között létrejött háromoldalú megállapodás alapján. Ezt követően megkezdődött a bírósági képzésnek további helyszíneket biztosító képzési központ létrehozásának előkészítése, valamint az OBH által végzett internetes igényfelmérés és az e tárgyban szervezett workshop alapján a fejlesztés programjának összeállítása. Céljaink szerint az ingatlanokon álló rossz műszaki állapotban lévő üdülőépületek elbontása után egy oktatási, valamint egy szállás főfunkciójú létesítmény építése valósulhat meg. A projekt várhatóan 2019. év végén fejeződik be.

1.3.3.3. Budapesti II. és III. kerületi Bíróság

- Címe: 1035 Budapest, Miklós u. 2.
- Érintett dolgozói létszám: 126 fő, ebből 36 fő bíró
- Jelenlegi alapterület: 2 600 m²
- Bérleményben tervezett alapterület: cca. 4 700 m²

2016 elejére a bíróság kinőtte a jelenleg használt Miklós utcai ingatlant. Végleges elhelyezést biztosító ingatlan hiányában az OBH erőfeszítései eredményeként a bíróság ideiglenes elhelyezésére a Budapest III. kerület Lajos utca 48-60 sz. alatti épületben kerülhet sor. A bérleti szerződés megkötése, a szükséges átalakítási munkák, fejlesztések után várhatóan 2018. IV. negyedévében vehető birtokba a létesítmény. A bíróság végleges elhelyezési lehetőségeinek vizsgálata jelenleg folyamatban van.

1.4. Jablonszky Ferenc pályázati rendszer

A 2014-ben bevezetett belső pályázati rendszer célja a bíróságokon az ügyfelek közérzetének, valamint a dolgozók munkakörülményeinek javítása a felújítási támogatások vonatkozásában kiírt pályázatokon elnyerhető összegek igénybevételeivel. A kedvező tapasztalatok alapján mára megállapítható, hogy a pályázati rendszer rendkívül sikeres, az OBH elnökének stratégiai céljaival összhangban a rendelkezésre álló források elköltésének egyik leghatékonyabb eszközévé vált.

A pályázati rendszer megfelelő módon tárja fel a nagyobb léptékű fejlesztések mellett gyakran elsikkadó, ugyanakkor indokolt kisebb fejlesztési igényeket, orvosolja a csak lokálisan, az épületek használói által számon tartott hiányosságokat. A pályázati rendszer esélyegyenlőséget teremt a bíróságok között, díjazza a proaktivitást, az előkészítettséget, valamint a megalapozottságot. A forráselérés módja fejleszti a bírósági szervezet beruházási kultúráját és a szoros együttműködés eredményeként növeli a résztvevők számára fontos, megelégedést eredményező beruházások számát. Mindezek alapján az OBH folytatta a pályázati rendszert, bővítette a pályázati összegekkel elérhető fejlesztések körét.

1.4.1. Jablonszky Ferenc Pályázat 4.

A 2016 I. félévében meghirdetett 4. pályázat keretében 600 millió forintos keretösszeg került kiírásra. Az öt témakörben elérhető fejlesztésekre biztosított forrás iránt hatalmas volt az érdeklődés, 183 pályázat érkezett be, összesen 2 133 milliárd forint értékben. A rendelkezésre álló keretösszeg alapján mérlegeltük a beérkezett igényeket és végül 630 millió forint összértékben

98 nyertes pályázatot hirdettünk ki fűtésekszerűsítés, külső nyílászáró csere, elektromos és tűzjelző hálózat korszerűsítés, valamint biztonságtechnikai fejlesztés témakörökben. A fejlesztések a tervek szerint ütemezetten haladtak, végső elszámolásuk, lezárásuk 2017 júniusában megvalósult.

1.4.2. Jablonszky Ferenc Pályázat 5.

A nyitott, ügyfélbarát és szolgáltató bíróság kiemelt társadalmi elvárásának megfelelően 2016 II. félévében pályázati úton elnyerhető forrást biztosítottunk az egységes arculattal megjelenő ügyfélközpontok kialakításához. A bíróságokon megjelenő új funkciók terveink szerint az ügyfelek által elérhető helyszínek és a munka-területek – biztonsági elvek figyelembe vételével történő szétválasztását –, valamint a kormányablakok példáját követve, korszerű bírósági elérhetőséget és egyszerű ügyintézés eredményeznek majd. Az ügyfélcentrumok fizikai kialakításának az OBH-MOME Stratégiai Partnerségi Megállapodás első közös projektjeként létrehozott Arculati Kézikönyv lesz az alapja. A kétfordulós pályázatra összesen 16 nyertes pályamű érkezett be, melyek megvalósításának becsült költsége mintegy 250 millió forint. Az összetett projekt megvalósítása során elvárható legjobb eredmény elérése érdekében, a szerteágazó feladatok (ügyiratkezelés, viselkedéskultúra stb.) feltérképezésére, megoldására, az OBH a két forduló között Munkacsoportot hozott létre. Az első ügyfélközpontok az Egri Törvényszéken, valamint a Szigetszentmiklósi Járásbíróságon létesülnek, melyek átadására 2018 I. félévében kerül sor. Ezzel párhuzamosan megkezdődik a további 25 helyszín felmérése, tervezése, valamint kivitelezése.

1.4.3. Jablonszky Ferenc Pályázat 6.

A 2017 márciusában kiírt kétfordulós pályázat – fűtés korszerűsítés, külső nyílászáró csere, elektromos hálózat korszerűsítés, munkakörnyezet javítás és biztonságtechnikai fejlesztés – témakörökben került kiírásra. A pályázatra 223 pályamű érkezett be 2,7 milliárd forint összértékben. Az 56 nyertes pályázó összesen 521 millió forint értékben valósíthat meg fejlesztéseket. A pályázatokban szereplő fejlesztések többsége 2017 decemberéig lezárult. A nagyobb léptékű munkálatok 2018 első félévében kerülnek befejezésre.

A Jablonszky Ferenc Pályázat 4-6. kiírásai keretében megvalósult beruházásokról bíróságunkénti bontásban a *III.1. számú mellékletben* olvashatnak.

2. Informatika

Az informatikai fejlesztések jelentőségét lehetetlen túlbecsülni. A XXI. századi bíróság egyet jelent a folyamatos modernizációval. A jövő a „digitális bíróságé”. Célunk az, hogy a bíróság bárhol és bármikor elérhető legyen. Otthonról is elérhetővé válik számos olyan szolgáltatás, amelyeket eddig csak személyes megjelenéssel lehetett igénybe venni. Az államszervezetben a bíróságok élen járnak az internetes ügyintézésben, évről évre egyre több ügytípusban válik lehetővé, sőt törvény szerint kötelezővé az online kapcsolattartás. Az átmeneti időszak persze próbára teszi az ügyfeleket és a bírósági dolgozókat is. Az ügyfelek folyamatos tájékoztatást kapnak, illetve segítünk, ha bármiben elakadnak, munkatársainknak pedig képzéseket szervezünk. A kiemelt ügyfelelősök hálózata az ország egészét átszövi. A digitális bíróság hosszú távon egyet jelent majd a hatékonyabb, gyorsabb ügymenettel, az eljárások egyszerűsítésével.

2.1. Infrastruktúra

2.1.1. Új eszközök

Az online ügyintézési lehetőségek bővülése az infrastruktúra állandó fejlesztését követeli. Ebben a fő irányt a korszerű informatikai megoldások keresése, valamint a könnyen és

egyszerűen elérhető szolgáltatások elterjesztése jelenti. Az avultsági mutató javítása érdekében folyamatosan megújítjuk a bíróságok informatikai eszközállományát. 2017 folyamán összesen 4 950 munkaállomás, 1 880 db monitor és 194 db többfunkciós nyomtató beszerzése történt meg. Így a bírósági informatikai rendszerben országosan jelenleg 631 db fizikai szerver, 15 296 db munkaállomás (notebook, asztali számítógép, vékonykliens) és 1 090 db hálózati eszköz biztosítja a munkavégzéséhez szükséges informatikai háttérrel.

2.1.2. A bírósági informatikai hálózat fejlesztése

A tárgyidőszakban 400 új hálózati eszköz került a bíróságokra és az OBH szerverközpontjába. Ezáltal gyorsult a hálózaton működő gépek közötti kapcsolat. Továbbá felmértük a hálózatonkat, így az esetleges hibákat könnyebben tudjuk azonosítani és elhárítani.

2.1.3. Országos rendszerek üzemeltetése

Országos szinten biztosítottuk az bírósági hálózat működését 2017-ben is. Az ügyeket nyilvántartó lajstromprogram, a levelezés, a hálózaton lévő tárhelyek, a nyomtatás vagy a vírusvédelem mind olyan szolgáltatások, melyeket a felhasználók napi szinten igénybe vesznek.

Az országos rendszerek üzemeltetését és a felhasználók támogatását biztosító eszközpark megújulásához kapcsolódó beszerzéseket és az egyes eszköztípusokat jellemző avultsági mutatók alakulását az alábbi táblázat szemlélteti.

Beszerzés éve	Munka- állomások száma (db)	PC-k száma (db)	Note- book-ok száma (db)	Cserélendő eszközök aránya (%)	Szerverek száma (db)	Cserélendő eszközök aránya (%)
2011 vagy korábban	13 284	13 057	227	100,00%	626	100,00%
2012	509	509	0	96,17%	94	84,98%
2013	2 755	1 465	1 290	75,43%	230	48,24%
2014	2 522	1 615	907	56,44%	14	46,01%
2015	2 530	1 643	887	37,40%	41	39,46%
2016	4 465	3 652	813	27,2%	34	26,32%
2017	4 950	4 950	0	5,0%	0	53,00%
Összesen (2012–2017):	17 731	13 824	3 897	–	413	–

Megkezdődött az új Be. törvény alkalmazására történő felkészülés, ennek egyik elemeként az OBH hálózatának vonalai 10 fbps/10Gb sávszélességet kaptak a várhatóan növekvő adatmenyiség miatt.

2.1.4. Távoli munkavégzés

Egyre több bírósági dolgozónak van lehetősége távolról is belépni a hálózatba, ami megkönnyíti az otthoni munkavégzést. A távoli belépés lehetőséget ad a gyors beavatkozásra üzemzavarok esetén is.

2.2. Licencek és szoftverfejlesztések

2.2.1. Licencek

2017-ben az alábbi licencek beszerzésére, megújítására és üzemeltetésének biztosítására került sor:

Vírusirtó és határvédelmi licencek:

- 12 700 db Symantec vírusvédelmi licenc megújítása (SYMC PROTECTION SUITE ENTERPRISE EDITION 5.0 PER USER RENEWAL BASIC 12 MONTHS)
- 800 db új Symantec vírusvédelmi licenc beszerzése (PROTECTION SUITE ENTERPRISE EDITION 5.0 PER USER BNDL MULTI LIC BASIC 12 MONTHS)
- 5 001 db e-mail szűrő (McAfee WESECE-AA-IA MFE Web&Email Protection Suite 1:1 BZ)
- 7db Checkpoint tűzfalszoftver licenc beszerzése az OBH részére
- 1db Protection Engine for NAS, Licence, 1-24 Terabytes + Software Maintenance, Tier 2, Medium Content

Rendszer-támogató licencek:

- 25 db Licence WinSvrCal 2012 SNGL
- 25 db Licence WinRmtDsktpSrv 2012 SNGL
- ÁNYK nyomtatványok fejlesztése, átalakítása
- az országos Gazdasági Integrált Irányítási Rendszer (GIIR) támogatására a szoftverkövetéseit, javításait, igényelt módosításait tartalmazó szerződés megújítása
- NexonHR személyzeti rendszer megújítása, továbbfejlesztése és felkészítése a KIRA rendszerhez kapcsolódáshoz
- az EKOP projektekben megvalósult fejlesztések terméktámogatása
- 50 db VMware vSphere 6 Enterprise Plus for 1 processor – Virtualizációs réteg
- 50 db Basic Support/Subsription VMware vSphere 6 Enterprise
- 5db Microsoft® Szerver Operációsrendszerek Win Svr Std 2016 x64 Magyar
- 3db Microsoft® Szerver Operációsrendszerek SQL Server Standard Edition 2016
- 2db Fortigate 3 Year coterm UTM Bundle (8x5 FortiCare plus Application Control, IPS, AV, Botnet IP/Domain, Web Filtering and Antispam Services)
- 1db Fortigate support 3 year coterm 8x5 FortiCare Contract

Felhasználói licencek:

- 1db Dexter iCorso
- 2db Creative Cloud Apps
- 1db Tenable Nessus Professional

2.2.2. Online ügyintézés

Megkezdjük a felkészülést az online ügyintézési lehetőségek 2018. január 1-jével történő újabb bővítésére. A bírósági rendszerek csatlakoznak a központi elektronikus ügyintézési szolgáltatáshoz, amely rugalmas, átlátható és üzembiztos adatkapcsolatokat biztosít. Az elektronikus eljárásra kötelezett gazdálkodó szervezetek számára elindul az ún. Céghelyi szolgáltatás, amely kiváltja az eddig használt Perkaput. Hamarosan elindítjuk az ún. E-papír szolgáltatást is, amely bizonyos ügycsoportokban jelentősen leegyszerűsíti majd a beadványok benyújtását.

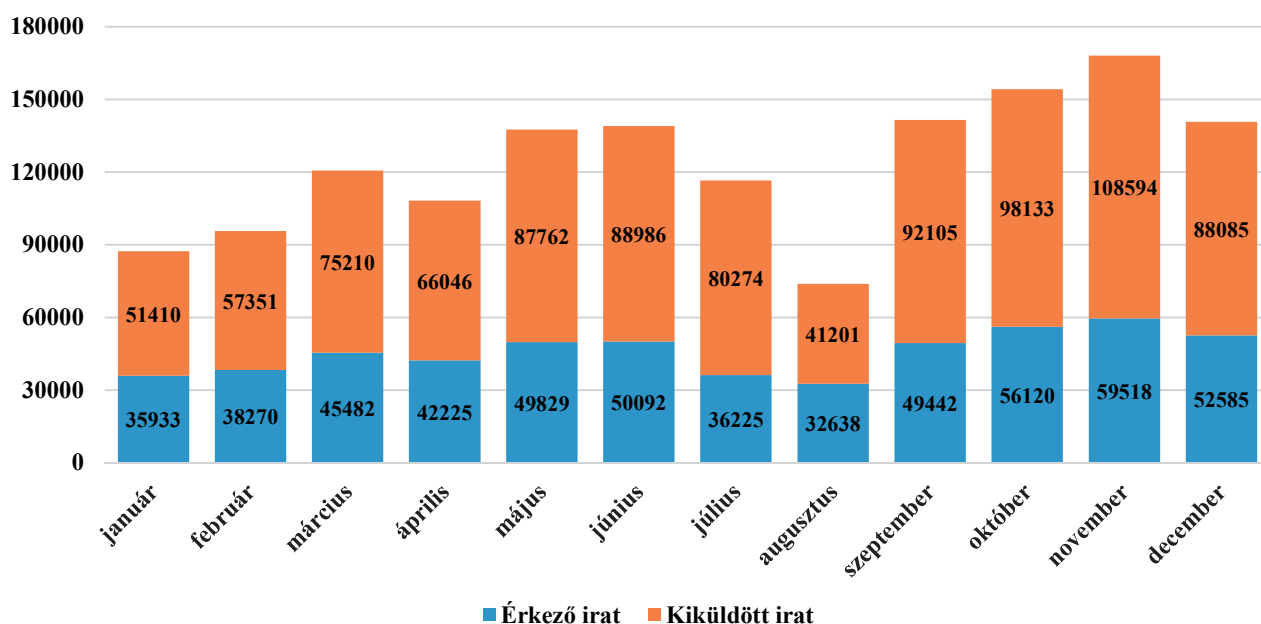
2.2.3. Online kommunikáció a társszervekkel

A civil szervezetek nyilvántartási ügyeibe történő betekintéshez külön alkalmazást hoztunk létre. Ennek köszönhetően az ügyészek egyszerűbben tudják gyakorolni törvényességi felügyeleti jogkörüket. A jogerősen még el nem rendelt csőd- és felszámolási eljárások adataihoz való könnyebb hozzáférés érdekében szintén elektronikus betekintő rendszert fejlesztettünk. A felhatalmazott társszerveknek így jóval egyszerűbbé vált az érintett adatok elérése.

2.2.4. Az elektronikus iratforgalom bővítése

A bíróságok elektronikus iratforgalma az OBH rendszerén keresztül zajlik. A beadványok feldolgozásának és továbbításának gyorsasága e rendszer teljesítményén múlik. Az elektronikus eljárások körének kiszélesítésével együtt jelentősen emelkedett a bíróságokra online érkező küldemények száma. A következő diagram a bíróságoknak az OBH-n keresztül lebonyolított 2017. évi elektronikus iratforgalmát mutatja be.

A bíróságok elektronikus iratforgalmának alakulása 2017-ben

2017-ben, a rendszer megújítását követően, a teljesítménye és megbízhatósága nagyságrendekkel javult. A korábbi szűk kapacitás miatt feltorlódott beadványokat az új rendszer néhány nap alatt feldolgozta, ami jelentősen hozzájárult az ügyfelek elégedettségéhez és az elektronikus eljárásokba vetett bizalom növekedéséhez.

2.2.5. Beszédleíró programok

A beszédleíró programok a diktáló beszédét azonnal szerkeszthető szöveggé alakítják. Ezek a programok segítik a határozatok és jegyzőkönyvek írásba foglalását, az eddig a leírásra fordított idő csökkentésével pedig a munkaidő hatékonyabb kihasználást. A beszédleíró programok beszerzésével és tesztelésével és az OBH elnöke a Zalaegerszegi Törvényszék elnökét bízta meg. A Zalaegerszegi Törvényszék 2017 második félévében valamennyi törvényszék és ítélőtábla szá-

mára bemutatta az általuk tesztelt beszédleíró programokat, összegyűjtötte az egyes törvény-székek és ítélőtáblák rendelkezéseit és segítséget nyújtott a beszerzésben.

2.2.6. Az Elnöki Iktatórendszer egységesítése

Az Elnöki Iktatórendszer a bíróságok elnöki iratait nyilvántartó, webes felületű iktatórendszer, amelyet az OBH fejlesztett. 2015 és 2016 folyamán az egész bírósági szervezetnél, a Kúrián és az OBH-ban is bevezették. A rendszerben az iratok egyszerűen kereshetők, mozgásuk könnyen nyomon követhető. Országosan látható, vizsgálható az iratforgalom. A rendszer ismételt akkreditációjára 2017 második felében került sor. A továbbfejlesztés eredményeképpen az új keretrendszer teljeskörűen támogatja az elektronikus kapcsolattartást a közigazgatási hivatalokkal és a társszervekkel. A bírósági iratkezelési szabályzat bővítette a rendszer felhasználóinak a körét is, ennek megfelelően 2017-ben a Gazdasági Hivatalokban is megkezdődött a használata.

2.2.7. Helyi informatikai fejlesztések, kisalkalmazások

A bíróságokon, helyi szinten számos informatikai fejlesztés valósult meg, amelyek az ítélkezést, a mindennapi ügyvitelt, a gazdálkodást vagy a személyügyi ügyintézkést segítik. Ezek az informatikai alkalmazások – ún. „kisalkalmazások” – a központilag fejlesztett alkalmazások kiegészítéseként szolgálnak (pl. útiköltség kalkulációs program, jogosultság nyilvántartó program, panasznapis regisztrációs program etc.) több esetben alkalmasak arra, hogy továbbfejlesztve akár országosan is felhasználható szoftverként kerüljenek bevezetésre.

Az OBH a bíróságok adatszolgáltatása alapján naprakész nyilvántartást vezet a helyi fejlesztésű alkalmazásokról. A 2017 novemberében alakult Digitális Csillagtérkép Munkacsoport egyik feladata lesz többek között az OBH adatbázisában szereplő kisalkalmazások véleményezése, valamint azokról hasznosíthatósági tanulmány készítése.

2.3. Az informatikai szervezet

2.3.1. Létszám

A bírósági szervezetrendszerben informatikai feladatokat ellátó személyek száma 2017-ben összesen 234 fő volt, az OBH Informatikai Főosztályának létszáma pedig 22 fő. Az OBH központi informatikai szervezete számára állandó kihívást jelent az elektronikus eljárások számának folyamatos emelkedésével járó fejlesztések és egyéb teendők koordinálása. Továbbra is csak vidéki informatikusok valamint külsős, megbízási szerződéssel dolgozó munkatársak bevonásával lehet a feladatokat megoldani. Nehézséget jelent a szervezetből távozó fejlesztők és informatikusok pótlása, ami többek között a versenyszférára jellemző magasabb illetmények és az országosan egyre inkább jelentkező informatikushiány miatt sem egyszerű feladat.

2.3.2. Képzés

Kiemelt feladat a munkatársak szakmai továbbképzése. Közülük 2017-ben 162-en vettek részt gyakorlati tréningeken az alábbi tárgykörökben: hálózati eszközök beállítása és üzemeltetése, mentési rendszer oktatás és vírusvédelmi oktatás.

3. A bírósági szervezet gazdálkodása

3.1. Fejezeti szintű gazdálkodás

Az OBH gazdálkodása során kettős szerepet tölt be. Egyrészt felöleli az OBH, mint intézmény saját gazdálkodási feladatait, másrészt ide tartozik a teljes bírósági intézményrendszer gazdálkodásának központi irányítása. Az OBH tervezi meg a fejezet költségvetését és gondoskodik a források intézmények közötti arányos felosztásáról. A fejezetnél a kiegyensúlyozott likviditási feltételeket egész évben sikerült biztosítani. Az intézmények gazdálkodásának folyamatos ellenőrzése, nyomon követése azzal a céllal történik, hogy az intézmények pénzügyi helyzetének kiegyensúlyozottsága biztosított legyen, ami elengedhetetlen feltétele a zökkenőmentes napi működésnek.

Az OBH a hatékony gazdálkodás elősegítése érdekében az önállóan gazdálkodó szervezetek részére egységes könyvvizetést, azonos alapelveken nyugvó szabályozási-szabályzati rendszert ír elő, valamint gondoskodik a jogszabályokban meghatározott adatszolgáltatások határidőben és megfelelő szakmai tartalommal történő rendelkezésre állásáról.

2017-ben kiemelt hangsúlyt kapott a fejezeti szintű gazdálkodásban: az új polgári perrendtartás, az önálló közigazgatási perrendtartás, az új büntető eljárás törvény, az új statisztikai törvény hatálybalépésével együtt járó megemelkedő költségek megfelelő biztosítása, az informatikai eszközellátottság szinten tartása, illetve javítása, valamint az elavult épületek felújítása modern infrastruktúra kialakításával.

3.2. A Bíróságok fejezet 2017. évi költségvetése

Az igazságszolgáltatási tevékenységhez szükséges pénzügyi forrásokat a mindenkori költségvetési törvényen keresztül egyrészt az Országgyűlés biztosítja költségvetési támogatás formájában, másrészt a Bíróságok fejezet minimális saját bevétellel is rendelkezik. Az Országgyűlés Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvényben a Bíróságok fejezet részére az alábbi előirányzatokat fogadta el.

2017. évi előirányzatok (millió forintban)	
Támogatás	96 845,2
Bevétel	2 258,0
Kiadás	99 103,2

A 2017. évi támogatási előirányzat összege 6 316,2 millió forinttal meghaladta a 2016. évi támogatás összegét. A későbbiekben részletezésre kerül, hogy a költségvetési többlet mely feladatokra biztosít forrást.

A 2017. évi támogatási előirányzat az év közbeni egyes kormányrendeletek által biztosított többletek eredményeként az alábbiak szerint alakult 2017-ben.

2017. évi támogatási előirányzat változása tételenkénti bontásban (millió forintban)	
2017. évi eredeti támogatási előirányzat	96 845,2
2017. évi évközi többletek	9 255,1
ebből:	
Minimálbér és garantált bérminimum emelésre kapott előirányzati többlet	619,6
2017. évi kompenzációra kapott előirányzati többlet	229,6

2017. évi támogatási előirányzat változása tételenkénti bontásban (millió forintban)	
1601/2017. (VIII.31.) Korm. határozat értelmében a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásához kapcsolódó álláshely létesítése	161,0
az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény , valamint a legfőbb ügyész, az ügyészek és más ügyészségi alkalmazottak jogállásáról és az ügyészi életpályáról szóló 2011. évi CLXIV. törvény módosításáról szóló 2017. évi LXXXVII. törvény rendelkezései végrehajtásához biztosított előirányzat	7 945,9
1766/2017 (XI.7) Korm. határozat értelmében a Közigazgatási Munkaügyi Bíróságok felállításához kapcsolódó többlettámogatás	297,0
1464/2017 (VII.25) Korm. határozat a 2017. évi honvédelmi-igazgatási feladatok végrehajtásához szükséges költségvetési többlet	2,0
2017. évi módosított költségvetési támogatás	106 100,3

A táblázatban részletezett többletek közül

- a minimálbér és garantált bérminimum emelésre kapott többlet,
- a 2017. évi kompenzációra és
- az igazságügyi alkalmazottak illetményrendszerének átalakítására kapott többlet elszámolási és visszafizetési kötelezettséggel került átcsoportosításra a fejezet költségvetésébe, amely kötelezettségeknek az Országos Bírósági Hivatal eleget tett.

3.3. Saját bevételek

A 2017. évi bevételi eredeti előirányzat 2012 óta változatlan összegű, 2 258,0 millió forint. Az alábbi táblázatban az intézményi bevételek teljesülésének alakulása kerül bemutatásra 2016-2017. években.

Bevételek és előirányzat maradványok alakulása (millió forintban)		
Bevételek	2016. év	2017. év
Működési bevétel	1 198,1	1 457,2
Közhatalmi bevétel	2 668,7	2 717,3
Felhalmozási bevétel	2 234,2	2 817,8
Előző év előirányzatának maradvány igénybevétele	6 442,7	6 365,9
- ebből – kötelezettségvállalással terhelt	6 438,8	6 254,5
- ebből – kötelezettségvállalással nem terhelt	3,9	111,4
Mindösszesen	12 543,7	13 358,2

2017-ben a **közhatalmi bevételek** teljesülése az előző évben realizáltaknak megfelelően alakult. Jelentősnek mondható változás a működési és felhalmozási bevételek esetében tapasztalható. A **működési bevételek** teljesítése 21,6%-kal, a **felhalmozási bevételek** teljesítése 26,1% emelkedett az előző évben realizált teljesítéshez viszonyítva.

A felhalmozási bevételek növekedése a Belügyminisztériummal kötött támogatási szerződés alapján – a **tömeges bevándorlás** kapcsán felmerülő költségek finanszírozása céljából, a fejezet részére biztosított összeggel indokolható, amely 2017-ben 811,9 millió forint összegben realizálódott.

3.4. Kiadási előirányzatok

Az alábbiakban a Bíróságok és a Kúria kiadási előirányzatai kerülnek bemutatásra kiemelt előirányzatonként.

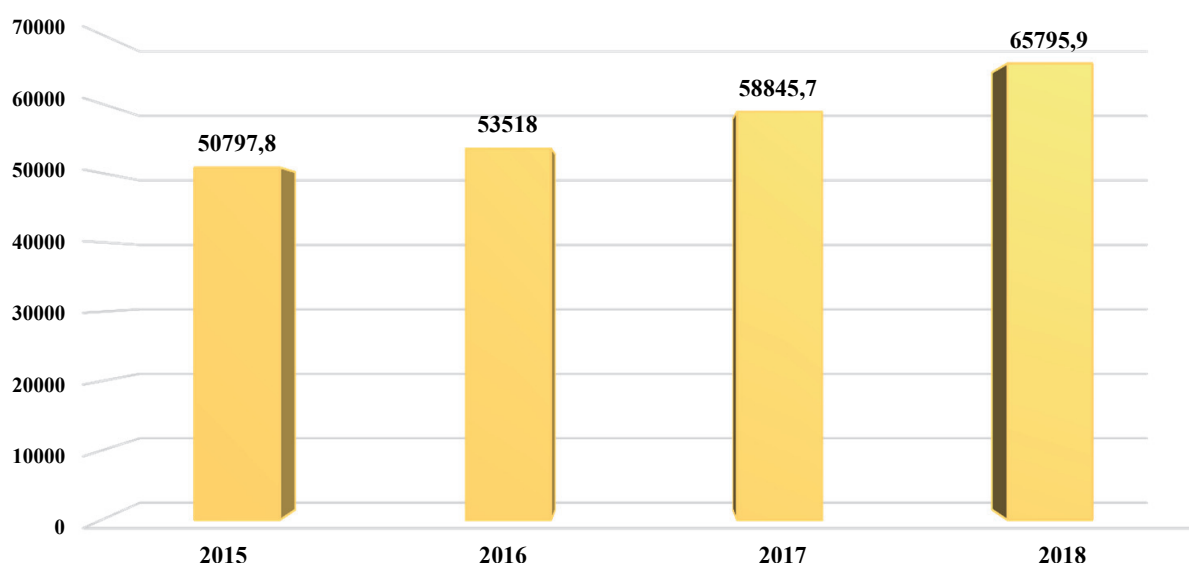
Eredeti kiadási előirányzatok (millió forintban)	
Kiemelt előirányzat megnevezése	2017. évi eredeti előirányzat
Személyi juttatások	58 845,70
Munkaadókat terhelő járulékok és a szociális hozzájárulási adó	15 013,70
Dologi kiadások	16 583,40
Ellátottak pénzbeli juttatásai	15,00
Beruházások	3 734,50
Felújítások	266,00
Összesen	94 458,30

A táblázatból egyértelműen kitűnik, hogy a kiadási előirányzat legmagasabb összegű tételét, mintegy 62%-át a személyi juttatások adják.

3.4.1. Személyi juttatások

A Bíróságok fejezet évről évre emelkedő összegű személyi juttatással gazdálkodik, amelynek alakulása az alábbi diagramon kerül bemutatásra 2015-2018. években.

**Személyi juttatások kiemelt eredeti előirányzatának alakulása
(adatok millió forintban)**

A személyi juttatások kiemelt előirányzati soron kerülnek megtervezésre és kifizetésre a foglalkoztatottak személyi juttatásai, ami tartalmazza a munkavállalókat alanyi jogon megillető, a Bjt.-ben és az lasz.-ban előírt kötelezettségeket, valamint itt kerülnek megtervezésre a külső személyi juttatások körébe tartozó kifizetések is.

Személyi juttatások kiemelt előirányzata (millió forintban)			
Megnevezés	2016. év	2017. év	Változás 2016. évhez képest
Eredeti előirányzat	53 518,0	58 845,7	+10,0%
Módosított előirányzat	57 506,0	69 631,0	+21,1%
Pénzügyi teljesítés	56 430,6	68 259,9	+21,0%

A 2017. évi **eredeti előirányzat** 58 845,7 millió forint, amely 5 327,7 millió forint többletet tartalmaz az előző évhez képest. A 2017. évi költségvetési többlet fedezetet nyújt a bírói életpálya bevezetésének részeként a bírói illetményalap kétszer – 2016. október 1-től és 2017. január 1-től – 5%-os emeléséből adódó illetmény emelkedés többletkifizetésére, illetve az illetményalap emelésével együttesen emelkedő pótlékokra, cafetéria különbözetre és jubileumi jutalmakra.

A 2017. évi **módosított előirányzat** eredeti előirányzathoz képest 18,3%-os, az előző évhez viszonyítva 21,1%-os növekedését 2017. év folyamán a Nemzetgazdasági Minisztérium által biztosított többletek indokolják:

- a 2017. évi minimálbér és garantált bérminimum emeléséből adódó,
- az ügyészégi és igazságügyi alkalmazottak illetményrendszerének 2017. évi változásából adódó többletköltségek fedezete céljából,
- az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásához kapcsolódó álláshelyek létesítésére, illetve
- a közigazgatási és munkaügyi bíróságok felállításának 2017. évi ütemére Kormány által biztosított előirányzat indokolja.

Az Igazságszolgáltatás működtetése törvényi sor terhére átcsoportosított előirányzatok szintén növelték a 2017. évi módosított előirányzatot.

Az illetményrendszer változása a módosított előirányzaton felül a **teljesítés** 21,0% növekedésében is megmutatkozik. A személyi juttatásokon belül a foglalkoztatottak részére a Bjt. és az lasz. alapján kifizetendő, törvény szerinti illetmények teljesített kiadása 54 941,9 millió forint volt.

A szolgálati jogviszonyban álló foglalkoztatottak személyi juttatásai jogcím alatt további 12 052,1 millió forint került kifizetésre, amely többek között a készenléti-, az ügyeleti-, és a helyettesítési díj, a túlóra, a jubileumi jutalom, a napidíj, a közlekedési költségtérítés, valamint a cafetéria rendszer keretén belül, a személyhez kapcsolódó költségtérítésekre került felhasználásra.

A külső személyi juttatásokra kifizetett összeg 1 265,9 millió forint volt, amely különösen az ítélezésben, illetve a bírósági eljárásban közreműködő ülnökök, szakértők, tanúk, valamint az oktatásban részt vevők megbízási díjaira kifizetett összegeket tartalmazza.

3.4.2. A munkaadókat terhelő járulékok és a szociális hozzájárulási adó

A 2017. évi **eredeti előirányzat** 1 448,0 millió forint többletet tartalmaz az előző évi eredeti előirányzathoz viszonyítva, ami a személyi juttatások részben már említett kétszer 5%-os bírói illetményalap emeléséből adódó illetményemelkedés járulékvonzatának fedezete.

Munkaadókat terhelő járulékok kiemelt előirányzata (millió forintban)			
Megnevezés	2016. év	2017. év	Változás 2016. évhez képest
Eredeti előirányzat	13 565,7	15 013,7	+10,7%
Módosított előirányzat	16 769,5	17 070,9	+1,8%
Pénzügyi teljesítés	15 783,9	15 975,0	+1,2%

A módosított előirányzat eredeti előirányzathoz viszonyított különbségét egyrészt

- a Személyi juttatások bekezdésben részletezett év közben, személyi többletköltségek fedezetére – nemzetgazdasági és kormányzati hatáskörben – kapott előirányzatok járulék vonzata, másrészt
- a szociális hozzájárulási adó mértékének csökkenése indokolja.

Az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény értelmében 2017. január 1-től a szociális hozzájárulási adó mértéke 27%-ról 22%-ra csökkent. A fejezet – 2016 áprilisában, az Országgyűlés által elfogadott – 2017. évi költségvetése még 27%-os szociális hozzájárulási adót tartalmazott. A járulékcsökkenésből eredő megtakarítások kezelését a 467/2016. (XII.23) kormányrendelet szabályozza, mely a költségvetési szerveknek a megtakarítás összegével megegyező befizetési kötelezettséget ír elő.

Az éves befizetési kötelezettség 2 562,6 millió forint, amelyet az Egyéb működési kiadások (K5) kiemelt előirányzatról szükséges befizetni a Magyar Államkincstár részére. A befizetéshez szükséges előirányzat átcsoportosításra került a Munkaadókat terhelő járulékok (K2) kiemelt előirányzatról az Egyéb működési kiadások (K5) kiemelt előirányzatra.

3.4.3. Dologi kiadások

A dologi kiadások **eredeti előirányzata** 16 583,4 millió forint, amely 1 113,1 millió forinttal emelkedett a 2016. évi előirányzathoz viszonyítva.

Dologi kiadások kiemelt előirányzata (millió forintban)			
Megnevezés	2016. év	2017. év	Változás 2016. évhez képest
Eredeti előirányzat	15 470,3	16 583,4	+7,2%
Módosított előirányzat	15 685,5	16 816,5	+7,2%
Pénzügyi teljesítés	14 789,4	15 504,2	+4,8%

A 7,2%-os költségvetési többlet fedezetet nyújt **a bíróságok helyi igazgatási körébe tartozó**

- vagyonvédelmi törvényben meghatározott kormányrendeletben kötelezően előírt minimális órabér miatt a jelenleg és a jövőben megkötésre kerülő bírósági épületekre vonatkozó élőerős őrzésvédelmi feladatokkal kapcsolatos költségekre,
- az igazságszolgáltatásban közreműködők, szakmai tevékenységet segítő dologi kiadások körébe tartozó szakértői, tolmács díjak kifizetésére az eltérő „piaci” viszonyok és az előre nem látható felmerülő költségekre,
- az új igazságügyi szakértői törvénnyel kapcsolatban felmerülő többletkifizetésekre.

Továbbá fedezetet biztosít az Országos Bírósági Hivatal **központi igazgatási körébe tartozó** új polgári perrendtartás, önálló közigazgatási perrendtartás, az új büntetőeljárási törvény, és új statisztikai törvény hatálybalépésével összefüggő **képzési feladatokra**.

A **teljesítés** 15 504,2 millió forint volt 2017-ben, amely 2016. évben realizált teljesítést 4,8%-kal meghaladta. A bírósági eljárásokkal összefüggő kiadások maradéktalanul kifizetésre kerültek, a lehetőségekhez képest megvalósított takarékoskodás segítségével.

3.4.4. Felhalmozási kiadások

A felhalmozási kiadások 2017. évi alakulása, összehasonlítva a 2016. évvel az alábbi táblázatban kerül bemutatásra.

Felhalmozási kiadások előirányzatai (millió forintban)						
Megnevezés	Beruházások			Felújítások		
	2016	2017	Változás 2016. évhez képest	2016	2017	Változás 2016. évhez képest
Eredeti előirányzat	317,0	3 734,5	1 078,1%	266,0	266,0	0,0%
Módosított előirányzat	6 096,8	8 012,8	31,4%	4 245,2	3 213,9	-24,3%
Pénzügyi teljesítés	4 587,2	4 439,0	-3,2%	2 357,1	2 543,3	+7,9%

A Beruházások 2017. évi **eredeti előirányzat** 3 417,5 millió forinttal növekedett 2016-hoz képest. A kiemelt előirányzati soron megjelenő költségvetési többlet a teljes körű elektronikus ügyintézésre történő átállás költségének forrása. A Felújítások sor 2017. évi eredeti előirányzata megegyezik a korábbi évek eredeti előirányzatával.

A **módosított előirányzat** eredeti előirányzathoz viszonyított változását az intézmények részére az OBH által kiírt Jablonszky Ferenc Pályázat és Wágner Gyula Program keretében az Igazságszolgáltatás beruházásai törvényi sor terhére történt átcsoportosítása indokolja. A 2016. évi maradvány felhasználása szintén növeli a 2017. évi módosított előirányzatot.

A felhalmozási kiadási előirányzatokon időlegesen év végéig nem teljesült előirányzat mutatkozik a folyamatban lévő, több éven át zajló beruházások miatt. Ennek egyik oka az, hogy több esetben a tervezés (főként az épületek műemlék jellegéből adódóan), illetőleg a kivitelezés során olyan előre nem látható munkák, felmérések elvégzése válik szükségessé, melyek az előzetesen prognosztizált kivitelezési időtartamot meghosszabbítják, ezért természetesen a megvalósítás ellenértékének pénzügyi teljesítése is később realizálódik. A pénzügyileg nem teljesült előirányzat a Beruházások kiemelt előirányzat esetében teljes mértékben kötelezettségvállalással terhelt, a Felújítások kiemelt előirányzatán 3,23 millió forint szabad maradvány keletkezett a Bíróságok cím költségvetésében.

3.4.5. Egyéb működési kiadások

Egyéb működési kiadások soron Nemzetközi kötelezettségekre, államháztartáson belüli támogatásokra történő kifizetések, illetve 3.4.2. pontban említett szociális hozzájárulási adó csökke-

nésből eredő megtakarítások befizetési kötelezettsége realizálódik, ami a 2017. évi módosított előirányzat előző évhez viszonyított jelentős növekedését is indokolja.

Egyéb működési célú kiadások kiemelt előirányzata (millió forintban)		
Megnevezés	2016. év	2017. év
Eredeti előirányzat	–	–
Módosított előirányzat	15,8	2 779,1
Pénzügyi teljesítés	15,7	2 777,8

3.5. Fejezeti kezelésű előirányzatok

A 2016. és a 2017. évre vonatkozó költségvetési törvényekben meghatározott fejezeti kezelésű előirányzatok nagysága és alakulása a következő táblázatban kerül bemutatásra.

Fejezeti kezelésű előirányzatok alakulása (millió forint)				
Előirányzat megnevezése	2016. év eredeti elő- irányzat	2017. év eredeti elő- irányzat	2016. év módosított előirányzat	2017. év módosított előirányzat
Budapest Környéki Törvényszék épület rekonstrukciója	1 005,1	0,0	11 744,6	991,0
Igazságszolgáltatás beruházásai	7 083,0	3 083,0	7 898,8	7 094,8
Igazságszolgáltatás működtetése	1 561,9	1 561,9	216,3	15,0
Mindösszesen	9 650,0	4 644,9	19 859,7	8 100,8

3.5.1. Budapest Környéki Törvényszék épület rekonstrukciója

A Budapest Környéki Törvényszék épületrekonstrukciós feladatok finanszírozásával kapcsolatos fejezeti kezelésű előirányzaton nem volt eredeti előirányzat ugyanakkor az előző évről átfordult maradvány következtében a módosított előirányzat 991,0 millió forintra módosult, mely összegből a 2017. évben 55,3 millió forint teljesült.

3.5.2. Igazságszolgáltatás beruházásai

Lényeges változás az Igazságszolgáltatás beruházásai előirányzat tekintetében látható, ugyanis idén 4 000,0 millió forinttal kisebb keret áll rendelkezésre, amely 56,47%-os csökkenést jelent az előző évhez képest. Az Igazságszolgáltatás beruházásai fejezeti kezelésű előirányzat a Fejezeten belüli beruházások, felújítások fedezetéül szolgál. A következő táblázat az intézmények részére december 31. napjáig átadott, beruházással összefüggő előirányzat átcsoportosításokat hasonlítja össze a 2016. és a 2017. év tekintetében.

Igazságszolgáltatás beruházásai fejezeti előirányzati sor átadásainak alakulása (millió forintban)		
Finanszírozás tárgya	2016. év	2017. év
Intézményi beruházási, felújítási feladatok kiadásainak fedezetére átadott előirányzat	3 024,8	5 718,3
Mindösszesen	3 024,8	5 718,3

Az összehasonlító táblázatból látható, hogy idén 2 693,5 millió forinttal több előirányzat átadása teljesült az intézmények részére a beruházásokkal, felújításokkal kapcsolatos kiadásaiik fedezetére. A 2017. évi nagyobb beruházási előirányzat átadás a 2016. évről áthozott magas összegű maradványnak köszönhető.

4. Beszerzések, beruházások

A fejezet beszerzései és beruházásai a bírósági szervezetrendszer előtt álló jogszabályban rögzített feladatok figyelembe vételével és az OBH elnökének stratégiai célkitűzéseinek szem előtt tartásával kerültek megvalósításra. A bíróságoknál az elektronikus kapcsolattartás feltételeinek fenntartása céljából 2017-ben – az OBH közreműködésével – kiemelt beszerzések keretében sokrétű és nagy mennyiségi informatikai eszközbeszerzések valósultak meg.

Az OBH elnöke által meghirdetett Wagner Gyula Program keretein belül az intézményeknek lehetőségük nyílt a műszakilag elavult intézményi infrastruktúrát korszerűsíteni, felújítani, illetve beruházások megvalósításával a bírósági épületek gazdaságosabb fenntartását elősegíteni.

2017-ben a Wagner Gyula Program keretein belül megvalósuló – fűtőkorszerűsítési, homlokzati nyílászáró csere, belső felújítási, nyílászáró csere, utólagos szigetelési, épületrekonstrukcióval összefüggő feladatok kiadásainak fedezete céljából – a teljesség igénye nélkül – a következő intézmények részesültek előirányzat átadásban:

- Fővárosi Törvényszék 180 millió forint,
- Debreceni Törvényszék 118 millió forint,
- Kecskeméti Törvényszék 340 millió forint,
- Zalaegerszegi Törvényszék 50,2 millió forint,
- Gyulai Törvényszék 30,5 millió forint,
- Szegedi Törvényszék 148,8 millió forint,
- Egri Törvényszék 81,5 millió forint.

A 2017. év során az OBH elnöke által meghirdetett Jablonszky Ferenc Pályázat keretében 21 intézménynek összességében 490,0 millió forint értékben került központi forrás átadás épülete-energetikai korszerűsítési-, biztonságtechnikai fejlesztési-, munkakörnyezet fejlesztési feladatok, illetve egységes megjelenésű ügyfélközpontok kialakítása kiadásainak fedezetére.

4.1. Igazságszolgáltatás működtetése

Az előirányzat egyrészt az üres álláshelyekhez kapcsolódó központi kezelésbe vont törvény szerinti illetmények, járulékok és juttatások, másrészt az előre nem látható fejezeten belüli személyi, dologi és egyéb kiadások fedezetéül szolgál. A következő táblázat a jelentősebb – intézmények részére átadott – előirányzat átcsoportosításokat mutatja be a finanszírozás tárgya szerinti csoportosításban.

Igazságszolgáltatás működtetése fejezeti előirányzati sor átadásainak alakulása (millió forintban)		
Előirányzat átadás tárgya	2016. év	2017. év
Jogszabály, szabályzat alapján történő előirányzat (pl.: üres állás-hely illetmény, egészségügyi alkalmatlanság, szolgálati bíróság)	659,6	1 313,0
Központi igazgatási feladatokhoz kapcsolódó előirányzat átadások (pl.: központi igazgatási feladatokkal megbízott informatikusok juttatása)	35,9	73,3

Igazságszolgáltatás működtetése fejezeti előirányzati sor átadásainak alakulása (millió forintban)		
Előirányzat átadás tárgya	2016. év	2017. év
Megtartó Programhoz kapcsolódó előirányzat átadások (pl.: bírák önképző támogatása, szolgálati idő elismerése, ruházati költségtérítés)	7 132,3	7 786,4
Pályázatokhoz kapcsolódó előirányzat átadások átcsoportosítások (pl.: Bírósági közvetítés pályázat, Használd a nyelvtudásodat pályázat)	8,8	14,3

4.2. A 2017. évi hatékony gazdálkodás eredményei

Hosszú előkészítő munkát követően 2017 januárjában a Bíróságok fejezet valamennyi intézménye sikeresen csatlakozott a Magyar Államkincstár központi illetményszámfejtő rendszeréhez.

2017-ben megtörtént az igazságügyi alkalmazottak illetményrendszerének átalakítása. Az új, sávos illetményrendszer alkalmazása nagyobb felelősséget követel a munkáltatótól, ugyanakkor a korábbinál nagyobb lehetőséget ad teljesítményarányos bér megállapítására és bértömeg-gazdálkodásra. Az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény módosítását jelentős előkészítő munka előzte meg az Országos Bírósági Hivatal közreműködésével. A Nemzetgazdasági Minisztérium 2017-ben céltartalékból biztosította a fejezet által igényelt keretösszeget, amellyel a piaci viszonyokhoz jobban illeszkedő, versenyképes illetmények kerülhettek megállapításra.

Az OBH Kontrolling Osztálya által végzett monitoring tevékenységnek és a KIR Kontrolling rendszernek köszönhetően jelentősen hatékonyabb intézményi gazdálkodás tudott megvalósulni, amelynek eredményeként sor kerülhetett a likviditási problémák kialakulásának megelőzésére, amely által az intézmények jelentős része megtakarítással zárta a 2017. évet, ezzel is hozzájárulva a Megtartó Program részeként az év végi jutalom és ruházati költségtérítés dolgozók részére történő juttatásához.

4.3. Gazdálkodást támogató intézkedések

A fejezeten belül eredményesnek tekinthető minden olyan – a közpénzek felhasználása tekintetében a gazdálkodás észszerűsítésének irányába ható – folyamat kialakítása, amely a gazdálkodást befolyásoló szabályozók lehetőség szerint mindenre kiterjedő, hatékony felhasználását eredményezi. 2017-ben ilyen eredmények voltak:

- A 2016. évi beszámolóban jövőbeni célkitűzésként megjelent feladat – a fejezet valamennyi intézménye által használt Kontrolling Rendszer további fejlesztése az Eszköz Modul kialakítása által, valamint a Főkönyvi és Pénzügyi Modul integrációjával – az év második felében kiterjesztésre került az intézmények részére.
- Az OBH Gazdálkodási Főosztálya idén is elkészítette, az intézmények 2017. I.-IV. havi és I.-IX. havi gazdasági elemzését, annak érdekében, hogy feltérképezésre kerüljön az intézmények pénzügyi helyzete, amely által a bírósági vezetők az év folyamán átfogó képet kaphatnak a szervezetrendszer gazdálkodásáról.
- A kiemelt jelentőségű ügyek esetében (tömeges bevándorlás, „sok vádlottas”, ún. mega perek) központi iránymutatás alapján külön ügyletkódok kerültek bevezetésre az adott ügyet érintő költségek kiemelt figyelemmel kísérése céljából.

4.4. 2018. évi költségvetés előkészítése

Az előző évek gyakorlatának megfelelően, már április hónapban megkezdődött a 2018. évre vonatkozó költségvetési igények egyeztetése a Nemzetgazdasági Minisztérium képviselőivel.

A 2018. évre vonatkozóan költségvetési többletigényként került betérjesztésre:

- a bírói életpálya részeként a bírói alapilletmény-emeléséből eredő többletköltség,
- a kötelező fizetési fokozat és kötelező legkisebb minimálbér eléréséhez kapcsolódó többlet,
- az új büntetőeljárási kódex többletköltsége, az új polgári perrendtartásról szóló és az önálló közigazgatási perrendtartásról szóló törvény hatálybalépésének költsége, továbbá
- betérjesztésre került a kötelező kép- és hangfelvétel útján történő jegyzőkönyv készítés tárgyi feltételeinek kialakításához szükséges távmeghallgatási eszközök üzemeltetésének költsége,
- az elektronikus eljárások megnövekedett száma miatti informatikusi létszámgény többletköltsége.

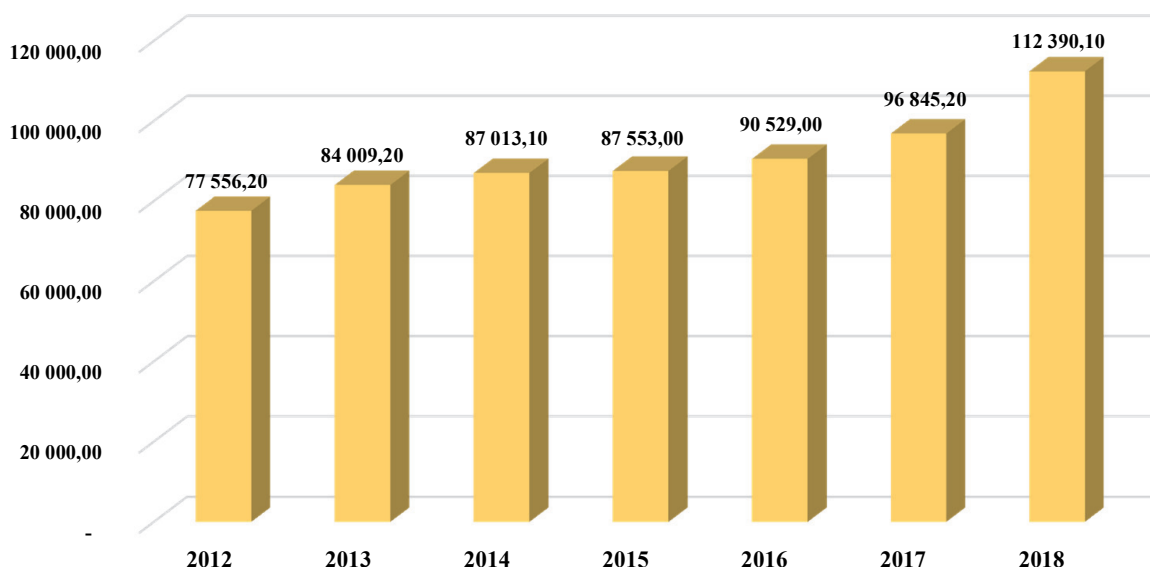
Az OBH a fentiekben megfogalmazottakat a Kormány előtt sikeresen képviselte, melynek eredményeként majd a már elfogadott 2018. évi költségvetési törvény értelmében 2018. január 1. napjától további 5%-kal emelkedik a bírói illetményalap.

Míg a fejezet költségvetése 2016. évről 2017. évre 6 316,2 millió forinttal emelkedett a 2018. évi fejezeti költségvetésben összesen 15 544,9 millió forint többlet áll rendelkezésre a 2017. évhez képest, mely előirányzat többlet tartalmazza a benyújtott többletigények fedezetét.

Az OBH 2017-ben is az elnökök és gazdasági vezetők részvételével minden intézménnyel lefolytatta a költségvetési tárgyalásokat. A tárgyalások strukturált rendszer szerint haladtak, melyeken az OBH minden fejezeti szerepkörrel rendelkező szakterülete képviseltette magát. Az intézmények 2018. évi költségvetése a tárgyalások lezárása után – az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően – az intézményi igények figyelembevételével került meghatározásra.

Az alábbi diagramon a Bíróságok fejezet költségvetési támogatásának alakulása kerül bemutatásra, amely 2012 óta több mint 34 833,90 millió forinttal emelkedett.

***A Bíróságok fejezet költségvetési támogatása (millió forintban)
2012-2018. évek között***

Jövőbeli célkitűzések és feladatok:

- A kiemelt projektek – BKT, Kúria Projekt, Egri Törvényszék, Szegedi Törvényszék és Járásbíróság – folytatása, az azokhoz szükséges forrás biztosítása.
- A KEHOP felhívás szempontjainak megfelelő további bírósági épületek felkutatása.
- A balatonszemesi oktatási központ projekt megkezdése a jelenlegi ingatlanok elbontásával.
- A bírósági kisalkalmazások koordinálása és fejlesztése.
- A kor követelményeinek megfelelő, hatékony munkavégzést elősegítő informatikai eszközök beszerzése a bírák részére.
- Az intézmények fizetőképességének fenntartása, megőrzése.
- Az intézmények számviteli témakörben felmerülő problémáinak még hatékonyabb támogatása.

További hasznos információk:

- Szigetszentmiklósi Járásbíróság: <https://birosag.hu/media/aktualis/atadtak-az-uj-jarasbirosagot-szigetszentmikloson>
- Tapolcai Járásbíróság: <https://birosag.hu/media/aktualis/epiteszeti-tervpalyazat-hamarosan-megujul-tapolcai-jarasbirosag-epulete>
- E-PER 2018 aloldal: <https://birosag.hu/e-per-2018/e-kapcsolattartas-altalanos-tajekoztato>
- Az elektronikus nyomtatványokról: <http://birosag.hu/allampolgaroknak/nyomtatvan-yok-urlapok>
- Ügyfélkapcsolati portál: <http://birosag.hu/ugyfelkapcsolati-portal>
- A gazdálkodással kapcsolatos adatokról: <http://birosag.hu/kozerdeku-informaciok/kozerdeku-adatok/obh-gazdalkodasi-adatok>

IV. RÉSZ – A BÍRÓSÁGI SZERVEZET INTEGRITÁSA

Az OBH 2017. évi legfőbb eredményei a bírósági szervezet integritása, az ítélezési és igazgatási munka átláthatósága, valamint utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége terén:

- Az OBH a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatósággal együttműködve eljárási protokollokat, technikai segédanyagokat dolgozott ki a bírák személyét érintő jogsértő tartalmak internetes felületről történő eltávolításának lehetőségeiről.
- Megkezdte működését az Informatikai Biztonság Irányítási Rendszer Munkacsoport.
- 2017-ben az elmúlt évekhez viszonyítva – a bevezetett technikai fejlesztéseknek köszönhetően – a bírósági épületekben mind a szolgálatot teljesítő bírák és igazságügyi alkalmazottak, mind pedig az ügyfelek biztonsága jelentős mértékben javult.
- Két új szakmai hálózat is megkezdte a működését:
 - Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat titkári tagozata
 - Bírósági szervezet országos coach-tréneri hálózata.
- Az OBH elnöke 2017-ben 4 új szabályzatot (normatív utasítást), valamint 7 új ajánlást adott ki és a bírósági munkát érintő aktív jogalkotásra tekintettel 19 szabályzatban, illetve 2 ajánlásban módosította a korábbi rendelkezéseket.
- A teljes személyi állományt érintően folyamatosan és tervszerűen zajlottak a bíróságokon az etikai és antikorrupciós témájú képzések.
- Az OBH felmérte a bírósági ingatlanok, épületek, helyiségek hasznosításából eredő lehetséges integritási kockázatokat, meghatározta azokat a szempontokat, melyek mérlegelésével ezen kockázatok kiküszöbölhetők.

1. Lépések a bíróságok integritásának fokozása érdekében

Az OBH elnöke – a korábbi évekhez hasonlóan – 2017-ben is számos intézkedést tett a bírósági szervezet integritásának fejlesztése érdekében. E munkának a kereteit és irányait a bíróságokra is kötelező jogszabályi előírások mellett, az Integritási Szabályzat – 6/2016 (V.31.) OBH utasítás – és a 2016 végén valamennyi bíróság által elkészített kockázatfelmérések adták. Fontos támpontot jelentettek ugyanakkor az Állami Számvevőszék által évente megismételt integritás felmérések elemzései is.

2017. év egyik kiemelt fontosságú célja volt, hogy a bírák függetlenségének, a külső és belső befolyástól mentes ítélező tevékenységének biztosítása érdekében határozottan, minden lehetséges jogi eszközzel fellépjünk az őket személyükben, de az ítélezési tevékenységükkel összefüggésben ért verbális és fizikai támadásokkal, valamint az internetes felületen megjelenő tartalmakkal szemben. Ezen cél érdekében az OBH a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatósággal együttműködve eljárási protokollokat, rendszeresen frissülő technikai segédanyagokat dolgozott ki a bírák személyét érintő jogsértő tartalmak internetes felületről történő eltávolításának lehetőségeiről, az ezzel kapcsolatos gyakorlati tudnivalókról, melyeket rendszeresen közzétett a központi intraneten. A bíróságok elnökei áttekintették, és – amennyiben ezt szükségesnek tartották – megújították a bírósági épületek biztonságát, valamint a tárgyalótermek rendjét szolgáló belső szabályzataikat.

A kijelölt integritásfelelősök folyamatosan fogadják, elemzik, és értékelik az integritás tárgyú bejelentéseket, közreműködnek azok kivizsgálásában, és szükség esetén javaslatot tesznek a megfelelőnek tartott intézkedések megtételére. A bírósági vezetők és munkatársaik megkeresésére – az egész szervezetet érintő kérdés esetén a Bírósági Integritás Munkacsoport véleményének előzetes kikérése után – állásfoglalást adnak a felmerült integritási kérdésekről, lehetséges kockázatokról.

LÉPÉSEK A BÍRÓSÁGOK INTEGRITÁSÁNAK FOKOZÁSA ÉRDEKÉBEN 2017.	
2017. január	A Bírósági Integritás Munkacsoport folytatta az ügyelosztási rendek egységesítése, jobb áttekinthetősége érdekében 2016-ban megkezdett elemző, értékelő, összegző munkát, melynek végső célja egy országosan egységesen alkalmazható ügyelosztási rend protokoll megalkotása.
	A teljes személyi állományt érintően folyamatosan és tervszerűen zajlanak a bíróságokon az etikai és antikorrupciós témájú képzések. Ezek szervezési, koordinálási feladatait a kijelölt integritásfelelősök végzik, de előadóként közreműködnek az Alkotmányvédelmi Hivatal munkatársai is.
2017. február	Az OBH felmérte a bírósági ingatlanok, épületek, helyiségek hasznosításából eredő lehetséges integritási kockázatokat, meghatározta azokat a szempontokat, melyek mérlegelésével ezen kockázatok kiküszöbölhetők, majd ezekre a kockázatokra és megelőzési lehetőségeire felhívta a bírósági vezetők figyelmét.
	Fokozott kockázati értékre tekintettel az OBH kialakította az Integritási Szabályzat külső kapcsolattartók fogadására vonatkozó előírásainak részletszabályait, és kiemelt figyelmet kapott ezen rendelkezések maradéktalan érvényesülése.
2017. március	Elkezdődött, és jelenleg is folyamatban van mindazon belső normáknak, szabályzatoknak a módosítása, melyek tartalmát a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr.) időközben bekövetkezett változása érintette.
2017. május	A bírósági szervezet integritásának további erősítése, az elmúlt időszakban tapasztalható új tendenciák feltérképezése érdekében az OBH a néhány új elemmel kiegészített integritás kérdőív ismételt kitöltésére kérte a bírákat.
	Az Alkotmányvédelmi Hivatal munkatársának közreműködésével belső integritás képzés zajlott az OBH munkatársai részvételével.
2017. június, július	Az OBH és a bíróságok a korábbi évekhez hasonlóan 2017-ben is részt vettek az Állami Számvevőszék intézménycsoportonkénti integritás felmérésében.
2017. augusztus	Az OBH központi intranetes oldalán „Integritás” címszó alatt közzétételre került a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság tájékoztató anyaga a bírák és igazságügyi alkalmazottak személyét érintő jogsértő tartalmak internetes felületről történő eltávolításának lehetőségeiről és az ezzel kapcsolatos gyakorlati tudnivalókról.
2017. szeptember	Az OBH integritásfelelőse és több beosztott bíró részvétele a 2017. szeptember 27-én a TEK központjában megtartott bírói szimpóziumon.
2017. november	2017. november 27-én az OBH dolgozói részére az Alkotmányvédelmi Hivatal munkatársának közreműködésével biztonságtudatossági (AWARENESS) képzés került megrendezésre.

LÉPÉSEK A BÍRÓSÁGOK INTEGRITÁSÁNAK FOKOZÁSA ÉRDEKÉBEN 2017.

2017. december	Az Alkotmánybíróság döntött az integritási szabályzatról szóló 6/2016 (V. 31.) OBH utasítás kapcsán benyújtott alkotmányjogi panasz tárgyában. „Az állami szervek korrupció elleni küzdelmében való együttműködéséről” szóló közös Nyilatkozat aláírásának 6. évfordulója alkalmából az OBH szervezésében az aláírók részvételével sajtónyilvános konferencia került megtartásra.
-----------------------	---

2. A bírósági igazgatás eszközei

A bírósági szervezet valamennyi igazgatási eszközének alkalmazása arra irányul, hogy minden döntés széles körű és alapos előkészítést követően születhessen meg, a korábbi intézkedés hatékonysága, hatásai utánkövethetőek legyenek, illetve arra, hogy biztosítsa a hatékony, idő-szerű, magas színvonalú ítélkezést, valamint az OBH elnöke stratégiai céljainak és a bíróság operatív céljainak elérését. E célok megvalósulását segítik elő például az OBH elnöke által megalkotott szabályzatok, ajánlások, de az olyan egyéb eszközök is, mint például a pilot programok, hálózatok, workshopok, értekezletek, valamint a munkacsoportok.

2.1. Az Országos Bírósági Hivatal elnökének szabályzatai (utasításai), ajánlásai

Az OBH elnöke – a bíróságok és az OBT véleményét is beszerezve – 2017-ben 4 új szabályzatot (normatív utasítást), valamint 7 új ajánlást adott ki, és a bírósági munkát érintő aktív jogalkotásra tekintettel 19 szabályzatban, illetve 2 ajánlásban módosította a korábbi rendelkezéseket.

Szabályzatok:

- 3/2017. (II. 21.) OBH utasítás a VI. Bíróságok fejezet fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásának 2017. évi rendjéről
- 8/2017. (VII. 13.) OBH utasítás az európai jogi szaktanácsadói titkári hálózatról
- 12/2017. (IX. 29.) OBH utasítás a bírósági eljárásokban és a bírósági igazgatásban rendszeresített nyomtatványokról
- 13/2017. (IX. 29.) OBH utasítás a munkacsoportok működéséről

Szabályzatmódosítások:

- 1/2017. (I. 24.) OBH utasítás a bírák és igazságügyi alkalmazottak tevékenysége elismeréséről szóló szabályzatról szóló 6/2012. (IV. 13.) OBH utasítás módosításáról
- 2/2017. (II. 8.) OBH utasítás az Országos Bírósági Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2013. (XII. 31.) OBH utasítás módosításáról
- 4/2017. (IV. 11.) OBH utasítás az európai jogi szaktanácsadói hálózatról szóló 9/2016. (X. 17.) OBH utasítás módosításáról
- 5/2017. (IV. 28.) OBH utasítás a bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal honvédelmi, polgári és katasztrófavédelmi szervezetéről, főbb feladatairól, továbbá tevékenységének irányításáról szóló szabályzatról szóló 14/2012. (X. 18.) OBH utasítás módosításáról
- 6/2017. (V. 31.) OBH utasítás a gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló szabályzatról szóló 10/2014. (VII. 11.) OBH utasítás módosításáról
- 7/2017. (VII. 13.) OBH utasítás a bírósági fogalmazók felvételi rendjéről szóló szabályzatról szóló 3/2016. (II. 29.) OBH utasítás módosításáról

- 9/2017. (VII. 24.) OBH utasítás a bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal honvédelmi, polgári és katasztrófavédelmi tervezési feladatairól szóló szabályzatról szóló 15/2012. (X. 18.) OBH utasítás módosításáról
- 10/2017. (IX. 11.) OBH utasítás a hirdetményi kézbesítések nyilvántartásáról szóló szabályzatról szóló 12/2012. (X. 1.) OBH utasítás módosításáról
- 11/2017. (IX. 11.) OBH utasítás a rendkívüli és egyéb eseményekkel kapcsolatos tájékoztatás rendjéről szóló szabályzatról szóló 17/2012. (X. 18.) OBH utasítás módosításáról
- 14/2017. (X. 20.) OBH utasítás a Bírósági Határozatok Gyűjteményének közzétételével kapcsolatban a bíróságokra háruló feladatok végrehajtásáról szóló 13/2016. (XII. 22.) OBH utasítás módosításáról
- 15/2017. (XI. 24.) OBH utasítás a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás módosításáról
- 16/2017. (XI. 30.) OBH utasítás egyes OBH utasításoknak az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény változása miatti módosításáról
- 17/2017. (XI. 30.) OBH utasítás a bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal gazdálkodásáról szóló szabályzatról szóló 5/2013. (VI. 25.) OBH utasítás módosításáról
- 18/2017. (XII. 20.) OBH utasítás a bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal sajtótájékoztatási tevékenységéről, valamint a bíróságok központi honlapjának sajtószolgálatáról szóló szabályzatról szóló 8/2012. (IV. 25.) OBH utasítás módosításáról
- 19/2017. (XII. 28.) OBH utasítás a hirdetményi kézbesítések nyilvántartásáról szóló 12/2012. (X. 1.) OBH utasítás módosításáról
- 20/2017. (XII. 29.) OBH utasítás a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás módosításáról
- 21/2017. (XII. 29.) OBH utasítás egyes OBH utasítások új eljárási kódexek miatti módosításáról
- 22/2017. (XII. 29.) OBH utasítás a bíróságok egységes iratkezelési szabályzatáról szóló 17/2014. (XII. 23.) OBH utasítás módosításáról
- 23/2017. (XII. 29.) OBH utasítás a bíróságok és az Országos Bírósági Hivatal gazdálkodásáról szóló szabályzatról szóló 5/2013. (VI. 25.) OBH utasítás módosításáról

Ajánlások:

- 1/2017. (I. 17.) OBH elnöki ajánlás a bírósági vezetők, bírák és igazságügyi alkalmazottak szabadságolási rendjéről
- 2/2017. (II. 21.) OBH elnöki ajánlás az összbírói értekezlet részére a bíróság elnöke által készítendő tájékoztató szerkezetére és tartalmára
- 3/2017. (VII. 21.) OBH elnöki ajánlás a Kúria, az ítéltáblák és a törvényszékek beszerzéseire vonatkozó szabályzatról
- 4/2017. (IX. 21.) OBH elnöki ajánlás a Kúriának, az ítéltábláknak és a törvényszékeknek a minősített adatok védelmére vonatkozó biztonsági szabályzatáról
- 5/2017. (X. 20.) OBH elnöki ajánlás a büntető és polgári-gazdasági-munkaügyi ügyszakos kollégiumvezetők által készített beszámoló szerkezetéről és tartalmáról
- 6/2017. (X. 20.) OBH elnöki ajánlás a járásbírói (KMB) elnökök által készített beszámoló szerkezetéről és tartalmáról
- 8/2017. (XII. 20.) OBH elnöki ajánlás a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumvezetők által készített beszámoló szerkezetéről és tartalmáról

Ajánlasmódosítások:

- 7/2017. (XII. 20.) OBH elnöki ajánlás OBH elnöki ajánlásoknak az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény változása miatti módosításáról

- 9/2017. (XII. 20.) OBH elnöki ajánlás egyes OBH elnöki ajánlások új eljárási kódexek miatti módosításáról

A 2017-es évben különösen a 2 új szabályzat, valamint a 4 új ajánlás kiadása jelentett komoly előrelépést a stratégiai célok megvalósításának irányába.

Az európai jogi szaktanácsadói titkári hálózatról szóló 8/2017. (VII. 13.) OBH utasítás elősegíti az Európai Unió jogában, valamint az Európai Unió Bírósága, illetve az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlatában jártas szaktanácsadó bírák folyamatos utánpótlásának biztosítását.

A bírósági eljárásokban és a bírósági igazgatásban rendszeresített nyomtatványokról szóló 12/2017. (IX. 29.) OBH utasítás szabályozza a különböző bíróságok által használt iratminták egységes formában és tartalommal történő elkészítésének folyamatát, valamint elérhetőségének biztosítását, ezzel elősegítve az új eljárási kódexeknek megfelelő bírósági iratok kialakítását.

Az összbírói értekezlet részére a bíróság elnöke által készítendő tájékoztató szerkezetére és tartalmára vonatkozó 2/2017. (II. 21.) OBH elnöki ajánlás, valamint ennek további bírósági vezetői beszámolókra lebontását tartalmazó 5/2017. (X. 20.), 6/2017. (X. 20.), 8/2017. (XII. 20.) OBH elnöki ajánlások hozzájárulnak az ítélőtáblai, a törvényszéki, a járási- és kerületi bírósági, a közigazgatási és munkaügyi bírósági elnökök, illetve a kollégiumvezetők, regionális kollégiumvezetők éves átfogó beszámolóinak azonos szerkezetű és összehasonlítható adatsorokkal történő elkészítéséhez, az egyes vezetői szintek adatainak az összbírói értekezlet részére készített tájékoztatóba beépítéséhez.

A polgári- és közigazgatási perrendtartásról, illetve a büntetőeljárásról szóló új eljárási kódexek, valamint végrehajtási rendeleteik és az igazságügyi alkalmazottak jogállásáról szóló törvény módosítása nyomán megváltozott jogszabályi környezethez alkalmazkodás megkövetelte a teljes OBH elnöki szabályozóanyag felülvizsgálatát. A 2017. év elején hatályos 39 önálló OBH utasításból a felülvizsgálat, illetve a 2017. évi szabályozóalkotási program végrehajtása során 19 OBH utasítás módosítására és 4 OBH utasítás hatályon kívül helyezésére került sor.

A régi- és új polgári perrendtartási törvények párhuzamos alkalmazási kötelezettsége, valamint a büntetőeljárásról szóló törvény év közepi hatálybalépése különösen nagy kihívást jelentett a bíróságok egységes iratkezelési szabályzatáról szóló 17/2014. (XII. 23.) OBH utasítás átfogó módosításáról szóló 22/2017. (XII. 29.) OBH utasítás megalkotása során. Hiszen az ügyvitel, az iratkezelés szabályai, az iktatásra és iratkezelésre, az elektronikus ügyintézésre, a statisztikai feladatok támogatására használt szakrendszerek képességei a tárgyévben adottak, ugyanakkor rugalmasan meg kell felelniük a párhuzamosan alkalmazandó vagy változó jogszabályi követelményeknek.

Az OBH normaalkotás kiemelt feladatát jelentette 2017-ben a bíróságok igazgatását részletesen szabályozó, a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás hatályosulási vizsgálata; ennek során a jogalkalmazási tapasztalatok összegyűjtése, az átfogó módosítási javaslatok rendszerezése, különös figyelemmel a törvényes bíróhoz való jog egyik alapvető biztosítékául szolgáló ügyelosztási rend kialakítására vonatkozó eljárásrendi szabályok megalkotására.

A bíróságok igazgatására vonatkozó szabályzatalkotás alkotmányossági próbája volt az integritási szabályzatról szóló 6/2016. (V. 31.) OBH utasítás ellen benyújtott alkotmányjogi panasz alkotmánybírói vizsgálata. A 33/2017. (XII. 6.) AB határozattal az Alkotmánybíróság az indítványozó elsődleges kérelmével ellentétben az integritási szabályzat teljes megsemmisítésére irányuló kérelmet, valamint a másodlagos kérelmek többségét elutasította és mindössze

három szakaszt érintő kisebb szövegrészt semmisített meg, ezáltal az integritási szabályzat megfelelően alkalmazható koherens egész maradt.

2017-ben 1 OIT szabályzat veszítette hatályát és a még hatályos 5 OIT szabályzat mindegyikének pótlására OBH utasítás-tervezet készült. Ezek véglegesítése és közzététele a végrehajtásukhoz szükséges szakrendszerek kiépítésének függvénye. Az OBH 2018-ban a 2017. évi fokozott ütemű szabályozóalkotás folytatását tervezi.

A szabályzatalkotás lehetőségével a bíróságok is élnek, sőt bizonyos esetekben, így például szervezeti és működési szabályaikról, gazdálkodási előírásaikról, a bírósági épületek rendjének fenntartásáról kötelező rendelkezniük. A közigazgatási perrendtartásra történő felkészüléshez hozzátartozott a megváltozott szervezeti, hatásköri és illetékességi rendelkezések végigvezetése a bírósági belső szabályzatokon, továbbá az elhelyezéssel, képzéssel és a munkafeltételek biztosításával kapcsolatos belső szabályok felülvizsgálata.

2.2. Értekezletek, konzultációk, workshopok

Az értekezletek, konzultációk és workshopok célzott vezetési eszközök, hiszen segítségükkel közvetlen kommunikáció során, hatékonyan lehet feltárni az egyes területeket érintő problémákat, miközben lehetőséget teremtenek a megoldások közös kidolgozására is.

Az OBH elnöke évente több alkalommal is összehívja a törvényszéki és ítélőtáblai elnökök értekezletét, ahol a bírósági vezetők országosan aktuális, mindenkit érintő témákat, problémákat vitatnak meg.

A 2017. február 7-i évindító elnöki értekezlet az OBH elnökének 2016. I. félévi beszámolójáról, az összbírói beszámolók egyszerűsítéséről, a vezetőképzésről és a vezetői értékelésről, a bíróságok 2016. évi jutalmazási gyakorlatáról, valamint a Fenntartható Fejlődés Program (FFP) eredményeiről, illetőleg a Ráth György Bírósági Történelem és Hagyományápolás Pályázat eredményhirdetéséről szólt.

A 2017. május 3-án – kizárólag az ítélőtáblák elnökeinek részvételével – megtartott rendkívüli elnöki értekezlet fő témája volt a bírák és bírósági épületek elleni támadások és ezek kezelése.

A 2017. június 14-ei, a 2017. július 5-ei, a 2017. július 14-ei és a 2017. augusztus 23-ai értekezletek legfőbb témája az lasz. módosításából adódó leendő és jövőbeni feladatok, a módosítás pénzügyi vonzatai, a visszamenőlegesen kifizetendő illetménykülönbözet megállapításának elvei, a jövőbeni alapilletmény megállapításának elvei, a besorolást érintő megtett és várható további lépések voltak. Téma volt még a törvényszéki elnökök vizsgálatának új módszere, a bírói munkateher-számítás kérdései, a bírák és bíróságok védelme, a közigazgatási bírói pályázatok kiírásával kapcsolatos teendők, a Megtartó Program, valamint az új eljárási törvényekből adódó igazgatási feladatok.

A 2017. szeptember 11-én megtartott elnöki értekezleten az OBH elnökének 2016. évi beszámolójáról, az ÁROP projektek kommunikációjáról, az új eljárási kódexekkel kapcsolatos OBH projektekről, a Digitális Bíróság Projektről, a nyomtatványokról, az ügyfélcentrumokról és a bírák egyéni munkaterhéről volt szó.

A 2017. október 9-ei elnöki értekezlet témái: az új Be. hatálybalépésével kapcsolatos másod- és harmadfokú eljárásokat érintő szervezési és igazgatási feladatok, az E-Kódex Be. projekt Igazgatási Munkacsoport megvalósított és ütemezett feladatai, az új Pp. Fővárosi Törvényszékre vonatkozó várható hatásai, az FFP 2. kommunikációja, a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Jász-Nagykun-Szolnok Megye bíróságai tekintetében, a Fővárosi Ítélőtábla új médiastratégiája,

az lasz. módosítás hatásai, az igazságügyi alkalmazottak kompetencia alapú teljesítményértékelése.

A 2017. november 10-ei elnöki értekezleten bemutatásra került a bíróságtörténeti kiállítás- és konferencia-körút koncepciója, a Gyulai Tudományos Műhely, tájékoztatást adtak a Kaposvári Törvényszék nemzetközi tapasztalatairól, a Be. kapcsán az elektronikus kapcsolattartás megvalósításának állásáról, az ügyelosztási rend elkészítésére vonatkozó igazgatási szabályzati rendelkezések módosításáról, az új szabályok alapján a bírói pályázatokról, valamint ünnepélyes keretek között a Tapolcai Járásbíróság Tervpályázatának eredményhirdetésére is sor került.

Az egyes bíróságok – az éves összbírói értekezleten túlmenően – munkatervüknek megfelelően évente több alkalommal tartanak a bíróság valamennyi igazgatási vezetőjének részvételével vezetői értekezleteket a bíróságot érintő aktuális igazgatási és gazdasági kérdések megvitatása céljából.

Az OBH elnöke 2017-ben szinte valamennyi ítélőtábla, illetőleg törvényszék összbírói, továbbá a Budapest Környéki Törvényszék, a Fővárosi Törvényszék és a Székesfehérvári Törvényszék vezetői értekezletén részt vett, illetve képviseltette magát.

A workshopok tapasztalatcserére, ismeretek megosztására szolgáló, interaktív konzultációk, melyek a résztvevők számára intenzív véleménycserére adnak lehetőséget. Rendkívüli hatékonyságuk okán az OBH egyre több központi képzést szervez meg ilyen formában vagy legalább az adott képzés egy részén lehetőséget nyújt a tudás workshop keretében történő megosztására.

A 2017. évben megtartott workshopok a teljesség igénye nélkül:

- Vizsgabizottsági tagok workshopja (2017. február 24.)
- Ügyfélközpontok kialakítása workshop (2017. május 23-24.)
- Egységes ügyfélcentrumok kialakítása (2017. július 6-7.)
- Fogalmazói versenyvizsga vizsgabizottság workshopja (2017. június 19-20., 2017. november 8.)
- Oktatásfelelősök workshopja (2017. szeptember 28.)

2.3. Munkacsoportok

A Bszi.-ben meghatározott feladatai ellátása érdekében az OBH elnöke munkacsoportokat hozhat létre. A munkacsoportok javaslattevő, elemző, véleményező szakmai testületek, amelyek az OBH elnökének döntését, álláspontjának kialakítását segítik, szakmai anyagok megalkotásával támogatják a döntések előkészítését.

A munkacsoportok legfőbb feladata a bíróságokon felhalmozódott ismeretek és tapasztalatok becsatornázása a központi igazgatás felé, így segíthetik a bírák és igazságügyi alkalmazottak szaktudásukkal a bírósági szervezet ítélkező tevékenységének, igazgatási feladatainak hatékony, időszerű és átlátható elvégzését.

Az OBH elnöke 2017-ben az előző időszakban működő 11 munkacsoportból:

- 6 működési idejét továbbra is meghosszabbította (Bíróági Közvetítés Munkacsoport, A bírósági integritás Munkacsoport, Új Végrehajtási Munkacsoport, Irattározási Munkacsoport, Gazdálkodási, létszám- és bér gazdálkodási Munkacsoport, Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Munkacsoport),
- 2 munkacsoport befejezte tevékenységét az évben, majd az új eljárásjogi kódexekhez kapcsolódó kiemelt feladatokra tekintettel projekt keretei között folytatta a munkát (Új Be. Munkacsoport és Új Pp. Munkacsoport)

- 2 munkacsoport (Az EU-s támogatású fejlesztések bevezetését segítő Munkacsoport és a Sajtószóvivői Munkacsoport) befejezte működését, majd megújult személyi összetétellel más feladatokra kapott felhatalmazást (Digitális Csillagtérkép Munkacsoport és Közérthetően a bíróságokról Munkacsoport).

2017-ben kezdte meg tevékenységét az Informatikai Biztonság Irányítási Rendszer Munkacsoport, leghangsúlyosabb feladatuk az Informatikai Biztonsági Szabályzat tervezetének kimunkálása. Ebben az évben a Járásbírósági Igazgatás Munkacsoport befejezte tevékenységét, javaslatokat az OBH beépítette a vezetők részére kidolgozott képzések rendszerébe.

A munkacsoportok eredményei közül kiemelésre érdemes, hogy

- a Bírósági Közvetítés Munkacsoport 2017 decemberében ismét nagy sikerű nemzetközi konferenciát rendezett a jogintézmény népszerűségének növelése érdekében,
- A bírósági integritás Munkacsoport az ügyelosztási rendek áttekintésével és véleményezésével járult hozzá az egységes eljárásrend kialakításához,
- az Új Végrehajtási Munkacsoport nagy részt vállalt a kodifikációs és jogszabályvéleményezési feladatokban,
- az Irratározási Munkacsoport folyamatosan figyelemmel kísérte az iratkezelést érintő jogszabályi változásokat és módosító javaslatokat dolgozott ki az új eljárási kódexekkel összefüggésben,
- a Gazdálkodási, létszám- és bér gazdálkodási Munkacsoport a Gazdálkodási Szabályzat aktualizálásában vállalt nagy feladatokat, míg
- a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Munkacsoport a képzési és érzékenyítési feladatokon túl fejlesztette a gyermekek számára megfelelő, valamint közérthető tájékoztatása érdekében létrehozott eszközöket.

2.4. Pilot programok

A pilot programok jelentősége, hogy valamilyen munkamódszer vagy azt segítő alkalmazás kipróbálására, jogalkalmazói gyakorlatban történő tesztelésére nyújtanak lehetőséget egy szűk résztvevői kör bevonásával, kis idő- és költségráfordítással. Céljuk az országos bevezetés megalapozása, illetőleg az esetleges hibák, hiányosságok, további fejlesztési igények feltárása.

Az OBH koordinálásával a Fővárosi Törvényszéken 2017. december 4-én indult a szakmai és érzékenyítő elemeket is magában foglaló 4 modulból álló fiataikorúak büntető ügyeit tárgyaló bírák pilot képzése. A képzés során a fiataikorúak ügyeit tárgyaló büntető ügyszakos bírák havonta egy-egy képzési napon gyarapíthatják ismereteiket. A résztvevők az első modulban a gyermeki alapjogok és a fiatakori bűnözés jellemzői témakörében hallgathattak előadásokat.

A képzéssorozatot az OBH Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Munkacsoportja fogja össze, célja a fiataikorúak büntető ügyeit tárgyaló bírák szakmai tudásának fejlesztése, és a pilot képzés tapasztalatai alapján az országos képzés előkészítése. Előadói a kiskorúakat érintő ügyekben jártas bírák, szakemberek, akik – az elméleti ismeretek mellett – a joggyakorlati kérdéseket is feldolgozzák előadásaikban.

A pilot képzés 2018-ban további 3 képzési napon folytatódik. A tapasztalatok értékelése után várhatóan 2019-ben az egész országban megindulhatnak a régiós képzések.

2.5. Hálózatok

Az OBH a feladatainak ellátása során különös figyelmet fordít arra, hogy erősítse a tudásmegosztást a bírósági szervezetben koncentrálódó elmélyült szakmai tudás és gyakorlati tapasza-

lat vonatkozásában. Ennek célravezető eszközei a szakmai hálózatok. A hálózatok segítségével az egymással közvetlen kapcsolatban álló, kiemelkedő szakismeretekkel rendelkező bírósági dolgozók összehangolt, gyors és eredményes munkavégzése valósítható meg. Az elmúlt években megalakult alábbi szakmai hálózatok 2017-ben is folytatták működésüket:

- az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat,
- a Sajtószóvivői és Sajtótitkári Hálózat,
- a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás Szakmai és Koordinátori Hálózata,
- a Nyitott Bíróság Országos Program Kapcsolattartóinak Hálózata,
- a Projekt Kapcsolattartói Hálózat,
- az Országos Bírósági Könyvtári Szakértői Koordinátori Hálózat,
- a Bírósági Közvetítés Koordinátorainak Országos Hálózata, valamint
- az E-per Kapcsolattartói Hálózat.

Továbbá 2017-ben 2 új hálózat alapítására is sor kerülhetett.

Az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat titkári tagozata, melynek munkáját külön koordinátor-helyettes irányítja a szakági koordinátor-helyettesekkel együttműködve, 2017. november 15-én kezdte meg működését.

2017-ben megkezdődött a Bírósági szervezet országos coach-tréneri hálózatának kiépítése is, melynek célja többek között az előadói szerepet vállaló bírák kompetenciafejlesztése. Az alapító csoport 9 tagot számlál, akik 2017-ben saját fejlesztésű prezentációs módszertani tréningükkel járultak hozzá az új Pp. képzők képzésének előadói készségeinek fejlesztéséhez.

A 2 újonnan alapított hálózatról részletesebben „VI. A képzés c.” fejezetben olvashat.

Egyes szakmai területeken az OBH belső kapcsolattartói hálózatot működtet, melynek célja az információcsere. Ilyen területek:

- szabálysértés,
- pszichiátriai betegek intézeti gyógykezelésével kapcsolatos bírósági feladatok.

2.6. Együttműködési megállapodások

A bíróságok 2017-ben is folytatták együttműködési kapcsolataik bővítését. Új együttműködési megállapodások születtek a társszervekkel, illetve oktatási és tudományos intézményekkel.

A bírósági szervezet nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a tanulókkal, hallgatókkal megismertesse az igazságszolgáltatás folyamatát és a bírói hivatást. Ennek érdekében több megállapodás született:

- a Debreceni Ítéltábla és a Debreceni Szakképzési Centrum Bethlen Gábor Közgazdasági Szakgimnázium között,
- a Kecskeméti Törvényszék és a Pallasz Athéné Egyetem között,
- a Miskolci Törvényszék és a Miskolci Egyetem között,
- az Egri Törvényszék és az Egri Tankerületi Központ között,
- a Zalaegerszegi Törvényszék és a Zalaegerszegi Tankerületi Központ között,
- a Fővárosi Ítéltábla és az ELTE Állam- és Jogtudományi Kara között.

Az igazságszolgáltatási és igazgatási együttműködés fejlesztése céljából a bíróságok belföldi és külföldi társszervekkel az alábbi megállapodásokat kötötték:

- A Gyulai Törvényszék, a Békés Megyei Kormányhivatal, a Békés Megyei Főügyészséggel és a Békés Megyei Rendőrkapitánysággal közösen létrehozták a Békés Megyei Gyermekevédelmi Partnerségi Protokollt.
- A Nyíregyházi Törvényszék és a Tiszalöki Országos Büntetés-végrehajtási Intézet bővítette a 2009-ben megkötött eredeti megállapodását.
- A bírósági igazgatás továbbfejlesztése érdekében kötött kutatási megállapodást a Debreceni Törvényszék és a Debreceni Egyetem Állam-és Jogtudományi Kara a törvényszéken bevezetett igazgatási és motivációs rendszer, az úgynevezett „Debreceni modell” jogszociológiai vizsgálatára. A kutatás során a modell eddigi eredményeinek feltárására, továbbfejlesztési irányainak felvázolására, a minőség és az időszerűség viszonyának vizsgálatára kerül sor.
- A Szekszárdi Törvényszék és a Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság között létrejött megállapodás alapján a katasztrófavédelem többek között segítséget nyújt a törvényszék munkatársainak a katasztrófa-, tűz- és polgári védelmi felkészítéséhez, illetve eszközök beszerzéséhez és használatuk elsajátításához.
- A nemzetközi igazságügyi kapcsolatok fejlesztése érdekében a Szolnoki Törvényszék kötött megállapodást a Wroclawi Regionális Bírósággal.

Az Országos Bírósági Hivatal és Magyar Országos Köjegyzoői Kamara 2017. szeptember 20-án együttműködési megállapodást kötött a bírósági irattárakban őrzött közjegyzői iratokról sorsának rendezése érdekében. A megállapodás célja, hogy az OBH és a MOKK szoros együttműködéssel megteremtse annak a lehetőségét, hogy az 1992 és 2008 között keletkezett rendezetlen státuszú közjegyzői iratokat a bíróságok átadhassák a MOKK Közjegyzői Levéltárának.

Keretmegállapodás jött létre az OBH és a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ között az Elektronikus Információszolgáltatás (EISZ) Nemzeti Programban való részvétel tárgyában, mely alapján lehetőség nyílik elektronikus tudományos tartalmakhoz, adatbázisokhoz történő hozzáféréshez.

Az OBH és a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME) közötti stratégiai partnerségi megállapodás keretében 2017-ben:

- Lezárult a MOME hallgatói részére meghirdetett talárpályázat. A négy legjobb tervet készítő hallgató díjazásban és elismerő oklevélben részesült. A pályázat célja az volt, hogy a bírói hivatás méltóságát tükröző, ám mégis modern talárok készüljenek a bírói kar számára.
- Elkezdődött a bírósági tárgyalók és dolgozószobák bútorozási standardjainak kialakítására, valamint a bírósági ügyfelek tájékoztatását segítő animációs rövidfilmek és írott tájékoztató anyagok készítésére irányuló közös projektek előkészítése.

3. A bírósági szervezet és vezetői feletti kontroll

3.1. Testületek

A bíróságok igazgatásában közreműködő bírói testületek az ítélőtáblák, illetve a törvényszékek össz-bírói értekezlete (a továbbiakban együtt: össz-bírói értekezlet). Az össz-bírói értekezlet résztvevői az ítélőtáblára, illetve a törvényszék esetében a törvényszékre és a törvényszék területén működő járásbíróságokra, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróságra beosztott bírák. Az ítélőtábla és a törvényszék elnöke évente legalább egy alkalommal össz-bírói értekezletet tart. Az össz-bírói értekezletek véleményezik a vezetői pályázatokat, kezdeményezhetik a vezetők vizsgálatát és egyéb más ellenőrzési jogosítványaik is vannak. A jogszabályi kötelezettségüknek megfelelően a törvényszékek és az ítélőtáblák elnökei 2017-ben is tájékoztatták az OBH

elnökét, valamint az összbírói értekezletet a bíróság működéséről, ügyforgalmi helyzetéről, és a törvényben előírt egyéb feladataik végrehajtásáról. Az OBH elnöke – attól a néhány kivételtől eltekintve, amikor az OBH elnökhelyettese képviselte őt – valamennyi összbírói értekezleten személyesen vett részt. Az OBH elnöke a tájékoztatókban foglaltakat megfelelőnek tartotta. A bírósági igazgatásban közreműködik a Kúria teljes ülése is, melynek feladatait – a többi bíróság összbírói értekezletéhez hasonlóan – a Bszi. 144. §-a állapítja meg.

A bíróságok igazgatásában közreműködő testület még a Kúria, az ítélőtáblák és a törvényszékek kollégiuma (továbbiakban együtt: kollégium), melyeket meghatározott ügyszakba beosztott bírák alkotnak. A kollégium véleményt nyilvánít a jogszabályban meghatározott bírói álláspályázatokról és a vezetői álláspályázatokról, valamint kezdeményezheti a bírósági vezető vezetői vizsgálatának elrendelését vagy a vezető felmentését és ellátja a törvény által meghatározott egyéb feladatokat.

A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium a külön törvényben meghatározott törvényszékek közigazgatási és munkaügyi ügyszakában eljáró bíráinak, valamint a külön törvényben meghatározott közigazgatási és munkaügyi bíróságok bíráinak speciális szakmai testülete. A regionális kollégium véleményt nyilvánít a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégium kollégiumvezetői és kollégiumvezető-helyettesi álláspályázatról és kezdeményezheti a bírósági vezetői vizsgálatuk elrendelését vagy felmentésüket, továbbá ellátja a törvény által meghatározott egyéb feladatokat.

A kollégiumok, illetve a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok összetételéről és jogköréről a Bszi. 154-156. §-ai rendelkeznek.

Itt kell megemlíteni a Kúria, az ítélőtáblák, továbbá a törvényszékek bírói tanácsát is (továbbiakban együtt: bírói tanács), amelynek tagjait (5-15 tag) és póttagjait (3-13 póttag) az összbírói értekezlet 6 évre választja meg. Működéséről, jogköréről és tagjainak megválasztásáról a Bszi. 147–153. §-ai rendelkeznek. A Kúrián, az ítélőtáblákon és a törvényszékeken működő bírói tanácsoknak a törvény véleményezési és kezdeményezési jogkört biztosít. A bírói tanácsok legfontosabb jogköre a bírói álláshelyekre pályázók meghallgatása és közöttük a rangsor felállítása. Ez a rangsor ugyanis az alapja a törvényszéki elnök és az OBH elnöke felterjesztő javaslatának, illetve áthelyezési döntésének. A bírói tanács véleményezi többek között a bíróság éves költségvetési tervezetét, a jóváhagyott költségvetés felhasználását, az SZMSZ-t, az ügyelosztási rendet stb., továbbá kezdeményezheti a járásbíróság, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság elnöke, elnökhelyettese, csoportvezetője és csoportvezető helyettese feletti vizsgálat elrendelését vagy felmentését. A bírói tanácsok az elvégzett munkájukról az éves összbírói értekezleten adtak számot.

3.2. Az Országos Bírói Tanács

Az Országos Bírói Tanács (OBT) a bíróságok központi igazgatásának felügyeleti testülete, mely a Bszi. 103. §-ában meghatározottak szerint végzi javaslatlételi, ellenőrzési feladatait és gyakorolja döntési jogosítványait. Ez biztosítja az OBH elnöke igazgatási feladatainak ellátása feletti kontrollt. Az OBT adminisztratív feladatainak ellátását, az OBT tagok munkájának segítségét, valamint az ügyiratok kezelését, továbbá az OBT működésének teljes körű dokumentálását az OBT Iroda végzi. Az OBT Iroda ellátja az OBT működésével kapcsolatos ügyviteli, koordinációs, szervezési és protokolláris feladatokat, valamint a sajtó tájékoztatását.

Az OBT költségvetése – függetlenségének biztosítása érdekében – az OBH költségvetésében elkülönül. A Bszi. rendelkezéseinek megfelelően az OBH 2017-ben biztosította az OBT működéséhez szükséges technikai feltételeket, a kiadások finanszírozását, valamint a költségvetés felhasználásának ügyviteli rendjét és ezeket megállapodásban rögzítette.

Az OBH elnöke a korábbi gyakorlatnak megfelelően 2017-ben is folyamatosan tájékoztatta az OBT-t a bírósági szervezet működését érintő lényeges kérdésekről (pl.: jogszabály-módosítási kezdeményezések stb.) és többször adott számot az önálló jogkörben meghozott döntéseiről (pl.: kinevezési felterjesztések stb.).

3.3. Az Országos Bírósági Hivatal elnöke

Az ítélőtáblák és a törvényszékek elnökei feletti igazgatási kontrollt az OBH elnöke gyakorolja. Irányítja és ellenőrzi – a járásbírósági, valamint a KMB elnökök kivételével – a bírósági elnökök igazgatási tevékenységét, amely során: figyelemmel kíséri a bíróságok igazgatására vonatkozó szabályok érvényesülését, az eljárási határidők és az ügyviteli szabályok megtartását és mindezek érdekében vizsgálatot rendel el. Ezen vizsgálatok megállapításaitól függően megteszi a hatáskörébe tartozó intézkedéseket, és ellenőrzi azok végrehajtását, illetve fegyelmi eljárás kezdeményezését javasolhatja. Az OBH elnöke a költségvetési törvény bíróságokról szóló fejezetében meghatározott irányító hatásköröket is gyakorolja.

Az OBH elnökének a bíróságok egészére vonatkozó szabályzatai a jogalkotásról szóló törvény rendelkezései szerinti normatív utasításnak minősülnek, így alkotmányossági kontroll alá esnek. A Bszi. 77/A. § (1) bekezdése kifejezetten nevesíti is ezt a kontrollt. Az OBH elnöke az igazgatási jogkörében hozott határozatait szükség szerint indokolni köteles. Az egyes, bírókat közvetlenül érintő, jogállási jellegű határozatok és munkáltatói intézkedések elleni jogorvoslat lehetőségét a Bjt. rendelkezési biztosítja. Az OBH elnökének személyzeti kérdésekkel kapcsolatos feladatkörében hozott, a bíró szolgálati viszonyát érintő határozatai ellen a bíró a Bszi. 77/A § (2) bekezdése szerint közigazgatási és munkaügyi bírósághoz fordulhat, kivéve, ha törvény alapján a szolgálati jogvita elbírálása a szolgálati bíróság hatáskörébe tartozik.

Az OBH elnöke félévente beszámol a tevékenységéről az OBT-nek. A Kúria, az ítélőtáblák, valamint a törvényszékek elnökeit pedig a rendszeresen összehívott elnöki értekezlet keretében tájékoztatja. A 2018 első felében megrendezett összbírói értekezletek kapcsán, az OBH elnöke valamennyi bíró számára eljuttatta a 2017. I. félévi beszámolóját nyomtatott formában is.

Az OBH elnöke a Bszi. 76. § (8) bekezdésének c) pontja alapján a bíróságok általános helyzetéről és a bíróságok igazgatási tevékenységéről évente beszámol az Országgyűlésnek, továbbá az éves beszámolók közötti időszakban egy alkalommal az Országgyűlés igazságüggyel foglalkozó bizottságának. Az OBH elnöke 2017. november 21-én tett eleget az Országgyűlés előtti számadási kötelezettségének a 2016. év vonatkozásában. Az Országgyűlés a beszámolót elfogadta. Az OBH elnökének 2017. I. féléves beszámolóját az Országgyűlés Igazságügyi Bizottsága 2018. július 10-én fogadta el.

Amellett, hogy az OBH elnöke felett is érvényesül az állami szervek vezetői feletti általános kontroll (pl: ÁSZ vizsgálat), az OBH elnöke igazgatási tevékenységének nyilvánosságát és ezen keresztül átláthatóságát a szabályzatok, ajánlások és határozatok, a beszámolók, valamint a vezetői pályázatok, pályázati jegyzőkönyvek közzétételére vonatkozó törvényi kötelezettség teljesítésével biztosítja. Az OBH elnökének utasításait (szabályzatait) egyrészt a Magyar Közlöny Hivatalos Értesítőjében, másrészt – az ajánlásokkal és határozatokkal együtt – a bíróságok központi honlapján, valamint a Bírósági Közlönyben teszi közzé. Az OBH elnökének éves és féléves beszámolóit elérhetőek a bíróságok központi honlapján.

3.4. Érdekvédelmi szervezetek

Az OBH elnöke számára továbbra is kiemelten fontos a bírósági szervezethez kapcsolódó szakmai egyesületekkel, érdekvédelmi szervezetekkel való együttműködés és e szervezetek támogatása. 2017-ben az OBH-nak az alábbi bírósági szakmai és érdekképviselői szerveze-

tekkel volt közvetlen kapcsolata: Bírónök Nemzetközi Szervezetének Magyar Tagozata Egyesület, Bírószági Dolgozók Szakszervezete, Bírószági Közvetítők Egyesülete, Cégbírák és Gazdasági Bírák Országos Egyesülete, Európai Jogi Szaktanácsadó Bírák Egyesülete, Igazságügyi Fogalmazók és Titkárok Országos Egyesülete, Magyar Bírói Egyesület, Magyar Közigazgatási Bírák Egyesülete, Munkaügyi Bírák Országos Egyesülete, Törvényszéki Végrehajtók Országos Érdekvédelmi Egyesülete.

Az OBH 2017-ben pályázat keretében nyújtott támogatást az érdekképviselői szervezeteknek. A pályázaton hét szervezet (Bírószági Dolgozók Szakszervezete, Bírószági Közvetítők Egyesülete, Cégbírák és Gazdasági Bírák Országos Egyesülete, Európai Jogi Szaktanácsadó Bírák Egyesülete, Magyar Bírói Egyesület, Magyar Közigazgatási Bírák Egyesülete, Munkaügyi Bírák Országos Egyesülete) nyert támogatást, összesen 2 931 954 forint értékben.

Az OBH 12 024 900 forint támogatást nyújtott a Magyar Bírói Egyesület által szervezett VII. Országos Bírószági Sportnapok megrendezéséhez.

4. Szervezeti integritás

4.1. Külső szervek által lefolytatott vizsgálatok

2017-ben a Bírószágok fejezet intézményeiben 11 szerv, és ezek területi szervei összesen 74 külső ellenőrzést végeztek. Az ellenőrzések egy részében intézkedést igénylő megállapítás nem volt, vagy az észlelt hiányosságokat az ellenőrzések lezárásáig pótolták. A külső ellenőrzések során 64 olyan megállapítás, illetve javaslat fogalmazódott meg, amely intézkedési terv készítését vonta maga után.

A külső ellenőrzést végző szervek és a vizsgálatok tárgya jellemzően:

- Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) minden évben megvizsgálja a Bírószágok fejezetet, a hozzá tartozó intézményeket és a fejezeti kezelésű előirányzatokat, az úgynevezett zárszámadás során, Magyarország központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése keretében.
- A Kormányhivatalok Egészségbiztosítási/Társadalombiztosítási Főosztályai kifizetőhelyi ellenőrzéseket végeznek, valamint megvizsgálják a TakarNet rendszer használata során a biztonsági előírások betartását.
- A Katasztrófavédelmi Igazgatóságok a tűzvédelmi szabályok betartását ellenőrzik.
- A NAV megyei igazgatóságai az eljárási illeték kezelésének szabályszerűségét ellenőrzik.
- A Magyar Nemzeti Levéltár az iratkezelés szabályszerűsége tárgyában végez vizsgálatokat.

4.2. A bírószágok ellen indított peres eljárások

A bírószágok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (továbbiakban: Bszi.) 86. § (3) bekezdés b) pontja alapján az OBH képviseli a bírószágokat a bírószági eljárásokban. A képviseletet az OBH Szervezeti és Működési Szabályzata által megjelölt szervezeti egység, a Jogi Képviseleti Osztály (a továbbiakban: JKO) látja el.

A Bszi. fenti rendelkezése vonatkozásában egyedi normakontroll eljárás indult annak alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére. Az Alkotmánybíróság a III/1047/2016. számú határozatával az indítványt elutasította.

A 2014. május 1. óta hatályos, a bírószágok perbeli képviseletéről szóló 6/2014. (IV.30) számú OBH utasítás (a továbbiakban: Szabályzat) alapján az OBH által képviselt alperesi bírószágok bevonásával történik a peres képviselet ellátása, amely az OBH és a képviselt alperesi bírószág

folyamatos együttműködését és a lényeges perbeli cselekmények tekintetében állandó konzultációt igényel.

A Szabályzat kiemelt jelentőséget tulajdonít a peres tapasztalatok összegzésének. A bíróságok ellen indított perekben ugyanis felszínre kerülnek azok az általánosítható anyagi- és eljárásjogi, valamint ügyviteli hibák, amelyek az egyes bíróságok marasztalását eredményezik. Az OBH elnöke a Bszi.-ben meghatározott feladatköréit az így megszerzett tapasztalatok útján tudja hatékonyan ellátni, amikor jogszabályalkotásra vagy módosítására tesz javaslatot, központi oktatást szervez vagy jogegységi eljárás szükségessége esetén jelzési jogkörét gyakorolja.

A peres ügyek tapasztalatainak összegyűjtésével és az ebből nyerhető tudással, valamint annak megosztásával javítani lehet a bírósági szervezet integritását és a joggyakorlat egységét is. Az igazságszolgáltatásban mutatkozó hibák észlelésével biztosítható a bíróságok magas színvonalú és időszerű ítélkezése, valamint a központi igazgatás eredményessége.

4.2.1. A bíróságok ellen indított perek tárgya

A bíróságok elleni perek legnagyobb részét azon ügyek teszik ki, amelyben a felperes, mint egy korábbi ügy érintettje valamely bírósági peres- vagy nemperes eljárás során történeteket sérelmezi. A kereset vonatkozhat bármely korábbi bírósági eljárásra, és bármely jogágot, jogterületet (polgári, büntető, munkaügyi, közigazgatási, végrehajtási, felszámolási stb.) érinthet. A felperes keresetét rendszerint az eredeti, érintettségével zajló eljárásokban a bíróság által elkövetett eljárási vagy anyagi jogsértésre alapítja. Ezekben az esetekben az ügyfelek jellemzően

1. bírósági jogkörben okozott kár, közhatalom gyakorlásával okozott kár megtérítése iránt,
2. személyiségi jog megsértésének megállapítása, illetve kártérítés/sérelemdíj megfizetése iránt,
3. tisztességes eljáráshoz való jog sérelmének megállapítása és az eljárás elhúzódása miatti kártérítés/sérelemdíj megfizetése iránt kezdeményeznek peres eljárást.

Gyakran előfordul, hogy egy keresetlevélben a fentiek közül több vagy akár mindhárom jogcím megjelölésre kerül, avagy a peres eljárás során a felperes a keresetét módosítja és hivatkozik egyéb felsorolt jogcímekre.

Az új Polgári Törvénykönyv (Ptk.) 2014. március 15-i hatályba lépésével a bíróságok ellen indított peres eljárások szabályai lényegesen megváltoztak, a kártérítési és személyiségi jogi perek nagyobb részére már az új Ptk. szabályait kellett alkalmazni. Az új Ptk. által bevezetett sérelemdíj, mint a személyiségi jogi jogsértések speciális szankciója folytán került módosításra a perek észszerű időtartamon belüli elbírálására, valamint a tisztességes eljáráshoz való jogra vonatkozó Pp. 2. §-a is. A felsőbb bíróságok gyakorlata alapján a jogalkalmazás egységessé vált abban a kérdésben, hogy a tisztességes eljáráshoz fűződő jog sérelme nem jelent egyben személyiségi jogsértést is, mert a személyiségi jog sérelme megállapításának feltétele, hogy kifejezetten az érintett személyiségének lényeges részét képező tulajdonság sérelmén keresztül valósuljon meg a jogsértés. A jogszabályok téves értelmezésére hivatkozással előterjesztett kereset így a személyiségi jog megsértésének megállapítását nem alapozza meg.

Az információs önrendelkezési jogról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) alapján indított perekben legtöbbször a kiadni kért adatok közérdekű jellege vitatott. Közérdekű adatként sem személyes adat, sem pedig olyan információ nem adható ki, amely csak az adott peres eljárás érintettjére vonatkozik.

Kisebbszámú vannak folyamatban szolgálati jogviszonnyal összefüggő perek, amelyeket a bírák, illetve igazságügyi alkalmazottak a jogállásukat vagy javadalmazásukat érintő munkáltatói intézkedés kapcsán indítanak.

4.2.2. A peres eljárások számokban

A bíróságok ellen 2017-ben összesen 646 peres eljárás indult.

Ebből 359 perben (56%) a bíróságok a képviselőket saját hatáskörben látták el. Ezek tipikusan a bíróságok szempontjából kisebb jelentőségű perek, mint például a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításával befejezett ügyek, a bíróságok kötelező perben állása mellett folyó perek (például a bíróságok végrehajtási jogával terhelt ingatlanok vonatkozásában indult közös tulajon megszüntetése iránti perek).

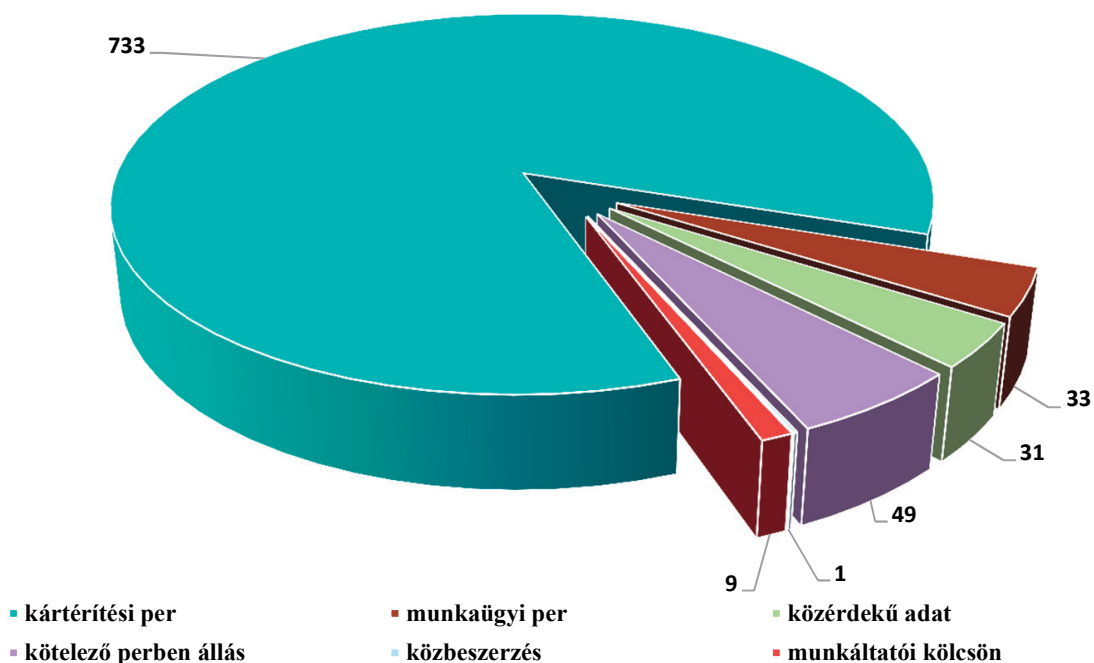
287 ügyben (44%) az OBH kapott meghatalmazást. Ezek az ügyek túlnyomó részben a bíróságokkal szemben indított, bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti, személyiségi jogi, illetve az eljárás elhúzódása miatti perek. Kisebbszámban indítottak peres eljárást bírák, igazságügyi alkalmazottak a szolgálati jogviszonnyal összefüggésben. Néhány per tárgya a bíróságok által kezelt közérdekű adat kiadása iránti felperesi igény volt.

A beszámolási időszak végén 856 ügy volt folyamatban a bíróságok ellen. Ez a számadat a saját hatáskörben és az OBH-nak adott meghatalmazás útján ellátott ügyek számát összesítve tartalmazza. Ebből 328 ügyben a bíróságok a képviselőket az OBH meghatalmazása nélkül, saját hatáskörben látták el.

Az újonnan indult perekkel együtt 2017. december 31. napján 528 olyan per volt folyamatban, melyben a bíróságok képviselőt az OBH látta el.

A folyamatban maradt ügyek ügytípusok szerinti megoszlását a következő diagram tartalmazza.

***Bíróságok elleni perek ügytípusok szerinti megoszlása
2017.***

A jogerősen befejezett ügyek közül (555 darab) 9 per zárult a bíróságok marasztalásával, azaz 98%-ban megalapozatlanok voltak a keresetek.

A beszámolási időszakban az eljáró bíróságok ítéleteikben 55 424 528 forint megfizetésére kötelezték az alperesi bíróságokat. Ebből 45 162 944 forintot olyan ügyel kapcsolatban volt köteles a bíróság megfizetni, amely a bíróságokról szóló 1972. évi IV. törvény – 1992. január 1. napjától hatálytalan – rendelkezése alapján a helyi bíróságnál működő közjegyző jogsértő magatartásával függött össze. A bíróságok tényleges ítélkező tevékenységével összefüggésben 10 261 584 forint került kifizetésre, amely a 2017-ben indult eljárásokban peresített követeléshez (összesen 12 965 887 508 forint) viszonyítva rendkívül alacsony összeg, nem éri el annak 1%-át.

4.3. Belső ellenőrzés

A belső ellenőrzés működésének jogszabályi keretét a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) kormányrendelet határozza meg. A belső ellenőrzést végző személy munkáját a nemzetközi, valamint az államháztartásért felelős miniszter által közzétett belső ellenőrzési standardok, útmutatók figyelembevételével, valamint a kidolgozott és a költségvetési szerv vezetője által jóváhagyott Belső Ellenőrzési Kézikönyv szerint végzi. A feladatvégzéshez szükséges szervezeti és funkcionális függetlenséget biztosítva, a belső ellenőrzést végző személy tevékenységét a költségvetési szerv vezetőjének közvetlenül alárendelve végzi, jelentéseit közvetlenül neki küldi meg.

A bíróságokon kiépített belső ellenőrzési rendszer a monitoring rendszer elemeként funkcionált 2017-ben is. Kiépítésében és működésében követte a hatályos előírásokat, a hazai és a nemzetközi standardokat. Az OBH-ban az Ellenőrzési Főosztály (EF) az OBH elnöke által jóváhagyott Belső Ellenőrzési Kézikönyvben foglalt eljárásrend szerint végezte munkáját. A törvényszékek belső ellenőrei a saját intézményükben az elnök által jóváhagyott Belső Ellenőrzési Kézikönyv szerint végzik a munkájukat.

Az EF-nek az OBH elnöke stratégiai céljaihoz illeszkedő, a 2015-2018-as időszakra vonatkozó Stratégiai ellenőrzési tervének célkitűzése: a közpénzek, a támogatások felhasználásának vizsgálatait minél magasabb színvonalon, úgy kell végrehajtani – a gazdaságosság, hatékonyság, takarékoság, ésszerűség és cél szerinti felhasználás szempontjait szem előtt tartva –, hogy az ellenőrzés által adott javaslatok az átlátható, korrupciómentes, megbízható gazdálkodást elősegítsék és a belső kontrollrendszer teljes körű kiépítése megtörténjen.

Az ellenőrzési stratégia két alappillére:

- a bíróságok belső ellenőrei a gazdálkodás területeinek ellenőrzéséhez egységes ellenőrzési módszertanokat alkalmazzanak, ezen eredmények pedig fejezeti szinten hasznosításra kerüljenek, azok folyamatos visszacsatolásával,
- az ellenőrök tanácsadó minőségükben is támogassák döntéseikben a bírósági vezetőket.

Az OBH 2017-ben is biztosította a fejezet belső ellenőrei számára a szakmai továbbképzés lehetőségét. A fejezeti szintű konferenciák megszervezésére a Magyar Igazságügyi Akadémián került sor április 4-5. és október 9-10. között.

A Bíróságok fejezetben 2017-ben összesen 34 belső ellenőr (ebből 1 fő részmunkaidőben) dolgozott, akik valamennyien rendelkeztek a jogszabály által előírt végzettséggel, gyakorlattal és kötelező regisztrációval az NGM belső ellenőrök nyilvántartásában. Az OBH Ellenőrzési Főosztályán 6 fő, a Fővárosi Törvényszéken 2 fő, a Miskolci Törvényszéken 2 fő, a többi törvényszéken, ítéltáblán, illetve a Kúrián 1-1 fő dolgozott.

2017-ben az EF összesen hat ellenőrzést végzett. (Ezen felül a szakértői díjak kifizetéseknek 2016-ban elvégzett rendszerellenőrzéséről az összesítő jelentés 2017. év elején készült el.) A fejezet egészét érintően három, valamennyi törvényszéket érintően további egy ellenőrzés került végrehajtásra. Az ellenőrzéseket az intézmények belső ellenőrei – az EF által kidolgo-

zott egységes ellenőrzési módszertanok alkalmazásával – végrehajtották, ezt követően az EF elvégezte a fejezet egészére vonatkozó ellenőrzést és összegzést.

A fejezet egészét, illetve valamennyi törvényszéket érintő ellenőrzések:

- A beszámoló valódisága, ezen belül a mérleg leltárral való alátámasztása, könyvvezetési rendszer működése – főkönyvi és analitikus nyilvántartások egyezősége, a maradványok lekötése – rendszerellenőrzés.
- Az informatikai eszközök kezelésére (kiadására/használatára/tárolására), valamint az esetleges káresemények és leltárhiányok kezelésére irányuló szabályszerűségi ellenőrzés.
- A bíróságon kezelt letétekkel kapcsolatos tevékenység átvilágítása – a bírói, elnöki, tárgy és óvadék letétek előírásainak, nyilvántartásainak vizsgálata rendszerellenőrzés.

Az OBH-t érintő ellenőrzések:

- Az informatikai eszközök vagyónvédelmének szabályozottságára és a vagyónvédelmi előírások betartására irányuló szabályszerűségi ellenőrzés. Az ellenőrzés 2 javaslatot fogalmazott meg.
- A MIA Konyha üzemeltetése rendszerellenőrzés. Az ellenőrzés 6 javaslatot fogalmazott meg.
- Az OBH szabályzatainak 2015-ben elvégzett ellenőrzése során az elkészült intézkedési terv végrehajtására irányuló utóellenőrzés. A vizsgálat 4 javaslatot fogalmazott meg.

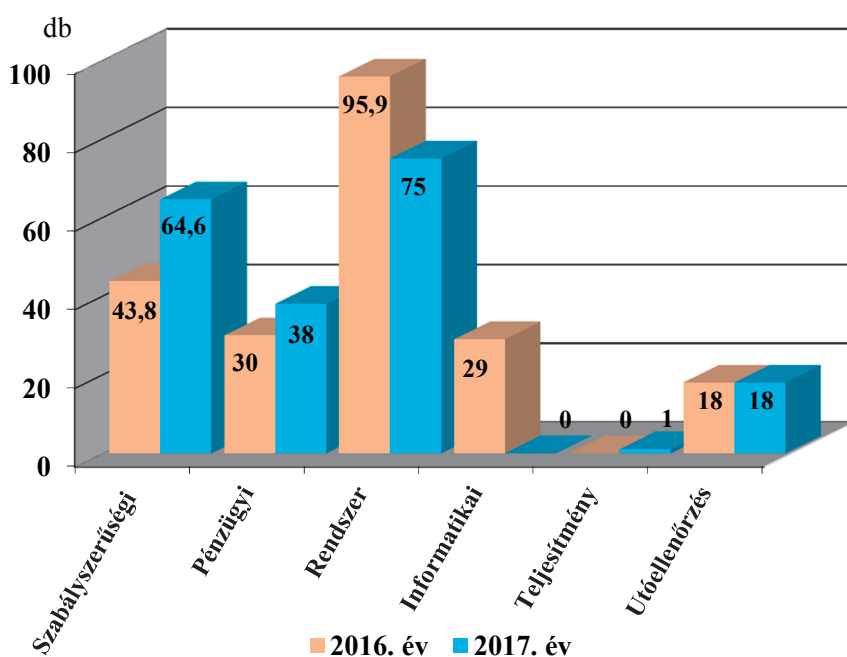
Az EF az ellenőrzési jelentéseiben a fejezeti szintű tapasztalatainak összegzésével, elemzésekkel, következtetésekkel, valamint a hibák feltárásával járult hozzá a folyamatok átláthatóságának javulásához, a gazdálkodási fegyelem valamint az irányítószervi kontroll erősödéséhez.

Az EF által elvégzett ellenőrzések során 2017-ben

- büntető-, illetve szabálysértési felelősség megállapítására okot adó tény nem,
- kártérítési és fegyelmi felelősség megállapítására okot adó tény egy tanácsadói ellenőrzés során került feltárára.

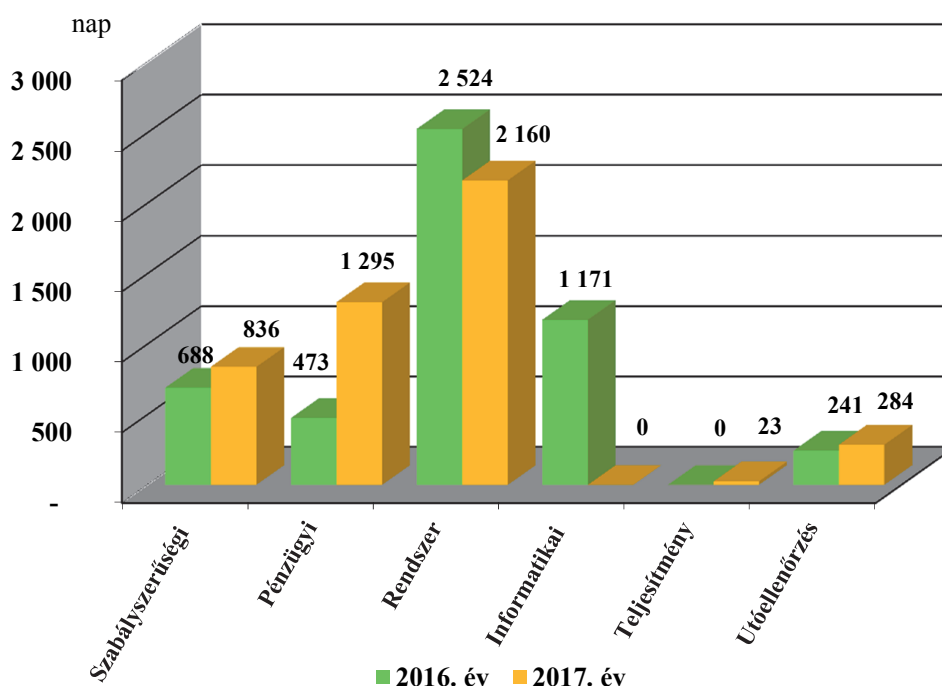
A Bíróságok fejezetben 2017-ben az ellenőrzések száma 196,6 darab volt, ami 27,6 vizsgálattal haladta meg a tervezettet.

**A Bíróságok fejezetben ténylegesen végrehajtott ellenőrzések száma
2016-2017. években**

A 2017-ben végrehajtott ellenőrzésekre fordított ellenőri napok száma 4 598.

***A Bíróságok fejezetben végrehajtott ellenőrzésekre fordított ellenőri napok száma
2016-2017. években***

A fentiek miatt az ellenőri kapacitás megoszlása is változott, 2017-ben az ellenőrzésre fordított napok száma az összes ellenőri nap 69%-a volt, ez az arány az előző évhez viszonyítva 2%-kal mérséklődött, ugyanakkor emelkedett a tanácsadásra fordított napok száma és aránya is.

4.4. Fizikai biztonság

2017-ben a bíróságok 132 rendkívüli eseményről tájékoztatták az OBH-t, ez az előző évének több mint 153%-a. Az összes bejelentett esemény közül 65 bejelentés a Fővárosi Törvényszék-ről érkezett.

Országos szinten is jellemző volt a bírósági épület előtti és épületen belüli olyan demonstrációk szervezése, amelyek alkalmasak lehetnek az igazságszolgáltatás rendeltetésszerű működésének megzavarására, vagy amelyek célja a bírák és az igazságügyi alkalmazottak megfélemlítése. 2016-ban mindössze 7 ilyen esetről érkezett bejelentés, 2017-ben viszont már 24 ilyen demonstrációról kaptunk információt, ami az előző évének a háromszorosát is meghaladja. Ezzel együtt megnőtt az egyes, tömegeket érintő ügyekhez kapcsolódó demonstrációk száma is.

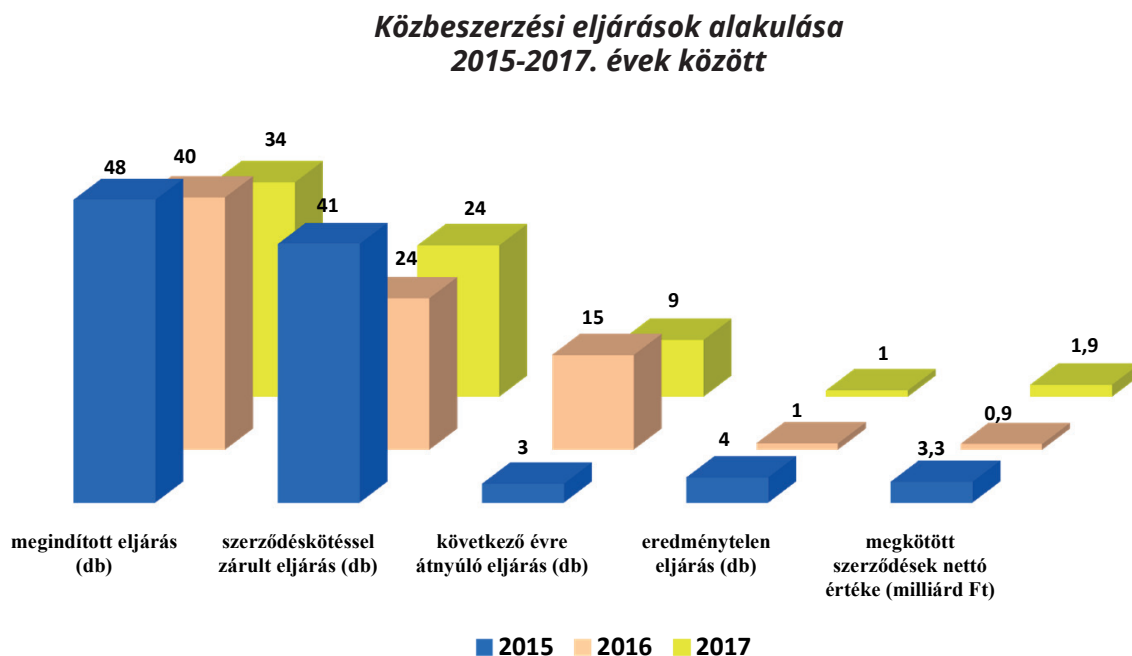
Új jelenség volt 2017-ben a drón alkalmazása a bíróság munkájának megfigyeléséhez és ismét megjelent a „fehér por” borítékban küldése, ami a magas kockázati szint miatt az épület kiürítése mellett a katasztrófavédelem szakembereinek riasztását is igényelte.

Mindennek ellenére összességében megállapítható, hogy 2017-ben az elmúlt évekhez viszonyítva – a bevezetett technikai fejlesztéseknek köszönhetően – a bírósági épületekben mind a szolgálatot teljesítő bírák és igazságügyi alkalmazottak, mind pedig az ügyfelek biztonsága jelentős mértékben javult. Nagy biztonsági kockázatot jelentő esemény sem a bíróságokon, sem az OBH-ban nem történt.

4.5. Közbeszerzések

Az OBH, mint a Kbt. szerint 5.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti klasszikus ajánlatkérő szervezet 2017-ben összesen 35 db közbeszerzési eljárást indított meg, melyek nettó becsült értéke összesen: 7 530 123 065,- Ft.

A közbeszerzési eljárások alakulását a következő diagram mutatja be.

A 2017-ben indított közbeszerzési eljárások száma (34 db) közel 15%-kal csökkent a 2016-ban indított eljárások számához képest (40 db). 2017-ben 24 eljárásban történt szerződéskötés nettó 1 509 302 008,- Ft értékben, mindösszesen 1 eljárás zárult eredménytelenül, míg 9 eljárás eredményeképpen 2018-ban várható szerződéskötés, ezek nettó becsült értéke összesen: 2 568 662 679,- Ft.

Az OBH Közbeszerzések és Szerződéses Kapcsolatok Főosztálya a közbeszerzési eljárásokat a hatályos jogszabályok és szabályzatok maradéktalan betartásával végezte el. Az eljárásokban biztosította a verseny átláthatóságát, tisztaságát, nyilvánosságát. Ezt támasztja alá, hogy 2017-ben indított közbeszerzési eljárásokkal összefüggésben nem indult a Közbeszerzési Döntőbizottság előtt jogorvoslati eljárás.

Az Európai Unió forrásból megvalósuló közbeszerzési eljárások folyamatba épített utóellenőrzésénél az ellenőrzést végző szervek hibát, hiányosságot nem tártak fel és szabálytalansági eljárás lefolytatását sem kezdeményezték.

Figyelemmel a gyakorlati tapasztalatokra és a kapcsolódó jogszabályi rendelkezések módosulására is átdolgozásra került az OBH közbeszerzéseiről és beszerzéseiről szóló 9/2017. (VI. 12.) belső szabályzata, mely 2017. június 13-án lépett hatályba.

Az OBH a nyilvánosság állandó és naprakész tájékoztatását, a közbeszerzési eljárások átláthatóságát a jogszabályi kötelezettségeken felül az OBH honlapján is biztosítja, ennek keretében közzétételre került az OBH 2017. évi közbeszerzési terve és annak módosításai és havi rendszerességgel a közbeszerzési eljárás alapján kötött szerződésekről való kimutatás is.

5. Bírók és igazságügyi alkalmazottak integritása

5.1. Panaszok, közérdekű bejelentések kezelése

A panaszok, közérdekű bejelentések kezelése is hatással van a bírósági szervezet igazgatási tevékenységére. Az ügyfelektől érkező jelzések ugyanis segítik az OBH elnökét, illetőleg a bírósági elnököket abban, hogy saját hatáskörükben az ítélkezés időszerűségének és magas színvonalának biztosítása érdekében a szükséges igazgatási intézkedéseket megtehessek.

A bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése érdekében az OBH a gyorsabb és igényesebb ügyfélkiszolgálás érdekében lehetővé teszi a bíróságok ügyfelei számára, hogy panaszukat személyes megjelenés nélkül, ügyfélkapun keresztül, a nap 24 órájában elektronikus űrlap segítségével terjesszék elő.

Az OBH előtt 2017-ben 477 db új panaszügy indult. Az alábbi adatok alapján az elmúlt években indult panaszügyek számát tekintve csökkenő tendencia 2017-re megfordult, a panaszügyek száma a 2016-os évhez képest csaknem 10%-kal növekedett.

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Panaszügyek száma	569 db	478 db	557 db	416 db	401 db	477 db

Több ügyfél sorozatosan, gyakran ismételten, azonos tartalommal nyújt be újabb beadványokat még akkor is, ha előzményi beadványa már kivizsgálásra került, illetőleg beadványa annak tartalma szerint nem tartozik a panaszügyintézés körébe és erről a megfelelő tájékoztatást korábban már megkapta, ezáltal 2017-ben összesen 1 228 beadvány érkezett az OBH-hoz. Az ítéltáblákhoz, valamint az egyes törvényszékekhez és az illetékességi területükhöz tartozó bíróságokhoz 2017-ben érkezett panaszok számának alakulása továbbra is stagnálást mutat.

Kiemelést érdemel, hogy 2017-ben is volt több olyan bíróság, amelyekre nézve egyetlen panaszbeadványt sem nyújtottak be az OBH-hoz:

- a Gyulai Törvényszék illetékességi területéről a Békési Járásbíróság,
- a Székesfehérvári Törvényszék illetékességi területéről a Bicskei Járásbíróság,
- a Szekszárdi Törvényszék illetékességi területéről a Dombóvári és a Tamási Járásbíróság,
- a Tatabányai Törvényszék illetékességi területéről az Esztergomi és a Tatai Járásbíróság,
- az Egri Törvényszék illetékességi területéről a Füzesabonyi, a Gyöngyösi és a Hevesi Járásbíróság,
- a Debreceni Törvényszék illetékességi területéről a Hajdúszoboszlói és a Püspökladányi Járásbíróság,
- a Szolnoki Törvényszék illetékességi területéről a Jászberényi, a Karcagi és a Kunszentmártoni Járásbíróság,
- a Kecskeméti Törvényszék illetékességi területéről a Kunszentmiklósi Járásbíróság,
- a Kaposvári Törvényszék illetékességi területéről a Marcali Járásbíróság,
- a Pécsi Törvényszék illetékességi területéről a Mohácsi, a Siklósi és a Szigetvári Járásbíróság.

Az egyes bíróságokhoz beérkező panaszbeadványokban a leggyakrabban:

- az ügy érdemét,
- az eljárás elhúzódását,

- a bírói intézkedés elmulasztását,
- az eljárási cselekmény megtételének késedelmét, továbbá
- ügyviteli hiányosságokat sérelmeznek.

Sok esetben a panaszosok tájékoztatást kérnek folyamatban lévő bírósági ügyüket érintően, igényérvényesítési lehetőségeikről vagy jogszabály tartalmáról, illetőleg beadványukban más bíró, bíróság kijelölését kérelmezik. Ugyancsak jellemző tárgya az ügyfél beadványoknak, hogy a már jogerősen lezárt büntetőügy vagy peres eljárás igazgatási vezető általi „felülvizsgálatát” kezdeményezik, amelyre a bírói függetlenség alapelvéből adódóan igazgatási úton nincs mód, e célból csak a rendes és a rendkívüli jogorvoslati lehetőségek vehetők igénybe.

Az OBH elnöke évek óta kiemelt figyelmet fordít a panaszok, közérdekű bejelentések megfelelő kezelésére, figyelemmel arra, hogy az ügyfelektől érkező visszajelzések akár rendszerszintű problémákra is rámutathatnak. Ennek megfelelően egy ügyfél beadvány akár vizsgálat elrendelésére is okot adhat.

Ennek érdekében az OBH sok esetben figyelemmel kíséri, illetőleg visszajelzést kér a hozzá benyújtott, de más bíróság elbírálását igénylő beadványok elintézése kapcsán, mely alapján szükség esetén vizsgálatot vagy célvizsgálatot is elrendel.

2017-ben az OBH az általa továbbított panaszbeadványok közel 5,3%-ában kért tájékoztatást a panasz elintézéséről, míg 6,4%-os arányban a panaszosnak írt válaszlevél bekérésével tájékozódott az elintézés menetéről. Ezen arányok a 2016. évi adatokhoz képest (15 és 8%) csökkentek, ami azt is mutatja, hogy a beadványok egyre kevesebb olyan témát jeleznek, amelyek alapos, igazgatási úton orvosolható hibát vagy hiányosságot vetítenek előre. A nyomon követett panaszok többsége az eljárás elhúzódását, illetőleg valamilyen eljárási vagy ügyviteli késedelmet jelzett. Az érintett bíróságok visszajelzéseiből megállapítható volt, hogy az igazgatási úton lehetséges és szükséges intézkedések megtétele valamennyi esetben megtörtént.

A panaszügyintézés során történt bírósági visszajelzések szerint 25 esetben történt intézkedés részben az egyébként szükséges intézkedés megtétele, részben pedig a feltárt hiba okainak megszüntetése érdekében.

2017 I. félévében 9 ügyben, míg 2017 II. félévében 2 ügyben hívta fel az OBH a bíróságok figyelmét a panaszügyintézés hatékonyságának, valamint az eljárások időszerűségének biztosítása érdekében szükséges intézkedések megtételére.

2017-ben panaszbeadványok alapján 3 alkalommal indult célvizsgálat. A célvizsgálatok a Budapest Környéki Törvényszék panaszügyintézési működését, a Budakörnyéki Járásbíróság büntető ügyszakát, valamint a Székesfehérvári Törvényszék és a Székesfehérvári Járásbíróság polgári és gazdasági ügyszakát érintették. (A célvizsgálatokról részletesebben a beszámoló „I. Az ítékezés hatékonysága c. fejezetének” 7.2.3. alpontjában találhatók információk.)

A 2017. évi szabályozóalkotási ütemterv részeként a közérdekű bejelentésekkel és panaszokkal kapcsolatos eljárásról szóló 10/2012. (VI. 15.) OBH utasítás felülvizsgálata is megtörtént. A felülvizsgálat során javasolt változtatásokat a bíróságok 2018-ban véleményezik. A módosított szabályzat közzététele a véleményeztetési folyamat lezárultával várható.

5.2. Bírák fegyelmi helyzete

2017-ben 13 bíró (1 törvényszéki elnök, 1 törvényszéki csoportvezető bíró, 2 törvényszéki bíró, 1 járásbírósági elnök, 1 járásbírósági elnökhelyettes és 7 járásbírósági bíró) 14 esetben részesült írásbeli figyelmeztetésben. Egy járásbírósági bírót 2 esetben részesített írásbeli figyelmeztetés-

ben a fegyelmi eljárás kezdeményezésére jogosult törvényszék elnöke. A munkáltatói, illetve a kinevezési jogkör gyakorlója 16 bíróval szemben 25 esetben kezdeményezett fegyelmi eljárást.

A köztársasági elnök 2017-ben 3 bíró mentelmi jogát függesztette fel. Egy esetben még 2016-ban, két esetben 2017-ben, indult büntetőeljárás lefolytatásához járult hozzá.

Írásbeli figyelmeztetésre valamennyi esetben a bírák szolgálati viszonyával kapcsolatos kötelezettségzegés (írásba foglalási késedelem, ügyintézési késedelem, vezetői ellenőrzési kötelezettség elmulasztása, igazgatási ellenőrzéssel kapcsolatos kötelezettségek megszegése) miatt került sor. Egy írásbeli figyelmeztetésben részesített bíró kérte a fegyelmi eljárás lefolytatását, az eljárás 2018-ban indult meg az elsőfokú szolgálati bíróságon.

A munkáltatói, illetve a kinevezési jogkör gyakorlója 4 bírósági vezető (1 törvényszéki elnök, 2 járásbírósági elnök, 1 járásbírósági csoportvezető), 3 törvényszéki, valamint 9 járásbírósági bíróval szemben kezdeményezett fegyelmi eljárást. Egy törvényszéki és egy járásbírósági bíróval szemben 3-3, egy járásbírósági csoportvezetővel, illetve egy járásbírósági bíróval szemben 2-2, egy járásbírósági bíróval szemben pedig 4 fegyelmi eljárást is kezdeményezett a munkáltatói jogkör gyakorlója.

A fegyelmi eljárásra 1 esetben a bírói hivatás tekintélyét sértő magatartás (közúti baleset gondatlan okozásának vétsége), 22 esetben a szolgálati viszonnyal kapcsolatos kötelezettség vétkes megszegése (ügyintézési és eljárási határidő mulasztás, írásba foglalási, felterjesztési késedelem, késedelmes tárgyaláskezdés, jóváhagyott intézkedési tervvel ellentétes intézkedés, hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntett gyanúja miatt büntető eljárás indult a bíróval szemben) adott okot. 2 esetben a bírói hivatás tekintélyét is sértő és a szolgálati viszonnyal kapcsolatos kötelezettséget is megszegő magatartás (ügyvédek előtt kötött, írásbeli, váltókkal is megerősített kölcsönszerződés alapján a bíró a kölcsönt nem fizette vissza; a csoportvezető bíró intézkedéseivel szemben folyamatosan ellenszegült, utasítást nem fogadott el tőle, a csoportvezető tetteleges becsületsértés vétségének megállapítása, valamint hivatalos személy elleni erőszak büntettének elkövetése miatt tett feljelentést a bíróval szemben) miatt került sor a fegyelmi eljárás kezdeményezésére.

A Budapest területén működő Ítéltábla mellett eljáró elsőfokú szolgálati bíróság előtt 2017-ben 32 fegyelmi eljárás indult. A 2017-ben kezdeményezett 25 eljárás mellett 1 esetben hatályon kívül helyezést követően indult új eljárás, 4 esetben a 2017. évet megelőzően, 2 esetben 2017-ben kezdeményezett fegyelmi eljárásban a fegyelmi eljárás felfüggesztésének megszüntetése után került sor a fegyelmi eljárás folytatására. A Kúria mellett eljáró másodfokú szolgálati bíróságra 2017-ben 9 fegyelmi ügy érkezett.

A 2017-ben kezdeményezett 25 fegyelmi eljárásból 2017. december 31. napjáig az elsőfokú szolgálati bíróságon 12, a másodfokú szolgálati bíróság előtt 3 ügyet fejeztek be jogerősen.

A jogerősen befejezett ügyek közül az elsőfokú szolgálati bíróság 1 esetben megszüntette a fegyelmi eljárást, 1 esetben a fegyelmi eljárás megszüntetése mellett figyelmeztetést alkalmazott, 2 esetben megrovás fegyelmi büntetést szabott ki, 5 esetben a fegyelmi eljárásokat egymáshoz egyesítette, 3 esetben a büntetőeljárás jogerős befejezéséig felfüggesztette a fegyelmi eljárást.

A másodfokú szolgálati bíróság 1 esetben helybenhagyta az elsőfokú szolgálati bíróság fegyelmi eljárás megtagadó döntését, 2 esetben megváltoztatta az elsőfokú döntést, egy esetben felmentette az eljárás alá vont bírót, a másik esetben két fizetési fokozattal visszavetés fegyelmi büntetést szabott ki.

Az elsőfokú szolgálati bíróság 2017-ben 3 fegyelmi büntetés hatálya alatt álló bírót mentesített a jogkövetkezmények alól. A mentesítés iránti kérelmek közül kettő 2016-ban, egy pedig 2017-ben került benyújtásra.

A szolgálati bíróságok 2017-ben 12 olyan ügyben hoztak jogerős határozatot (első fokon 8, másodfokon 5 esetben), amelyben a fegyelmi eljárás megindítására 2017 előtt került sor.

A jogerősen befejezett eljárások eredményeként az elsőfokú szolgálati bíróság 4 esetben megszüntette a fegyelmi eljárást, 1 esetben felmentette az eljárás alá vont bírót, 1 esetben feddés, 1 esetben megrovás, 1 esetben egy fizetési fokozattal visszavetés fegyelmi büntetést szabott ki.

A másodfokú szolgálati bíróság 3 esetben helybenhagyta (1 esetben az elsőfokú szolgálati bíróság eljárást megszüntető határozatának fellebbezett részét hagyta helyben, 1 esetben felmentette az eljárás alá vont bírót, 1 esetben a bírói tisztségből való felmentés fegyelmi büntetést szabott ki), 1 esetben hatályon kívül helyezte (az eljárás megszüntetése mellett figyelmeztetést alkalmazott), 1 esetben megváltoztatta (az írásbeli figyelmeztetést hatályában fenntartotta) az elsőfokú szolgálati bíróság döntését.

2017-ben 1 járásbírói bírósági bíró ellen közúti baleset gondatlan okozásának vétsége, 1 járásbírói bírósági bíró ellen – magánvádra – könnyű testi sértés vétsége miatt indult büntetőeljárás. Ezen büntetőeljárásokban a bírák mentelmi joga felfüggesztésre került, az eljárások még folyamatban vannak.

Magánvádló feljelentése alapján jogellenes fogva tartás büntette miatt 1 törvényszéki bíróval, kegyeletsértés vétsége miatt pedig 1 járásbírói bírósági bíróval szemben indult büntetőeljárás. 1 büntetőeljárás 1 járásbírói bírósági bíróval szemben, további 1 büntetőeljárás – 7 járásbírói bírósági bíróval szemben – becsületsértés vétsége miatt indult. 1 büntetőeljárás – 4 járásbírói bírósági bíróval szemben – rágalmazás és becsületsértés vétsége miatt, 1 büntetőeljárás – 4 járásbírói bírósági bíróval szemben – egyéb hivatali vétség miatt indult 2017-ben. Rágalmazás vétsége miatt 2 törvényszéki és 77 járásbírói bírósági bíróval szemben összesen 21 büntetőeljárás indult, további 1 esetben a magánvádló a törvényszék és a törvényszék illetékességi területén működő összes járásbírói bíróság valamennyi bírójával szemben tett feljelentést rágalmazás vétsége miatt.

A rágalmazás vétsége miatt indult eljárások közül 2017-ben 18 meg lett szüntetve, 1-1 esetben a bűncselekmény hiánya, a jogellenesség hiánya, illetve a vád nem törvényes volta miatt, 8 esetben büntethetőséget kizáró okból, 7 esetben pedig egyéb okból. A jogellenes fogva tartás büntette miatt indult eljárás a pótmagánvádló eljárást megszüntető kérelme alapján, a becsületsértés vétsége miatt indult eljárások egyike büntethetőséget kizáró okból, a rágalmazás és becsületsértés vétsége miatt indult eljárás egyéb okból lett 2017-ben megszüntetve.

2017-ben az elsőbbség és az előzés szabályainak megsértése miatt 1 ítélőtáblai tanácselnökkel, a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése miatt 1 törvényszéki és 3 járásbírói bírósági bíróval, tulajdon elleni szabálysértés miatt 1 járásbírói bírósági bíróval szemben indult szabálysértési eljárás. A szabálysértési eljárások közül 4 eljárás még folyamatban van, két eljárásban a bíróval szemben pénzbírság került kiszabásra.

A 2017. évet megelőzően indult büntetőeljárások közül 5, a szabálysértési eljárások közül 4 fejeződött be 2017-ben. Egy esetben a büntetőeljárás a bíró elhalálozására figyelemmel, 1 esetben a közvetítői eljárás után a sértettnek történt jóvátételt követően, büntethetőséget megszüntető okra tekintettel, 1 esetben pedig azért került megszüntetésre, mivel hiányzott a büntetőeljárás lefolytatásához szükséges érvényes magánindítvány. Egy esetben a nyomozás megszüntetése mellett az ügyészség megrovásban részesítette a bírót, egy esetben pedig pénzbüntetés került kiszabásra. Három szabálysértési eljárás elévülés miatt lett megszüntetve, 1 esetben pénzbírsággal sújtotta a szabálysértési hatóság a bírót.

A 2017. december 31-ei tényleges bírói létszámhoz viszonyítva (2 862 fő) láthatjuk, hogy a bírálkkal szemben alkalmazott írásbeli figyelmeztetések, illetve a bírák ellen kezdeményezett fegyelmi- és büntetőeljárások száma az előző évekhez hasonlóan nem számottevő

Az OBH elnöke által megfogalmazott stratégiai célok a magas színvonalú és időszerű ítélkezés, a bírósági szervezet integritása, az ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége. Ezen stratégiai célok megvalósítását segíti a 2016. július 1. napján hatályba lépett, az Országos Bírósági Hivatal elnökének 6/2016. (V.31.) OBH utasítása az integritási szabályzatról. A szabályzat szerint sérti az integritást, ha a bíró vagy igazságügyi alkalmazott esetében a fegyelmi eljárás alapjául szolgáló magatartásról tudomást szerző, igazgatási intézkedésre jogosult nem indítványozza, nem kezdeményezi, vagy nem rendeli el a fegyelmi eljárást.

A fokozott igazgatási ellenőrzés mellett továbbra is szükséges a szolgálati bíróság iránymutató szerepét növelni és ezáltal a fegyelmi eljárások kezdeményezésének kiszámíthatóságát és következetességét erősíteni.

5.3. Igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete

2017-ben 31 igazságügyi alkalmazott (4 bírósági titkár, 17 tisztviselő, 5 írnok, 5 fizikai dolgozó) részesült írásbeli figyelmeztetésben.

Írásbeli figyelmeztetés alkalmazására többek között az alábbi okokból került sor: az eljárási, illetve az ügyviteli szabályok megsértése, határidő be nem tartása, bírói utasítás hiányos vagy késedelmes teljesítése, az iratkezelési szabályok megsértése, kollégával szemben kifogásolható magatartás tanúsítása, munkahelyről való engedély nélküli távolmaradás, a munkahelyről való késések nyilvántartásának elmulasztása, munkahelyen kívül az igazságügyi szervhez és a munkakörhöz méltatlan magatartás tanúsítása, magánhasználat céljára nyomtatás és szabálysértés elkövetése.

A munkáltatói jogkör gyakorlója 16 igazságügyi alkalmazottal (1 bírósági titkár, 10 tisztviselő, 1 írnok, 4 fizikai dolgozó) szemben 17 esetben rendelt el fegyelmi eljárást.

Fegyelmi eljárás elrendelésére például az alábbi magatartások adtak okot: munkahelyen alkoholos befolyásoltságból eredően nem munkára képes állapotban való megjelenés; végrehajtási eljárás akadályozása; lopás büntette miatt indult büntetőeljárás; a csoport dolgozói előtt a csoportvezető munkakörének ellátásával összefüggésben igazságügyi alkalmazotthoz nem méltó kifejezés használata; felterjesztés kapcsán a bírói utasítás dátumának kijavítása hibajavítóval; munkakör átadás-átvételi eljárást megelőzően hivatalos dokumentumok, jelentések szándékos, jogosulatlan törlése az informatikai tárhelyről; panaszbeadvány késedelmes bemutatása a bíróság elnökének és az eljárás megszüntetése iránti kérelem elintézetlenül hagyása; tárgyaláson való felperesi megjelenés valóságtól eltérő jegyzőkönyvezése; iratkezelési szabályok megsértése.

2016-hoz képest 2017-ben az igazságügyi alkalmazottakkal szemben alkalmazott írásbeli figyelmeztetések száma 27-ről 31-re, a velük szemben elrendelt fegyelmi eljárások száma 11-ről 17-re nőtt.

A 2017. évben elrendelt fegyelmi eljárások közül a fegyelmi tanács 5 esetben az eljárás megszüntetése mellett figyelmeztetést alkalmazott, 2 esetben megrovás, 1 esetben elbocsátás fegyelmi büntetést szabott ki, 5 esetben a büntetőeljárás jogerős befejezéséig felfüggesztette a fegyelmi eljárást. A fegyelmi eljárás egy esetben az igazságügyi alkalmazott elhalálozására figyelemmel, egy esetben a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésére figyelemmel került megszüntetésre.

A 2017. évet megelőzően elrendelt fegyelmi eljárások közül 2017-ben 1 eljárás fejeződött be, melyben a fegyelmi tanács megrovás fegyelmi büntetést szabott ki.

5.4. Vagyonynyilatkozatok

A bírának és a kijelölt titkároknak a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény (Bjt.) XIII. Fejezete alapján és a bírák vagyonynyilatkozatának átadásáról, kezeléséről és ellenőrzéséről, valamint az abban foglalt adatok védelméről szóló 22/2012. (XI. 23.) OBH utasítás alapján 3 évente vagyonynyilatkozatot kell tenniük. 2017-ben 469 bíró és 409 kijelölt titkár tett vagyonynyilatkozatot. Vagyongyarapodási vizsgálat indítására nem került sor.

5.5. Bírakat, igazságügyi alkalmazottakat ért támadások (verbális, fizikai)

Növekvő tendenciát mutat az előző évhez képest a bírósági szervezetet, bíróságot, illetve bírót vagy igazságügyi alkalmazottat érő szóbeli, írásbeli, vagy elektronikus felületen megjelenő támadás, verbális agresszió, amely a bíróság, a bírák, a bírósági dolgozók lejárátását szolgálja.

A törvényszékektől megküldött jelentések szerint 2017-ben bíró sértett sérelmére szolgálatteljesítésével összefüggésben elkövetett bűncselekmény kapcsán összesen:

- 4 ügyben indult és fejeződött be jogerősen büntetőeljárás,
- 7 ügyben folyamatban maradt,
- 2 ügyben 2016-ról áthúzódott, de már jogerősen befejezett, míg további
- 2 ilyen áthúzódó ügy jelenleg is folyamatban van.

Bíró szolgálatteljesítésével összefüggésben bekövetkezett személyiségi jogsérelme vagy kártérítési igénye kapcsán összesen:

- 1 ügyben indult és fejeződött be jogerősen per,
- 1 ügyben folyamatban maradt,
- 1 ügyben 2016. évről áthúzódott, de már jogerősen befejezett, míg további
- 1 ilyen áthúzódó ügy jelenleg is folyamatban van.

Egyetlen törvényszékről sem érkezett olyan adat, ami szerint bírósági titkárokkal kapcsolatban bármilyen eljárás indult volna, folyamatban lenne, vagy befejeződött volna.

Jövőbeli célkitűzések és feladatok:

- További fejezeti szintű ellenőrzések lefolytatása, egységes ellenőrzési módszertanok kidolgozásával, a bíróságok belső ellenőrzési rendszere működésének egyre magasabb színvonalú megszervezése, folyamatos fejlesztése.
- Az integrált kockázatkezelési rendszer és a szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendje kereteinek fejezeti szintű kialakítása.
- Az Igazgatási szabályzat hatályosulásának felülvizsgálata és az esetleges módosítások előkészítése.
- A bírák integritás kérdőívének ismételt kiadása.
- A megújított Informatikai Biztonsági Szabályzat tervezetének kidolgozása.
- A bírák mentelmi jogának felfüggesztése esetén alkalmazandó eljárásrend kidolgozása.

További hasznos információk:

- A bírósági szervezet integritásáról: <https://birosag.hu/integritas>
- Az OBH elnökének döntései: <https://birosag.hu/obh/elnoke-dontesek>
- A még hatályban lévő OIT döntésekről: <https://birosag.hu/obh/oit-szabalyzatok>
- OBH elnöki beszámolók: <https://birosag.hu/obh/elnoke-beszamoloi>
- A szolgálati bíróságról: <http://www.birosag.hu/obt/szolgalati-birosag>
- A közérdekű adatokról: <http://www.birosag.hu/kozerdeku-informaciok/kozerdeku-adatok/obh-kozerdeku-informaciok>

V. RÉSZ – A BÍRÓSÁGOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS

Az OBH 2017. évi legfőbb eredményei a bíróságokhoz való hozzáférés egyszerűsítése stratégiai célkitűzéssel összefüggésben:

- A Kormány kiemelt projektként nevesítette az OBH „A bírósági igazgatás további elektronizálása (Digitális Bíróság)” című projektjét.
- A peres és nem peres elektronikus eljárásokban 2017-ben érkezett beadványok száma meghaladta a 640 000 db-ot (összesen 641 097 db volt).
- Az elektronikus kapcsolattartás 2018-as kiterjesztésére történő hatékony felkészülés.
- Kezdetét vette az ügyféltájékoztató kiadványok tartalmi kidolgozása és elkészítése azzal a céllal, hogy a jogkereső állampolgárok, a bíróságokra érkező ügyfelek a szervezettel és az eljárásokkal kapcsolatban hasznos információkat kapjanak.
- A bírósági weboldal megújulása érdekében elkészült az új honlap menüstruktúrája és a design tervek.
- A bíróságok központi weboldalán létrejött az „Amit az új eljárási kódexekről tudni kell” menüpont, ami különböző szórólapok segítségével az új eljárási törvényekkel kapcsolatos legfontosabb információkat foglalja össze.
- Az OBH tervezői szerződést kötött az ügyfélközpont létesítésére kiírt tenderen nyertes bíróságokon és az egyéb folyamatban lévő beruházások helyszínein megvalósítandó ügyfélközpontok megtervezésére.
- Lefektetésre kerültek az egységes bírósági ügyfélkarta és a jövőben országos szinten alkalmazandó ügyfél-elégedettség kérdőív alapjai.

1. Ügyfélkapcsolatok

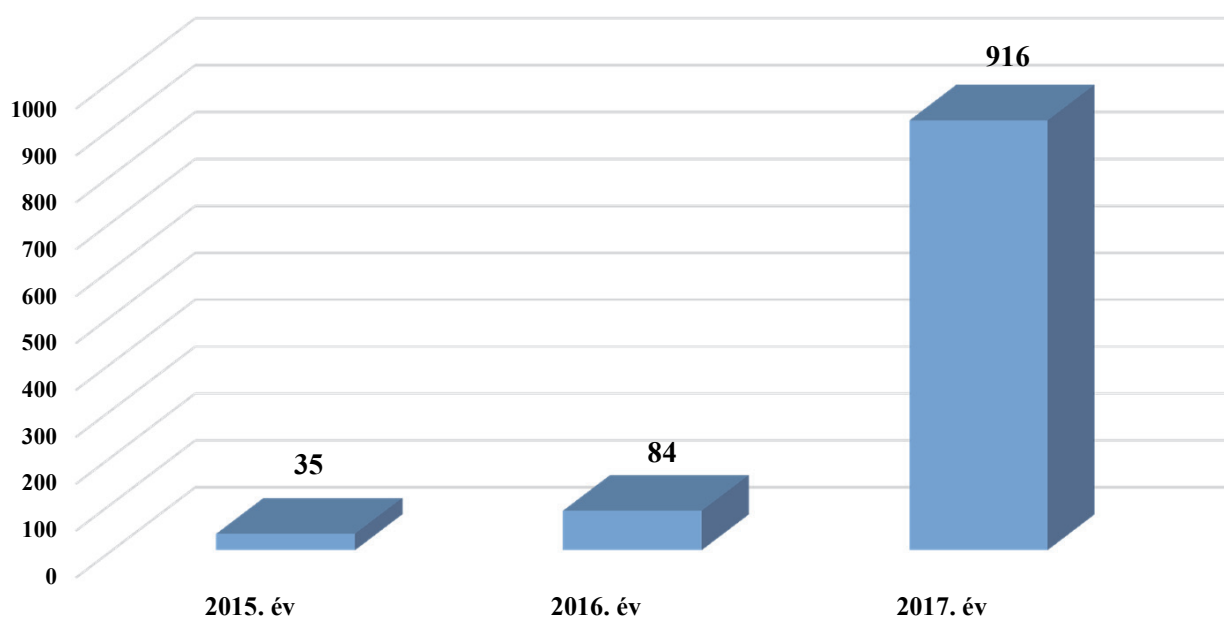
A bíróságokhoz való hozzáférés egyszerűsítése stratégiai célként egyrészt a polgárok információszerzésének megkönnyítését, másrészt – átvitt értelemben – a bírósághoz fordulás egyszerűsítését jelenti. Mindezek megvalósítását szolgálják az ügyfélcentrumok, az ügyfelek részére szóló bírósági tájékoztató anyagok, az elektronikus ügyintézési szolgáltatások, valamint az ügyfél-elégedettség mérés.

1.1. Elektronikus ügyintézési szolgáltatások

A 2015-ben bevezetett elektronikus ügyintézési szolgáltatások, mint az E-panaszügyintézés, a pertartam kalkulátor vagy a Bírósági Elektronikus Tájékoztató és Figyelmeztető Rendszer működése 2017-ben is zavartalan volt.

- E-panaszügyintézés:
 - o Az ügyfelek igazgatási panaszait a nap 24 órájában, a hét minden napján elektronikus úton is benyújthatják.
 - o A tárgydőszakban 916 alkalommal éltek e lehetőséggel az ügyfelek.
 - o Az E-panaszok közül 122 db az OBH-ba, 794 db pedig a bíróságokra érkezett.

E-panaszok száma

- Pertartam-kalkulátor alkalmazás:
 - o Online szolgáltatás, melynek segítségével az állampolgárok megtekinthetik, hogy egyes ügytípusokat adott bíróság átlagosan mennyi idő alatt intéz el.
 - o A tárgydőszakban 1 397 alkalommal kalkuláltak az alkalmazás segítségével.
- Bírósági Elektronikus Tájékoztató és Figyelmeztető Rendszer (BETFR):
 - o A regisztráló ügyfelek, jogi képviselők betekintheznek az ügy alapadataiba, SMS és e-mail üzenetben tájékoztatást kaphatnak a fontosabb eljárási cselekményekről. 2017-ben:
 - a regisztráló felhasználók száma: 975 db,
 - a regisztrációval érintett ügyek száma: 495 db,
 - az SMS és e-mail üzenetek küldésére feliratkozott felhasználók száma: 311 db,
 - a felhasználók részére kiküldött SMS és e-mail üzenetek száma: 1 038 db.
- Gondnokoltak és előzetes jognyilatkozatok nyilvántartása:
 - o Az OBH által üzemeltetett nyilvántartástól és az ahhoz kapcsolódó fejlesztésekről bővebben „VII. Az OBH működése c.” fejezetben olvashat.

1.2. Digitális Bíróság projekt

Jövőbeli cél a bírósági periratok elektronikus betekintésének biztosítása, amely az iratbetekintésre jogosult ügyfelek számára lehetővé teszi majd, hogy tértől és időtől függetlenül, online nézzenek bele az ügyiratokba.

A KÖFOP éves fejlesztési keretének módosítása során a Kormány kiemelt projektként nevesítette az OBH kapcsolódó „A bírósági igazgatás további elektronizálása (Digitális Bíróság)” című projektjét. Az előkészítési munkák megkezdődtek, a megvalósíthatósági tanulmány elkészítését

a támogatási kérelem benyújtását és a közbeszerzési dokumentumok előkészítését a projektben résztvevő bírósági és külsős szakemberek elvégezték.

A projekt átfogó célja a bürokráciacsökkentés. A megvalósuló fejlesztések eredményeként az ügyfelek gyorsabban és kisebb költséggel intézhetik ügyeiket. A bíróságokon pedig csökkennek az adminisztratív terhek, így hatékonyabb munkavégzés biztosítható.

A projekt során megvalósuló fejlesztések:

Bírósági határozatok közzétételének és anonimizálásának fejlesztése:

- a Bírósági Határozatok Gyűjteménye keresőmotorjának továbbfejlesztése az anonimizált bírósági határozatok közötti böngészés, keresési folyamat optimalizálása érdekében,
- a bírósági határozatok anonimizálását biztosító program továbbfejlesztése, az anonimizálás folyamatának automatizálása.

Bírósági eljárások iratainak elektronizálása (E-Akta) és a bírósági periratok elektronikus betekintésének biztosítása:

- a bírósági akta valamennyi iratának elektronizálása,
- a periratok elektronikus elérhetősége a bírák számára,
- tértől és időtől független online iratbetekintés biztosítása az ügyfelek számára.

A bírósági szakrendszerek és a Központi Kormányzati Szolgáltatás Busz (KKSZB) közötti kapcsolat megteremtése:

- az elektronikusan elérhető közhiteles nyilvántartások bírósági szakrendszerekkel való online összekapcsolása.

1.3. Ügyfélközpontok

Ügyfelek százezrei keresik fel évente személyesen a bíróságokat ügyeik intézése végett. Ezért különösen fontos, hogy ügyük súlyához méltó környezetben, megfelelően felkészült munkatársak fogadják őket. Ez a XXI. században nemcsak a privát szférában, hanem a közszférában is természetes.

Ahogy a „jó állam” arcai a kormányablakok, úgy a nyitott, szolgáltató bíróság arcai az ügyfélközpontok. A kormányablakokhoz vagy a vállalati szféra (pl. bankok, telekommunikációs cégek) ügyfélszolgálataihoz hasonlóan az ügyfélközpontok is az ügyintézés új kultúráját hivatottak biztosítani. A cél az, hogy a bíróságok ügyfelei korszerű és komfortos körülmények között, egyszerűbben és gyorsabban intézhessék ügyeiket.

Az OBH az ügyfélközpontok kialakítását a kezdetektől összetett kérdésként kezelte. Az ügyfélközpont ugyanis egyszerre jelenti az ügyélfogadásra szolgáló helyiségek egyedi arculatának kialakítását, az ügyintézési folyamatok egységesítését, valamint az ott dolgozók megfelelő képzettségét és közérthető tájékoztató anyagok kiadását.

Ahhoz, hogy az ügyfélközpontok mind az ügyfelek, mind a bírósági dolgozók igényeinek és elvárásainak a lehető legteljesebb mértékben megfeleljenek, az OBH stratégiai partnerét – a kormányablakok arculatának kialakításában is közreműködő Moholy-Nagy Művészeti Egyetemet – kérte fel egy kutatás elvégzésére. A service design munkamódszerével elvégzett fél éves kutatómunka eredménye az a 2016 januárjában elkészült Arculati kézikönyv, amelyet bírósági vezetők lektoráltak. Az Arculati kézikönyv a fizikai tér alakítására és berendezésére,

az infokommunikációs eszközök alkalmazására, illetve az ügyfélközpontok munkatársainak megjelenésére, öltözetére vonatkozó ajánlásokat tartalmaz.

Az egységes arculattal megjelenő ügyfélközpontok kialakítására 2016 októberében meghirdetett kétfordulós pályázat első fordulóját követően az OBH a nyertes 16 pályázó szervezet vezetőinek bevonásával munkacsoportot alakított. A munkacsoport 2017 első félévében kétmodulos workshop keretében vizsgálta az ügyviteli kérdéseket, az ügyérkezési adatokat, a kezelőirodai kapcsolatokat, a bevezetésre kerülő új bírósági funkció kommunikációs és vizuális aspektusait.

A workshopok eredményeit felhasználva, az egységes megjelenés érdekében az OBH tervezői szerződést kötött a nyertes pályázati helyszíneken és egyéb folyamatban lévő beruházások helyszínein megvalósítandó ügyfélközpontok megtervezésére.

2017. november 8-9. napjain Budapesten gyűltek össze a bíróságok képviselői az 5. jó gyakorlat börzén, melynek középpontjában az ügyfélkapcsolatok álltak. A rendezvényen az ügyfélcentrumok és az ügyfélkapcsolatok területén szerzett, hatékonyabb munkavégzést szolgáló jó gyakorlatokat mutatták be a bíróságok, majd szintén workshop keretében, interaktív munka során alkották meg a bírósági ügyfélkarta és ügyfél-elégedettségi kérdőív alapjait.

Az első ügyfélközpontok az Egri Törvényszéken, valamint a Szigetszentmiklósi Járásbíróságon létesülnek, melyek átadására 2018 I. félévében kerül sor. Ezzel párhuzamosan megkezdődik a további 25 helyszín felmérése, tervezése, valamint kivitelezése.

1.4. Ügyfél-elégedettség mérés

A XXI. századi elvárásokhoz igazodva a bírósági szervezetben is mind nagyobb hangsúlyt kap az ügyfélkapcsolati lehetőségek kiszélesítése, a bíróság szolgáltató jellegének érvényre juttatása, ezen belül az ügyfél-elégedettség növelése, illetve az ügyfél-elégedettség mérés megvalósítása.

A bíróságok szolgáltató jellegének folyamatos fejlesztéséhez és ezáltal az ügyfelek elégedettségének növeléséhez nagyon fontos a bíróság számára minden olyan visszajelzés – legyen az pozitív vagy akár negatív –, amely a bíróság szolgáltatásaival, a bírósági dolgozók munkavégzésével, illetve a bíróság egészével kapcsolatban fogalmazódik meg az ügyfelekben.

Az ügyfél-elégedettség mérési kérdőívek alkalmazásával a bíróságok olyan érdemi visszacsatolásokat kaphatnak az ügyfelektől, melyek további fejlesztések alapjául szolgálhatnak. A cél az, hogy az eddigi, összességében pozitív visszajelzések segítségével minél inkább ügyfélbaráttá váljon az igazságszolgáltatás, de a kérdőív ne tartalmazzon a bírói munka minősítésére vonatkozó kérdést.

A fenti cél minél eredményesebb elérése érdekében az OBH a 2017. november 8-9. napjain megrendezett jó gyakorlat börze egyik középpontjába az ügyfél-elégedettség mérést állította. A rendezvényen valamennyi ítélkezési szint képviseltette magát. A bíróságok képviselői számba vették az ország területén használt kérdőívek típusait, tartalmát és ennek alapján meghatározták az ügyfél-elégedettség mérési kérdőívek általuk szükségesnek vélt alapvető kérdéseit, illetve javaslatot tettek a monitorozás rendszerességére, időszakára, annak hosszára, az értékelő személyek körére, az ügyfelekhez történő eljuttatás módjaira, a kérdőív szerkezetére és a válaszadási kategóriáira is.

Az interaktív rendezvényen összegyűjtött tapasztalatok alapján, a kialakított konszenzus felhasználásával az OBH még 2017-ben szabályozó-alkotási munkába kezdett, hogy egy OBH elnöki szabályozó keretei között foglalja össze a témakör feldolgozásában elért közös eredményeket.

Az országosan egységes alapú ügyfél-elégedettség mérés eredményei a jövőben segíthetik a bírósági szolgáltatások központi szintű fejlesztéseinek meghatározását.

2. Igazgatási munkát segítő fejlesztések

2.1. E-per

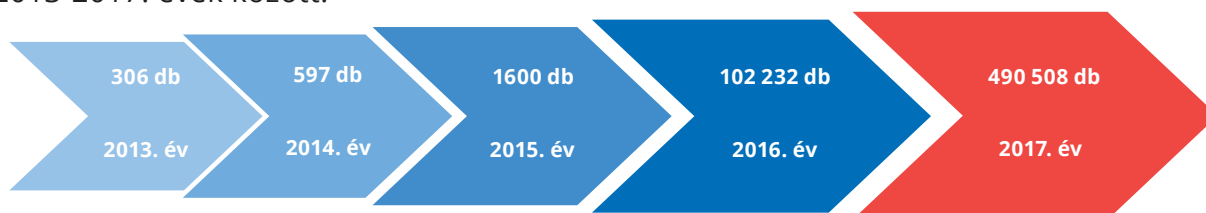
A peres és nem peres elektronikus eljárásokban 2017-ben érkezett beadványok száma meghaladta a 640 000 db-ot (összesen 641 097 db volt).

2.1.1. Civilisztikai eljárások

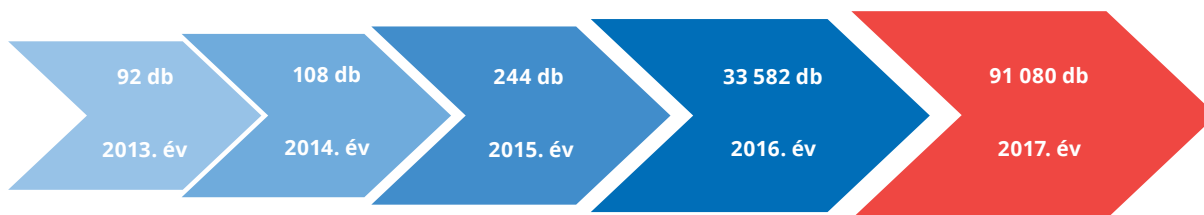
A jogszabály a civilisztikai pereket érintő elektronikus kapcsolattartást a törvényszékek elsőfokú ügyeiben már 2013. január 1-jétől választható lehetőségként szabályozta. 2015. július 1. óta valamennyi bíróságon – azaz a járásbíróságokon és a törvényszékeken is, első- és másodfokú ügyekben egyaránt – választható eljárási mód lett. 2016. július 1-jétől kezdődően a polgári perekben és törvényi rendelkezés alapján más polgári eljárásokban, valamint a közigazgatási és munkaügyi perekben is kötelezővé vált a bírósággal történő elektronikus kapcsolattartás a jogi képviselővel eljáró felek, a gazdálkodó szervezetek, valamint a közigazgatási szervek számára.

Az e-kapcsolattartás 2016. július 1-jei kiterjesztése eredményeként dinamikusan növekedett a tárgyidőszakban a civilisztikai peres eljárásokban előterjesztett e-beadványok száma. A bírósági tapasztalatok azt mutatják, hogy az e-kapcsolattartásra nem kötelezett felek is számos esetben választják e gyorsabb, költséghatékonyabb kapcsolattartási formát a papír alapú helyett.

A civilisztikai perekben benyújtott **beadványok (kezdőirat+utóirat)** számának alakulása a 2013-2017. évek között:

A civilisztikai perekben előterjesztett **elektronikus kezdőiratok** számának alakulása a 2013-2017 évek között:

A polgári, gazdasági, közigazgatási és munkaügyi nemperes ügyekben, valamint a végrehajtási nemperes eljárásokban az elektronikus kapcsolattartás 2018-ban kerül bevezetésre. Az elektronikus kapcsolattartás kiterjesztésére történő felkészülés körében az OBH 2017-ben elektronikus űrlapokat rendszeresített; a lajstromprogramot továbbfejlesztette; oktatási, valamint ügyfél tájékoztatási feladatokat látott el.

Az OBH még 2016-ban kialakította a polgári e-per kapcsolattartói hálózatot. A hálózat tagjai az adott ügyszakban szolgálatot teljesítő, az elektronikus kapcsolattartás területén elmélyült ismeretekkel rendelkező bírák. A polgári e-per kapcsolattartói hálózat tagjai 2017-ben 4 alkalommal vettek részt az OBH által szervezett központi szakmai napokon. Az események célja az

elektronikus kapcsolattartást érintő eljárásjogi, ügyviteli, informatikai rendszerhasználati ismeretek elmélyítése, a tudás és a helyi jó gyakorlatok megosztása volt. 2018-ban a polgári e-per kapcsolattartói hálózat tagjai kéthavi rendszerességgel fognak ülésezni.

Az e-per kapcsolattartó hálózat tagjai közötti kommunikáció, tudásmegosztás hatékonyabbá tétele érdekében a Vibe felületen kialakításra kerültek a büntető, illetőleg a polgári kapcsolattartók munkacsoport felületei.

A hálózat működése azért kiemelt jelentőségű, mert tagjai helyben hatékonyan közreműködnek a kérdések megválaszolásában, a javaslatok, észrevételek becsatornázásában, az információ átadásában, a felmerülő fejlesztési és jogszabály-véleményezési feladatokban és az elektronikus kapcsolattartással összefüggő oktatási feladatok lebonyolításában. Az e-per kapcsolattartók fő feladata tehát, hogy a bírókat és az igazságügyi alkalmazottakat szakmailag és akár technológiailag is segítsék a mindennapi munkavégzésben.

Célkitűzés a 2018. évre vonatkozóan valamennyi törvényszéken belső polgári e-per kapcsolattartói hálózat létrehozása, hogy a törvényszék illetékességi területéhez tartozó minden szervezeti egységben legyen egy olyan, az elektronikus kapcsolattartás területén elmélyült ismeretekkel rendelkező kolléga, aki segítséget nyújt, közreműködik a helyben felmerülő kérdések megválaszolásában, a helyi oktatások lebonyolításában, valamint a javaslatok, észrevételek becsatornázásában.

A teljes körű elektronikus ügyintézés 2018. január 1-jétől történő bevezetésére való felkészülés körében 2017-ben képzéseket tartottak központi, regionális, illetőleg helyi szinten. A bíróságok és az OBH számos oktatást tartottak a bírák és az igazságügyi alkalmazottak részére az e-kapcsolattartást érintő elméleti és rendszerhasználati tudásuk elmélyítése érdekében.

A központi képzések közül kiemelendők az alábbiak:

- Országos Polgári E-PER Nap,
- Polgári nemperes ügyszakos lajstromirodai dolgozók kulcsfelhasználói képzése.

2017-ben központi képzésen 167 fő, helyi képzésen 1 402 fő civilisztikai ügyszakos kolléga vett részt.

Az e-per kapcsolattartó bírák az OBH által szervezett kulcsfelhasználói képzések résztvevőivel együttműködve látják el a helyi oktatási feladatokat, ezáltal biztosítják a bírósági szervezet alapos felkészültségét, elmélyült, naprakész ismereteit az elektronikus kapcsolattartást érintően. Az OBH a bíróságok részére biztosította a helyi képzések idejére a BIIR lajstromprogram oktatási környezetéhez való hozzáférést. A helyi képzéseket követően az ellenőrző kérdéssort eredményesen kitöltő bírák, igazságügyi alkalmazottak elismerő oklevelet kaptak a képzés sikeres elvégzéséről.

2.1.2. Csőd- és felszámolási eljárások

A csődeljárásokban 2015. január 1-jétől az adós részéről kötelező az elektronikus kapcsolattartás. A felszámolási eljárásokban 2015. január 1-jétől választható, majd 2016. július 1-jét követően kötelező az elektronikus kapcsolattartás, ami az alapügyekhez kapcsolódó kifogásolási- és vitatott hitelezői igények elbírálására irányuló eljárások tekintetében is irányadó. A gyakorlati tapasztalatok azt mutatták, hogy a felek nagy része (jogi képviselővel eljáró hitelezők, felszámoló cégek) az „opcionális” időszakot arra használta fel, hogy ezekben az ügyekben elsajátítsa az azt megelőzően csak szűk körben alkalmazott elektronikus kapcsolattartás szabályait és tech-

nikáját. Ennek eredményeként a 2016. július 1-jét követő időszak a csőd- és felszámolási ügyek tekintetében különösebb fennakadás nélkül telt el, mivel az iratok benyújtása a felek számára nem okozott problémát és a lajstromirodák is képesek voltak feldolgozni a jelentősen megnövekedett mennyiségű elektronikus beadványt.

Ez a tendencia folytatódott a 2017. év során is; az ezekben az eljárásokban többségében jogi képviselővel eljáró felek számára az elektronikus űrlapok kezelése (letöltés, adattartalom kitöltése, e-aláírás, AVDH-hitelesítés) és az elektronikus kézbesítés napi rutinná vált. A bíróságok részéről gyakorlattá vált továbbá, hogy az adósok felszámolási eljárásának elrendeléséről, illetve az eljárások befejezéséről szóló, a Cstv. 29. § (1) bekezdésében és 60. § (3) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségüknek a közigazgatási szervek és hatóságok felé is – azok hivatali kapuinak létrehozásával párhuzamosan – elektronikus úton tesznek eleget, ami tovább csökkenti a bíróságok postaköltségeit.

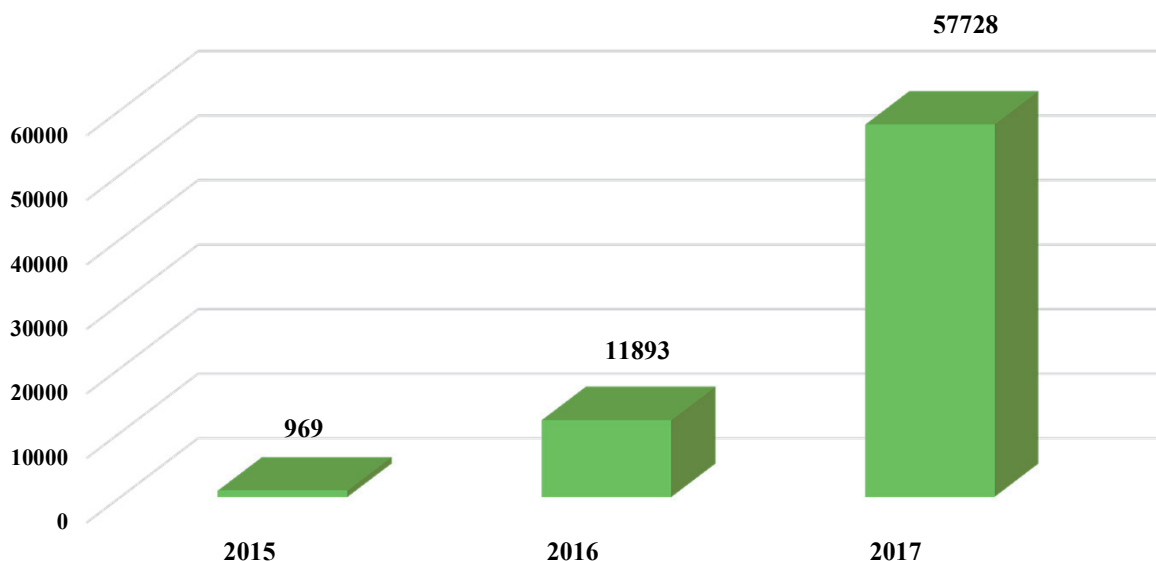
A Cstv. rendelkezései 2017. folyamán három alkalommal is jelentősen módosultak, azonban a módosítások a csőd- és felszámolási ügyek tekintetében az elektronikus kapcsolattartást, illetve a bíróságok elektronikus eljárással kapcsolatos teendőit csak nagyon szűk körben érintették. A változások kezelésére a már rendelkezésre álló BIRO-alkalmazások és ÁNYK-űrlapok alkalmasak voltak.

A felszámoló kijelölését végző számítógépes elektronikus program üzemeltetését a 36/2010. (V.13.) IRM rendelet 1. § (1) bekezdésének módosítása következtében 2015. november 15. napjától a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM) vette át, az informatikai fejlesztési feladatokat pedig ugyanezen naptól a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. látja el.

Az OBH kiemelt célként kezeli a felszámoló kijelölő rendszer integritását, a sorsolási folyamat tisztaságába vetett feltétlen bizalmat mind az ügyfelek, mind a felszámoló részéről. E cél megvalósulása érdekében a törvényszékek félévente tájékoztatják az OBH-t a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumnál kezdeményezett, felhasználói jogosultsággal el nem végezhető adatváltozásra irányuló megkeresésekről, valamint azon esetekről, ahol a rendszer által kijelölt felszámoló szervezettől eltérve bármely okból utóbb más felszámoló kijelölésére került sor (pl. Cstv. 27/A. § (5), (6), (7), (8) bek. stb.).

A törvényszékek által szolgáltatott adatok alapján az OBH 2017 I. és II. félévében is összefoglalót készített. A 2017. II. félévére vonatkozó összefoglaló adatai alapján nagyon pozitív tendenciák állapíthatók meg: az NFM-nél kezdeményezett, felhasználói jogosultsággal el nem végezhető adatváltoztatásra irányuló megkeresések száma és a kijelölő programtól való eltérés az előző vizsgálati időszakhoz képest mérséklődött, országosan nagyon alacsony számú és arányú. Az adatváltozásra irányuló megkeresések száma az egyharmadára csökkent: míg 2017 I. félévében a megkeresések száma kilenc volt – és a törvényszékek 30%-át érintette –, addig a második félévben már csak három alkalommal fordult elő. A kijelölt felszámolótól való eltérések száma közel 77%-kal (mindössze 6 esetben), míg az érintett törvényszékek száma 60%-al csökkent (összesen négy törvényszék volt érintett). A fenti adatok alapján megállapítható, hogy a bíróságok és az NFM együttműködése problémamentes, a csőd- és felszámolási ügyekben eljáró bírák szakszerűen használják a kijelölő programot.

**A csőd- és felszámolási eljárásokban előterjesztett e-beadványok száma
2015-2017. évek között**

2.1.3. Büntetőeljárások, szabálysértési eljárások

Az OBH és a Legfőbb Ügyészség közös fejlesztése nyomán kialakított, a vádiratok elektronikus formában történő megküldését biztosító informatikai rendszer működtetése 2017-ben is zavartalan volt. 2017-ben 43 997 db e-vádirat érkezett a bíróságokra.

A büntetőeljárásokban 2015. július 1. óta az összbüntetésbe foglalás és az utólagos összbüntetésbe foglalás iránti indítvány benyújtására, illetve visszavonására kerülhet sor elektronikusan.

2018. január 1. napjától a büntető- és szabálysértési eljárásokban a nyomozó hatóság, az ügyész, a bíróság, a büntetés-végrehajtási szervek, valamint más állami szervek kötelezően elektronikus kapcsolattartás útján tartják a kapcsolatot. Ugyancsak kötelező a védőknek, valamint bármely eljárási szereplő jogi képviselőjében eljáró ügyvédeknek az ügyben az elektronikus kapcsolattartás, míg a természetes személyek részére az elektronikus kapcsolattartás választható lesz.

2017-ben kialakításra kerültek a büntető- és szabálysértési ügyekben az elektronikus kapcsolattartás lehetővé tevő elektronikus űrlapok, a bírósági dolgozók felkészítése központi és helyi képzések keretében megvalósult, valamint az ügyfelek számára tájékoztatókat tett közzé az OBH a bíróságok központi honlapján. Kiemelésre érdemes, hogy a társhatóságokkal (BM, Legfőbb Ügyészség, BVOP, ORFK) 2017-ben rendszeres egyeztetésre került sor az elektronikus kapcsolattartásra való eredményes felkészülés érdekében.

Az elektronikus kapcsolattartás kiterjesztésére figyelemmel az OBH még 2016. év végén létrehozta a **büntető e-per kapcsolattartói hálózatot**. A hálózat tagjai az adott ügyszakban szolgálatot teljesítő, az elektronikus kapcsolattartás területén elmélyült ismeretekkel rendelkező bírák. A büntető e-per kapcsolattartói hálózat tagjai 2017-ben havi rendszerességgel vettek részt az OBH által szervezett központi szakmai napokon. Az események célja az elektronikus kapcsolattartást érintő eljárásjogi, ügyviteli, informatikai rendszerhasználati ismeretek elmélyítése, a tudás és a helyi jó gyakorlatok megosztása. 2018-ban a büntető e-per kapcsolattartói hálózat tagjai kéthavi rendszerességgel üléseznek. Az e-per kapcsolattartó hálózat tagjai közötti kommunikáció,

tudásmegosztás hatékonyabbá tétele érdekében a Vibe felületen kialakításra került a büntető kapcsolattartók munkacapat felülete.

A hálózat működése azért kiemelt jelentőségű, mert tagjai helyben hatékonyan közreműködnek a kérdések megválaszolásában, a javaslatok, észrevételek becsatornázásában, az információ átadásában, a felmerülő fejlesztési és jogszabály-véleményezési feladatokban és az elektronikus kapcsolattartással összefüggő oktatási feladatok lebonyolításában. Az e-per kapcsolattartók fő feladata tehát, hogy a bírókat és az igazságügyi alkalmazottakat szakmailag és akár technológiai-lag is segítsék a mindennapi munkavégzésben.

Célkitűzés a 2018. évre vonatkozóan valamennyi törvényszéken belső büntető e-per kapcsolattartói hálózat létrehozása, annak érdekében, hogy a törvényszék illetékességi területéhez tartozó minden szervezeti egységben legyen egy olyan, az elektronikus kapcsolattartás területén elmélyült ismeretekkel rendelkező kolléga, aki segítséget nyújt, közreműködik a helyben felmerülő kérdések megválaszolásában, helyi oktatások lebonyolításában, valamint a javaslatok, észrevételek becsatornázásában.

A büntető- és a szabálysértési ügyekben történő elektronikus kapcsolattartást érintő ismeretek elsajátítása, elmélyítése céljából az OBH 2017-ben több központi képzést szervezett, melyek közül kiemelendők az alábbiak:

- Kulcsfelhasználói képzés a büntető ügyszakos igazságügyi alkalmazottak részére,
- Büntető ügyszakos lajstromirodai dolgozók kulcsfelhasználói képzése,
- Országos Büntető E-PER Nap.

2017-ben központi képzésen 300 fő, helyi képzésen 2 088 fő büntető ügyszakos kolléga vett részt. A büntető e-per kapcsolattartó bírák az OBH által szervezett kulcsfelhasználói képzések résztvevőivel látják el a helyi oktatási feladatokat, ezáltal biztosítják a bírósági szervezet alapos felkészültségét, elmélyült, naprakész ismereteit az elektronikus kapcsolattartást érintően. Az OBH a bíróságok részére biztosította a helyi képzések idejére a BIIR oktatási környezethez való hozzáférést. A helyi képzéseket követően az ellenőrző kérdéssort eredményesen kitöltő bírák, igazságügyi alkalmazottak elismerő oklevelet kaptak a képzés sikeres abszolválásáról.

2.1.4. E-PER 2018 menüpont

A teljes körű elektronikus ügyintézés 2018. évtől történő bevezetésére figyelemmel kialakításra került 2017 decemberében a bíróságok központi honlapjáról (www.birosag.hu) elérhető **E-PER 2018** oldal.

Az oldal egy komplex tudástár, mely a bírósággal történő elektronikus kapcsolattartással összefüggő tájékoztatókat, útmutatókat, folyamatleírásokat strukturáltan tartalmazza. E menüpontból elérhetőek az OBH elnöke által rendszeresített elektronikus űrlapok, valamint a Gyakran Ismételt Kérdések is. Az oldal folyamatosan frissül.

2.1.5. E-PER Helpdesk

Az **E-PER Helpdesk**-et az OBH az elektronikus kapcsolattartás 2016. július 1-jei kiterjesztése óta üzemelteti. A felület biztosítja az elektronikus kapcsolattartással összefüggő megkeresések szak-szerű és időszzerű megválaszolását.

Az E-PER Helpdeskre 2016 II. félévben 1 311 db, a 2017. évben 2 014 db megkeresés érkezett.

A megkeresésekben foglalt kérdések az elektronikus kapcsolattartással összefüggő alábbi tárgyköröket érintik:

- általános tájékoztatás az irányadó jogszabályi háttérrel, informatikai feltételekről,
- illetékfizetés,
- elektronikus aláírás,
- űrlap beküldése, kitöltése,
- hibajelzés,
- elveszett beadvány,
- értesítések,
- informatikai jellegű kérdések,
- egyéb.

A megkeresések megválaszolására időszerűen, átlagosan 2 munkanap alatt kerül sor.

E-beadványok és E-PER Helpdesk megkeresések számának egymáshoz való viszonya			
	E-beadványok száma	E-PER Helpdesk megkeresések (db)	E-PER Helpdesk megkereséssel érintett e-beadványok (%)
2016. II. félév	120 846	1 311	1,08%
2017. év	578 129	2 014	0,34%

Az ügyfelek:

- 2016 II. félévében az elektronikus beadványok 1,08%-a,
- 2017. évben már kevesebb, mint 1%-a, összesen 0,34%-a

esetében fordulnak az E-PER Helpdesk-hez megkereséssel.

Az OBH az E-PER Helpdeskre érkező megkereséseket rendszeresen elemzi, értékeli, 2017 júniustól méri az ügyfél-elégedettséget a kimenő válaszüzenetekkel összefüggésben. Az ügyfelek által kitöltött kérdőívek kiértékelése alapján megállapítható, hogy

- a válaszüzenetekben megküldött információk hasznosságát az ügyfelek egy 5-ös skálán 4,19-re értékelik,
- az ügyfelek 87%-a ajánlaná is a Helpdesket kollégáinak, ismerőseinek,
- a válaszadók 81%-a továbbá használhatónak és informatívnak találta az E-PER tájékoztató oldalt.

Az OBH a visszajelzések alapján biztosítja a Helpdesk még hatékonyabb működését, E-PER ügyfél-tájékoztató oldalán pedig az eddiginél közérthetőbb segédleteket, útmutatókat tesz közzé.

2.2. Elektronikus befizetések

Az elektronikus bírósági eljárásokban az ügyfelek az illetékfizetési kötelezettségüket 2017. évben is elsődlegesen Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszer (EFER) útján, illetőleg a bíróságok Magyar Államkincstárnál (MÁK) vezetett illeték-bevételi számlájára történő átutalással teljesítették.

A tárgyidőszakban

- EFER-en keresztül **22 656** alkalommal **1 289 899 117,-** forint összegben, míg

- MÁK-os átutalással **11 254** alkalommal **1 875 256 754,-** forint összegben teljesült illetékbevezetés.

2.3. A civil szervezetek nyilvántartásának elektronizálása

2.3.1. E-kapcsolattartás a civil szervezetek nyilvántartási eljárásában

2015. január 1. napjával került bevezetésre a bíróságokon a Civil Integrált Információs Rendszer (CIIR), mely révén lehetővé vált a bíróságok és az ügyfelek, illetőleg az ügyész közötti elektronikus kommunikáció a civil nyilvántartási eljárásokban. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján kijelenthető, hogy az elektronikus eljárás kötelező esetein túl, egyre többször nyújtják be az ügyfelek elektronikusan kérelmeiket a bíróságokon. Az új informatikai rendszer fejlesztése 2015. január 1. napja óta is folyamatos, annak kereteit a jogszabályváltozások és a kollégák részéről felmerülő igények határozzák meg.

2017 I. félévében bevezetésre került új alkalmazás az ún. „Ügyész betekintő portál”, mely révén az arra jogosultsággal rendelkező ügyész kollégák távolról, korlátlan betekintést nyerhetnek az elektronikusan rendelkezésre álló civil nyilvántartási iratokba. Az új alkalmazás bevezetése át-törést jelent a bírósági iratokba való betekintés terén, tekintettel arra, hogy a CIIR egy lépésre került attól, hogy az állampolgárok számára is lehetővé váljon az ügyfélbarát, minden kényelmi szempontot kielégítő távoli betekintés. 2017 II. felében az adatforgalom biztonsága és gyorsítása érdekében megtörtént az átállás az új Tranzakciós Modulra.

A beérkezett kérelmek számát tekintve nem figyelhető meg kirívó változás az elmúlt két teljes évben. 2017-ben a papír alapon és elektronikus úton előterjesztett kérelmek száma együttesen az előző évhez képest minimális csökkenést mutatva meghaladta a 120 400 kérelmet (pontosan 120 408 db). Ugyanakkor az elektronikusan érkezett kérelmek számában növekedés figyelhető meg. Míg 2016-ban a kérelmek 25%-a érkezett elektronikusan, addig 2017-ben már a kérelmek 25,6%-a, ami számszerűsítve közel 800 (747 db) kérelemmel több érkezést jelent.

Országosan nyilvántartott szervezetek számának csökkenése figyelhető meg, míg 2016-ban 81 086 szervezetet tartottak nyilván, addig 2017-ben 6%-kal kevesebbet, összesen 76 324 szervezetet.

2.3.2. Új adatkörök, fejlesztések

Az új Pp. a civil szervezetek nyilvántartása körében is új adatrögzítési feladatokat generált, melyekhez informatikai fejlesztés volt szükséges. Az elektronikus kapcsolattartási cím beépítésre került a nyilvántartási adatok közé. Új adatkörként lehetőség van a szervezet rövid nevének rögzítésére az ügy adatai között, mely adatkör a publikus Névelenőrzés funkcióban is megtalálható, ezáltal a szervezetek még teljesebben tudnak megfelelni az egyediség törvényi követelményének.

2017 II. félévének kiemelt feladata volt az egyszerűsített eljárások vonatkozásában az Igazságügyi Minisztérium által előírt új mintaokiratoknak az ÁNYK programba történő beépítése és a rendszerben történő automatikus feldolgozásának lehetővé tétele, mely a szoros határidő ellenére 2018. szeptember 1-jei hatálybalépésre készen volt.

A civil szervezetek beszámolóinak közzététele az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény alapján továbbra is az OBH feladatkörébe tartozik. Erről, valamint az ehhez kapcsolódó fejlesztésekről bővebben „VII. Az OBH működése” c. fejezetben olvashat.

2.4. A cégügyszak

A Ptké. 2016. évi módosítása megváltoztatta a Kft.-k vonatkozásában a törzstőke emelés elhatározásának végső, eredetileg 2016. március 15-i határidejét 2017. március 15-re, tehát az erre irányuló kérelmeket 2017. április 14-ig kellett benyújtani a cégbíróságokra. Emiatt március és április hónapban a cégbíróságok érkezése 2015-höz képest – amikor a Kft.-nek nem volt adatmódosítási kötelezettsége – jelentősen megnőtt.

A Kft.-k változásbejegyzési kérelmeinek emelkedését a következő táblázat szemlélteti:

Érkezés ideje	Érkezett kérelmek száma	Érkezés aránya a 2015. márciusi adatokhoz viszonyítva
2015. március	8 680 db	100%
2016. március	30 676 db	353%
2017. március	27 679 db	318%
2015. április	8 326 db	100%
2016. április	18 012 db	216%
2017. április	18 148 db	217%

A cégbíróságok valamennyi 2017-ben érkezett kérelmet határidőben elbíráltak az „automatikus” változásbejegyző végzésnek köszönhetően eljárási **határidő túllépés nélkül**. A kérelmek érkeztetése sem okozott fennakadást, a cégirodai dolgozók a beadványokat túlmunkával iktatták és az informatikai rendszer hibátlanul működött.

A cégügyszakot érintően – az Igazságügyi Minisztérium jelzésére figyelemmel – 2017 I. félévében a bíróságok elvégezték a Cégnylvántartás adattisztítását a Cégnylvántartás közhitelességének biztosítása érdekében.

A rendszergazda az OBH kezdeményezésére a programot az alábbiak szerint fejlesztette:

- elektronikusan lekérdezhetővé vált a jogutód nélkül megszűnt cég javára bejegyzett jog vagy tény törlésével összefüggő nemperes (Tpk.) ügyekre vonatkozó statisztika;
- a szerkesztői statisztikában megjelennek a kényszertörlés (Kt.) ügyszakban hozott végzések;
- a program egyszerűsített szerkesztői műveleteket is végre tud hajtani;
- új végzésminták kerültek a programba.

A tárgyidőszakban összeállításra került a cégügyszakot érintő jogszabály-módosítási javaslatcsomag is, amely elsődlegesen a cégbíróságok adminisztrációs terheinek csökkentését célozza.

A törvényességi felügyeleti ügyek száma 2017 II. félévében megemelkedett. Ennek oka, hogy a cégbíróságok hivatalból eljárást indítottak azoknak a Kft.-knek az ügyében, amelyek nem tettek eleget törzstőke felemelési kötelezettségüknek.

Az új Pp. hatálybalépésére tekintettel a cégügyszakban valamennyi végzésmintát módosítani kellett, az új nyomtatványokat az OBH még 2017-ben elkészítette.

3. Kommunikáció

3.1. Kommunikációs stratégia: a közérthető bíróság

Az OBH és a bírósági szervezet egyik fő kommunikációs célkitűzése a közérthetőség fejlesztése. Az OBH a 2017-es évet a közérthető bíróság évének szentelte annak érdekében, hogy a bíróságok írásbeli és szóbeli kommunikációjának érthetősége minél inkább kiteljesedjék. Törekvéseiben három fő területre összpontosított: a bírósági igazgatás, az ítélkezés és a sajtókommunikáció közérthetőségének javítására.

Ahogy az egyes emberek, ugyanúgy a közintézmények, köztük a bíróságok számára is rendkívül fontos, hogy közléseit, tevékenységét, működését megértsék. A közérthető fogalmazással egyrészt a szervezet és ügyfelei pénzt, időt, energiát takarítanak meg. Másrészt, ha az emberek értik, mi miért történik a tárgyalótermekben, az jelentősen hozzájárulhat a bíróságok iránti közbizalom erősödéséhez is. Éppen ezért nagyon lényeges, hogy az igazságszolgáltatás a bírósági szervezetben dolgozók, a bírósághoz forduló ügyfelek és a szélesebb közvélemény számára egyaránt megismerhető és érthető legyen.

Ennek érdekében már 2016-ban lépéseket tett a bírósági szervezet. Kommunikációs kérdőívet adott ki, illetve több kommunikációs felület megújítását is megkezdte. 2017-ben, a közérthető bíróság évében minden rendelkezésre álló eszközzel azért dolgozott, hogy az OBH és a bíróságok kommunikációja még inkább megfeleljen ennek a követelménynek.

A közérthetőség fejlesztése érdekében az OBH törekedett a tudásmegosztásra, a jó gyakorlatok megismerésére. 2017. január 26-án „A közintézmények közérthetősége” címmel konferenciát rendezett a Magyar Igazságügyi Akadémián közintézményi kommunikációért felelős vezetők részére. A szakmai találkozón szó esett a világos beszédről, a közérthető jogszabályalkotásról és a különböző ügyfél-tájékoztatási eszközök jelentőségéről is.

A bírósági működés, a szervezet megismertetése érdekében elengedhetetlen, hogy még nagyobb hangsúly helyeződjék az ügyfelek tájékoztatására. 2017-ben kezdetét vette ügyfél-tájékoztató kiadványok tartalmi kidolgozása és elkészítése azzal a céllal, hogy a jogkereső állampolgárok, a bíróságokra érkező ügyfelek a szervezettel és az eljárásokkal kapcsolatban hasznos információkat kapjanak. A kiadványok tájékoztatást nyújtanak a bíróságok működéséről, a panasznapról, a tárgyalás menetéről, de arról is, hogy mit kell tudnia annak, akit tanúként idéznek, vagy, hogy hogyan kell egy keresetlevelet benyújtani.

A brossúrák mellett cél, hogy informatív animációs filmek is tájékoztatást adjanak az ügyfelek számára. A Moholy-Nagy Művészeti Egyetemmel együttműködésben indult el 2017-ben a „Tárgyalásra megyek” című első animációs kisfilm előkészítése.

Az OBH célja, hogy a közérthetőség jegyében a bírósági weboldal is megújuljon, új megjelenéssel és korszerű, áttekinthető struktúrával fogadja a látogatóit. A központi internetes honlap átalakítása 2016-ban kezdetét vette: megtörtént a főbb célcsoportok, a legkeresettebb oldalak és ennek megfelelően az átalakítást igénylő területek azonosítása, illetve párhuzamosan hozzáláttunk a teljes tartalom revíziójához. 2017-ben tovább folytatódott a munka, elkészült az új honlap menüstruktúrája, design tervekkel alkottunk, és tovább dolgoztunk a felület tartalmi átalakításán is.

A Nemzeti Közszolgálati Egyetemmel együttműködésben egy kutatási projekt indult. Ennek fontos célja, hogy a bírósági sajtóközlemények közérthetőség, médiaképesség szempontjából történő elemzése révén egy olyan gyakorlati útmutató, kézikönyv szülessen, amelyet a bírósági sajtószóvivők, sajtótitkárok jól hasznosíthatnak majd a mindennapi munkájuk során.

2017-ben sor került a sajtószabályzat módosítására is. A bíróságok sajtótájékoztatási tevékenységét 1999-ben, majd 2010-ben szabályozta az Országos Igazságszolgáltatási Tanács, 2012-ben pedig az OBH egyik elsőként kiadott szabályzata volt a bírósági sajtószabályzat.

A 8/2012. (IV. 25.) OBH utasítás módosítását az elmúlt évek gyakorlati tapasztalatai indokolták. A változtatások egyik fő célja az volt, hogy a sajtótájékoztatást még hatékonyabbá tegyék, a bírósági szervezet egységes és közérthető kommunikációja jegyében.

3.1.1. Sajtószóvivői és Sajtótitkári Hálózat

A bíróságok a Sajtószóvivői és Sajtótitkári Hálózat segítségével juttatják el üzeneteiket a sajtóhoz és az állampolgárokhoz. A Kúrián, az ítélőtáblákon és a törvényszékeken is dolgoznak sajtószóvivők és sajtótitkárok; elérhetőségük megtalálható a bíróságok központi internetes honlapján.

A Hálózat tagjai mind a külső, mind a belső kommunikáció területén meghatározó szerepet töltenek be. Feladatuk többek között a sajtóval való kapcsolattartás, az újságíróktól érkező megkeresések megválaszolása, a közvélemény hiteles tájékoztatása, valamint a bírósági szervezeten belüli információáramlás elősegítése.

Fontos, hogy a Hálózat tagjait folyamatosan képezzük, 2017-ben a sajtószóvivőknek és a sajtótitkároknak is kétnapos képzést szerveztünk a Magyar Igazságügyi Akadémián. Az eseményeken mindkét csoport bővíthette gyakorlati ismereteit. A képzés a sajtószóvivők esetében a szóbeli, míg a sajtótitkároknál az írásbeli kommunikáció fejlesztését célozta.

3.1.2. A Sajtószóvivői Munkacsoport és a „Közérthetően a bíróságokról” Munkacsoport

A Sajtószóvivői és Sajtótitkári Hálózat tagjaiból jött létre 2014-ben a Sajtószóvivői Munkacsoport, melynek legfőbb feladata a bíróságok egységes kommunikációjának elősegítése volt. 2017 novemberében a Munkacsoport átalakult, feladatköre és létszáma kibővült, s immár „Közérthetően a bíróságokról” Munkacsoport elnevezéssel folytatja működését. A Munkacsoport célja a bíróságok külső és belső kommunikációs tevékenységének fejlesztése, a közérthető tájékoztatás elősegítése, valamint a Sajtószóvivői és Sajtótitkári Hálózat hatékonyságának növelése.

3.2. Online felületek

3.2.1. Központi internet

3.2.1.1. A bíróságok központi internetes oldalának megújítása

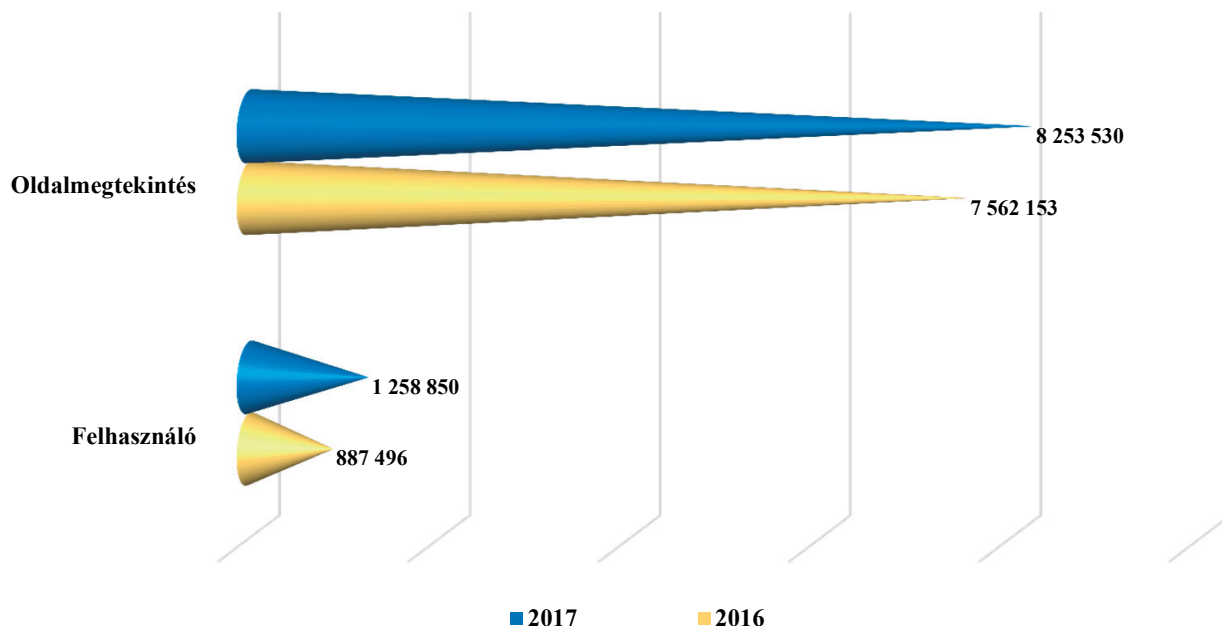
Az OBH és a bírósági szervezet legfőbb tájékoztatási fóruma a központi internetes honlap. A felület hasznos információkat tartalmaz a jogkereső állampolgárok számára és a napi híradást is szolgálja, tájékoztatást ad az OBH és a bíróságok munkájáról. A felületen az ügyfelek tájékoztatást kapnak egyebek mellett a legfontosabb változásokról és a „Gyakran Ismételt Kérdések” rovat is az eligazodásukat segíti.

2018. január 1-jén hatályba lépett a polgári, valamint a közigazgatási perrendtartás. A bírósági szervezet 2017-ben felkészült az új kódexek alkalmazására. Kiemelt cél volt az ügyfelek tájékoztatása is, ezért a központi weboldalon létrejött egy menüpont, amely az új eljárási kódexekről tájékoztat.

Az OBH az elektronikus kapcsolattartás 2018. évi kiterjesztésére történő eredményes felkészülés érdekében kialakította az E-PER 2018 menüpontot, mely valamennyi eljárás vonatkozásában teljes körű tájékoztatásul szolgál az elektronikus kapcsolattartással érintett felek és az eljárás egyéb résztvevői számára.

A birosag.hu központi internetes oldal a felmérések szerint 2017-ben is népszerű volt, sok látogatót vonzott.

A www.birosag.hu központi internetes honlap látogatottsága

3.2.1.2. Hírek, sajtóközlemények

A bíróságok és az OBH – igazgatási és ítélkezést érintő kérdésekben is – a hiteles, pontos és gyors tájékoztatásra töreksenek. A megjelenések legfőbb fóruma a bíróságok központi internetes honlapja, a birosag.hu, de emellett számos sajtóorgánumban is olvashatók, láthatók és hallhatók a bíróságok által adott információk. A központi honlap mellett az ítélőtáblák és a törvényszékek továbbra is működtetik saját internetes oldalait.

A bíróságok központi honlapján 2017-ben 323 hír és az előző évihez képest mintegy 200-zal több, összesen 1 641 sajtóközlemény jelent meg.

A bírósági sajtószóvivők és sajtótitkárok részletes havi jelentésben adnak tájékoztatást egyebek mellett az adott bíróság belső, valamint külső sajtómegjelenéseiről. Az ítélőtáblák és törvényszékek kommunikációja intenzív volt a tárgyévben. Összesen 6 015 belső, saját felületeken megjelentetett, illetve saját kezdeményezésre 7 327 külső sajtómegjelenést generáltak.

3.2.1.3. Központi internetes hírlevél

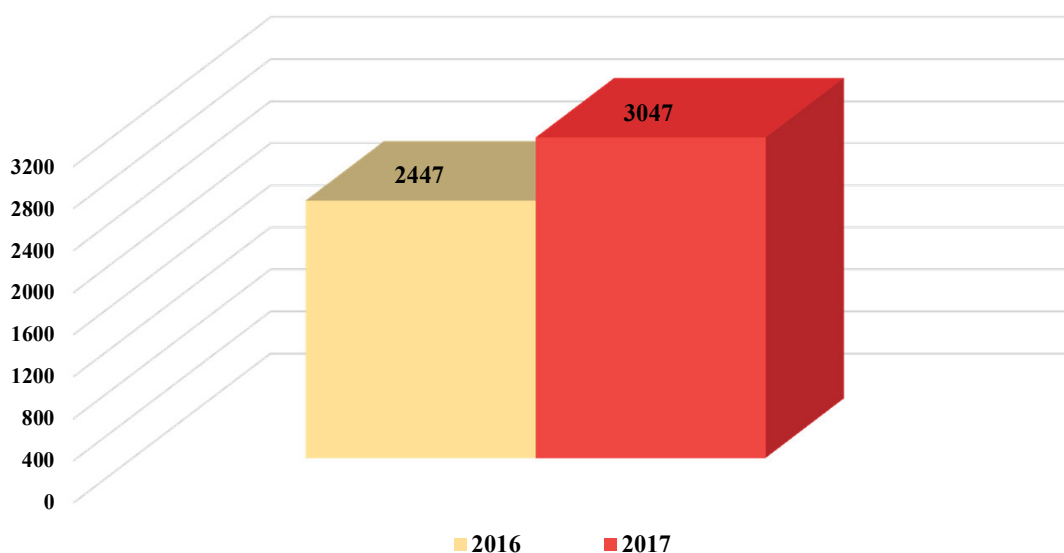
Az OBH a központi internetes oldalon megjelenő legfontosabb híreket, sajtóközleményeket minden héten csütörtökön hírlevélben is összefoglalja és megküldi a sajtó képviselőinek.

3.2.2. Közösségi média, Facebook

Az OBH 2014-ben indította el Facebook oldalát, melyet rendszeresen frissít és kiemelt figyelmet is fordít az azon történő vizuális megjelenésekre. 2016-ban 2 400 kedvelője volt az OBH Face-

book oldalának, ami 2017-re 3 047-re emelkedett. A közösségi oldal kiváló lehetőséget nyújt arra, hogy a lehető legszélesebb körhöz juttassuk el közérdekű híreinket. Egy-egy poszt átlagosan 1 000-1 500 emberhez ér el, míg egy hét alatt a Facebook tartalmakkal összesen közel 5 000 felhasználót tudunk megszólítani. A Facebook oldal alkalmas arra, hogy naprakész információval, hírekkel találkozzon a felületet aktívan használó célcsoport.

Az OBH Facebook oldal követőinek száma

3.2.3. Központi intranet

A belső kommunikációs felület mindenekelőtt a bírósági dolgozók tájékoztatásának eszköze. Az intranet lehetőséget ad a szervezetet érintő hírek, információk megosztására. Az online felület a belső kommunikációban és az információáramlásban is fontos szerepet játszik: fórum témákat, szakmai anyagokat is olvashatnak itt az érdeklődők.

A nyilvánosság a bírósági szervezeten belül is kiemelt jelentőségű. A központi döntések végrehajtása akkor hatékony, ha azokat széles körű felmérések, konzultációk előzik meg, az észrevételekre visszajelzést kapnak az előterjesztők, az igazgatási folyamatok pedig átláthatók és kiszámíthatók.

2017-ben megkezdődött az oldal megújítása, melynek célja a menüstruktúra áttekintése és átstrukturálása. Több új menüpont is létrejött, amelyek a bírák és igazságügyi alkalmazottak tájékoztatását segítik.

2017-ben a központi intranet menüsora az alábbi főbb tartalmakkal bővült:

- Egységes arculatú ügyfélcentrumokról szóló menüpont,
- Bírósági életpálya menüpont,
- „Új eljárási kódexek (Pp. – Kp. – Be. kodifikáció)” almenüpontjai.

3.2.4. Központi intranetes hírlevél

A bírósági szervezetben dolgozók hetente egyszer, csütörtökönként intranetes hírlevélben tájékozódhatnak az adott hét eseményeiről, a meghirdetett pályázatokról és képzésekről. A hírlevél 2017-ben átalakult, tematikus formában rendszerezi a hét legfontosabb információit.

3.3. Sajtókapcsolatok

A külső kommunikációs csatornák biztosítják a kapcsolatot a jogkereső polgárokkal, más hivatásrendekkel, külső szervezetekkel, külföldi szervezetekkel és állampolgárokkal. A bírósági szervezet megítélésében, az üzenetek célcsoporthoz történő eljuttatásában meghatározó szerepe van a sajtónak.

A sajtófelületeken megjelenő híradások hozzájárulhatnak az ügyfelek hatékonyabb tájékoztatásához, valamint a bírósági eredmények, célok bemutatásához is. Az OBH elnökének stratégiai célja a bírósági szervezet integritása, az ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrzöttsége. E stratégiai cél megvalósításának egyik eszköze a döntéshozatal, illetve a működés nyilvánossága. Az OBH elnöke igazgatási tevékenységének átláthatóságát – az utasítások (szabályzatok), ajánlások és határozatok, a beszámolók, valamint a vezetői pályázatok, pályázati jegyzőkönyvek közzétételét törvényi kötelezettség teljesítésével biztosítja. Az OBH elnöke az utasításait (szabályzatait) egyrészt a Magyar Közlöny Hivatalos Értesítőjében, másrészt az ajánlásokkal és határozatokkal együtt a bíróságok központi honlapján, valamint a Bírósági Közlönyben teszi közzé. A központi honlapon jelennek meg a beszámolók, továbbá a vezetői pályázatok, pályázati jegyzőkönyvek is.

A sajtó tájékoztatásában nagy szerepe van a Sajtószóvivői és Sajtótitkári Hálózatnak. A bíróságok sajtóközlemények útján és előzetesen, tárgyalási jegyzékben adnak tájékoztatást a közérdeklődésre számot tartó ügyekről. A sajtóközlemények és az összesített tárgyalási jegyzék elérhető a központi internetes oldalon is, ahol a központi igazgatást érintő hírek is megjelennek.

A közlemények mellett a bíróságok interjúk formájában is hírt adnak; illetve fontos, hogy időről-időre személyesen is találkozzanak a sajtóorgánumok képviselőivel. Az ítélőtáblák és a törvényszékek 2017-ben összesen 59 sajtótájékoztatót és 21 sajtóreggelit rendeztek és 1 432 sajtómegkeresésre válaszoltak.

Az OBH is napi szinten tájékoztatja a médiumok képviselőit a központi igazgatást érintő témákról. 2017-ben kiemelt sajtóérdeklődés övezte az új polgári és az önálló közigazgatási perrendtartásra történő felkészülést. A polgári és a közigazgatási perrendtartás 2018. január 1-jei hatálybalépése nemcsak a bírói kartól kívánta meg a felkészülést. A változásokról a jogkereső lakosságot és a társzerveket is tájékoztatni kellett. Az OBH kiemelt figyelmet fordított arra, hogy az új szabályokat a hivatásrendek és a bíróságokhoz forduló ügyfelek megismerjék. A bíróságok központi weboldalán létrejött az „Amit az új eljárási kódexekről tudni kell” menüpont, ami különböző szórólapok segítségével az új eljárási törvényekkel kapcsolatos legfontosabb információkat foglalja össze.

A jogismeret-terjesztés érdekében az OBH számos hírt tett közzé, sajtótájékoztatót rendezett, valamint interjúkat szervezett az új kódexek kodifikációjában és a bírák képzésének koordinálásában résztvevő szakértők közreműködésével.

3.4. Kiadványok

Az OBH célkitűzése, hogy az ügyfeleket és a bírósági szervezet munkavállalóit széleskörűen és közérthetően tájékoztassa a bíróságokat érintő fontos szakmai kérdésekben és hasznos információkat nyújtson a jogkereső polgárok számára. Az OBH 2017-ben kiemelt figyelmet fordított az ügyfél-tájékoztató kiadványok készítésére. Ezek szerkesztésénél, összeállításánál minden esetben a tömör, világos megfogalmazásra és a könnyen áttekinthető, egyre szemléletesebb grafikai megjelenítésre törekszik. A tájékoztatók gyártása 2017-ben kezdetét vette, széles körű terjesztésük 2018-ban várható.

2017-ben megjelent kiadványok:

- az OBH elnökének 2016. I. féléves beszámolója
- az OBH elnökének 2016. I. féléves angol nyelvű beszámolója
- az OBH elnöke 2016. évi beszámolója stratégiai fejezetének angol nyelvű fordítása
- Egységes ügyfél-tájékoztató kiadványok (Szervezeti kisokos, Tárgyalásra megyek, Panasznap, Tanúként idéztek, Keresetlevél)
- THEMIS verseny kiadvány
- Kommunikációs kérdőív kiadvány
- „Biztonságban a bíróságokon” – Biztonságnövelő Projekthez kapcsolódó kiadvány magyar és angol nyelven
- A közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok működése 2016.
- Digitális Bíróság kiadvány
- Ezek is mi vagyunk
- Arcképcsarnok
- Legyél Te is bírósági fogalmazó!
- V. Bíróság és Kommunikáció nemzetközi konferencia kiadványa

3.5. Rendezvények

3.5.1. Sajtónyilvános események

A bíróságok és az OBH 2017-ben is számos sajtónyilvános eseményt tartott.

Kiemelést érdemelnek az alábbiak:

- „A közintézmények közérthetősége” Konferencia (január 26.)
- összbírói értekezletek, sajtótájékoztatók az ország valamennyi ítéltábláján és törvényszékén (február-május)
- OBT soros elnökváltás sajtótájékoztató (március 14.)
- Biztonságnövelő Projekt zárórendezvény (május 26.)
- Bíróságok Napja (július 15.)
- V. Bíróság és Kommunikáció nemzetközi konferencia (október 12.)
- Az Igazságszolgáltatás Európai Napjához kapcsolódva az új polgári és az önálló közigazgatási perrendtartásról szóló sajtótájékoztató (október 24.)
- Fókuszban a bíróság fotópályázat díjátadó (december 4.)
- Consilium Peritorum (december 8.)

3.5.2. Összbírói értekezletek

2017-ben a február és május közötti időszakban a heti rendszerességgel, az ország különböző bíróságain tartott összbírói értekezletek az első félév kiemelt eseménysorozatát jelentették. Az értekezleteket minden esetben egy igen intenzív kommunikációs hét előzte meg. Ennek keretében az adott bíróságon a bírósági fotópályázat nyertes képeiből kiállítás nyílt, az ítéltáblai és a törvényszéki elnökök a 2016-os év eredményeiről, valamint az aktualitásokról interjúkat adtak a helyi médiumoknak. Az értekezletek előtt minden alkalommal sajtótájékoztatóra került sor. Kifejezetten ezen alkalmakra készült a sajtó számára egy országosan egységes, de mindenhol helyi tartalommal kitöltött tájékoztató füzet is, melyben a legfontosabb éves eredmények, sikerek szerepeltek. Az egyetemi városokban pedig az összbírói értekezletet megelőző napon az OBH elnöke vagy elnökhelyettese, illetve a helyi bíróság képviselője előadást tartott, bemutató az érdeklődő joghallgatóknak a bírósági életpályát.

3.5.3. V. Bíróság és Kommunikáció nemzetközi konferencia

Az OBH 2017-ben ötödik alkalommal rendezte meg a Bíróság és Kommunikáció nemzetközi konferenciát. A konferencia fő témája a közérthetőség volt. Az eseményre szép számmal érkeztek a résztvevők: 20 országból csaknem 100 fő látogatott Budapestre. A kétnapos rendezvény második napján workshopok keretében vitatták meg a szakemberek a bírósági igazgatás, az ítélkezés és a sajtókommunikáció közérthetősége fejlesztésének lehetséges irányvonalait.

3.6. „Fókuszban a bíróság” fotópályázat

A korábbi évek sikeres pályázatait követően az OBH elnöke 2017-ben negyedik alkalommal is meghirdette a „Fókuszban a bíróság” fotópályázatot. A bárki számára nyílt felhívásra 41 pályázó 300 db képet küldött be.

A pályázat célja, hogy a fotósok új szemszögből mutassák be a bírósági épületeket és az ott zajló mindennapokat. A tárgyévben Portré, emberábrázolás; Műemlékek, műkincsek; Használati tárgyak, eszközök és Digitális bíróság kategóriákban lehetett nevezni. A pályázat új elemeként fotósorozatot is benyújthattak az alkotók. A képekből minden év decemberében kiállítást rendez az OBH, a nyertes fotókkal pedig az ítélőtáblák és törvényszékek összbírói értekezletei alkalmával is találkozhatnak az érdeklődők.

A pályázat minden évben sikeres, az elmúlt évek alatt több mint 230 pályázó 1 200 képpel nevezett, évente átlagosan 300 pályamű érkezik. Az OBH célja, hogy a kiemelkedő alkotásokat egy összegző kötetben is bemutassa. Az exkluzív kiadvány 2018-ban jelenik meg.

3.7. Nyitott Bíróság Program

Az ötödik teljes programévet zárhatta eredményesen az OBH által 2012-ben, a társadalmi felelősségvállalás jegyében, a felnövekvő generációk jogtudatos állampolgárrá válása és az igazságügyi pályaorientáció elősegítése érdekében életre hívott Nyitott Bíróság Program.

A bíróságok széleskörű, aktív, kreatív közreműködésével megvalósult, tartalmát és módszertanát illetően egyaránt színes program évente több tízezer érdeklődőt vonz.

2017-ben a programok és a résztvevők száma tovább emelkedett, az 58 710 hallgató részvétele mellett szervezett 2 326 program lebonyolításában 1 677 bíró, bírósági titkár, fogalmazó és igazságügyi alkalmazott működött közre.

Programév	Programok száma	Résztvevők száma
2013	1 189	32 182
2014	1 198	37 706
2015	1 571	39 136
2016	1 547	54 711
2017	2 326	58 710

A legtöbb programot 2017-ben a Szegedi Ítélőtábla, a Pécsi, Miskolci, Kaposvári, Kecskeméti és Szombathelyi Törvényszék szervezte, míg a legtöbb hallgatót a Pécsi, Miskolci, Veszprémi, Nyíregyházi, Kecskeméti Törvényszéknek sikerült elérnie.

A program fő célcsoportja folyamatosan bővült, a középiskolás korosztály mellett fokozatosan kiterjedve a felsőfokú – különösen jogász, vagy igazságügyi – képzésben résztvevőkre és az általános iskolák felsőbb évfolyamaira, de a közoktatáson kívül is jelen van, olyan sérülékeny csoportokat elérve, mint a fogyatékkal élők, nyugdíjasok, javítóintézetben élők vagy a jogalkalmazással határos területeken a szociális, egészségügyi szférában, gyermekvédelemben és oktatásban dolgozók.

Bizonyos programok, mint a „Bíróságok Éjszakája”, ennél is szélesebb érdeklődői körnek kerültek meghirdetésre, míg más esetben a program olyan kezdeményezésekhez csatlakozott például a fesztiválokon történő megjelenéssel, amelyek ugyancsak gazdagították a program célcsoportját.

A program keretében az érdeklődők, az őket érintő kérdésekről, azok jogi vonatkozásairól előadásokat hallgathatnak, lehetőség van tárgyalásokon történő részvételre, amit a bírósági jogalkalmazás jobb megértése érdekében előkészítő vagy feldolgozó óra egészíthet ki, a bíróság épületének meglátogatása során ugyancsak az igazságszolgáltatási munka kerül fókuszba. Ezek mellett egyre több esetben jelenik meg a programkínálatban a fiatalok által rendkívül kedvelt perszimizáció, amely egy fiktív eset, mese vagy irodalmi mű tárgyalási keretben történő feldolgozását tartalmazza, jellemzően a hallgatók interaktív bevonásával.

A közreműködők ötleteit felhasználva e kör is folyamatosan bővül olyan programokkal, mint a „Kutatók éjszakája”, „Az Igazságszolgáltatás Európai Napja”, „Korhű tárgyalás levéltári anyagok alapján”, „Jogtörténeti színdarab előadása”, „Gyermejjogi ROADSHOW”. A pályaaorientációt a gyakornoki programok vagy a szakmai gyakorlat biztosítása mellett olyan kezdeményezések is támogatják, mint a középiskolásoknak kiírt esszépályázat vagy a perszimizációs versenyek.

A bíróságok a megvalósítás során nagy hangsúlyt helyeznek a célcsoportok igényeire. A megvalósított programok szinte valamennyi jogterületet érintik, azonban az érdeklődés középpontjában olyan témák vannak, mint a fiatakorúak felelőssége, jogai, az őket érintő vagy érdeklő kérdések, így az internet, a közösségi oldalak, a kábítószer. A program kiterjed az érettségi ismeretek körébe tartozó jogi vonatkozású témakörökre – a munkaszerződés megkötésére, a munkavállalásra, vagy az államszervezet felépítésére – is.

Az OBH kezdeményező és támogató szerepe mellett a törvényszékek és ítéltáblák önállóan határozzák meg a megvalósítás mikéntjét, ennek is köszönhető a már említett sokszínű kínálat. A programok szervezését koordinátorok és kapcsolattartók segítik, míg a belső kommunikációt munkaértekezletek, munkacsoportok támogatják. Az OBH az országos értekezletek, workshopok szervezésével biztosít lehetőséget az eredmények és tapasztalatok megosztására.

A bíróságok a programot továbbra is hivatali kötelezettségeik teljesítésének elsődlegessége mellett folytatják. 2017-ben összesen 963 intézménnyel, csoporttal, szervezettel kerültek kapcsolatba. A bíróságok együttműködési megállapodások megkötésével kívánják elősegíteni a célcsoport elérésének eredményességét. A kooperáció a megvalósításban is jelen van, miután a programban sok esetben olyan – a szélesebb értelemben vett igazságszolgáltatásban érintett – hatóságok és szervezetek is közreműködnek, mint az ügyészség, a rendőrség vagy a kormányhivatalok. Ilyen együttműködés eredményeként készült a Zalaegerszegi Törvényszék és a Zalaegerszegi Rendőr-főkapitányság kisfilmje, amely az utóbbi szerv bűnmegelőzési és a bíróságok Nyitott Bíróság Programjában egyaránt felhasználható.

A következő év célja a programfejlesztés területén 2017-ben megkezdett közös gondolkodás folytatása, amely a bírósági szervezetek együttműködésének elősegítésére, a programmegvalósítás magas színvonalának fenntartása érdekében a tapasztalatok megosztására alkalmas belső fórumok kialakítására, az innovatív és kreatív megoldásokat integráló tudásbázis létrehozására, valamint a program értékeléséhez szükséges egységes adatgyűjtés bevezetésére irányul.

Jövőbeni célok és feladatok:

- A bírósági periratok elektronikus betekintésének biztosítása, amely az iratbetekintésre jogosult ügyfelek számára lehetővé teszi majd, hogy tétől és időtől függetlenül, online nézzenek bele az ügyiratokba.
- Az első ügyfélközpontok átadása.
- Valamennyi törvényszéken belső polgári és büntető e-per kapcsolattartói hálózat létrehozása.
- Az ügyfél-tájékoztató kiadványok széles körű terjesztése.
- A „Fókuszban a bíróság” fotópályázatra érkezett alkotások bemutatása egy exkluzív kiadványban.
- A központi intranetes oldal megújítása.

További hasznos információk:

- E-PER 2018 aloldal: <https://birosag.hu/e-per-2018/e-kapcsolattartas-altalanos-tajekoztato>
- Civil szervezetek: <https://birosag.hu/allampolgaroknak/civil-szervezetek/tajekoztatasok-figyelmeztetesek-lenyeges-joghatasok>
- Amit az új eljárási kódexekről tudni kell: <https://birosag.hu/uj-eljarasi-kodexekrol-tudni-kell>
- Bírósági iránytű: <https://birosag.hu/birosagi-iranytu>
- Nyitott Bíróság Program: <https://birosag.hu/tudjon-meg-tobbet/nyitott-birosag>

VI. RÉSZ – A KÉPZÉS

Az OBH 2017. évi legfőbb eredményei a képzési rendszer fejlesztése, a többi hivatásrenddel való együttműködés stratégiai célkitűzéssel összefüggésben:

- Az oktatásfelelősi hálózat kibővítése az ítélőtáblák oktatásfelelőseivel.
- A Coospace e-learning platform átadása és képzési feladatokra történő sikeres alkalmazása.
- Az első Bíróságtörténeti Hét megrendezése.
- A Maitáh György Tudományos Pályázat és a Ráth György Bírósági Történelem és Hagyományápolás Pályázat sikeres folytatása.
- Csatlakozás az MTA EISZ Nemzeti Programjához, amelynek segítségével számos hazai és külföldi szakirodalmi forrás, adatbázis elérhetővé vált a bíróságok számára.
- Az EJTN THEMIS fogalmazóverseny D elődöntőjének sikeres megrendezése a MIA-n.
- Az Európai Jogakadémián (Trier), illetőleg az Európai Unió Bíróságán (Luxemburg) tovább folytatódott az OBH elnöke által meghirdetett szakmai ösztöndíjprogram.
- A Bíróság és Kommunikáció című nemzetközi konferencia-sorozat folytatása a Magyar Igazságügyi Akadémián.
- Megkezdte működését az Európai Jogi Szaktanácsadó Titkári Hálózat.

1. A képzés szervezeti alapjai és a struktúra fejlesztése

1.1. Az oktatásfelelősi hálózat bővítése

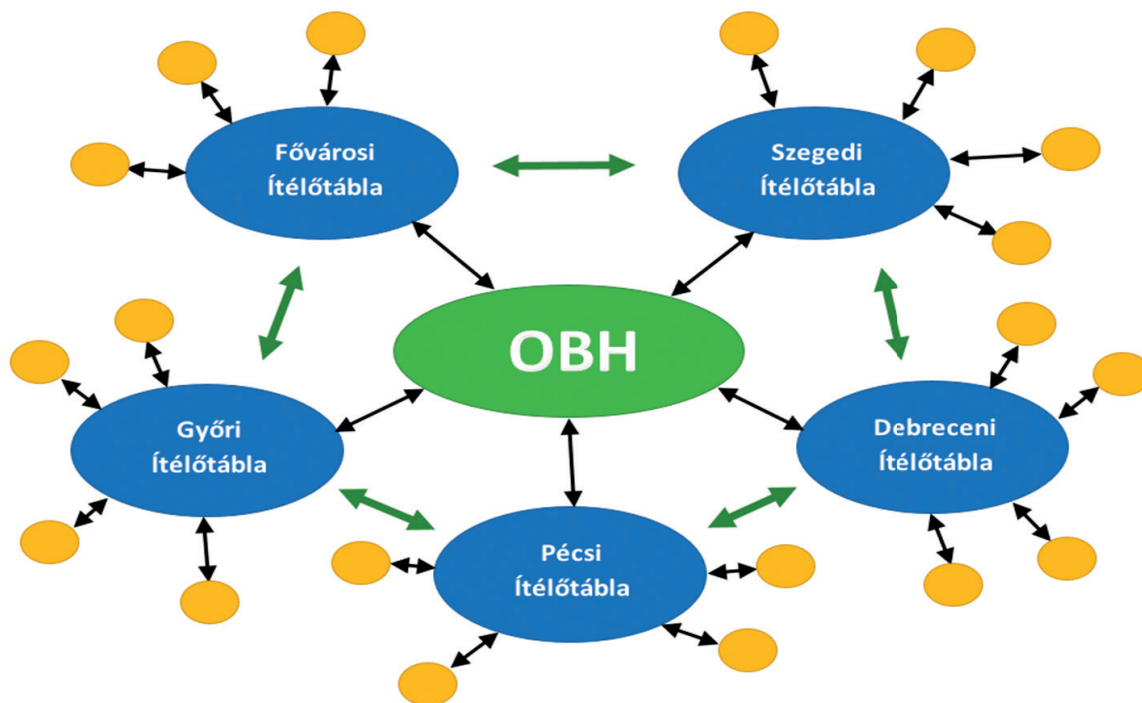
A dinamikus jogszabályalkotás és a digitális világ kitárulása által magával hozott technikai kihívások együttesége azzal járt, hogy az OBH fennállása óta megnövekedett mind a képzések számával, mind azok minőségével szembeni elvárás. Mindez azon felül, hogy a klasszikus értelemben vett, jogi tárgyú oktatások száma és résztvevői létszáma közel azonos maradt, reagálni tudtunk az elektronikus eljárások és az igazgatás hatékonyságával szembeni követelményekre, amik ugyancsak mind az ítélkező bíró tevékenységét támogatják.

Önmagában az a tény, hogy a Magyar Igazságügyi Akadémiának – az OBH képzésekért felelős főosztályának – 10 évet meghaladó fennállása óta a képzettek száma több mint hatszorosára emelkedett, magával hozta azt a kívánalmat, hogy a képzések megvalósítása is magasabb szervezeti szintre lépjen.

Az OBH elnökének stratégiai célkitűzése és jogszabályi kötelezettsége is a bírák képzését biztosítani, amelyből következik az állandó tartalmi és rendszerfejlesztés. 2015-ben a képzések központi rendszere kiegészült a helyi és regionális képzésekkel. Mindez azt jelenti, hogy a bíróságok által önállóan szervezett, saját képzések érintése nélkül az OBH minőségbiztosítással és finanszírozással is támogatja a helyben vagy regionális összefogással történő oktatások megtartását. Ennek működtetésére kiépült valamennyi törvényszéken és ítélőtáblán, illetve a Kúrián az oktatásfelelősökből és segítőikből álló országos hálózat. A hálózat a megalapítása óta sikeresen működik, azonban az egyre nagyobb minőségi és mennyiségi kihívások egy újabb koordinációs lépcsőfok integrálását indukálták. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szó-

ló 2011. évi CLXI. törvény 121. §-a által adott jogszabályi háttérre alapítottnan 2017-től kiemelt koordinációs feladatokat látnak el az ítéltáblák az illetékességi területükön működő bíróságok bírái és igazságügyi alkalmazottai képzése terén.

A képzési rendszer ítéltáblákkal kibővített koordinációs modellje

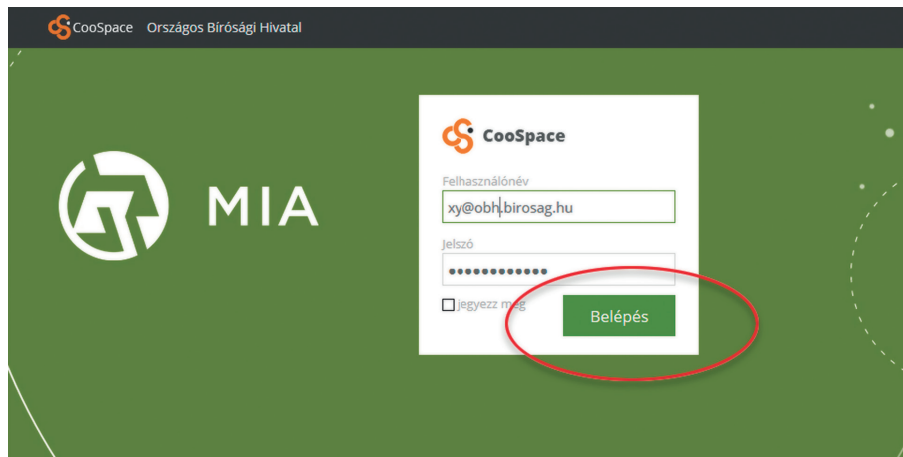

Az OBH elnökének 6/2015. (XI.30.) OBH utasítása a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról (a továbbiakban: Igazgatási szabályzat) tartalmazza valamennyi vezetői kinevezéssel rendelkező képzésekkel összefüggő kötelezettségeit. Az ítéltáblák törvénybe foglalt koordinációs feladata – összhangban a szabályzat rendelkezéseivel – kiterjed oktatási kérdésekben a törvényszékekre, azokon keresztül annak részét képező egyes bíróságokra, annak csoportjaira és még a bíróságon működő egyes tanácsokra is. Az igazgatási hierarchián túlmenően, a szakmai vezetői szinteket figyelembe véve a koordinációs hatáskör felöleli a kollégiumok és regionális kollégiumok oktatással és tudásmegosztással kapcsolatos feladatait is. Az így kialakított, egymásra épülő rendszer egyidejűleg lehetővé teszi a képzések horizontális és vertikális koordinálását és fejlesztését.

1.2. E-learning keretrendszer fejlesztése

A képzési rendszer új irányaként jelentkezett az e-learning képzések modernizálása. 2017-ben az új polgári és az önálló közigazgatási perrendtartás alkalmazására történő felkészülés során különösen indokoltá vált, hogy a személyes, tantermi oktatáson túl más csatornákat is felhasználjunk a stabil tudás elérésére és az elért képzettségi szint visszamérésére. A modern kor elvárásainak megfelelően az OBH sikeresen bevezetett egy videó, hang és interaktív anyagokat is kezelni tudó e-learning rendszert, hogy felhasználóbarát környezetben váljanak elsajátíthatóvá az új eljárásjogi kódexek tananyagai.

A <https://coospace-obh.birosag.hu/> belépési felülete

2017. július 13-án átadtuk a felhasználók számára a CooSpace e-learning platformot, elsőként a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (új Pp.) több mint 1800 oldalas tananyagával. A 68 bíró által írt és 22 kúriai bíró által lektorált tananyag egyben tartalmazza a jogszabályokat, annak magyarázatát, az alkalmazandó bírói gyakorlatot, a főbb folyamatok ábráit, továbbá a záróvizsga elvégzését segítő ellenőrző kérdéseket is. Mindez kiegészült a képzők képzése mind az 50 előadása videó anyagával, továbbá külön letölthető formátumban, podcastként elérhetővé tett hanganyagával. Ezekkel a lehetőségekkel lefedtük a legmodernebb audiovizuális képzési módszereket, amelyek közül a több mint 11 000 felhasználónak csak ki kellett választania a számára legmegfelelőbb tanulási formát. A bírósági szervezet tagjai a tananyagokat bárhol, bármikor elérhetik; a munkahelyi számítógépeiken vagy akár okos telefonjaikon keresztül is. A legelső közzétett tananyagunk sikerét mutatja, hogy majdnem 78 000 online tanulással töltött percet regisztráltunk csak a közzétételt követő félévben.

2017 szeptemberében elérhetővé vált a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (önálló Kp.) 15 bíró által írt és 5 kúriai bíró által lektorált 860 oldalas tananyaga, valamint a tantermi képzések 18 előadása és annak hanganyagként rögzített és podcastként elérhetővé tett teljes tartalma.

A CooSpace e-learning keretrendszer birtokba vételét követően a MIA folytatta a képzési rendszer szoftver alapú támogatásának fejlesztését a képzésnyilvántartó rendszer bevezetésével, melynek használatba vétele a 2018. évre várható. Hosszú távú fejlesztési célunk, hogy a képzéseket a lehető legprecízebben meghatározott célcsoportok számára tudjuk megszervezni, távlati célként pedig eljussunk az egyéni képzési nyilvántartás és az önálló, online jelentkezés- és saját adatkezelés szintjére. Mindezt több lépcsőben, egymással karöltve működő, de különálló és egymást követően kiépítendő szoftverek segítségével kívánjuk megvalósítani.

2. Központi képzési terv és programok

A 2017. év mottója a közérthetőség. Ez fémjelzi a teljes képzési és tudományos területet. Annak érdekében, hogy célzottabban tudjuk a megfelelő tudást, a megfelelő személyekhez eljuttatni, az éves tervezés során célcsoportokat és fókusz témákat alakítottunk ki. Az aktualitások és hosszú távú irányok figyelembe vétele mellett egyes csoportokat és témákat kiemelten fejlesztünk. Ez a tudatos figyelem azonban csak a téma hangsúlyosságát mutatja és nem jelent a képzés területén való kizárólagosságot. Emellett számos jogi és szakmai tartalmú képzést, tanácskozást és értekezletet is tartunk, ismertetjük a jogszabályváltozásokat és azok gyakorlati kérdéseit.

2.1. A központi képzések kiemelt célcsoportjai

Az oktatási tervben feltétlenül szükséges meghatározni, hogy mely célcsoportokat és témákat tekintünk kiemelt jelentőségűnek az adott tervezési időszakban. Az elérni kívánt képzési cél határozza meg a kiválasztási szempontokat a fókuszpontba állított célcsoportok és témák meghatározásánál. A központi oktatási terv a következő évben is kétirányú törekvéseknek kíván megfelelni: egyrésztől biztosítani szükséges az általános, mindenki számára elérhető képzési lehetőségeket, melyekkel a képzési rendszernek a teljes bírósági szervezetrendszer ki kell szolgálnia, másrésztől meg kell határoznia azokat a különösen fontos fejlesztési irányokat, melyek a következő időszakban kiemelt figyelmet kapnak.

2017-ben a központi képzések fókuszcsoportjai közül az elsődleges figyelmet a vezetői célcsoport kapta, emellett hangsúlyos csoportként jelenik meg az új generáció, az országos hálózatok tagjai és koordinátorai, valamint a kiemelt és nemzetközi konferenciák és egyéb rendezvények résztvevői köre. A stratégiai célok elérése érdekében elsődleges figyelmet kell fordítani a vezetőkre, mivel irányítási tevékenységük az egész rendszerre kihatással van. A bírósági szervezetrendszer igazgatási és szakmai vezetői pozíciókkal is rendelkezik, így ide tartoznak az elnökök, a kollégiumvezetők, a csoportvezetők és mindezek helyettesei, sőt tágabb kört tekintve a tanácselnökök is. Emellett a jövőre gondolva már ma gondoskodni kell a megfelelő utánpótlásról, a feltörekvő, potenciális vezetők kompetenciáinak fejlesztéséről. A 2016-ban megkezdett vezetőképzések tapasztalataira építve a bírósági szervezet felsővezetői közül a kollégiumvezetők és helyetteseik, valamint az elnökök és helyetteseik kompetencia-fejlesztése töltött be kulcsszerepet 2017-ben.

A korábbi évekhez hasonlóan folyamatos kiemelt fejlesztést igénylő fókuszcsoportként megmarad a hat évnél kevesebb ítélkezési gyakorlattal rendelkező bírákat, a bírósági titkárokat és fogalmazókat felölelő új generáció.

A bírósági szervezet országos szintű, azonos minőségű működéséhez elengedhetetlen a kiépített hálózatok tagjainak és koordinátorainak összefogása és képzése ahhoz, hogy munkájukat kellő hatékonysággal és eredményességgel végezhessék mindannyiunk érdekében. Ebben a fókuszcsoportban valamennyi, az OBH stratégiai programjaihoz kapcsolódó, illetve a bíróságok működését támogató hálózat tagja érintett. Ide értve a központi helyi és regionális képzések koordinátorainak és oktatásfelelőseinek felkészítését is. A speciális szakmai feladatot ellátó célcsoportok közül a képzői, azon belül is az előadói szerepet vállaló bírák kompetenciafejlesztése indulhatott el egy új szakmai hálózat, a Bírósági szervezet országos coach-tréneri hálózatának megalapításával.

Az országhatáron belüli és nemzetközi szintre emelt más hivatásrendekkel és szervezetekkel történő együttműködés fórumának biztosítása érdekében külön kiemelt fókuszcsoportot alkotnak a tudományos és nemzetközi konferenciák, egyéb rendezvények résztvevői.

2.2. A központi képzések kiemelt fókusztemái

Igazodva a fókuszcsoportokhoz a 2017-ben megvalósított fókusztemáink a következők voltak:

- vezetőképzés: a munkahelyi társas kapcsolatok vezetés- és szervezetszichológiai szempontokat figyelembe vevő, tudatos kezelése; az igazgatás-vezetési és az igazgatástechnológiai kompetenciák célzott, a bírósági szervezeti jellegzetességeket figyelembe vevő fejlesztése; vezetői soft skill fejlesztés;
- új generáció: a bírósági fogalmazók, titkárok és határozott időre kinevezett bírák rendszeres, több hetes bírói hivatásra felkészítő, tréning módszert is alkalmazó képzései, melyek célja az eljárási és anyagi jogi ismeretek frissítése, naprakésszé tétele, valamint az etikai, integritási és a bírói hivatásrendhez tartozó speciális szabályok elsajátításának megalapozása és erősítése;

- az országos hálózatok fejlesztése: példálózó jelleggel kiterjed a Bírósági közvetítői, az EU szaktanácsadói, a Sajtószóvivői, E-per kapcsolattartói és az Oktatásfelelősi hálózatra; általánosan az OBH elnökének országos stratégiai programjainak támogatása;
- tudományos és nemzetközi rendezvények: kiemelésének célja a tudományos élet és a külső-belső tudástranszfer felvirágoztatása, kapcsolattartás az egyetemekkel, társhivatásrendekkel és nemzetközi partnerekkel;
- új eljárásjogi kódexek: valamennyi civilisztikai ügyszakos bíró, bírósági titkár és bírósági fogalmazó felkészítése az új Pp. és az önálló Kp. alkalmazására.

2.3. Központi helyi és regionális képzések

2.3.1. Kötelező képzések

2017-ben az alábbi három témában szerveztünk kötelező képzéseket:

1. Közérthetőség és szakszerűség a bírósági jogalkalmazásban,
2. Családjogi érzékenyítő és szakmai képzés,
3. E-kódex Pp. – felkészülés a 2016. évi CXXX. tv. alkalmazására.

A Közérthetőség és szakszerűség a bírósági jogalkalmazásban képzés célul tűzte ki a világos és közérthető tárgyalásvezetés és határozatszerkesztés támogatását, a közérthető jogalkalmazás erősítését, a bírósági határozatok szerkesztése témában az ismeretek bővítését és gyakorlati példák, valamint mintafeladatok alapján az írásos kommunikáció fejlesztését, valamint a határozatok közérthetőségének növelését bírók, bírósági titkárok és fogalmazók számára. A kötelező képzést helyi megvalósításban országosan 55 alkalommal rendezték meg összesen 2 941 fő részvételével.

Emellett országos kötelező képzést hirdettünk családjogi bírák számára. A 2 modulós, összesen 4 napos, szakmai és pszichológiai ismeretekre is kiterjedő komplex program kiemelt sikereket ért el a 20 képzési alkalmon résztvevő több mint 1 080 bíró között.

A MIA számára a 2017. év legnagyobb kihívása az új eljárásjogi kódexekre történő felkészítés megvalósítása volt. Az új Pp. alkalmazására történő felkészítést e-learning tananyag mellett, a törvényszékeken országszerte 28 alkalommal megrendezett, 8 napos képzéssel biztosította az OBH valamennyi civilisztikai ügyszakban tevékenykedő bíró, bírósági titkár és bírósági fogalmazó számára. A képzéseken országosan 2 457 fő vett részt.

2.3.2. Ajánlott képzések

Az ítélőtáblák és a közigazgatási és munkaügyi regionális kollégiumok támogatása mellett, 2017-ben büntető, polgári, valamint közigazgatási és munkajogi ajánlott képzési hetet rendeztünk, ahol a MIA minőségbiztosítása mellett a helyi igényekre alapított ajánlott képzéseket tartottak a bíróságok. Összesen 4 567 fő vett részt az OBH által finanszírozott, de helyi és regionális szintű szervezési keretek között megvalósított 25 féle ajánlott képzésen a következő témákban:

- cégjogi ismeretek nem cégbírák számára,
- költségvetési csalás,
- a büntetés-végrehajtási törvény alkalmazásának gyakorlati kérdései,
- kábítószerrel és pszichoaktív anyagokkal kapcsolatos bűncselekmények,
- a fiatalkorúak többletjogai és gyermekkorúak a büntetőeljárásban,

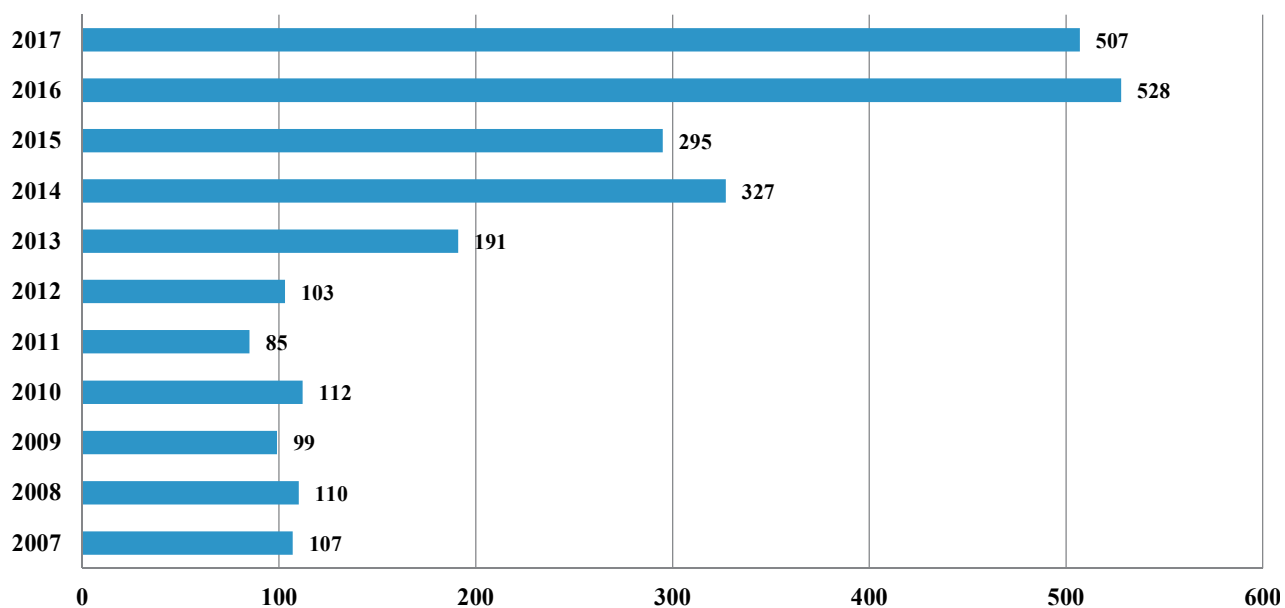
- szexuális bűncselekmények bizonyítási és minősítési kérdései, valamint az áldozatvédelmi szempontok érvényesítése,
- a perelőfeltételek – a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának gyakorlata,
- perújítási eljárás,
- a vezető tisztségviselők felelőssége,
- kártérítési perek gyakorlata, kiemelten a büntetés-végrehajtási intézetek és a bíróságok elleni kártérítési perek,
- az új Ptk. alkalmazása során felmerült jogalkalmazási kérdések,
- az új Ptk. – sérelemdíj gyakorlati alkalmazásának kérdései,
- felszámolási workshop,
- a bírák kizárásának és az eljáró bíróság kijelölésének gyakorlata,
- közigazgatási tárgyú komplex képzés,
- munkaügyi tárgyú komplex képzés,
- a munkáltató kártérítési felelőssége,
- a menekültügyi ítélkezés európai jogi kihívásai,
- az elektronikus eljárás a gyakorlatban bírák számára,
- az elektronikus eljárás a gyakorlatban titkárok, fogalmazók, ügyintézők, tisztviselők számára,
- perszimuláció igazságügyi alkalmazottak számára (polgári, büntető),
- jogtár képzés (2016. évi ismétlő),
- új szabályzatok a bíróságokon (Büsz., Iratkezelési szabályzat, belső szabályzatok),
- pszichiátriai kezelések felülvizsgálata,
- különös ismeretek a jegyzőkönyvvezetés köréből, adatlapok, értesítők (célcsoport büntető titkárok, fogalmazók, ügyintézők, tisztviselők).

Össességében a központi helyi/regionális képzési rendszerben a MIA koordinációja mellett országosan 236 képzést valósítottunk meg az OBH finanszírozásával. A helyi és regionális szinten megrendezett központi képzések naptárát a *VI. 1. számú melléklet* tartalmazza.

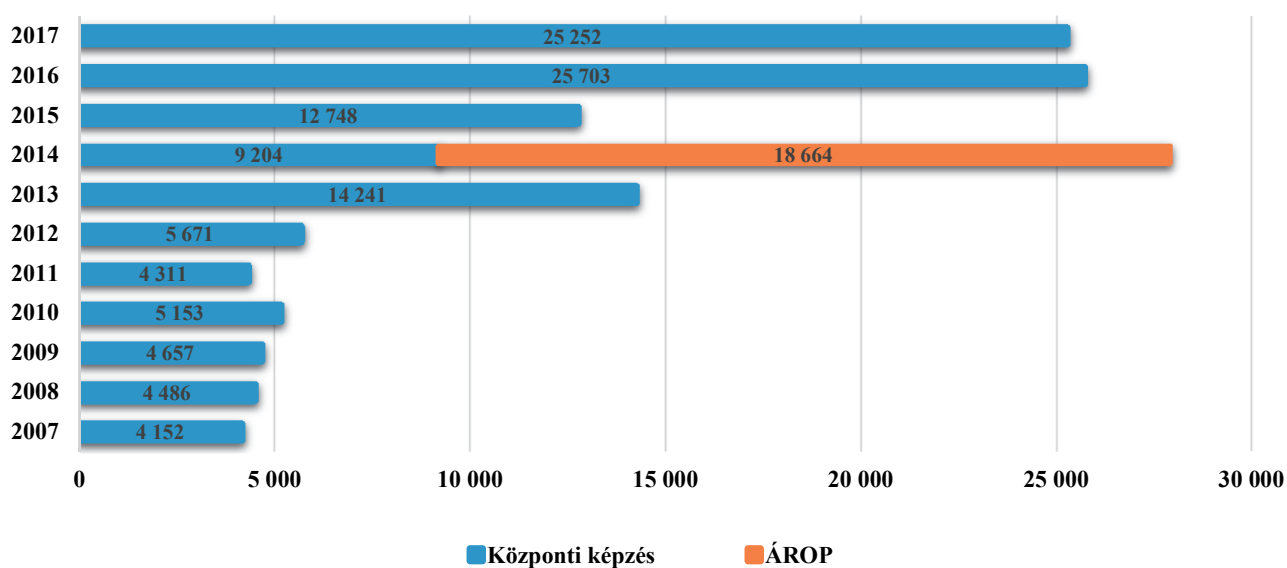
2.4. MIA helyszínen tartott központi képzések

2017-ben központi képzés keretében 507 rendezvényen 25 252 fő vett részt, ebből a MIA-n 271 központi rendezvény valósult meg 10 751 fővel. A nagyszámú képzés áttekinthetősége érdekében továbbfejlesztettük a bíróságok dolgozói számára elérhető intranetes képzési naptár nézetet, amin a központi képzések nyomon követhetők és elérhetőek a folyamatosan frissített tematikák is.

**Központi képzések száma
2007 - 2017.**

**Központi képzéseken résztvevők létszáma
2007 - 2017.**

A MIA helyszínen megrendezett központi képzések naptárát a VI. 2. számú melléklet tartalmazza.

2.4.1. Bírói hivatásra felkészítő, kötelező alapképzések

A MIA-n 2017-ben 10 egyhetes képzésen készítettük fel az új generációt a bírói hivatásra. Figyelembe véve azt, hogy egy évben összesen 40 képzési hét van, ez már önmagában mutatja a célcsoport kiemelt fontosságát. Ezek a képzéseink:

- bírósági fogalmazók szakvizsgára való felkészítése (szakvizsgához igazodóan osztott 3 modulban),
- bírói hivatásra felkészítő képzés bírósági titkároknek (elméleti képzés és tárgyalásvezetési gyakorlat ügyszakonként 4 elvégzendő modulban),
- határozott időre kinevezett bírák képzése (polgári és büntető ügyszakonként 2-2 modulban).

2.4.2. Országos programok, hálózatok

A MIA támogatja az OBH által létrehozott hálózatokat és munkacsoportokat, helyszínt nyújt a tanácskozások számára és lehetőséget biztosít arra is, hogy munkájukat országos konferenciák keretében mutassák be a bírósági szervezet számára. A MIA 2017-ben otthont adott többek között:

- az európai jogi szaktanácsadók szekcióüléseinek,
- munkacsoport üléseknek (Sajtószóvivői, Pp., Kp. és Be. Képzési- és Igazgatási Munkacsoportok üléseinek), az országos programok megismerését biztosító konferenciáknak (kiemelt témaként kezelve a Nyitott Bíróság, a tanúgondozás és áldozatvédelem és a Gyermekközpontú Igazságszolgáltatás témáját).

2.4.2.1. Coach-tréneri hálózat

2017-ben megkezdődött a Bírósági szervezet országos coach-tréneri hálózatának kiépítése. Az alapító csoport 9 tagot számlál, akik 2017-ben saját fejlesztésű prezentációs módszertani tréningükkel járultak hozzá az új Pp. képzők képzése előadói kompetenciáinak fejlesztéséhez. A jövőben a központilag koordinált hálózat fejlesztése a cél, további tagok toborzás-kiválasztásával, a csoport képzésével, rendszeres szakmai találkozók megtartásával és a bírósági szervezet központi és helyi regionális helyszíneken megvalósuló képzéseibe való bekapcsolódással.

2.4.3. A bíróság működését támogató, elektronikus eljárásokkal kapcsolatos képzések

Az OBH által kialakított új informatikai környezet a képzési oldalról is kihívásokkal járt, hiszen minden ami új, első lépésként elsajátítandó. Ezért a MIA 2017-ben is a bevezetett elektronikus rendszerek használatát segítő képzésekkel járult hozzá a modernizálás támogatásához. A 20 – többségében gyakorlati – képzésen összesen 740 fő bírósági dolgozó vett részt.

2.4.4. Vezetőképzés

A képzés a vezetői kompetenciák alábbi három területének fejlesztését tűzte ki célul:

1. vezetői soft skill fejlesztés,
2. igazgatás-vezetési kompetenciák fejlesztése,
3. igazgatás-technológiai kompetenciák fejlesztése.

A tréning tervezésekor kitűzött célok teljesültek. Új ismereteket adó, ugyanakkor élmény alapú, szakmai diskurzusokkal tarkított tapasztalati tanulás valósult meg. További célként a szakmai közösségépítés is teljesült, a vezetők közötti személyes kapcsolat, a bizalom és így a szervezeti összetartás is erősödött.

A 2017. év további eredménye, hogy a vezetőképzés új pilot csoportja keretében az ún. új generáció is megszólításra került. A vezetői kinevezést még nem kapott ambiciózus jelentkezők közül 16 fő részvételével zajlott le a képzés, melynek után követése, további fejlesztései a 2018. évben várhatóak.

2.4.5. Kompetenciafejlesztés a bírósági szervezetben

A kompetencia fogalma alatt mindazon ismeretek, készségek és attitűdök egységét értjük, amelyek hozzáértővé, alkalmassá és hitelessé teszik az adott személyt munkakörének, szakmai feladatainak ellátására. A kompetencia-alapú szemlélet rávilágít arra, hogy a feladatok meghatározása alapján nemcsak beazonosíthatóak az elvégzésükhöz szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalók, hanem célzottan fejleszthetők és mérhetőek is.

A 2016. évben megkezdett vezetőképzések tapasztalataira építve a bírósági szervezet felsővezetői közül a kollégiumvezetők és helyetteseik kompetencia-fejlesztése töltött be kulcsszerepet 2017-ben. A speciális szakmai feladatot ellátó célcsoportok közül pedig a képzői, azon belül is az előadói szerepet vállaló bírák kompetenciafejlesztése indulhatott el egy új szakmai hálózat, a Bírósági szervezet országos coach-tréneri hálózatának megalapításával.

Képzés címe	Kezdő-időpont	Záró időpont	Jelentkezők száma
Vezetőképző – komplex kompetenciafejlesztő tréning I. modul	2017.02.27.	2017.03.01.	17
Vezetőképző – komplex kompetenciafejlesztő tréning II. modul	2017.03.27.	2017.03.29.	15
Vezetőképző – komplex kompetenciafejlesztő tréning I. modul	2017.05.02.	2017.05.04.	15
Vezetőképző – komplex kompetenciafejlesztő tréning I. modul	2017.05.15.	2017.05.17.	26
Vezetőképző – komplex kompetenciafejlesztő tréning I. modul	2017.05.22.	2017.05.24.	21
Vezetőképző – komplex kompetenciafejlesztő tréning II. modul	2017.05.24.	2017.05.26.	15
Vezetőképző – komplex kompetenciafejlesztő tréning II. modul	2017.06.12.	2017.06.14.	20
Vezetőképző – komplex kompetenciafejlesztő tréning II. modul	2017.06.19.	2017.06.21.	15
Vezetői tréning a Budapest Környéki Törvényszék járásbírósági vezetői részére	2017.10.16.	2017.10.18.	16
Vezetőképző – komplex kompetenciafejlesztő tréning I. modul – fiatal vezetők számára	2017.11.13.	2017.11.15.	16
Vezetőképző – komplex kompetenciafejlesztő tréning II. modul – fiatal vezetők számára	2017.12.04.	2017.12.06.	16
Képzők képzése – Módszertani képzés – Előadás, prezentáció	2017.09.13.	2017.09.13.	40

A kompetenciafejlesztés többszintű megvalósítása meghatározó eleme lesz az oktatási terveknek az eljövendő években is.

3. Pályázatok és tudományos kutatások, könyvtár

3.1. Mailáth György Tudományos Pályázat

A 2016. évi Mailáth György Tudományos Pályázat lezárásaként, 2017. március 13-án a díjazottak szimpózium keretében mutathatták be pályaműveiket. Az OBH elnöke a díjazottak részére 2017-ben is gyakorlati lehetőséget biztosított az OBH főosztályain, valamint a pályaműveik e-book formájában történő megjelenésére is sor került.

2017-ben immár 4. alkalommal hirdette meg az OBH a pályázatot, melynek mottója: „Érthetően és elérhetően – a közérthetőség szerepe a jogalkalmazásban” volt. A joghallgatók és a bírósági szervezet dolgozói a korábbiakhoz hasonlóan négy szekcióban – polgári jogi; büntetőjogi; közigazgatási jogi; munkajogi és európai jogi, valamint bírósági általános igazgatási – nyújthatták be dolgozataikat. A pályázatra érkezett összesen 60 dolgozatot a bírósági szervezet kiemelkedő tudással rendelkező tagjai bírálták el. A pályázat nyertesei a 2017. december 8. napján megtartott, Consilium Peritorum rendezvényen vehették át díjaikat.

3.2. Ráth György Bírósági Történelem és Hagyományápolás Pályázat

Az OBH 2017. szeptember 6-án negyedik alkalommal hirdette meg a Ráth György Bírósági Történelem és Hagyományápolás Pályázatot. A pályázati lehetőség megteremtésével az OBH a bíróságok történetiségével és hagyományőrzésével kapcsolatos tevékenységet kívánja támogatni.

A pályázat névadójáról a 2017. szeptember 11-15. között, az első alkalommal megrendezett Bíróságtörténeti Hét eseményein is megemlékeztek. A Ráth György Múzeum létrehozásáról szóló törvény 110. évfordulója kapcsán kiállításon mutatták be Ráth György életét és munkásságát.

A 2017. évi pályázati felhívásra összesen 12 pályamű érkezett az Országos Bírósági Hivatalhoz: 9 törvényszék és 3 ítéltábla pályázott.

A benyújtott pályázatokat az Országos Bírósági Hivatal által felkért bíráló bizottság bírálta el, amely bírósági vezetőkből és neves jogtörténész professzorokból állt, akik valamennyi benyújtott pályázatot támogathatónak ítélték. A nyertes pályázók:

Pályázó bíróság	A pályázat címe
Debreceni Ítéltábla	„Az előttem perlekedőknek igazságot szolgáltatok” A Debreceni Királyi Ítéltábla elnökei és bírói
Debreceni Törvényszék	A Jogszolgáltatás története Hajdúböszörményben
Egri Törvényszék	Az Egri Törvényszék története
Fővárosi Ítéltábla	A Fővárosi Ítéltábla könyvtári állományába tartozó 14 darab, 1945. előtti kiadású könyv restaurálása
Kaposvári Törvényszék	Kiállítás Somogy Megye már megszűnt járásbíróságai múltjából
Miskolci Törvényszék	Ráth György Bírósági Történelem és Hagyományápolás Pályázat 2017 „Szemelvények az Edelényi Királyi Járásbíróság történetéből” című impozáns kiadvány 2. bővített kiadásának elkészítése
Nyíregyházi Törvényszék	Elődeinkre emlékezünk – Dr. Janthó László a Nyíregyházi Megyei Bíróság egykori tanácsvezető bírája szakmai életútjának bemutatása

Pályázó bíróság	A pályázat címe
Pécsi Törvényszék	A Mohácsi Járásbíróság elnöki iroda antik bútorzatának megújulása
Szegedi Ítélőtábla	A Szegedi Királyi Ítélőtábla története 1921 és 1938 között
Szolnoki Törvényszék	A Szolnoki Törvényszék története a sajtó tükrében 1945-ig
Veszprémi Törvényszék	A Veszprémi Törvényszék történetével összefüggő emléktáblák állítása
Zalaegerszegi Törvényszék	Bírósági tárlat – állandó kiállítás a Nagykanizsai Járásbíróság épületében

Az Országos Bírósági Hivatal finanszírozásával, a nyertes pályázatok eredményeként, a bíróság-történet- és hagyományápolás jegyében olyan tevékenységek megvalósítására kerül sor, mint;

Kiadványok készítése:

- A Debreceni Királyi Ítélőtábla elnökeinek életútjáról, a bírói pályafutásukról.
- A hajdúböszörményi jogszolgáltatás történetének bemutatása.
- A „Szemelvények az Edelényi Királyi Járásbíróság történetéből” című impozáns kiadvány 2. bővített kiadása megjelenése.
- Dr. Janthó László, a Nyíregyházi Megyei Bíróság egykori tanácsvezető bírása szakmai életútjának feltárása.
- A Szegedi Ítélőtábla történetét feldolgozó harmadik kötet publikálása.

Konferenciák, kiállítások szervezése:

- Egerben a 110 éves Törvényház 2016-2017. évi átfogó rekonstrukciója kapcsán az épületátadás méltó részeként megtervezett kiállítás és könyvbemutató megtartása.
- Állandó bíróságtörténeti kiállítás berendezése „Az elfeledett járásbíróságok, a Csurgói, az Igali, a Lengyeltóti, és a Tabi Járásbíróság története” címmel Kaposvárott.
- Dr. Janthó László, a Nyíregyházi Megyei Bíróság egykori tanácsvezető bírójának szakmai életútja és a bírósági témájú archívumának kiállítása.
- Állandó kiállítás a Szolnoki Törvényszék épülete 1893-ban történő átadásáról, ami 2018-ban ünnepli a 125 éves fennállását.
- A Nagykanizsai Járásbíróság épületében kialakított bírósági tárlat.

Tárgyak restaurálása, emléktábla, emlékmű avatása:

- A Fővárosi Ítélőtábla könyvtári állományába tartozó 14 db 1945 előtti kiadású könyv restaurálása.
- A Mohácsi Járásbíróság használatában lévő, az 1920-as években készült, antik dolgozószoba garnitúra méltó helyreállítása.
- A Veszprémi Törvényszék homlokzatán emléktábla elhelyezése abból az alkalomból, hogy közel 150 évvel ezelőtt 1872-ben kezdte meg működését az épületben a közigazgatástól független, önálló Veszprémi Királyi Törvényszék és a Veszprémi Királyi Járásbíróság.

Mindemellett, a 2016. évben nyertes pályázatoknak köszönhetően, 2017 folyamán kilenc rendezvény – konferencia, könyvbemutató – valósult meg.

3.3. A bíróság szervezetet érintő tudományos kutatások

2017-ben 44 kutatási kérelem érkezett az Országos Bírósági Hivatalhoz. A kutatások során az egyéni megkeresések mellett, több hazai kutatóintézettel működünk együtt, mint például az Országos Kriminológiai Intézet vagy az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara.

A kutatások egy része az Alkotmánybíróság és a Kúria közös kutatási pályázata keretében valósult meg és az Alaptörvény érvényesülésének vizsgálatához kapcsolódott. Az együttműködések célja, hogy a kutatások tárgyyszerű képet adjanak a kutatás tárgyáról, mind a tudományos, mind pedig a gyakorlati élet számára, az eredmények hasznosíthatóak és integrálhatóak legyenek, mindezzel párhuzamosan pedig megfeleljenek a bírósági szervezet integritási követelményeinek is.

Az OBH együttműködő partnerként vett részt a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara mellett, az Európai Bizottság HERCULE III (2014-2020) „Jogi képzés és tanulmányok program” elnevezésű felhívására benyújtott nemzetközi pályázaton, melyet az Európai Bizottság 2017-ben támogatásra érdemesnek ítélt.

A program általános célkitűzése az Európai Unió pénzügyi érdekeinek védelme, ami által növekszik az Unió gazdaságának versenyképessége és biztosítható az adófizetők pénzének védelme. A program konkrét célkitűzése a csalás, a korrupció és az Unió pénzügyi érdekeit sértő egyéb jogellenes tevékenységek megelőzése és az ezek elleni küzdelem. A program keretében magas színvonalú kutatások folytatására, a gyakorlati és az elméleti szakemberek közötti kooperáció erősítésére, valamint olyan program indítására nyílik lehetőség, amely növeli a bíróságok és más jogi hivatások képviselőinek jogtudatosságát az EU pénzügyi érdekeinek védelmével kapcsolatban.

A Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar és az OBH Magyar Igazságügyi Akadémia együttműködésével benyújtott, „Az Európai Unió pénzügyi érdekeinek büntetőjogi védelme – különös tekintettel a pénzmosás, adócsalás, korrupció elleni küzdelemre és az azokkal kapcsolatos compliance tevékenységre” című, Európai Bizottság által támogatott pályázat szakmai megvalósítására 2018-ban kerül majd sor.

Az OBH és a bírósági szervezet egyik fő kommunikációs célkitűzése a közérthetőség fejlesztése. Az OBH a 2017-es évet a közérthető bíróság évének szentelte annak érdekében, hogy a bíróságok írásbeli és szóbeli kommunikációjának érthetősége minél inkább kiteljesedjék. A Nemzeti Közszerológiai Egyetemmel együttműködésben egy kutatási projekt indult. Ennek fontos célja, hogy a bírósági sajtóközlemények közérthetőség, médiaképesség szempontjából történő elemzése révén egy olyan gyakorlati útmutató, kézikönyv szülessen, amelyet a bírósági sajtószóvivők, sajtótitkárok haszonnal forgathatnak a mindennapi munkájuk során.

Az Országos Bírósági Hivatal koordinálásával és finanszírozásával, a Debreceni Törvényszék és a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara között létrejött együttműködési megállapodás keretében lehetőség nyílt a hatékony és időszerű ítélezés érdekében, a Debreceni Törvényszék által kimunkált és működtetett ún. „Debreceni modell” kiemelt kutatására, és ennek érdekében munkacsoportok felállítására. A kutatást összegző tanulmány megjelentetésére 2018-ban kerül sor.

3.4. Könyvtár

Az OBH a 2016-ban létrehozott Országos Bírósági Könyvtári Szakértői Koordinátori Hálózat kialakításával támogatja a bírósági könyvtárak működését, hogy azok a bírósági rendszer infor-

mációs igényeit minél magasabb színvonalon elégítsék ki. A hálózat módszertani segédanyagok, útmutatók készítésével segítette a bíróságokon működő 27 báziskönyvtár, és azok letéti könyvtárainak munkáját. A bírósági könyvtárosok részére 2017-ben két alkalommal központi szakmai továbbképzést szervezett, illetve részt vett az OBH MIA által megvalósított vezetőképző programban könyvtárhasználati, kutatómódszertani témakörökben.

Az Országos Bírósági Integrált Könyvtári Rendszer katalógusa 2017-től megújított internetes felületen teszi kereshetővé valamennyi bírósági könyvtár anyagát. A bírósági intranetes és internetes hálózaton elérhető tartalomszolgáltatás lényegesen gazdagodott azzal, hogy 2017-től csatlakozott az MTA EISZ Nemzeti Programjához, melynek segítségével számos hazai és külföldi szakirodalmi forrás, adatbázis elérhetővé vált a bíróságok részére.

Megújultak a rendszeresen készített belső tájékoztató anyagok is, – a szemlék, a szakirodalmi ajánlók – melyek a bírósági könyvtárak magyar és idegen nyelvű beszerzéseiről, a megjelent szakcikkekről, a jogtudomány, illetve a jogi szakkönyvtárak legújabb híreiről, eseményeiről adnak információt.

2017. szeptember 13-án „A megújuló Országos Bírósági Könyvtári Rendszer: együttműködés a hazai szakkönyvtári hálózattal” című szakmai konferencián a magyarországi könyvtárszakmai szereplők részére bemutatásra kerültek az eddigi fejlesztés eredményei. A konferencia emellett lehetőséget adott a résztvevő szakkönyvtárak vezetői és a társhivatásrendek képviselői között kialakuló eszmecsere és együttműködések fejlesztésére.

4. Fogalmazói felvételi versenyvizsga

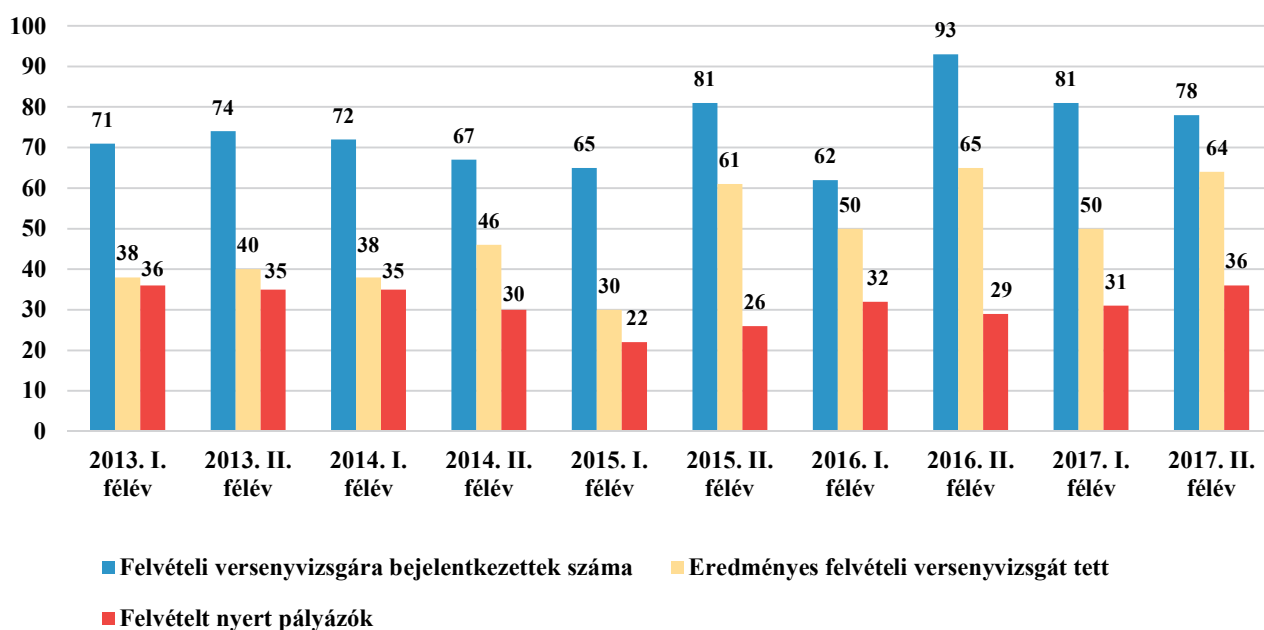
A bírósági fogalmazói álláshelyek kiírására 2017-ben is két alkalommal került sor. Az álláshelyekre pályázók a 2016-ban bevezetett, kompetenciamérésre épülő felvételi eljárás keretében adhattak tanúbizonyságot tudásukról és rátermettségükről.

A 2017. I. félévi szabályzatmódosítás eredményeként jelentősen bővült, illetve változott a többletpontok rendszere és több esetben változott azok igazolásának módja is. Emellett szélesebb körben lehetővé vált az egységes álláshely betöltési időponttól történő eltérés. A szabályzatmódosításnak köszönhetően rövidült és egyben rugalmasabbá is vált a felvételi eljárás és módosultak a kinevezés feltételei is, mely által még objektívabb lett a kiválasztási rendszer.

A fogalmazói álláshelyekre benyújtott pályázatok eredményét tekintve:

- Az első félévben kiírt 34 álláshelyre, összesen 99 pályázat érkezett. Ebből 81 pályázó jelentkezett versenyvizsgára, akik közül 50 fő eredményesen teljesítette azt. Így az összesen 65 fő felvehető pályázó közül, országosan 31 fő bírósági fogalmazói kinevezésére került sor.
- A második félévben kiírt 43 álláshelyre, összesen 83 pályázat érkezett. Ebből 78 pályázó jelentkezett versenyvizsgára, akik közül 64 fő eredményesen teljesítette azt. Így az összesen 67 fő felvehető pályázó közül, országosan 36 fő bírósági fogalmazói kinevezésére került sor.
- A 182 pályázó közül 22 fő érte el az összes pontszám 90%-át vagy annál többet.
- A 77 kiírt álláshelyre a kinevezők 114 pályázó közül választhattak.
- A közérthető pályázati kiírásnak köszönhetően, 2017-ben mindössze 2 érvénytelen pályázat benyújtására került sor.

Fogalmazói felvételi

A pályázók által kitöltött anonim kérdőívek és a versenyvizsgákat értékelő workshopok keretében elhangzottak alapján, az új típusú felvételi rendszer mind a pályázók, mind a vizsgáztatásban részt vevő bizottsági tagok körében osztatlan elismerésre tett szert.

5. Nemzetközi kapcsolatok

5.1. Nemzetközi kapcsolatrendszer

Az OBH, valamint a bíróságok szerteágazó, tartós és több évre visszanyúló szakmai kapcsolatrendszerrel tartanak fenn nemzetközi szervezetekkel, illetőleg külföldi bíróságokkal. Ezen együttműködések azon túlmenően, hogy lehetőséget biztosítanak a bírának és a bírósági titkárok számára a nemzetközi tendenciák megismerésére, a széles körű tudásmegosztás színterei is.

5.1.1. Bíróságok nemzetközi kapcsolatai

Az ítélőtáblák és törvényszékek jelentős része ápolta 2017-ben is nemzetközi kapcsolatot más államok bíróságaival. Ezek túlnyomó része már hosszú múltra, sok esetben több évtizedre nyúlik vissza, és mindkét fél szakmai épülésére szolgál. A partnerek között a legnagyobb számban továbbra is a németországi bíróságok vannak. Emellett kiemelkedő a határhoz közeli bíróságok intenzív partnerkapcsolata a szomszédos országok bíróságaival, amely nagyban elősegíti nemzetközi érintettségű ügyek esetében a közös munkát. Az együttműködés jellege a protokoll látogatásoktól a rendszeres, közös szakmai konferenciákig különböző intenzitású. Az egyes bíróságok 2017-ben fennálló nemzetközi kapcsolatait a következő táblázat tekinti át.

Az ítélőtáblák és törvényszékek kétoldalú önálló kapcsolatrendszere		
Bíróság	Partnerország	Partnerbíróság
Ítélőtáblák		
Debreceni Ítélőtábla	Románia	Nagyváradai Ítélőtábla
Pécsi Ítélőtábla	Németország	Bambergi Táblabíróság
Törvényszékek		
Balassagyarmati Törvényszék	Lengyelország	Krosnoi Kerületi Bíróság
Budapest Környéki Törvényszék	Franciaország	Bordeaux-i Fellebbviteli Bíróság
Debreceni Törvényszék	Németország	Bremerhaveni Járásbíróság
	Románia	Nagyváradai Törvényszék
Fővárosi Törvényszék	Németország	Berlini Tartományi Munkaügyi Bíróság
		Drezdai Szociális Bíróság
		Bonni Tartományi Bíróság
	Ausztria	Bécsi Tartományi Büntetőbíróság
	Lengyelország	Krakkói Közigazgatási Bíróság
Győri Törvényszék	Ausztria	Wiener-Neustadti Tartományi Bíróság
	Németország	Meiningeni Tartományi Bíróság
	Szlovákia	Szlovákiai Fővárosi Bíróság
		Pozsonyi V. Kerületi Bíróság
Gyulai Törvényszék	Románia	Aradi Törvényszék
Kaposvári Törvényszék	Németország	Traunsteni Tartományi Bíróság
	Lengyelország	Krakkói Területi Bíróság
Kecskeméti Törvényszék	Szerbia	Szabadka bíróságai
Miskolci Törvényszék	Szlovákia	Kassai Kerületi Bíróság
Pécsi Törvényszék	Horvátország	Vukovári Megyei Bíróság
Szolnoki Törvényszék	Lengyelország	Wroclawi Regionális Bíróság
Szombathelyi Törvényszék	Ausztria	Eisenstadti Tartományi Bíróság
	Németország	Chemnitzi Tartományi Bíróság
	Ausztria, Szlovénia	Maribori Felsőbíróság, Eisenstadti Tartományi Bíróság (Pannon Jogászok Szimpozionja)
Zalaegerszegi Törvényszék	Ausztria, Szlovénia	Maribori Felsőbíróság, Eisenstadti Tartományi Bíróság (Pannon Jogászok Szimpozionja)
	Ausztria	Eisenstadti Tartományi Bíróság

A bilaterális kapcsolatok mellett a törvényszékek részt vesznek az OBH nemzetközi tevékenysége keretében felmerülő feladatok ellátásában is. A Veszprémi Törvényszék 2015 óta kijelölt referenciabírósága az Európa Tanács igazságszolgáltatás hatékonyabbá tétele céljából létrehozott bizottságnak (CEPEJ).

2017-ben az EJTN rövid távú csereprogramja keretében Magyarországra érkező külföldi bírák delegációit a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, a Fővárosi Törvényszék és a Veszprémi Törvényszék is fogadta egy-egy hétre.

5.1.2. Az OBH nemzetközi kapcsolatai

Az OBH tagsággal rendelkezik az alábbi nemzetközi szervezetekben:

- Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN),
- Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságügyi Tanácsai Hálózat (BEMNCJ).

Az OBH rendszeres kapcsolatot tart fenn az alábbi szervezetekkel:

- Hágai Nemzetközi Magánjogi Értekezlet,
- Európai Igazságügyi Hálózat (EJN),
- Európai Unió Bírósága (EUB),
- Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB),
- Európa Tanács,
- Európai Jogakadémia (ERA),
- Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal „bírósági tagok hálózata” (EASO network of court and tribunal members),
- Európai Igazságügyi Együttműködési Egység Közös Felügyelő Testülete (EUROJUST Joint Supervisory Body, JSB),
- Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ).

Az igazságügyi képzések terén a Magyar Igazságügyi Akadémia szorosan együttműködik a következő szervezetekkel:

- Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN),
- Európai Jogakadémia (ERA),
- Nemzetközi Jogi Együttműködés Alapítvány (IRZ),
- Európa Tanács Jogi Hivatások Emberi Jogi Képzési Programja (HELP),
- Európai Közigazgatási Intézet (EIPA),
- Visegrádi Négyek igazságügyi akadémiái (V4),
- Nemzetközi Képzési Intézet (IGO),
- Közép- és Kelet-Európai Jogi Intézet (CEELI).

Az OBH támogatja a nemzetközi bírói egyesületek munkáját, a bírák és bírósági egyesületek tagságát és részvételét a nemzetközi szervezetekben, így például:

- az Európai Munkaügyi Bírák Egyesületében (EALCJ),
- a Közigazgatási Bírák Európai Egyesületében (AEAJ),
- a Menekültügyi Bírák Nemzetközi Egyesületében (IARLJ),
- a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetben (ILO),
- az Európai Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságok és Államtanácsok Szervezetében (ACA Europe),
- az Európai Versenyjogi Bírák Szövetségében (AECLJ),

- a Környezetvédelmi Bírák Európai Unió Fórumában (European Union Forum of Judges for the environment),
- az Európa Tanács igazságszolgáltatás hatékonyabbá tétele céljából létrehozott bizottsága pilot bíróságok programjában (CEPEJ Network of Pilot Courts),
- Aarhusi Egyezmény Jogkövetési Bizottságában.

Az OBH 2017-ben fennálló nemzetközi kapcsolatait, külön figyelemmel az elért eredményekre:

	Nemzetközi kapcsolat megnevezése	Eredmények
	Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságügyi Tanácsainak Hálózata	Titkárság feladatainak ellátása: hálózat honlapjának szerkesztése, éves közgyűlés előkészítése, az elnök tevékenységének támogatása.
KÉPZÉSEK	Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN)	146 fő részvétele képzéseken (90 bíró, 40 bírósági titkár és 16 igazságügyi alkalmazott), 12 bíró kiküldése és 11 fogadása rövid távú csereprogram keretében, 1 bíró részvétele hosszú távú csereprogramban, 18 bírósági titkár és fogalmazó kiutazása és 19 fogadása az AIAKOS program keretében, 6 fogalmazó részvétele a Themis fogalmazói verseny C és D elődöntőjén, 3 bíró kiutazása és 3 fogadása a speciális csereprogram keretében, 1 bírósági elnök kiutazása és 1 fogadása a vezetői csereprogram keretében.
	Visegrádi Négyek (Magyarország, Szlovákia, Csehország, Lengyelország)	3 fő részvétele a Szlovák Igazságügyi Akadémia szervezésében „EUB Törvényszéke és a nemzeti bíróságok viszonya – közös értékek nyomában” címmel megrendezett konferencián. 3 fő részvétele a Lengyel Bíró- és Ügyészképző Akadémia „Igazságügyi együttműködés büntetőügyekben” címmel megrendezett nyelvi kurzusán. 2017. július 1. – 2018. június 30. között Magyarország tölti be a soros elnökséget.
	Európai Jogakadémia (ERA)	2 OBH elnöki ösztöndíjas delegálása, 39 bíró és 20 bírósági titkár részvétele külföldön megszervezett ERA szemináriumokon, közös projekt pályázatok.
	Nemzetközi Jogi Együttműködés Alapítvány (IRZ)	3 bíró részvétele 2 különböző programon.

	Nemzetközi kapcsolat megnevezése	Eredmények
EU INTÉZMÉNYEK	Európai Unió Bírósága	3 OBH elnöki ösztöndíjas delegálása, 10 fő EJTN tanulmányút keretében meglátogatta a bíróságot.
	Európai Igazságügyi Hálózat (EJN)	Kontaktpont üléseken, munkacsoportüléseken történő részvétel (10 alkalommal).
	EUROJUST	2 fő részvétele az EJTN tanulmányútján az EUROJUST-nál. 1 bíró részvétele a „Kiberbűnözés – 18. éves tréning a gyermekek interneten történő szexuális kizsákmányolása” címmel megrendezett konferencián.
NEMZETKÖZI SZERVEZETEK	Európa Tanács	Részvétel a CEPEJ „Pilot bíróságok” hálózatának 12. plenáris ülésén (1 bíró).
	Emberi Jogok Európai Bírósága	1 bíró részvétele az EJTN hosszú távú csereprogramjában, 7 fő EJTN tanulmányút keretében meglátogatta a bíróságot.
	Hágai Magánjogi Konferencia	Kijelölt kapcsolattartó bíró állandó tevékenysége jogellenes gyermekelviteli ügyekben.
EGYÉB PROJEKTEK	Észak-rajna-vesztfáliaia-magyar vegyes bizottsági együttműködés	5 magyar bíró vett részt egy düsseldorfi tanulmányúton (közigazgatási eljárás, menekültügy, környezetvédelem, adójog, szociális bíróság – social court témakörében).

Az Európai Igazságügyi Hálózat polgári és büntető kontaktpontjainak üléseire összesen 10 alkalommal delegált képviselőt az OBH.

Az OBH delegáltjai, összesen 22 bíró és bírósági titkár az alábbi nemzetközi konferenciákon vettek részt:

- EALCJ Európai munkaügyi bírák 21. éves kongresszusa, Prága;
- ILO konferencia „European Labour Standards for Judges” címmel, Torino;
- EBESZ szerbiai missziója által szervezett konferencia „A jelenlegi közigazgatási bírósági rendszerek előnyei és hátrányai a részes államokban” címmel Belgrádban;
- EJTN Kontaktpontok találkozója, Lisszabon;
- Francia Igazságügyi Alkalmazottak Továbbképző központja (ENG) által szervezett Projektzáró konferencia igazságügyi alkalmazottak és végrehajtók képzése tárgyában, Lisszabon;
- Terre des hommes – nemzetközi jogvédő alapítvány Procedural Rights of Juveniles Suspected or Accused in the European Union (PRO-JUS) – projektzáró konferenciája, Brüsszel;
- Az EU Fellebbviteli Bíróságai elnökeinek 5. éves konferenciája 's-Hertogenbosch, Hollandia;
- Magyar-Német Jogász Egyesület – Menekültügy kérdéseivel foglalkozó német-magyar konferenciája, Heidelberg;
- Európai Bizottság elektronikus bizonyíték témájával foglalkozó operatív bizottságának (e-Evidence Steering Committee) ülése, Brüsszel;
- European University Institute „Uniós egységes digitális piac szerepe” című konferenciája, Brüsszel;

- Francia Igazságügyi Minisztérium által szervezett Projektzáró konferencia (Court Quality Framework Design Project), Párizs;
- Észt Igazságügyi Minisztérium által szervezett Future e-justice konferencia, Tallin.

5.1.3. Részvétel a nemzetközi szervezetek munkájában

5.1.3.1. A Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságszolgáltatási Tanácsainak Hálózata

A Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságszolgáltatási Tanácsai Hálózatának célja, hogy hatékonyan mozdítsa elő a térség igazságügyi együttműködését. Ez a gyakorlatban konferenciák, workshopok, szakmai látogatások és kutatások szervezését, illetőleg kérdőívek összeállítását jelenti. A tagok által képviselt bírósági szervezetek közvetetten 300 millió embert segíthetnek ahhoz, hogy ügyeik az európai sztenderdeknek megfelelő jó gyakorlatokat ismerő bírák elé kerülhessenek. A Hálózat közgyűlésen hozza meg döntéseit, működését a választott elnök, öttagú irányító testület, és titkárság biztosítja. A titkárság feladatainak ellátását 2015 óta az OBH biztosítja.

A Hálózat 2017. július 10-11. napján Burgasban, Bulgáriában tartotta éves konferenciáját és közgyűlését. Ennek előkészítése érdekében az irányító testület 2017. február 22-én Tiranában ülésezett. Mindkét szakmai találkozó előkészítésében és lebonyolításában a Hálózat titkárság-vezetésével összefüggő feladatokat 2018-ig ellátó OBH jelentős szerepet vállalt. A burgasi közgyűlés a magyar tagokat az irányító testület (board) tagjává választotta, így a jövőben Magyarország szerepe a Hálózat tevékenységében tovább növekszik.

5.1.3.2. Részvétel kormányközi regionális együttműködésekben

5.1.3.2.1. Magyar Észak-Rajna-Vesztfáliai Kormányközi Vegyes Bizottság

A 2008-ban felállított Magyar Észak-Rajna-Vesztfáliai Kormányközi Vegyes Bizottsággal 2012-ben kezdődött igazságügyi együttműködés az OBH közreműködésével. A 2016-ban érkezett megkeresés eredményeként, amely a közigazgatási bíráskodás terén az Észak-Rajna-Vesztfáliai Tartományi Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság (Oberverwaltungsgericht) és egy megfelelő szintű magyar bíróság közötti együttműködés kialakítására irányult, az OBH elnökének döntése alapján 2017. március 28-án 5 tagú delegáció utazott Németországba. A delegáció tagjai között az OBH mellett a Kúria és a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság képviseltette magát. A 2017. április 1-jéig tartó szakmai találkozó eredményeként a Fővárosi Törvényszék, valamint a német partnerbíróság között kétoldalú kapcsolat kialakítása érdekében indult együttműködés.

5.1.3.2.2. Bajor-Magyar Kormányközi Vegyes Bizottság

A Bajor-Magyar Vegyes Bizottság munkaterve szerint a felek évente rendeznek egy igazságügyi témájú konferenciát, amely alapján lehetőség nyílik magyar bírák részvételére a Bajor Igazságügyi Akadémia képzésein.

5.1.3.2.3. Visegrádi Négyek együttműködés

A magyar bírói kar a Szlovák Igazságügyi Akadémia és a Lengyel Bíró- és Ügyészképző Akadémia által a V4 országoknak szervezett nyelvi és szakmai képzéseken képviseltette magát. A Visegrádi Négyek igazságügyi akadémiáinak igazgatói – a V4 elnökséghez igazodva – rendszeres találkozót szerveznek. Magyarország 5. alkalommal, 2017. július 1. és 2018. június 30. között tölti be a Visegrádi Csoport (V4) elnökségét.

5.1.4. Kiküldetések, delegációk fogadása

Az OBH nemzetközi kapcsolatai révén lehetőség nyílik a külföldi társszervek magas színvonalú és részletes tájékoztatására a magyar bírósági rendszerről, annak igazgatási és szakmai irányításáról. A nemzetközi kapcsolatok ápolása és a nemzetközi társintézményekkel fenntartott, illetve új együttműködések megteremtése mellett a delegációk fogadása és a kiküldetések egyedülálló lehetőséget adnak külföldi jó gyakorlatok és tapasztalatok cseréjére, illetve azok hazai átültetésére és alkalmazására. Emellett a Magyarországra érkező külföldi szakemberek betekintést nyerhetnek a magyar igazságszolgáltatás rendszerébe, a magyar bírósági szervezet felépítésébe, valamint annak igazgatási és szakmai irányításába.

Az idei évben az OBH az előző évhez képest több külföldi megkeresésnek tett eleget, melynek során – a fent említetteken túl – többek között az alábbi külföldi vendégeket és delegációkat fogadta:

- Holland Bírói Tanács delegációja,
- szudáni bírói delegáció,
- észt közigazgatási bíró,
- Bécsi Tartományi Büntetőbíróság delegációja,
- Vietnámi Igazságügyi Bizottság delegációja,
- Krakkói Területi Bíróság delegációja,
- az Európai Titkári Egyesület elnöke,
- norvég ügyvédek delegációja,
- Francia Nagykövetség képviselői.

Az OBH elnöke a Kúria delegációjának kíséretében Bécsben és Lipcsében tett épületlátogatást a Kossuth téri volt Igazságügyi Palota rekonstrukciójának, tervezési munkáinak előkészítése keretében. Az OBH elnökhelyettese részt vett az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) éves Közgyűlésén Máltán.

5.1.5. A Nemzetközi Kapcsolatok Koordinációs Testülete működésének támogatása

A bírósági szervezet nemzetközi kapcsolatainak összehangolása céljából 2014-ben kezdte meg működését a Nemzetközi Kapcsolatok Koordinációs Testülete. A testület éves ülésein a bírósági szervezet nemzetközi kapcsolatainak összehangolt képvisellete céljából a Kúria, az OBH elnöke és az OBT beszámol éves nemzetközi tevékenységéről, valamint rögzítik és egyeztetik a jövőbeni feladatokat, célkitűzéseket a nemzetközi szerepvállalás terén. A testület a felmerült aktuális kérdések megvitatása céljából 2017-ben két alkalommal, január 10. és március 28. napján is ülésezett.

5.2. Nemzetközi képzések, ösztöndíjprogramok

Az OBH elnöke Bszi. 76.§ (7) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva koordinálja a magyar bírósági szervezetben dolgozók részvételét nemzetközi képzéseken. A bíróságok nemzetközi vonatkozású képzéseinek szervezési feladatait, a részvétel adminisztratív és szakmai támogatását, valamint a képzéseken megszerzett tudás bírói karban történő megosztását a MIA végzi szoros együttműködésben a nemzetközi képző intézményekkel. 2017-ben összesen 127 külföldi nemzetközi rendezvényen összesen 204 bíró, 80 bírósági titkár és 27 igazságügyi alkalmazott részvételére nyílt lehetőség.

5.2.1. Együttműködés az Európai Igazságügyi Képzési Hálózattal

Az OBH tagságának köszönhetően a magyar bírák, bírósági titkárok és fogalmazók közül évről évre növekvő számú jelentkezőnek nyílik lehetősége részt venni az Európai Igazságügyi

Képzési Hálózat által szervezett csereprogramokon és nemzetközi képzéseken. 2017-ben összesen 146 fő vehetett részt 51 EJTN által szervezett külföldi szemináriumon, konferencián, csereprogramon és tanulmányúton. A résztvevők között 90 bíró, 40 bírósági titkár és 16 igazságügyi alkalmazott volt.

5.2.1.1. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) rövid és hosszú távú csereprogramjai

Az EJTN minden évben lehetőséget nyújt rövid és hosszú távú csereprogramokon történő részvételre. A rövid távú, kétéhetes csereprogramok keretében 2017-ben 12 magyar bíró vett részt külföldi tanulmányúton, továbbá összesen 12 bíró érkezett Magyarországra. Az EJTN hosszú távú csereprogramjában 1 bíró az Emberi Jogok Európai Bíróságán kezdte meg 12 hónapos gyakornoki idejét, mely 2018-ra is átnyúlik.

2017-ben az új generáció részére szervezett EJTN AIAKOS csereprogram keretében 18 határozott időre kinevezett bíró, bírósági titkár és bírósági fogalmazó vehetett részt külföldi tanulmányúton, míg a magyar bíróságok összesen 19 külföldi vendéget fogadtak.

5.2.1.2. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) speciális és bírósági vezetők részére létrehozott csereprogramjai

2017-ben 3 magyar bíró vehetett részt az EJTN 2016-ban elindított speciális csereprogramjában, amelynek lényege, hogy a résztvevők egy-egy általuk kiválasztott szakterületre fókuszálva kaphatnak képet a fogadó ország szabályozási és eljárási rendszereiről. A magyar résztvevők a szervezett bűnözésre, illetve családjogi és munkajogi témákra fókuszáló programokon vettek részt és 3 külföldi bíró magyarországi fogadásában működtek közre ugyanezekben a szakterületeken.

A bírósági vezetőknek szóló csereprogramban 1 magyar bírósági elnök vett részt és ezzel párhuzamosan 1 külföldi bírósági vezető látogatott tanulmányútra Magyarországra.

5.2.1.3. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) bilaterális csereprogram

Az EJTN külön pénzügyi forrást biztosít tagállami bíróságok részére, bilaterális partnerkapcsolataik megalapozása és tapasztalatszerzés céljából, támogatva egyhetes tanulmányutak megvalósítását egy másik tagállam bíróságára. 2017-ben erre a Kaposvári Törvényszék első magyar bíróságként sikeresen pályázott. Kiemelendő, hogy a csereprogram keretében a Kaposvári Törvényszék és partner bírósága, a Krakkói Területi Bíróság delegációinak kölcsönös látogatására biztosított fedezetet az EJTN. A Kaposvári Törvényszék delegációja 2017. szeptember 18. és 23. között látogatott Krakkóba, majd 2017. november 27. és december 1. között Magyarországon fogadta a lengyel bíróság delegációját. A lengyel delegáció az Országos Bírósági Hivatalban is látogatást tett, ahol a bírósági igazgatás és a képzés rendszerével ismerkedtek meg. A szakmai tapasztalatcsere további témái között az elektronikus kommunikáció, a tárgyalótermi kép- és hangrögzítés mellett, olyan klasszikus terület is helyet kapott, mint a másodfokú polgári peres eljárás tanulmányozása.

5.2.1.4. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) THEMIS fogalmazó verseny

2017-ben az EJTN THEMIS nemzetközi fogalmazó versenyének két fordulóján, a C és D elődöntőn is képviseltette magát Magyarország. A C elődöntőt 2017. június 6-8. között tartották „Európai együttműködés polgári ügyekben” címmel Vilniusban. A D elődöntőnek „Bírói etika és magatartás” témájában 2017. július 3-6. között 2013 után ismét a Magyar Igazságügyi Akadémia adhatta otthont. A témákban való jártasságukról a háromfős fogalmazói csapatok prezentációik bemutatásával és az opponensi kérdések megválaszolásával tettek tanúbizonyságot. A nemzet-

közi zsűri a tíz nemzeti csapat közül, a görög és lengyel versenyzőket juttatta a döntőbe, az OBH különdíját a Cseh Köztársaság csapata nyerte el. Michael Korhonen, az EJTN kommunikációs igazgatója a verseny szervezését igen magas színvonalúnak értékelte.

5.2.1.5. További EJTN képzések, konferenciák

Az EJTN szervezésében évről évre számos másfél-öt napos nemzetközi képzés kerül megrendezésre az EU-jog alkalmazását, idegennyelvi és bírói kompetenciák fejlesztését érintő témakörökben. Ilyen típusú képzésen 2017-ben összesen 108 alkalommal vettek részt bírák, bírósági titkárok és fogalmazók.

5.2.2. Együttműködés az Európai Jogakadémiával (ERA)

Az OBH nemzetközi képzései kapcsán szorosan együttműködik az 1992-ben alapított Európai Jogakadémiával.

5.2.2.1. Képzési együttműködés az ERA-val

Az OBH – ERA együttműködés egyik fontos eleme a képzési együttműködés, melynek köszönhetően magyar bírák és igazságügyi alkalmazottak az ERA által megrendezett nemzetközi szemináriumokon vehetnek részt. Ennek keretében 2017-ben az OBH az ERA által szervezett 25 külföldön megrendezett nemzetközi szemináriumon, konferencián biztosította 39 bíró és 20 bírósági titkár részvételét.

5.2.2.2. Projekt együttműködés az ERA-val

Az OBH az Európai Jogakadémia (ERA) partnereként három, 2017 őszén befejeződött, az Európai Bizottság Jogértvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatósága pályázati finanszírozásában megvalósított képzési projektben működött közre. A projektek keretében az EU polgári joggal, a számítógépes bűnözéssel és az európai családjogi szaknyelvi képzéssel foglalkozó szeminárium-sorozatok kerültek megrendezésre. A képzések fő célja a bírók tudásbővítése mellett az volt, hogy elősegítsék a hivatásrendek szorosabb együttműködését, a tapasztalatok cseréjét, a jó gyakorlatok megosztását és a nemzeti eljárások megismerését.

2016-ban támogatást nyert az ERA versenyjogi képzési tárgyú pályázata, amelyhez az OBH együttműködő partnerként csatlakozott. A projekt célja a versenyjogi esetekkel foglalkozók elméleti és gyakorlati képzése, valamint az érintett szakemberek közötti kapcsolatépítés és tapasztalatcsere elősegítése. A projekt keretében eddig két szeminárium zajlott le 5 fő magyar résztvevővel, a projektben megvalósuló további két képzés 2018-ban kerül megtartásra.

Az OBH szintén együttműködő partnerként csatlakozott az ERA kartelljoggal foglalkozó képzési projektjéhez, melynek támogatásáról 2017-ben döntött az Európai Bizottság. A projekt megvalósítása 2018. január 1-jén veszi kezdetét.

2017 októberében az OBH újabb, az igazságügyi alkalmazottak jogi és nyelvi képzésével foglalkozó projekthez csatlakozott az ERA partnereként. A pályázat elbírálása 2018 tavaszán várható.

5.2.3. Projekt együttműködés más szervezetekkel

Az OBH együttműködésével több további olyan, az Európai Bizottság Jogértvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatósága által finanszírozott projekt van folyamatban, melynek közép-pontjában a bírák és igazságügyi alkalmazottak képzése áll.

5.2.3.1. Modenai Projekt

A Modenai Egyetem által szervezett, az Európai Bizottság pénzügyi támogatásával megvalósuló uniós versenyjogi képzési projekthez az OBH együttműködő partnerként csatlakozott. Az olasz projektkoordinátor személyében bekövetkezett változás a projekt átütemezését tette szükségessé.

5.2.3.2. Maastricht Projekt

A 7 EU tagállam együttműködése mellett a Maastrichti Egyetem vezetésével megvalósuló projekt az európai elfogatóparancsok végrehajtásának gyakorlatát vizsgálja és a bírósági döntések kölcsönös elismerésének fejlesztését célozza. Az Európai Bizottság finanszírozásával megvalósuló projekthez az OBH együttműködő partnerként csatlakozott. A projekt megvalósításában egy, az OBH elnöke által kijelölt magyar bíró szakértőként működik közre.

5.2.4. OBH elnöki ösztöndíjprogramok

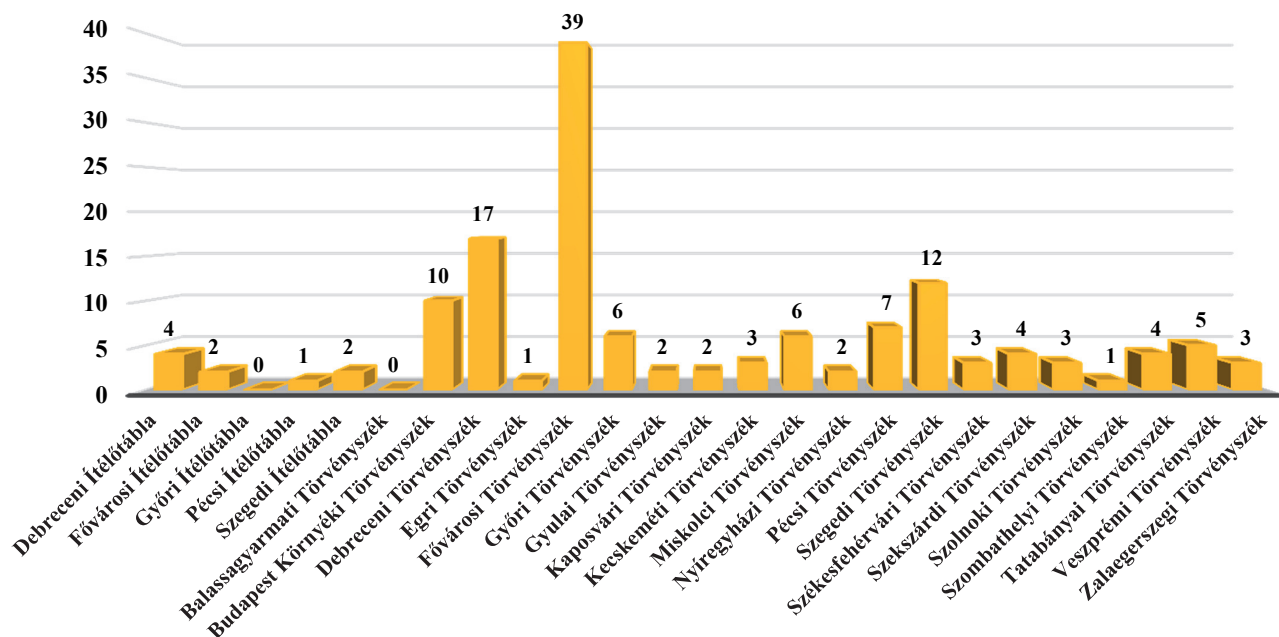
Az OBH elnöke ösztöndíjprogram keretében 2014 óta biztosít több hónapos tapasztalatszerzési, illetve képzési lehetőséget bírák és bírósági titkárok számára az Európai Jogakadémián, Németországban és az Európai Unió Bíróságán, Luxemburgban. Az Európai Unió Bíróságának ösztöndíjasai azon túlmenően, hogy bekapcsolódhatnak a Curia magyar kabinetjének munkájába és testközelből tanulmányozhatják a bíróság eljárási és szervezeti rendjét, lehetőséget kapnak az egyes tagállamokból érkező bírák számára szervezett képzéseken történő részvételre is.

A 2017-ben fennállásának 25. évfordulóját ünneplő Európai Jogakadémia falai között a gyakorlók megismerhetik a legkorszerűbb képzési és szervezési módszereket. Ezen kívül számos szemináriumon is részt vesznek különböző EU-jogi témákban. Az OBH nemzetközi képzései kapcsán szorosan együttműködik az Európai Jogakadémiával, így a hazatérő ösztöndíjasok tapasztalataik kamatoztatása érdekében közvetlenül is bekapcsolódnak az OBH ezen tevékenységébe. 2017-ben összesen 5 fő vett részt az ösztöndíjprogramban (2 fő az Európai Jogakadémián és 3 fő az Európai Unió Bíróságán).

Az ösztöndíjasok kint tartózkodásuk során kéthetente úti beszámoló készítése révén osztják meg a fogadó intézményeknél szerzett tapasztalataikat a bírósági szervezetben dolgozókkal. Ennek során kiemelik többek között a Magyarországon hasznosítható jó gyakorlatokat és javaslatot tesznek a belföldi képzésekre meghívható külföldi előadók személyére is. A beszámolók kereshető formában közzétételre kerülnek a központi bírósági intraneten, így valamennyi bírósági munkatárs számára hozzáférhetők.

A nemzetközi képzéseken részt vett, a törvényszékeken és ítélőtáblákon dolgozó bírák, bírósági titkárok és bírósági fogalmazók tényleges száma (OBH-ban dolgozók nélkül) – tekintet nélkül egy-egy kiutazó utazásainak számára – 2017-ben szolgálati hely szerinti bontásban a következők szerint alakult.

Kiutazók száma 2017. évben

5.3. A MIA-n megrendezett nemzetközi események

5.3.1. Nemzetközi képzések a MIA-n

Az ERA az OBH állandó partnere közös képzések szervezése terén. 2017-ben az Európai Bizottság támogatásával megvalósult projekt keretében, az ERA az OBH partnerségével a MIA-n rendezte meg 10 magyar és 17 külföldi résztvevővel az „Európai családjog: Brüsszel II rendelet” című angol szaknyelvi tréninget 2017. április 25-28-án.

5.3.2. Nemzetközi konferenciák a MIA-n

Német-Magyar Munkajogi Jogösszehasonlító konferencia

A két évtizedes német-magyar munkajogi kapcsolat gyökereiből táplálkozva 2017. május 4-7. között rendezte meg az OBH a Német-Magyar Munkajogi Jogösszehasonlító Konferenciát, amely elsősorban az EU-jog tagállami átültetésének témájára fókuszált. A konferencián magyar és német bírák vettek részt, akik elsősorban ezen a téren szerzett tapasztalataikat osztották meg egymással. A 12 fő magyar résztvevő mellett a 10 külföldi résztvevő, köztük a Berlini és a Hamburgi Tartományi Munkaügyi Bíróság elnöke is a MIA vendége volt.

V. Bíróság és Kommunikáció nemzetközi konferencia

Miután a 2017-es évet az OBH a közérthetőség témájának szentelte, a 2017. október 12-13. napján immár ötödik alkalommal megrendezésre kerülő Bíróság és Kommunikáció nemzetközi konferencia programja is erre a témára fókuszált.

Az egyre növekvő érdeklődésnek örvendő eseményre 20 országból érkeztek a témában jártas résztvevők, melynek helyszíne a hagyományokhoz híven ezúttal is a Magyar Igazságügyi

Akadémia volt. A kétnapos konferencián a bírósági igazgatás, az ítélkezés és a sajtókommunikáció közérthetőségének fejlesztéséről tartottak előadásokat, illetve workshopokat olyan nemzetközileg elismert szakemberek, mint William Valasidis, az Európai Unió Bíróságának sajtófőnöke, Lienneke de Klerk, az Oost-Brabant-i Városi Bíróság bírása és sajtószóvivője, Ilse Westenenk, Oost-Brabant-i Városi Bíróság sajtókoordinátora és vezető sajtószóvivője, dr. Lehóczki Balázs, az Európai Unió Bíróságának sajtófelelőse, valamint Merethe Eckhardt, a Dán Bírósági Igazgatási Tanács fejlesztési igazgatója. A rendezvény összesen mintegy 100 fő részvételével zajlott.

ELCJM konferencia

Az OBH közreműködésével került megrendezésre 2017. november 27-29. között az Európai Munkaügyi Bírák 25. Nemzetközi Találkozója, valamint ehhez kapcsolódóan az „Előzetes döntéshozatal és közérdekű bejelentés a munkajogban” című munkajogi szeminárium a Magyar Igazságügyi Akadémián. A rendezvények az előzetes döntéshozatali eljárásokra, a közérdekű bejelentés munkajogi vonatkozásaira és az ILO munkajogi területen folytatott tevékenységére fókuszáltak. A 25. jubileumi találkozóra 14 országból érkeztek szakemberek, közöttük olyan neves előadók, mint dr. Gerhard Kuras, a bécsi Legfelsőbb Bíróság tanácselnöke, dr. Reinhard Schinz, a Berlin-Brandenburgi Tartományi Munkaügyi Bíróság tanácselnöke, valamint dr. Mario Eylert, a német Szövetségi Munkaügyi Bíróság tanácselnöke. A találkozón és a munkajogi szemináriumon összesen 90 fő volt jelen.

Bírósági közvetítés nemzetközi konferencia

2017. december 4-5. napján második alkalommal került megrendezésre a Bírósági közvetítés nemzetközi konferencia a Magyar Igazságügyi Akadémián. A bírósági közvetítők szakmai továbbképzésének részeként tartott kétnapos konferencia a bírósági közvetítés célja és hatásai, valamint a bírósági közvetítés jövője témákat tárgyalta. A rendezvényen 4 külföldi meghívott előadó vett részt, dr. Gordana Ristin bírő, a Ljubljana-i Felsőbb Bíróság Alternatív Vitarendezési Osztályának vezetője, dr. Kaijus Tuomo Ervasti, a Helsinki Egyetem Kriminológiai és Jogtudományi Intézetének docense, a skandináv bírósági közvetítői hálózat tagja, dr. Kirsti Uusitalo, Finnország Legfelsőbb Bíróságának bírása, valamint DI Stefanie Jirgal osztrák mediátor. A sikerrel zárult konferencián több mint 100 fő volt jelen.

5.3.3. Egyéb nemzetközi rendezvények

Nagyköveti találkozó

Az OBH 2017. október 24-én már második alkalommal tartotta meg az Igazságszolgáltatás Európai Napja alkalmából a budapesti nagykövetségek képviselőinek szervezett szakmai eseményét a Magyar Igazságügyi Akadémián. Az esemény fő előadója Zupkó Gábor, az Európai Bizottság Magyarországi Képviselőtétének képviselővezetője volt. A rendezvényen 12 ország nagykövetsége képviseltette magát. A szakmai találkozó hasznos színtere a más országok igazságügyi szerveivel történő tapasztalatcserének, továbbá alkalmat ad jó gyakorlatok megosztására, illetve a partnerségi viszonyok elősegítésére, elmélyítésére is.

5.4. Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat

Az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat (EJSZH) 2013 óta, az OBH elnöke által kiadott szabályzat alapján segíti az európai jog megfelelő alkalmazását, az Európai Unió Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlatának megismertetését a magyar bírói karral. A Hálózat kiemelt célja, hogy biztosítsa az európai jogi kérdésekben a gördülékeny információáramlást a magyar igazságszolgáltatás és az EU intézményei között, valamint hogy gyors és hatékony szakmai segítséget nyújtson a bírácoknak a jogalkalmazásban.

Mind a koordinátor és helyettesei, mind a szaktanácsadó bírák megbízásukat komoly kiválasztási folyamat eredményeképpen pályázat útján nyerik el, a megbízást 3 évre kapják az OBH elnökétől. Feladatukat illetékességi területükön – a Kúria és a Fővárosi Törvényszék kivételével – az ítélőtáblák illetékességi területéhez igazodva látják el. Munkájukért tárgyalási nap kedvezményben és kiegészítő- valamint nyelvpótlékban részesülnek. A szaktanácsadók munkáját koordinátor, illetve ügyszakonként (polgári, büntető, közigazgatási, munkaügyi) egy-egy koordinátor-helyettes irányítja és szervezi.

Az EJSZH titkári hálózata, melynek munkáját külön koordinátor-helyettes irányítja a szakági koordinátor-helyettesekkel együttműködve, 2017. november 15-én kezdte meg működését.

Az EJSZ engedélyezett létszáma

2017. december 31-én a Hálózatnak 50 szaktanácsadó bíró és 23 szaktanácsadó titkár tagja volt.

Az EJSZH tényleges létszáma

A Hálózat munkájának kiemelkedő színvonalát teljesítménymérési rendszer segíti. A tagok negyedéveként, a koordinátor évente készítenek beszámolót az OBH elnökének, amelyben pontrendszer segítségével adnak számot elvégzett tevékenységeikről. Ez a számadás 2017-től teljes egészében online felületen működik.

A szaktanácsadók különféle kommunikációs csatornákon keresztül jutnak el a bírákhoz. Saját honlappal rendelkeznek a bírósági központi intraneten. Képzéseken, illetve kollégiumi üléseken előadásokat tartanak és törekszenek minél személyesebb kapcsolat kialakításával biztosítani a tudásmegosztást. A honlapon az elérhetőségi adatok, aktuális pályázatok mellett a szaktanácsadók havonta megjelenő blog-bejegyzésekkel és Law Working Papers formájában reflektálnak az európai jog aktuális kérdéseire. Jelentősen bővült az elérhető szakmai anyagok száma is, többek között két büntető ügyszakas folyamatábrával („Külföldön tartózkodó vádlott”, „Kézbesítés”).

A Hálózat tagjai folyamatosan gyarapítják európai jogi ismereteiket. 2017-ben két alkalommal vettek részt többnapos kötelező képzésen a Magyar Igazságügyi Akadémián, ezen felül külön szakági üléseket is tartottak. A Hálózat tagjai közül 44 fő összesen 100 alkalommal vett részt külföldi konferencián, képzésen, míg 28 fő összesen 44 alkalommal belföldön idegen nyelven tartott konferencián. Mindezekon túlmenően idegen nyelvű előadásokat tartottak, továbbá szakértői üléseken képviselték a magyar bírósági szervezetrendszer az Európai Unió intézményeinél. Ezen feladataik során a személyes épülésen túl úti beszámolóikkal a teljes bírói kar számára biztosították megszerzett tudásuk megosztását, hozzájárulva az ítéletek és előzetes döntéshozatali kérelmek magas színvonalához. Mindezekon túlmenően a tapasztalatcsere elősegítése érdekében a Hálózat 2017-ben több alkalommal kezdeményezte regionális képzések megtartását is, melyeken a szaktanácsadók előadóként vettek részt. A szaktanácsadók fontos feladata az európai joggal kapcsolatos szakmai tanácsadás, amelyre 2017-ben összesen 918 alkalommal került sor.

Mindezekon túlmenően számos egyéb tevékenységet is végeznek, ahogyan azt az alábbi ábra is szemlélteti.

5.5. Kommunikáció és tudásmegosztás

Az OBH számára kiemelkedően fontos a folyamatos kommunikáció és az igazságszolgáltatás eredményeiről történő tájékoztatás. A kommunikáció és tájékoztatás egyfelől az érintett nemzetközi szervezetek, másfelől a hazai közvélemény és az igazságügyi szakma felé irányul. Utóbbi esetében az információk folyamatos megosztása elsősorban a központi bírósági intraneten keresztül valósul meg.

5.5.1. Honlapok

A bíróságok honlapja (www.birosag.hu) angol nyelven is olvasható, a külföldi érdeklődésre számot tartó tartalmakat és híreket az OBH havonta frissíti. A Balkáni és Euro-mediterrán Hálózat honlapjának (www.bemncj.org) üzemeltetését is az OBH látja el, a hálózat titkárságának feladatai körében.

A bíróságok központi intranetes honlapja külön almenüpontban tartalmazza a nemzetközi anyagokat és a honlapon elérhetők a nemzetközi képzési pályázatok is.

5.5.2. „Használd a nyelvtudásod és kreativitásod” pályázat

2017 I. félévében újra meghirdetésre került a „Használd nyelvtudásod és kreativitásod” elnevezésű pályázat. Az első félévben 32 angol, német és francia nyelvtudással rendelkező bírósági fogalmazó és titkár pályázott sikeresen, akik munkájukért idegennyelv-ismereti pótlékban részesültek. A résztvevők által készített fordítási munkák a birosag.hu angol nyelvű oldalán, valamint a központi intranet „Színes hírek a nagyvilágból” című rovatában olvashatók.

5.5.3. Központi intranet

A központi bírósági intranet a szervezeten belüli információáramlás legfontosabb felülete, amelyen minden lényeges információ megtalálható a nemzetközi képzésekről. Ezen felül számos olyan angol nyelvű tájékoztató anyag is elérhető, amelyek segítségével a kiutazók eredményesen mutathatják be a magyar igazságügyi rendszert a külföldi partnereknek.

Az OBH rendszeresen tesz közzé figyelemfelhívó híreket és interjúkat a nemzetközi képzési lehetőségekkel és a lezajlott képzések eredményeivel kapcsolatban, ösztönözve ezzel a bírói kart az aktívabb nemzetközi szerepvállalásra, nyelvtudásuk fejlesztésére.

5.5.4. Angol nyelvű kiadványok

Az OBH saját szerkesztésű angol nyelvű kiadványokkal is segíti a külföldi partnerek és társszervek megfelelő tájékoztatását. Angol nyelven elérhető az OBH első 4,5 éves eredményeit bemutató „Bíróság az igazság szolgálatában” című kiadvány, a féléves és éves beszámolók kivonata, a Stratégia, valamint a „Sikerek, reformok, eredmények” kiadvány.

Jövőbeli célkitűzések és feladatok:

- A képzésszervezés, a tananyag- és tudásmegosztás, valamint az egyéni, képzéshez kapcsolódó adatok kezelése szoftveres támogatásának megvalósítása.
- A teljes hazai és nemzetközi képzési folyamat integrált elektronikus rendszerbe illesztése és a központi bírósági intranet ezzel összhangban történő fejlesztése.
- A bírói kar idegen nyelvű kommunikációs kompetenciáinak további fejlesztése.
- Az OBH elnöki ösztöndíjprogram és a „Használd a nyelvtudásod és kreativitásod” program megújítása.
- Az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat nemzetközi ismertségének erősítése.
- A bíróságtörténeti konferencia-körút sikeres lebonyolítása.

További hasznos információk:

- Magyar Igazságügyi Akadémia: <http://mia.birosag.hu/>
- E-learning keretrendszer: <https://coospace-obh.birosag.hu/>
- Mailáth György Tudományos Pályázat: <http://birosag.hu/mailath-gyorgy-tudomas-palyazat>
- Fogalmazói Pályázat: <https://birosag.hu/kozertheto-palyazati-kiiras>
- Az OBH nemzetközi honlapja: <http://birosag.hu/en>
- A Bíróság és Kommunikáció és más nemzetközi konferenciák: <http://birosag.hu/en/conference>
- Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságügyi Tanácsainak Hálózata: <http://www.bemncj.org/>

VII. RÉSZ – AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL MŰKÖDÉSE

Az OBH 2017. évi legfőbb eredményei az OBH elnökének stratégiai célkitűzéseivel összhangban:

- A 2017. februári SZMSZ módosítás következtében átláthatóbbá, szervezettebbé vált az OBH működése.
- Elkészültek a módosult 16/2014. (III.13.) KIM rendeletnek megfelelő Gondnokoltak Országos Nyilvántartásából történő adatigénylési kérelmek benyújtásához szükséges nyomtatványok és kitöltési útmutatók, valamint a gyakorlati útmutató és az új kérelem minta.
- A gondnokoltak nyilvántartásában végrehajtott adattisztítás lehetővé tette az OBH és a Nemzeti Választási Iroda közötti automatikus adatkapcsolat élesbe állítását.
- Frissítésre kerültek a civil beszámolók benyújtásához szükséges ÁNYK nyomtatványok, ezáltal könnyebbé vált a korábbi évekre vonatkozó beszámolók benyújtása.

1. Jogszabályban nevesített feladatkörök

Az OBH a bírósági igazgatás központi szervezete, a bírósági főfolyamatokat támogató, irányító, igazgató és ellenőrző funkciók betöltésével. Az OBH működésén keresztül valósul meg az OBH elnöke jogköreinek gyakorlása és kötelezettségeinek teljesítése. Ezen feladatokat a Bszi. 86. §-a általánosságban fogalmazza meg. E szerint az OBH előkészíti az OBH elnökének határozatait és gondoskodik azok végrehajtásáról, ellátja az OBT működésével kapcsolatos ügyviteli feladatokat, képviseli az OBH elnökét és a bíróságokat a bírósági eljárásokban, vezeti a bírák központi személyi nyilvántartását, kezeli a bírói vagyonynyilatkozatok vagyoni részét, továbbá ellátja a jogszabály alapján hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.

Bizonyos ügyekben a jogszabályok a bíróságok ítélkezési tevékenységéhez kapcsolódó nyilvántartás-vezetési kötelezettségeket is előírnak. Az egyéb jogszabály által ide utalt és önálló feladatok közül kiemelendő:

- a Gondnokoltak Országos Nyilvántartásának és
- a civil szervezetek országos nyilvántartásának vezetése, valamint
- a hirdetményi kézbesítés rendszerének a működtetése.

2. Szervezeti felépítés

2.1. Szervezeti átalakítás

Az OBH egyedi feladatokkal és szervezeti struktúrával létrejött igazgatási szervezet. Létrehozásakor alapvető követelmény volt, hogy a működése megkezdését követően, a rövid idő alatt szerzett tapasztalatokat felhasználva, a szervezet hiányosságait feltárva azokra megoldást találjon. Működését folyamatosan fejlessze annak érdekében, hogy a változásokhoz alkalmazkodni tudjon és megfeleljen a XXI. századi igazságszolgáltatással szemben támasztott követelményeknek és elvárásoknak. Mindez azért kiemelten fontos, mert a bevezetésre kerülő újítások, az optimalizált működési folyamatok és vívmányok az ország valamennyi bíróságának működésére hatással vannak, továbbá számukra mintául is szolgálhatnak.

Az OBH-nak kell irányítania, szerveznie, ellenőriznie és koordinálnia a beszámolóban ismertetett feladatokat, mint

- a központi bírósági igazgatás,
- a több tízmilliárd forintos bírósági fejezeti költségvetési gazdálkodás,
- a több mint 11 000 fővel működő bírósági szervezet központi létszámgazdálkodása,
- a csaknem 200 bírósági épület és
- a több ezer informatikai eszköz és a hálózatok működőképességének és működtetésének biztosítása,
- a több száz millió forintos európai uniós pályázatok lebonyolítása, kivitelezése, fenntartása.

Az Országos Bírósági Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2013. (XII. 31.) OBH utasítás (SZMSZ) 2017. február 9-ei hatállyal módosult, melynek eredményeképpen több szervezeti változás is történt.

Megszűnt a Bírósági Főosztály és a Szervezetfejlesztési és Koordinációs Főosztály, a feladataik az újonnan létrejött Igazgatásszervezési Főosztályhoz és Jogi Főosztályhoz – illetve a Kommunikációs és Kapcsolattartási Főosztályhoz – kerültek át. 2017. február 9-től az Igazgatásszervezési Főosztály látja el a bíróságok központi igazgatásához kapcsolódó feladatokat, koordinálja az OBH szervezeti egységeinek működését, gondoskodik a szervezetszabályozási és iratkezelési feladatok ellátásáról. A főosztályhoz tartozik az Igazgatási Osztály, a Koordinációs és Szervezetfejlesztési Osztály, a Statisztikai Elemző Osztály, a Szervezetszabályozási Osztály és a Központi Iroda.

A jogszabály-véleményezési és a bíróságok jogi képviseletével kapcsolatos feladatokat 2017. február 9-től pedig a Jogi Főosztály látja el. A Jogi Főosztály hatékonyan koordinálta a bírósági szervezetrendszer felkészülését az új eljárási kódexekkel kapcsolatos feladatok ellátására.

A Kommunikációs és Nemzetközi Kapcsolatok Főosztálya elnevezés Kommunikációs és Kapcsolattartási Főosztályra változott, és a főosztály átvette a korábban a Szervezetfejlesztési és Koordinációs Főosztályhoz tartozó rendezvényszervezési feladatokat. A főosztály a Kommunikációs Osztály, a Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya és a Rendezvényszervezési Osztály közreműködésével látta el az OBH külső kapcsolatainak fejlesztését és a bírósági szervezetrendszer kommunikációjának koordinálását.

Az OBH szervezeti egységei 2017-ben:

- Elnöki Kabinet
- Igazgatásszervezési Főosztály
 - o Igazgatási Osztály
 - o Koordinációs és Szervezetfejlesztési Osztály
 - o Statisztikai Elemző Osztály
 - o Szervezetszabályozási Osztály
 - o Központi Iroda
- Jogi Főosztály
 - o Jogszabály-véleményezési Osztály
 - o Jogi Képviseleti Osztály
- Elektronikus Eljárások Főosztálya
 - o Elektronikus Szabályozási és Fejlesztési Osztály
 - o Országos Nyilvántartási és Ügyfélkapcsolati Osztály
 - o Országos Nyilvántartási Iroda
- Ellenőrzési Főosztály
- Emberi Erőforrás Gazdálkodási Főosztály
 - o Bírósági Osztály
 - o Hivatali Osztály
 - o Létszám- és Bérigazdálkodási Osztály
- Gazdálkodási Főosztály
 - o Fejezeti Költségvetési Osztály
 - o Kontrolling Osztály
 - o Hivatali Gazdasági Osztály
- Informatikai Főosztály
 - o Országos Infrastruktúra Osztály
 - o Alkalmazásfejlesztési Osztály
 - o Alkalmazás Üzemeltetési Osztály
 - o Hivatali Informatikai Osztály
- Kommunikációs és Kapcsolattartási Főosztály
 - o Kommunikációs Osztály
 - o Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya
 - o Rendezvényszervezési Osztály
- Közbeszerzések és Szerződéses Kapcsolatok Főosztálya
 - o Közbeszerzések Osztálya
 - o Szerződéses Kapcsolatok Osztálya
- Magyar Igazságügyi Akadémia
 - o Képzési Osztály
 - o Tudományszervezési és Dokumentációs Osztály
 - o Szolgáltatási Osztály
- Műszaki Főosztály
 - o Épületfejlesztési és Fenntartási Osztály
 - o Biztonságtechnikai Osztály
 - o Gondnoksági és Gépjármű Üzemeltetési Osztály
- Projektiroda
 - o Projekttervezési Osztály
 - o Projekt Megvalósítási és Fenntartási Osztály

2.2. Az OBH létszáma

Az OBH a beszámolóban eddig ismertetett feladatait a tárgyév végén 277 fő tényleges dolgozó létszámmal látta el, amelynek a bírósági szervezet összlétszámához viszonyított aránya nem éri el a 2,5%-ot. Az időszak záró létszáma lényegesen nem változott, azonban a belső arányokon belül tükröződik az a törekvés, hogy az igazgatási feladatok ellátásában minél több, a bírósági szervezetet már ismerő bírósági titkár vegyen részt, jó gyakorlatot szerezve ezzel a későbbi ítélkezési munkához. Az OBH igazgatási szakfeladatainak ellátásában közreműködtek továbbá a bírósági szervezetből központi igazgatási feladattal megbízott bírák, ezen túlmenően 3 fő foglalmazó kirendeléssel dolgozott az OBH-nál.

Az OBH 2016-2017. évi létszámadatainak összevetése munkakörök szerint:

Munkaköri csoport	2016. december 31.		2017. december 31.		
	engedélyezett létszám (fő)	állományi létszám (fő)	engedélyezett létszám (fő)	állományi létszám (fő)	tényleges létszám (fő)
bíró	35	35	37	34	33
bírósági titkár	33	31	38	34	32
bírósági fogalmazó	1	1	3	2	2
felsőfokú végzettségű tisztviselő	136	122	132	119	112
középfokú végzettségű tisztviselő	61	70	60	71	68
Írnok	-	-	-	-	-
fizikai alkalmazott	32	31	31	31	30
Összesen	298	290	301	291	277

Az OBH ténylegesen foglalkoztatott 2017. évi létszámának feladat szempontú összetétele:

Bírák (fő)		Titkárok, fogalmazók, tisztviselők (fő)		Fizikai alkalmazottak (fő)	
Elnök, elnökhelyettes, elnöki biztos	3	Működtetés, üzemeltetés (érdemi ügyintézők)	93	Szakipari alkalmazott	15
Bíróságokkal kapcsolatos feladatokat ellátó bírók*	26	Bíróságokkal kapcsolatos feladatokat ellátó érdemi ügyintézők*	53	Gépjárművezető	6
Kommunikáció, kapcsolattartás	4	Adminisztratív ügyintéző	68	Takarító, egyéb szállodai szolgáltatás	9
Összesen	33	Összesen	214	Összesen	30

*Bíróságokkal kapcsolatos feladatok: Jogszabály véleményezés, perképviselés, igazgatás-szervezés, szabályozás, panaszügy, elektronikus eljárás, bírói pályázatok, létszám-gazdálkodás, tudomány-szervezés, képzés.

A 277 fő tényleges létszám összetételével kapcsolatban megállapítható, hogy a bíróságokkal kapcsolatos feladatokat 26 beosztott bírósági és 53 igazságügyi alkalmazott látja el, amely létszám nem éri el az Országos Igazságszolgáltatási Tanács 2010. évi létszámát, amely 29 bírósági és 65 fő érdemi ügyintéző, ill. felsőfokú végzettségű tisztviselő volt. Jellemző az OBH munkaszervezésére az is, hogy a fizikai dolgozók létszáma (30 fő) az OIT működéséhez képest nem változott.

2.3. Emberi erőforrás gazdálkodás

Az OBH állományában is – a stratégiai célkitűzésnek megfelelően – folyamatos a törekvés az emberi erőforrások rugalmas és optimális elosztására, hasznosítására. Ezen célok a következő intézkedésekben valósultak meg:

- Két fővel nőtt az engedélyezett bírósági és 5 fővel az engedélyezett bírósági titkári álláshe-lyek száma. A bírósági szervezetet érintő egyes komplex igazgatási tevékenység szak-mai színvonalának növelésén túl cél volt az is, hogy álláshelyet biztosítsunk az ERA/EUB ösztöndíjprogram pályázatok nyerteseinek, a kiutazóknak legalább a gyakornoki idő időtartamára. A külföldön szerzett tapasztalat hosszabb távon növeli a feladatellátás színvonalát, a szervezet hatékonyságát.
- Az OBH elnöke elkötelezett abban, hogy az erre nyitott bírósági titkárok és fogalmazók betekintést nyerjenek az OBH működésébe és ezzel hasznos gyakorlati tapasztalatot szerezzenek további pályafutásukhoz. Ezen bírósági tapasztalattal rendelkező munka-társak ugyanakkor nagymértékben hozzájárulhatnak egyes kiemelt igazgatási, szerve-zési feladat hatékony és eredményes ellátásához.
- A tudásalapú bírósági szervezetben felhalmozott ismeretek és tapasztalatok továb-bi hasznosítási lehetősége a központi igazgatási szervezetben működő munkacso-portban történő részvétel. (2017-ben elsősorban fejlesztési, képzési anyagok kidol-gozásában 11 munkacsoport működött, melyek munkájában összesen 106 fő vett részt.)
- 2017 februárjában SZMSZ módosításra került sor, melynek eredményeképpen telje-sen elkülönültek a jogi, az igazgatásszervezési, illetve a kommunikációs feladatok. Az átszervezést követően átláthatóbbá, szakmailag jól szervezhetővé, irányíthatóvá és el-lenőrizhetővé váltak a területek.
- A kompetencia alapú foglalkoztatás, az állomány képzettségi szintjének, felkészült-ségének növelése és a folyamatos vezetői ellenőrzési tevékenység eredményeként a komplex feladatok hatékonyabban kerülhettek végrehajtásra.
- Az emberi erőforrás észszerű és hatékony kihasználása érdekében 2017-ben eddig tett munkáltatói intézkedések elsősorban arra irányultak, hogy a szervezet stratégiai célki-tűzéseit, valamint a munkavállalók elvárásait egymáshoz igazítsa.
- Az üres álláshelyek feltöltése során alkalmazott kompetenciaalapú kiválasztási folya-mat, felvételi teszt alkalmazása hatékonyan elősegítette a megfelelő szakemberek utánpótlását.
- Az állomány képzettségének fejlesztésén túl minőségi cserék is történtek, amely ugyan átmenetileg növelte a fluktuációt, de hosszabb távon pozitívnak értékelhető a teljesít-ménynövelő hatása.
- A beillesztési folyamat részeként az új belépők részére a szervezeti magatartási isme-retek bemutató előadáson, személyes konzultáción kerülnek átadásra.
- Az emberi erőforrás mozgásában rejlő integrációs kockázatra való felkészülés és annak kezelése érdekében utánpótlási terv készült.

3. Az Országos Nyilvántartási és Ügyfélkapcsolati Osztály és az Országos Nyilvántartási Iroda

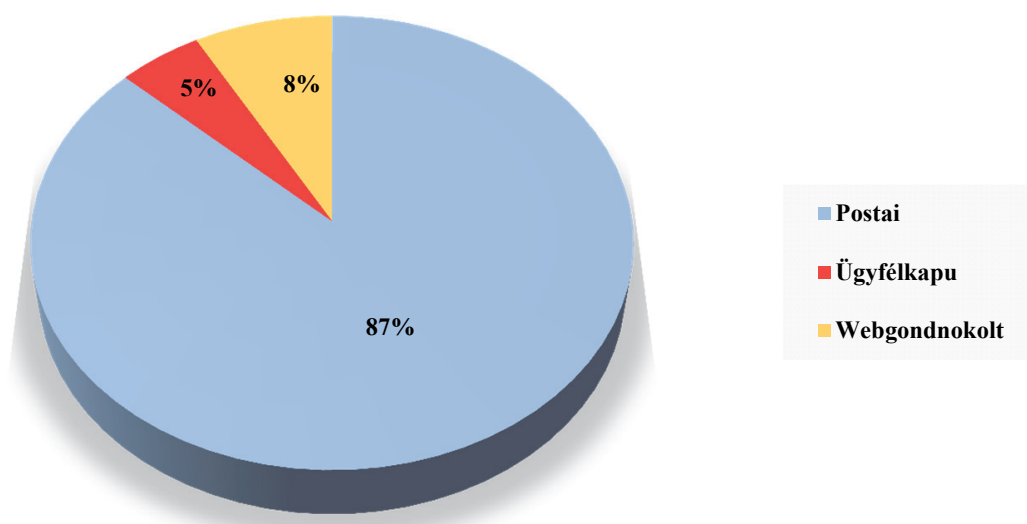
Az OBH Országos Nyilvántartási és Ügyfélkapcsolati Osztálya, valamint az Országos Nyilvántartási Iroda végzi a civil szervezetek beszámolóinak feldolgozását, és intézi a gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásából történő adatkéréseket, megkereséseket.

3.1. Adatigénylés a Gondnokoltak Országos Nyilvántartásából

A gondnokoltak és előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló 2013. évi CLXXV. törvény (Gnytv.) szabályozza az OBH által vezetett gondnokoltak nyilvántartásából történő adatkérések rendjét. A törvényben nevesített egyes hivatásrendek – meghatározott céllal – közvetlen hozzáférésre jogosultak, más szervek, illetve magánszemélyek pedig a jogi érdekük igazolása mellett papír alapon, valamint elektronikus úton nyújthatják be kérelmeiket.

2017-ben a Webgondnokolt rendszeren keresztül 91 db, postai úton 969 db, valamint elektronikus úton, az ún. ügyfélkapun keresztül 55 db megkeresés érkezett az OBH-ba, ahogyan azt az alábbi diagram is mutatja.

A 2017. évben érkezett gondnokolti adatkérések megoszlása

3.1.1. Gondnokoltak Országos Nyilvántartásához kapcsolódó fejlesztések

A 16/2014. (III. 13.) KIM rendelet 2017. január 1-jei módosítására tekintettel 2017. I. félévében elkészültek a Gondnokoltak Országos Nyilvántartásából történő adatigénylési kérelmek benyújtásához szükséges nyomtatványok és kitöltési útmutatók, valamint a gyakorlati útmutató és új kérelem minta.

Az OBH a kérelmek elektronikus úton történő előterjesztéséhez saját fejlesztés keretében az informatikai rendszert, valamint az Elnöki Iktató Rendszert (EIR) úgy alakította át, hogy az az elektronikus kérelmek fogadására, valamint az adatszolgáltatás kiadására alkalmas legyen. Az OBH a gondnokolti adatszolgáltatással kapcsolatos új információkat az állampolgárok számára az internetes felületen is aktualizálta, valamint újabb menüpontokkal (GYIK, aktuális hírek) egészítette ki.

A gondnokoltak nyilvántartásában 2017. év végén 55 056 gondnokság alá helyezett személy bejegyzése található, előzetes jognyilatkozatot ugyan ezen időszak alatt 88 személy tett.

Az OBH kiemelt figyelmet fordít arra, hogy az Nemzeti Választási Iroda (NVI) által – többek között – a gondnokoltak nyilvántartásában lévő, választójoggal nem rendelkező személyekből összeállított névjegyzéke pontos adatokat tartalmazzon. Ennek érdekében 2017-ben több nagyszabású adattisztítási intézkedést rendelt el a bíróságok számára. Az adattisztítás azon személyek ügyeire terjedt ki, amelyek az NVI nyilvántartásban szerepelnek, azonban a bírósági lajstromokban nem találhatók.

Az adattisztítás nagymértékben hozzájárult a 2018. április 8-i országgyűlési választások zökkenőmentes lezajlásához. Ennek köszönhetően sem a választások alatt, sem pedig azt követően nem érkezett panasz az OBH-ba.

Az adattisztítás eredménye lehetővé tette, hogy 2017-ben megvalósulhatott az OBH és az NVI közötti automatikus adatkapcsolat élesbe állítása. Az adatátadás és az éles migráció sikeresen lefutott, így a nyilvántartásba rögzített választójogot érintő változások már nem manuálisan, hanem automatikusan kerülnek átadásra az NVI nyilvántartásába.

3.2. Civil szervezetek beszámoló

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény alapján a civil szervezetek a tárgyévi beszámolójukat a következő év május 31. napjáig küldik meg az OBH-ba közzététel céljából.

2015. január 1. napjától az elektronikus eljárásra kötelezett szervezet ezt kizárólag elektronikus úton, az ún. Ügyfélkapun keresztül teheti meg. 2017. március 1. napjától már ezek közé tartozik a közalapítvány is. Az ilyen eljárásra nem kötelezettek választhatnak a papír alapú, vagy az elektronikus eljárás közül.

Egyre inkább az a tendencia érezhető, hogy az elektronikus benyújtások száma évek óta növekszik, míg a postai úton megküldöttek csökken.

- 2017. évben e-úton 62 012 db, papír alapon 14 727 db (ebből személyes leadás: 776 db) beszámoló érkezett. Összesen: 77 515 db.
- 2016. évben e-úton 53 413 db, postai úton 20 594 db beszámoló érkezett. Összesen: 74 007 db.
- 2015. évben e-úton 46 152 db, postai úton 37 698 db beszámoló érkezett. Összesen: 83 850 db.

Elektronikus úton benyújtott beszámolók számának alakulása:

2015. év	2016. év	2017. év
46 152 db	53 413 db	62 012 db

A civil szervezetek nagy többsége a leadási határidő előtti utolsó napokban küldi meg az éves tevékenységéről szóló beszámolót, amely dömping érkezés fogadására az OBH a tárgyi időszakban is felkészült. Elektronikus úton 42 185 db, postai úton 10 100 db beszámoló érkezett május végén - június elején. Ez összesen 52 285 db beszámolót jelent. A nagy mennyiségű beszámoló feldolgozása érdekében az OBH munkatársain kívül, 2017. május 29. napjától – túlmunka keretében – bírósági dolgozók is besegítettek. Az alapos felkészülésnek és a túlmunkában részt vevő

OBH-s és bírósági dolgozóknak köszönhetően a 2017. július 3. napjáig az elektronikus úton megküldésre került beszámolók feldolgozása megtörtént.

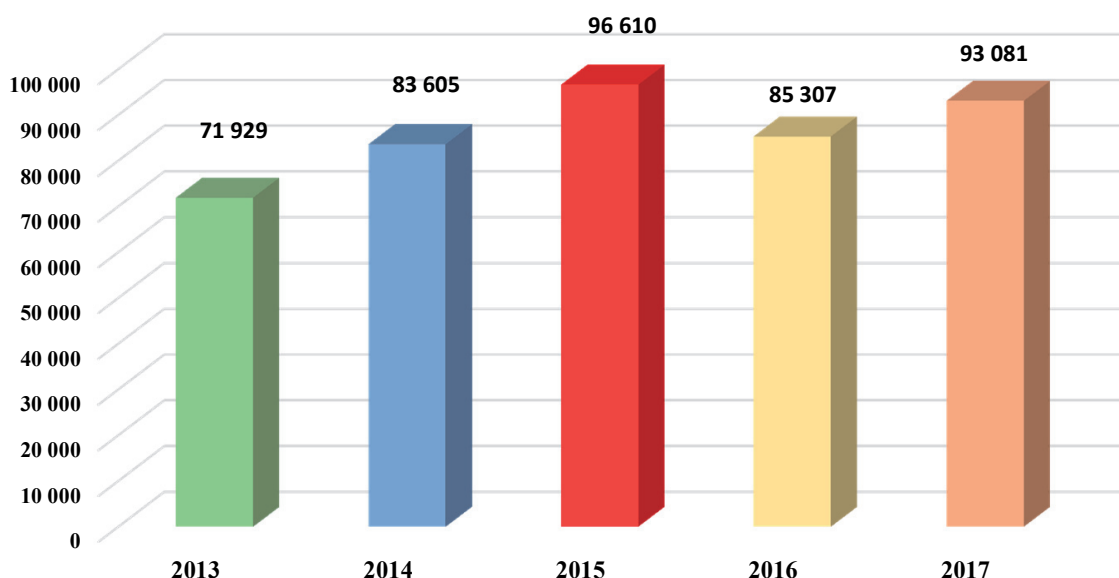
3.2.1. A civil szervezetek beszámolóihoz kapcsolódó fejlesztések

A 2017. január 1-jétől hatályos a számviteli törvény szerinti egyes egyéb szervezetek beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 479/2016. (XII.28) Korm. rendeletnek megfelelően kialakított, a civil beszámolók benyújtásához szükséges ÁNYK nyomtatványok frissítésre kerültek a korábbi évekre vonatkozó beszámolók benyújtásának megkönnyítése érdekében, valamint újabb nyomtatványverziókkal bővültek.

4. Az OBH iratforgalma

Az OBH napi rendszerességgel végez szolgáltató, döntés előkészítő, operatív, kiszolgáló, adatgyűjtési, elemzési és egyéb érdemi feladatokat. 2017-ben összesen 93 081 irat került iktatásra, amely közel 8 000 irattal haladja meg a Központi Iroda 2016. évi iratforgalmát és megközelíti a 2015. évi rekord iktatásszámot (96 610 db).

Az OBH iratforgalma 2013-2017. évek között

Az OBH 2017. évi iratforgalmát és annak részletes megoszlását a *VII. 1. számú melléklet* tartalmazza.

A 2017. évi iratforgalom hatékony és időszerű ügyintézése az OBH-ban dolgozó valamennyi munkatársra jelentős munkaterhet rótt. A feladatok teljesítéséhez elengedhetetlen a dolgozók részéről a pontos, naprakész iratkezelés, valamint az erre vonatkozó szabályok alapos ismerete és azok betartása.

Jövőbeli célkitűzések és feladatok:

- A 2018. évi szabályozóalkotási program megvalósítása.
- Az emberi erőforrások rugalmas és optimális elosztását, hasznosítását elősegítő folyamatok, tevékenységek továbbfolytatása, fejlesztése.
- Az OBH szervezeti egységei elhelyezésének optimalizálása.

További hasznos információk a témában:

- Az OBH közérdekű adatairól: <http://www.birosag.hu/kozerdeku-informaciok/kozerdeku-adatok/obh-kozerdeku-informaciok>
- Az OBH elérhetőségeiről: <http://www.birosag.hu/szervezeti-egység/orszagos-birosagi-hivatal>
- Az állásajánlatokról az OBH-ban: <http://www.birosag.hu/egyeb-allasajanlatok>
- Bírósági Közlöny: <http://birosag.hu/szakmai-informaciok/birosagi-kozlony>
- Civil szervezetekről: <http://birosag.hu/allampolgaroknak/civil-szervezetek/civil-eljarasok-anyk-urlapjai-tajekoztato>

MELLÉKLETEK

II. 1. számú melléklet

Bírák és igazságügyi alkalmazottak engedélyezett létszáma a bírósági szervezetben										
Bíróság	Bíró	Bírósági titkár	Foglalmazó	Bírósági ügyintéző	Felsőfokú tisztviselő	Középfokú tisztviselő	Írnok	Fizikai	Intézmények összlétszáma	
	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Kúria	92	14	0	18	67	59	6	70	326	
Fővárosi Ítélőtábla	87	22	0	25	26	33	0	8	201	
Debreceni Ítélőtábla	24	7	0	7	15	9	0	7	69	
Győri Ítélőtábla	24	5	0	5	6	14	2	8	64	
Pécsi Ítélőtábla	16	3	0	2	10	11	0	7	49	
Szegedi Ítélőtábla	21	6	0	4	10	16	1	7	65	
Balassagyarmati Törvényszék	49	15	5	9	10	81	13	43	225	
Budapest Környéki Törvényszék	279	98	18	94	31	309	130	56	1 015	
Debreceni Törvényszék	135	43	10	25	22	191	49	49	524	
Egri Törvényszék	71	22	7	18	20	90	19	35	282	
Fővárosi Törvényszék	805	218	86	208	74	908	437	203	2 939	
Győri Törvényszék	94	29	14	20	16	120	34	42	369	
Gyulai Törvényszék	77	27	3	19	19	109	19	51	324	
Kaposvári Törvényszék	82	25	8	31	13	101	35	56	351	
Kecskeméti Törvényszék	119	37	16	24	24	172	53	70	515	
Miskolci Törvényszék	174	58	15	37	22	251	78	71	706	

Bírák és igazságügyi alkalmazottak engedélyezett létszáma a bírósági szervezetben									
Bíróság	Bíró	Bírósági titkár	Foglalmazó	Bírósági ügyintéző	Felsőfokú tisztviselő	Középfokú tisztviselő	Írnok	Fizikai	Intézmények összlétszáma
	E	E	E	E	E	E	E	E	E
Nyíregyházi Törvényszék	123	46	4	34	21	170	35	46	479
Pécsi Törvényszék	96	34	11	28	22	90	64	47	392
Szegedi Törvényszék	115	38	6	23	15	178	45	39	459
Székesfehérvári Törvényszék	85	31	9	18	16	103	38	30	330
Szekszárdi Törvényszék	58	15	4	12	10	92	16	22	229
Szolnoki Törvényszék	85	22	10	16	18	129	17	36	333
Szombathelyi Törvényszék	49	14	7	10	11	76	15	34	216
Tatabányai Törvényszék	76	25	4	18	28	100	23	11	285
Veszprémi Törvényszék	85	25	7	14	11	91	52	43	328
Zalaegerszegi Törvényszék	65	20	6	19	14	72	37	26	259
MINDÖSSZESEN:	2 986	899	250	738	551	3 575	1 218	1 117	11 334
Országos Bírósági Hivatal	37	38	3	0	132	60	0	31	301
MINDÖSSZESEN:	3 023	937	253	738	683	3 635	1 218	1 148	11 635

II. 2. számú melléklet

Bírák és igazságügyi alkalmazottak tényleges létszáma a bírósági szervezetben									
Bíróság	Bíró	Bírósági titkár	Fogalmazó	Bírósági ügyintéző	Felsőfokú tisztviselő	Középfokú tisztviselő	Írnok	Fizikai	Intézmények összlétszáma
	T	T	T	T	T	T	T	T	T
Kúria	84	15	1	17	63	58	5	57	300
Fővárosi Ítéltábla	83	22	0	25	13	43	4	8	198
Debreceni Ítéltábla	23	7	0	7	12	11	1	9	70
Győri Ítéltábla	21	4	0	3	7	15	1	11	62
Pécsi Ítéltábla	16	3	0	2	8	12	0	7	48
Szegedi Ítéltábla	21	6	0	4	10	16	2	7	66
Balassagyarmati Törvényszék	49	13	5	9	10	84	15	45	230
Budapest Környéki Törvényszék	268	96	11	88	30	318	125	52	988
Debreceni Törvényszék	134	42	7	25	22	197	46	60	533
Egri Törvényszék	70	22	6	18	16	83	36	36	287
Fővárosi Törvényszék	734	185	82	196	65	797	525	189	2 773
Győri Törvényszék	86	29	11	20	14	106	59	49	374
Gyulai Törvényszék	76	27	4	19	18	108	37	51	340
Kaposvári Törvényszék	80	25	7	31	14	100	45	58	360
Kecskeméti Törvényszék	115	41	13	22	22	168	67	69	517
Miskolci Törvényszék	161	55	15	35	21	240	110	69	706

Bírák és igazságügyi alkalmazottak tényleges létszáma a bírósági szervezetben									
Bíróság	Bíró	Bírósági titkár	Fogalmazó	Bírósági ügyintéző	Felsőfokú tisztviselő	Középfokú tisztviselő	Írnok	Fizikai	Intézmények összlétszáma
	T	T	T	T	T	T	T	T	T
Nyíregyházi Törvényszék	119	47	4	33	19	155	59	47	483
Pécsi Törvényszék	92	34	11	27	20	88	78	49	399
Szegedi Törvényszék	103	33	6	23	13	151	73	43	445
Székesfehérvári Törvényszék	85	27	7	18	17	95	56	35	340
Szekszárdi Törvényszék	56	14	5	9	11	70	47	23	235
Szolnoki Törvényszék	82	21	7	16	15	103	50	39	333
Szombathelyi Törvényszék	48	15	7	10	9	78	22	38	227
Tatabányai Törvényszék	78	26	3	18	29	99	32	11	296
Veszprémi Törvényszék	83	22	5	14	10	85	61	46	326
Zalaegerszegi Törvényszék	61	21	5	19	14	73	50	28	271
MINDÖSSZESEN:	2 828	852	222	708	502	3 353	1 606	1 136	11 207
Országos Bírósági Hivatal	34	34	2	0	119	71	0	31	291
MINDÖSSZESEN:	2 862	886	224	708	621	3 424	1 606	1 167	11 498

III. 1. számú melléklet

	2016.					2017.						
	Jablonszky Ferenc Pályázat 4.					Jablonszky Ferenc Pályázat 5.	Jablonszky Ferenc Pályázat 6.					
	Fűtés- korszerűsítés	Nyílászáró csere	Elektromos hálózat	Tűzjelző rendszer	Biztonság- technika	Informatika	Fűtés- korszerűsítés	Nyílászáró csere	Elektromos hálózat	„Munka- környezet”	Tűzjelző rendszer	Biztonság- technika
Kúria			6 788	8 255							20 000	
összesen:				15 043					20 000			
Debreceni Ítéltábla										7 064		
összesen:				0					7 064			
Szegedi Ítéltábla				12 857	5 277							
összesen:				18 134					0			
Balassagyarmati Törvényszék												
Balassagyarmati Tvsz. A ép.				19 524								
Balassagyarmati Tvsz. B ép.	18 072			12 325								
összesen:				49 921					0			
Budapest Környéki Törvényszék												
Budaörsi Jb.						936						
Dabasi Jb.						936						
Nagykátai Jb.		9 586	4 140	3 433		936						1 200
Nagykörösi Jb.												
Szentenderei Jb.						936		13 000				
összesen:				20 903							14 200	

[illegible]

2016.		2017.					
Jablonszky Ferenc Pályázat 4.		Jablonszky Ferenc Pályázat 5.	Jablonszky Ferenc Pályázat 6.				
			Fűtés-korszerűsítés	Nyílászáró csere	Elektromos hálózat	„Munka-környezet”	Tűzjelző rendszer
			Biztonság-technika				
Győri Törvényszék							
Győri Tvsz. Szent I. út 6.					1 242		
Győri Tvsz. (GyKMB), Árpád út 2.		9 074					11 046
Győri Jb.			9 729		1 339		
összesen:		18 803			13 627		
Gyulai Törvényszék							
Békéscsabai Jb.			6 766				
Gyulai Tvsz. és Jb.					41 679		
Orosházi Jb.		7 558	1 010				
Szeghalmi Jb.		6 922	7 912	1 010			
összesen:		31 178			41 679		
Kaposvári Törvényszék							
Barcsi Jb.						6 399	
Kaposvári Tvsz.			7 308	2 787			
Kaposvári Jb.		7 754	2 611			6 750	
Marcali Jb.						5 764	
Nagyatádi Jb.						6 241	
Siófoki Jb.		8 635					
összesen:		29 095			25 154		

	2016.					2017.				
	Jablonszky Ferenc Pályázat 4.					Jablonszky Ferenc Pályázat 5.	Jablonszky Ferenc Pályázat 6.			
	Fűtés-korszerűsítés	Nyílászáró csere	Elektromos hálózat	Tűzjelző rendszer	Biztonság-technika	Informatika	Fűtés-korszerűsítés	Nyílászáró csere	Elektromos hálózat	„Munka-környezet”
Kecskeméti Törvényszék										
Kecskeméti Jb.		39 845				1 850		33 445		
Kecskeméti Tvsz.						1 400				
Kalocsai Jb.				5 344						
Kiskunfélegyházi Jb.		1 489			946					
Kiskunhalasi Jb.					1 188				4 800	
összesen:									38 245	
Miskolci Törvényszék										
Encsi Jb.				2 750	7 900					
Mezőkövesdi Jb.		16 600								
Ózdi Jb.						1 400			22 989	
Szerencsi Jb.				3 700						
összesen:									22 989	
Nyíregyházi Törvényszék										
Fehérgyarmati Jb.										4 037
Nyíregyházi Tvsz. (Toldi u. 1.)			4 168							9 833
Nyíregyházi Tvsz. (Bocskai u. 2.)						2 700				3 684
összesen:									22 658	4 727

	2016.						2017.						
	Jablonszky Ferenc Pályázat 4.						Jablonszky Ferenc Pályázat 5.	Jablonszky Ferenc Pályázat 6.					
	Fűtés- korszerűsítés	Nyílászáró csere	Elektromos hálózat	Tűzjelző rendszer	Biztonság- technika	Informatika	Fűtés- korszerűsítés	Nyílászáró csere	Elektromos hálózat	„Munka- környezet”	Tűzjelző rendszer	Biztonság- technika	
Pécsi Törvényszék													
Pécsi Tvsz.									11 896				
Szigetvári Jb.			16 581	4 238									
Mohácsi Jb.	8 388												
Pécsi Jb.			8 045	3 515	5 014					13 842			
Siklósi Jb.			2 457										
összesen:	48 238							25 738					
Szegedi Törvényszék													
Csongrádi Jb.					2 604								
Hódmezővásárhelyi Jb.												1 931	
Makói Jb.										444			
Szegedi Jb. (Tisza L. krt. 2-4.)	2 669		571		793					7 704			
Szegedi Tvsz. (Széchenyi tér 4.)													
Szegedi Tvsz. Cégbírósa (Tábor u. 4.)					1 099					8 422			
Szentesi Jb.							635			1 626		1 878	
összesen:	7 736							22 640					

	2016.					2017.						
	Jablonszky Ferenc Pályázat 4.					Jablonszky Ferenc Pályázat 5.	Jablonszky Ferenc Pályázat 6.					
	Fűtés-korszerűsítés	Nyílászáró csere	Elektromos hálózat	Tűzjelző rendszer	Biztonság-technika	Informatika	Fűtés-korszerűsítés	Nyílászáró csere	Elektromos hálózat	„Munka-környezet”	Tűzjelző rendszer	Biztonság-technika
Szekszárdi Törvényszék				880					19 206			
Bonyhádi Jb.				839								
Dombóvári Jb.			9 248									
Paksi Jb.			19 910	664								
Szekszárdi Jb.				970								
Szekszárdi Tvsz.				1 760								
Tamási Jb.				1 781								
összesen:				36 052					19 206			
Székesfehérvári Törvényszék												
Dunaújvárosi Jb.				7 847					15 691			
Székesfehérvári Tvsz. (Zichy liget)										15 030		
Székesfehérvári Tvsz.				4 399			10 076					
összesen:				12 246					40 797			
Szolnoki Törvényszék												
Jászberényi Jb.										9 542		12 689
Szolnoki Tvsz. és Jb.							4 805					
Tiszafüredi Jb.												
összesen:				0					27 036			

[illegible]

[illegible]

VI. 1. számú melléklet
A helyi és regionális szinten megrendezett központi képzések naptára 2017-ben

A képzés címe	A képzést megrendező régiók száma	A képzések száma	Résztvevői létszám	Képzés jellege
A bírák kizárásának és az eljáró bíróság kijelölésének gyakorlata	2	2	60	ajánlott
A büntetés-végrehajtási törvény alkalmazásának gyakorlati kérdései	2	2	63	ajánlott
A fiatalkorúak többletjogai és a gyermekkorúak a büntetőeljárásban	5	7	323	ajánlott
A kártérítési perek gyakorlata, kiemelten a BV. és a bíróság elleni kártérítési perekre	1	1	59	ajánlott
A menekültügyi ítélezés európai jogi kihívásai	1	1	33	ajánlott
A munkáltató kártérítési felelőssége	1	1	39	ajánlott
A per előfeltételei (a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának gyakorlata), a bírák kizárásának és az eljáró bíróság kijelölésének gyakorlata	1	1	99	ajánlott
A perelőfeltételek – A keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának gyakorlata	1	1	62	ajánlott
A perújítás gyakorlata	3	3	101	ajánlott
Az elektronikus eljárás a gyakorlatban (titkárok, fogalmazók, ügyintézők, tisztviselők számára)	3	13	464	ajánlott
Az elektronikus eljárás a gyakorlatban bírák számára	4	9	528	ajánlott
Az új Ptk. alkalmazása során felmerült jogalkalmazási kérdések	2	3	175	ajánlott
Büntető ügyszak – Közérthetőség és szakszerűség a bírósági jogalkalmazásban	5	23	1 178	kötelező
Cégjogi ismeretek nem cégbírák számára	3	5	157	ajánlott
Családjogi érzékenyítő képzés I. modul	5	5	492	kötelező
Családjogi érzékenyítő képzés II. modul	5	5	507	kötelező
Családjogi szakmai képzés I.	5	5	532	kötelező
Családjogi szakmai képzés II.	5	5	548	kötelező
E-kódex Pp. – felkészülés a 2016. évi CXXX. tv. alkalmazására (1. szakasz)	5	28	2 457	kötelező
E-kódex Pp. – felkészülés a 2016. évi CXXX. tv. alkalmazására (2. szakasz)	5	28	2 457	kötelező
Felszámolási workshop	3	3	82	ajánlott
Jogtár Képzés	1	1	20	ajánlott

A képzés címe	A képzést megrendező régiók száma	A képzések száma	Résztvevői létszám	Képzés jellege
Kábítószerrel és pszichoaktív anyagokkal kapcsolatos bűncselekmények	4	6	310	ajánlott
Kártérítési perek gyakorlata, kiemelten a BV. és a bíróság elleni kártérítési perekre	1	1	61	ajánlott
Költségvetési csalás	5	6	237	ajánlott
Közigazgatási tárgyú komplex képzés	1	1	103	ajánlott
Különös ismeretek a jegyzőkönyv-vezetés köréből – adatlapok, értesítők (célcsoport: büntető titkárok, fogalmazók, ügyintézők, tisztviselők)	3	4	147	ajánlott
Munkaügy/Közig – Közérthetőség és szakszerűség a bírósági jogalkalmazásban	5	5	247	kötelező
Munkaügyi tárgyú komplex képzés	1	1	126	ajánlott
Perszimuláció büntető ügyszakban	3	5	78	ajánlott
Perszimuláció polgári ügyszakban	3	6	99	ajánlott
Perújítás eljárás	1	1	39	ajánlott
Polgári ügyszak – Közérthetőség és szakszerűség a bírósági jogalkalmazásban	5	27	1 516	kötelező
Pszichiátriai kezelések felülvizsgálata	2	2	81	ajánlott
Szexuális bűncselekmények bizonyítási és minősítési kérdései, valamint az áldozatvédelmi szempontok érvényesítése	5	7	285	ajánlott
Új Ptk. – Sérelemdíj gyakorlati alkalmazásának kérdései	5	6	316	ajánlott
Új szabályzatok a bíróságokon (Büsz., Iratkezelési szabályzat, belső szabályzatok)	1	4	326	ajánlott
Vezető tisztségviselők felelőssége	2	2	94	ajánlott
Összesen:		236	14 501	

VI. 2. számú melléklet
MIA helyszínen megrendezett központi képzések naptára 2017. évben

Ssz.	Főcsoport	Alcsoport	Hány alkalommal került megrendezésre 2017-ben	A képzésre regisztráltak száma
1	Vezetői képzések	Vezetői értekezletek bírósági elnökök, kollégiumvezetők és OBH vezetők részére	14	559
1	Vezetői képzések	Vezetőképzés	11	192
2	Bírói munkára felkészítő alapképzések – Az Új generáció rendezvényei	Bíróügyi fogalmazói egyéb rendezvények	5	614
2	Bírói munkára felkészítő alapképzések – Az Új generáció rendezvényei	Kötelező alapképzések bírósági fogalmazók, titkárok és határozott időre kinevezett bírák részére	10	520
2	Bírói munkára felkészítő alapképzések – Az Új generáció rendezvényei	Szakmai képzések bírósági titkárok részére	3	316
3	Hálózatok és országos stratégiai programok	Akkreditált képzés bírósági közvetítők részére	5	94
3	Hálózatok és országos stratégiai programok	Központi helyi/regionális képzésekhez kapcsolódó képzések és képzők képzése	1	97
3	Hálózatok és országos stratégiai programok	Országos stratégiai programok és hálózatok tagjai, kapcsolattartói, koordinátorainak képzése	16	829
4	Joggyakorlati egységesítést támogató központi szakmai képzések	Kijelöléshez és speciális ügytípushoz kapcsolódó képzések	5	285
4	Joggyakorlati egységesítést támogató központi szakmai képzések	Szakmai napok polgári, büntető, közigazgatási és munkaügyi bírák részére	4	353
5	Nemzetközi és EU témájú rendezvények	EJTN együttműködés alapján tartott nemzetközi rendezvények	2	71
5	Nemzetközi és EU témájú rendezvények	ERA együttműködés alapján tartott nemzetközi rendezvények	1	22
5	Nemzetközi és EU témájú rendezvények	Egyéb nemzetközi szakmai rendezvények	4	291

Ssz.	Főcsoport	Alcsoport	Hány alkalommal került megrendezésre 2017-ben	A képzésre regisztráltak száma
6	Bíróságok működését támogató képzések	Elektronikus eljárásokat támogató és informatikai képzések	20	740
6	Bíróságok működését támogató képzések	Igazgatást és fejlesztést támogató képzések	25	1 319
7	Tudományos és egyéb rendezvények	Foglalmazói versenyvizsga és ahhoz kapcsolódó rendezvények	4	127
7	Tudományos és egyéb rendezvények	Tudományos rendezvények	5	293
8	Képzési terven felül meghirdetett rendezvények	Egyeztetések	30	210
8	Képzési terven felül meghirdetett rendezvények	E-kódex (Pp., Kp.) – új eljárásjogi képzések, konferenciák	17	1 196
8	Képzési terven felül meghirdetett rendezvények	Igazgatást és fejlesztést támogató képzések	29	1 043
8	Képzési terven felül meghirdetett rendezvények	Látogatások	6	117
8	Képzési terven felül meghirdetett rendezvények	Munkacsoporti megbeszélések	25	310
8	Képzési terven felül meghirdetett rendezvények	Országos stratégiai programok és hálózatok tagjai, kapcsolattartói, koordinátorainak képzése	5	69
8	Képzési terven felül meghirdetett rendezvények	Szakmai képzések	5	327
8	Képzési terven felül meghirdetett rendezvények	Vezetői értekezletek	11	174
9	Központi helyi regionális, helyi és bíróságon kívüli szervezetek képzései az Akadémián	Nemzetközi képzések/szakmai képzések	8	583
Összesen:			271	10 751

VII. 1. számú melléklet
Az Országos Bírósági Hivatal 2017. évi iratforgalma és annak megoszlása

Hivatali egység neve	Iktatás összesen	Főszám	Alsám
Elnöki Kabinet	1 360	93	1 267
Igazgatásszervezési Főosztály	14 509	1 247	13 262
Igazgatási Osztály	4 789	322	4 467
ebből panasz:	1 925	422	1 503
Statisztikai Elemző Osztály	3 939	288	3 651
Koordinációs és Szervezetfejlesztési Osztály	3 856	215	3 641
Elektronikus Eljárások Főosztálya	7 797	2 124	5 673
Elektronikus Szabályozási és Fejlesztési Osztály	2 297	124	2 173
Országos Nyilvántartási és Ügyfélkapcsolati Osztály	5 500	2 000	3 500
Ellenőrzési Főosztály	393	17	376
Emberi Erőforrás Gazdálkodási Főosztály	12 023	1 457	10 566
Hivatali Osztály	1 976	260	1 716
Bírósági Osztály	10 047	1 197	8 850
Kommunikációs és Kapcsolattartási Főosztály	2 069	291	1 778
Kommunikációs Osztály	636	58	578
Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya	1 327	227	1 100
Rendezvényszervezési Osztály	106	6	100
Jogi Főosztály	9 102	733	8 369
Jogszabály-véleményezési Osztály	5 995	289	5 706
Jogi Képviseleti Osztály	3 107	444	2 663
Műszaki Főosztály	1 096	57	1 039
Gazdálkodási Főosztály	4 488	231	4 257
Informatikai Főosztály	2 582	339	2 243
Projektiroda	1 609	34	1 575
Közbeszerzések és Szerződéses Kapcsolatok Főosztálya	2 027	261	1 766
Magyar Igazságügyi Akadémia	7 423	336	7 087
Képzési Osztály	6 110	220	5 890
Tudományszervezési és Dokumentációs Osztály	463	24	439
Szolgáltatási Osztály	850	92	758
Összesen:	66 478	7 220	59 258
2014., 2015. és 2016. évi áthúzóóó iktatás összesen/ebből panasz	26 603/1 356	-	26 603/1 356
Összesen:	93 081	7 220	85 861

Impresszum:

Kiadó: Országos Bírósági Hivatal
1055 Budapest, Szalay u. 16.

Internet: www.birosag.hu

Felelős kiadó: dr. Handó Tünde, az Országos Bírósági Hivatal elnöke

Felelős szerkesztő: dr. Kárpáti-Somogyi Laura

ISSN: 2416-1373

Beszámoló éve: 2017.